MEDDELANDEN

AF

SOCIETAS

PRO FAUNA ET FLORA FENNICA.

TRETTONDE HÄFTET.

HELSINGFORS,
J. SIMELII ARFVINGARS TRYCKERI,
1886.

Innehåll:

(Meddel. af Societas pro Fauna et Flora fennica, 13: 1885.)

BIDRAG TILL KÄNNEDOM

AF

FINSKA VIKENS ÖVEGETATION.

IV.

HOGLANDS LAFVAR.

AF

M. BRENNER.

(Anmäldt den 7 Febr. 1885.)

HELSINGFORS,
J. SIMELII ARFVINGARS TRYCKERI,
1885.

Bidrag till kännedom af Hoglands laf-vegetation.

I Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar, häft. XI, ny serie VIII, ingår en uppsats, behandlande vegetationen på de i Finska viken belägna öarna Hogland, Tytärsaari och Lavansaari, och främst bland dem Hogland. Den bild af vegetationen som genom denna uppsats, äfvensom genom de i nämnda häfte af Notiserna samt i Meddelanden af Societas pro Fauna et Flora Fennica, häft. XI, meddelade tilläggen erhålles, måste dock blifva så till vida ofullständig, som häruti endast de så kallade högre växterna, *Embryophytae* och *Filices,* blifvit föremål för behandling, medan en annan icke mindre vigtig del af vegetationen, de så kallade lägre växterna, endast i förbigående omtalats eller helt och hållet lemnats obeaktade. Och dock erbjuda dessa öar, specielt Hogland, stora sträckor, hvilkas nästan enda vegetation utgöres af en mångfald af mossor och lafvar, de der, om ock ej alltid så i ögonen fallande som de högre växterna, knappt lemna någon plats ledig, den de ej skulle hafva inkräktat. Isynnerhet är det lafvarne, hvilka, genom att bekläda de vidsträckta bergen och andra sterila lokaler, i hög grad bidraga till att gifva ön dess egendomliga utseende, här och hvar dervid biträdda af såväl inströdda som i större massor uppträdande mossor, hvilka å sin sida åter på mera skuggiga och fugtiga lokaler vunnit öfvertaget.

Att i någon mån afhjelpa denna brist vore ändamålet med denna uppsats, hvari dock endast den ena af de ofvannämnda växtgrupperna, Hoglands lafvar, igenfinnes. Den andra gruppen, mossorna, har i den utmärkte bryologen, prof. S. O. Lindberg, funnit sin bearbetare, och torde man få hoppas att i en snar

framtid få se äfven dem i Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica publikationer utgöra föremål för en särskild behandling.

Såsom kändt utgöres Hogland af en brant ur hafvet sig resande klippö, hvilken med sina högsta toppar når ända till 530 fot öfver hafvet, medan de lägre delarne, eller dalarne, endast obetydligt höja sig deröfver. Dessa lägre belägna delar äro till största delen betäckta af täta, skuggiga och fuktiga barrskogar, här och der med inblandade löfträd, hvilka delvis uppstiga längs bergens sidor, lemnande topparne och de höga branta afsatserna, äfvensom klippstränderna, helt och hållet eller delvis fullkomligt kala och utsatta för såväl solens som de häftiga hafsvindarnes inflytande. Lägges härtill att dessa berg äro sönderremnade i djupa klyftor, uti hvilka snö och is qvarligga långt in på sommaren och uti hvilka en solstråle aldrig intränger, samt att markens beskaffenhet, ehuru öfverhufvudtaget stenbunden, är mycket olika, bestående dels af fuktig skogs- eller kärrmark, dels af flygsand, sandmo eller gröfre eller smärre rullsten, äfvensom att tvänne större byar finnas på ön, så inses lätt att, i motsats till den jemförelsevis enformiga fanerogamfloran, en ganska talrik mängd olikartade lafvar här skola finna för sin trefnad erforderliga lifsvilkor, om ock vissa grupper af stenlafvarne, såsom af öns öfvervägande bergiga beskaffenhet framgår, måste blifva de förherrskande, medan andra åter helt och hållet saknas. Också uppgår antalet af här funna lafarter och underarter, varieteter och mindre väsentliga former oräknade, till den för öns ringa utsträckning (12 kilometer i längd och $1^1/_2$ à 3 kilom. i bredd) jemförelsevis höga siffran 402. Att denna siffra vid ytterligare undersökning kan komma att höjas, torde man få taga för gifvet, att döma af öns ytterst oländiga och svårtillgängliga beskaffenhet, hvilken hittills hindrat eller försvårat tillträdet till alla dess klyftor och afsatser.

Den redogörelse för Hoglands lafflora som här meddelas grundar sig främst på egna, under flere somrar fortsatta, undersökningar samt på professor W. Nylanders bestämning eller granskning, på få undantag när, af de derunder insamlade och till Universitetets i Helsingfors finska herbarium inlemnade lafvarne. Utom dessa förvaras i nämnda herbarium ett antal af d:r A. E.

Nylander på Hogland insamlade och äfvenledes af prof. W. Nylander bestämda arter och former, hvilka äfven här (under beteckningen H. F. U.) tillgodogjorts, hvarjemte prof. W. Nylander, utom en mängd andra värdefulla upplysningar, benäget meddelat uppgifter om några sällsyntare lafvar, hvilka af docenten E. Wainio (född Lang) på Hogland insamlats och till honom i och för bestämning öfversändts, och likaledes docenten Wainio med några arter bidragit till förteckningen. Några förut publicerade uppgifter angående Hoglands lafvar hafva ej varit att tillgå, om man undantager de strödda meddelanden om enskilda former prof. W. Nylander lemnat i tidigare häften af Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica Notiser och i tidskriften Flora, ett par uppgifter af docenten Wainio i nämnda sällskaps Meddelanden, samt en uppräkning af d:r Al. G. Schrenck i hans „Skizze der Vegetation auf der Insel Hochland“ af de af honom observerade lafvar, hvilken sistnämnda dock, såsom föråldrad och osäker, lemnats utan afseende. Deremot hafva några af de uppgifter d:r A. E. Nylander lemnat i sin „Berättelse till Sällskapet pro Fauna et Flora Fennica öfver en naturhistorisk resa 1851“ (i förteckningen betecknad med E. Nyl.) blifvit vid arbetet använda.

I följd af Hoglands bergiga natur äro, som sagdt, de på berg och sten, hufvudsakligast porphyr, gneisgranit och granit, samt på öfriga torra och sterila marker förekommande formerna de talrikaste. Dernäst framstå de som på trädens stammar och grenar samt på gammalt trä uppslagit sina bopålar, hvaremot endast ett fåtal allmännare förekomma på fuktigare och bördigare mark. Såsom mera karakteristiska böra i främsta rummet nämnas en mängd *Cladoniae*, såsom *Cl. pyxidata* med var. *pocillum*, formerna *elongata* och *chordalis* af *Cl. gracilis, Cl. cornucopioides, Cladina rangiferina, sylvatica* och var. *alpestris, Stereocaulon paschale, Parmelia saxatilis, conspersa, centrifuga* och *physodes*, hvilka bekläda de ofantliga klippmassorna och gifva dem ett redan på långt håll märkbart grått och dystert utseende, förutom de allmänt på berg och stenar uppträdande *Sphaerophoron fragile* och *coralloides, Cladonia gracilis* var. *aspera*,· *degenerans* f. *pleolepidea, squamosa, deformis, bellidiflora* f. *gracilenta, macilenta* var. *carcata*, *Cladina uncialis, amaurocraea* och *destricta, Cetra-*

ria islandica, crispa och *aculeata* var. *muricata, Alectoria chalybeiformis, Gyrophora flocculosa* och *polyphylla, Platysma fahlunense* och *glaucum, Parmelia incurva, sulcata, omphalodes, discordans, prolixa, * sorediata* och *fuliginosa, Lecanora polytropa, atra, tartarea, nephaea, badia* och *cinerea, Urceolaria scruposa, Lecidea luteoatra, contigua, * meiospora, polycarpa, lactea, fumosa, rivulosa, atroalba* (isynnerhet vid hafvet), *parapetraea, distincta* och *geographica* samt *Verrucaria acrotella,* hvartill komma, på de högre och för vindarne utsatta kala topparne: *Gyrophora hyperborea* och *proboscidea, Parmelia stygia, lanata* och *encausta, Lecanora ventosa, Lecidea caudata* samt mindre allmänt *circumdiluta* och *coracina,* på gångstigar öfver bergen *Pycnothelia papillaria,* på branta, merändels skuggiga och fuktiga bergväggar: *Ephebe pubescens, Sirosiphon saxicola* och *pulvinatus, Calicium paroicum* och *corynellum, Umbilicaria pustulata, Gyrophora hirsuta* (de två sistnämnda längs nedsipprande vatten), *Leproloma lanuginosum, Lecanora atrynea, glaucoma, * heteroma, * Swartzii, subradiosa, orosthea, haematomma, Lecidea lucida* och *sanguinaria* samt *Opegrapha abscondita* var. *dissoluta,* på klipporna längs hafsstranden: *Ramalina cuspidata, Gyrophora erosa, Physcia parietina* med varieteterna *aureola* och *ectanea, stellaris* var. *subobscura, caesia, lithotea* var. *sciastra, Lecanora scopularis, viridirufa, milvina* och *saxicola, Lecidea atroalba* och *Verrucaria maura* samt de mindre allmänna *Physcia aquila, Lecanora lobulata, prosechoides* och *prosechoidiza, Lecidea circumdiluta* och *chalybeia, Verrucaria mauroides* och *maura * aractina,* samt slutligen på småsten längs vägar och stränder: *Lecidea lavata* och mindre allmänt *platycarpa.* Trädens stammar och grenar beklädas allmännast af: *Usnea hirta, Alectoria jubata, chalybeiformis, implexa,* isynnerhet f. *cana, Evernia furfuracea* och *prunastri, Ramalina intermedia* och *fastigiata, Platysma saepincola, pinastri* och *glaucum, Parmelia saxatilis, sulcata, olivacea, exasperata* och *subaurifera, Parmeliopsis ambigua* och *aleurites, Physcia parietina, Lecanora exigua, chlarona, * coilocarpa, * peralbella, umbrina, varia, symmictera* och *symmicta, Pertusaria amara, Lecidea disciformis* och *myriocarpa,* hvartill komma på barrträd: *Lecanora lutescens* och *subintricata, Lecidea Cadubriae* och *Verrucaria fallax* samt

särskildt på tallbark: *Lecidea turgidula* och *obscurella * heterella*, äfvensom på grankåda: *L. resinae* och *difformis*, samt på löfträd *Physcia stellaris, Lecidea cyrtella, acclinis* och *parasema, Arthonia astroidea* och *punctiformis* och *Verrucaria epidermidis* och dessutom på rönn och asp: *Lecanora cerina, pyracea* och *allophana*, på asp: *Lecanora distans* och *Arthonia patellulata*, på al: *Opegrapha atra* (enligt E. Nyl.) och på björk: *Mycoporum ptelaeodes.* Gammalt trä, såsom laduväggar, plank, gärdesgårdar, murkna trädstubbar och dylikt, bebos vanligast af: ** Calicium trabinellum, trachelinum, * curtum* och *parietinum, Trachylia tigillaris, Cladonia carneola* och *botrytes, Usnea hirta, Alectoria jubata* och *chalybeiformis, Evernia furfuracea* och *prunastri, Ramalina intermedia, Platysma pinastri, Parmelia saxatilis, sulcata, subaurifera* och *physodes, Parmeliopsis ambigua* och *aleurites, Physcia parietina* och ** polycarpa, Lecanora exigua, chlarona, coilocarpa, umbrina, varia, expallens, symmictera, symmicta* och *subintricata, Lecidea hypoptoides* och *myriocarpa, Xylographa parallela* och *Agyrium rufum.* Torr, steril jord beklädes till stor del af samma lafvegetation som bergen, här förekomma nemligen hufvudsakligast: *Cladonia pyxidata* med var. *pocillum, Cl. gracilis, cornuta, degenerans, squamosa, cornucopioides, deformis, bellidiflora* f. *gracilenta, macilenta* var. *carcata, Cladina rangiferina, sylvatica* med var. *alpestris, uncialis, amaurocraea* och *destricta, Cetraria islandica, crispa* och *aculeata* var. *muricata*, och slutligen äro de som oftast anträffas på fuktigare jord och växtlemningar följande: *Baeomyces icmadophilus, Cladonia fimbriata, subcornuta, * gracilis, turgida* och *squamosa, Peltidea aphthosa* f. *verrucosa, Peltigera canina* och *polydactyla* samt *Lecidea vernalis.*

Utom dessa här uppräknade lafvar, hvilka genom sin stora spridning och delvis ymniga förekomst förläna laffloran dess egendomliga prägel, uppträda här en mängd egendomliga former och nya, af prof. W. Nylander beskrifna, arter, hvilka utan tvifvel hafva öns säregna natur att tacka för sin härvaro. Deremot saknas nästan helt och hållet till familjen *Collemacei* hörande lafvar, af hvilka endast en *Collema* och en *Leptogium* art anträffats, äfvensom öfverhufvud de som för sin trefnad erfordra kalk.

Sedan prof. W. Nylanders såsom norm för lafförteckningar följda *Lichenes Scandinaviae* år 1861 utkom, har den lichenologiska uppställningen undergått åtskilliga förändringar. Isynnerhet har den af prof. Nylander sedan dess gjorda upptäckten af olika reagentiers inverkan på olika lafarter, äfvensom de af honom genom ett närmare aktgifvande på spermogonierna vunna resultaten, utöfvat ett stort inflytande på uppfattningen af många lafvars plats i systemet. Tydligt är att ofvannämnda arbete sålunda ej mera uteslutande kan följas vid uppställningen, så oundvikligt det än är för de flesta arters igenkännande, utan måste afseende fästas vid de ändringar och förbättringar som af prof. Nylander publicerats, hufvudsakligast i den i Regensburg utkommande tidskriften *Flora*, men äfven uti andra vetenskapliga sällskaps och föreningars samt i enskilda författares skrifter. Bland dessa sistnämnda framstå *Catalogue des Lichens du Mont-Dore et de la Haute-Vienne par Edouard Lamy de la Chapelle*, Paris 1880, *Exposition systématique des Lichens de Cauterets, de Lourdes et de leurs environs* af samma författare, Paris 1884, och *Lichenes Helvetici eorumque stationes et distributio, scripsit Ernestus Stizenberger*, St. Gallen 1880—1882, af hvilka isynnerhet den förstnämnda af prof. Nylander rekommenderats och derför i förevarande förteckning hufvudsakligen blifvit följd.

Då dessa arbeten, liksom tidskriften *Flora* och några andra i det följande citerade skrifter, torde vara hos oss mindre lätt tillgängliga, har det ansetts ändamålsenligt att utförligen anföra deri offentliggjorda såväl originalbeskrifningar som för arternas särskiljande och lättare igenkännande nödiga smärre uppgifter, de flesta af prof. W. Nylander, på hvars inrådan åtgärden vidtagits. I alla dessa fall har källan noggrant angifvits.

De citerade skrifterna och herbarierna äro följande:

Acharius, E., *Methodus Lichenum.* Holm. 1803.
„ *Lichenographia universalis.* Gotting. 1810.
„ *Synopsis methodica Lichenum.* Lund 1814.
„ *Herbarium Lichenum.* Förvaras å Universitetets i Helsingfors botaniska museum.

Almqvist, Sigfr., *Om de scandinaviska arterna af lafslägtena Schismatomma, Opegrapha och Bactrospora.* Ups. 1869.

Anzi, Mart., *Manipulus Lichenum rariorum vel novorum, quas in Longobardia et in Etruria collegit et enumeravit.* I Commentario della Soc. Crittogam. Ital. Fasc. 3. 1862. (Särtryck).

Arnold, F., *Lichenes Jurae et aliarum regionum exiccati.* 1—1014. Eichstädt et München 1858—1883.

Botaniska Notiser utgifna af **Th. M. Fries.** Upsala 1866, 1867.

Crombie, Jac. M., *Lichenes Britannici.* Lond. 1870.

„ *New Lichens recently discovered in Great Britain.* I Linnean Society's Journal. Botany. Vol. XI. London 1871.

„ *Notes on the British Ramalinas in the Herbarium of the British Museum.* I Journal of Botany, I. 1872.

„ *Lichenes Terrae Kergueleni.* I Linnean Society's Journal. Botany. Vol. XV. London. 1877.

De Candolle, A. P., *Flore Française.* 3:me edit. Paris 1805—1815.

Duby, J. E., *Botanicon Gallicum.* Edit. secunda. II. Paris 1830.

Flora oder Allgemeine botanische Zeitung, herausgegeben von der königl. bayer. botanischen Gesellschaft in Regensburg.

Fries, E., *Lichenes exsiccati Sueciae.* Fasc. I—IV, VII—IX, XIII. Lundae 1824—1827.

„ *Lichenes exsiccati Sueciae.* Fasc. V, VI, X, XI, XIV, curante **Chr. Stenhammar.** Norcopiae 1825, 1833.

„ *Lichenes exsiccati Sueciae.* Fasc. XII, curante **Theod. Fries.** Upsaliae 1852.

„ *Lichenologia europaea reformata.* Lundae 1831.

Fries, Th., *Lichenographia Scandinavica.* Upsaliae 1871—1874.

„ *Botaniska Notiser.* Upsala 1866, 1867.

Henneguy, F., *Les Lichens utiles.* Thèse. Paris 1883.

Hepp, Ph., *Die Flechten Europas in getrockneten, microscopisch untersuchten Exemplaren.* Zürich 1853—1867.

Herbarium Fennicum Universitatis Helsingforsiensis. Universitetets i Helsingfors finska herbarium.

Herbarium Musei Fennici. Förteckning öfver finska musei växtsamling, utgifven af Sällsk. pro Fauna et Flora Fennica och uppgjord af **W. Nylander** och **Th. Sælan.** Helsingfors 1859.

Kützing, F. T., *Species Algarum.* Lipsiae 1849.

Körber, G. W., *Systema Lichenum Germaniae.* Breslau 1855.

„ *Parerga lichenologica.* Breslau 1865.

Lamy de la Chapelle, Ed., *Catalogue des Lichens du Mont-Dore et de la Haute-Vienne.* Paris 1880. — *Supplement.* Paris 1882.

„ *Exposition systematique des Lichens de Cauterets, de Lourdes et de leurs environs.* Paris 1884.

Leighton, W. A., *The Lichen-Flora of Great Britain, Ireland and the Channel Islands.* Shrewsbury 1872.

Meddelanden af Societas pro Fauna et Flora Fennica. Helsingfors.

Mudd, W., *A Manual of British Lichens.* Darlington 1861.

Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar. Helsingfors.

Nylander, W., *Herbarium Lichenum Parisiensium.* Paris 1854, 1855.

„ *Prodromus Lichenographiae Galliae et Algeriae.* Burdig. 1857.

„ *Expositio synoptica Pyrenocarpeorum.* Andecavis 1858.

„ *Synopsis methodica Lichenum omnium hucusque cognitorum.* I. Paris 1858—1860.

„ *Herbarium Musei Fennici.* Helsingfors 1859.

„ *Lichenes Scandinaviae.* I Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar. V. Helsingfors 1861.

„ *Lichenes Lapponiae Orientalis.* I Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar. VIII. Helsingfors 1866—1882.

„ *Recognitio monographica Ramalinarum.* I Bulletin de la Société Linnéenne de Normandie, Ser. 2, Vol. IV. Caen 1870.

„ *Classification des Peltigérés.* I Le Naturaliste, N:o 49. Paris 1884. (Särtryck).

Ohlert, A., *Zusammenstellung der Lichenen der Provinz Preussen.* I Schriften der Königl. physikalisch-ökonomischen Gesellschaft. Jahrgang XI. Königsberg 1870. (Särtryck).

Sommerfelt, S. C., *Supplementum Florae Lapponicae.* Christianiae 1826.

Stenhammar, Chr., *Lichenes Sueciae exsiccati.* Editio altera. Fasc. I—VIII. 1860—1865.

Stizenberger, E., *Kritische Bemerkungen über die Lecideaceen mit nadelförmigen Sporen.* I Verhandlungen der Kaiserl. Leopoldino-Carolinischen deutschen Academie der Naturforscher, Bd XXX. Dresden 1864.

„ *Lecidea sabuletorum Flörke und die ihr verwandten Flechten-Arten.* I Verhandlungen der Kaiserl. Leopoldino-Carolinischen deutschen Academie der Naturforscher, Bd XXXIV. Dresden 1867.

„ *Index Lichenum Hyperboreorum.* I Verhandlungen der St. Gallischen naturwissenschaftlichen Gesellschaft 1874, 1875. Sangallensis 1876. (Särtryck).

„ *Lichenes Helvetici eorumque stationes et distributio.* I Jahresberichten der St. Gallischen Naturwissenschaftlichen Gesellschaft 1880, 1881 und 1881, 1882. St. Gallen 1880—1883.

De Hogländska lafvarnes fördelning på familjer, tribus och subtribus framgår af följande öfversigt, uppställd i enlighet med Professor W. Nylanders nyaste klassifikation.

Familjer.	Tribus och subtribus.			Antalet arter och underarter.
Ephebacei 11 arter.	I.	Sirosiphei		5
	II.	Pyrenopsei		2
	III.	Homopsidei	Ephebei	2
			Phylliscoidei	2
Collemacei 2 arter.	IV.	Collemei		2
Lichenacei 389 arter.	V.	Caliciei		16
	VI.	Sphaerophorei		2
	VII.	Baeomycei		4
	VIII.	Stereocaulei		5
	IX.	Cladoniei		37
	X.	Ramalinei		9
	XI.	Usneei		2
	XII.	Cetrariei		10
	XIII.	Alectoriei		4
	XIV.	Parmeliei		23
	XV.	Peltigerei	Peltidei	2
			Peltigerinei	7
	XVI.	Physciei		10
	XVII.	Gyrophorei		10
	XVIII.	Pannariei		4
	XIX.	Lecanoridei	Lecanorei	72
			Pertusariei	3
			Thelotremei	1
			Lecideei	121
	XX.	Graphidei		20
	XXI.	Pyrenocarpei		21
	XXII.	Peridiei		6
				402

Systematisk uppställning af Hoglands hittills kända lafvar.

Fam. I. — EPHEBACEI *).

Trib. I. — Sirosiphei.

I. Sirosiphon Kütz.

S. saxicola Naeg. in Kütz. *Species Algarum* p. 316.
På Majakallio bland *Grimmia Mühlenbeckii*, med flere ställen.

S. alpinus Kütz. l. c.
På brant klippvägg af Mäkiinpäällys; äfven tagen af E. Nylander, enl. exemplar i H. F. U.

S. pulvinatus Bréb. in Kütz. l. c. p. 317.
Kotikallio på porphyr, äfvensom flerstädes på södra delen af ön.

II. Gonionema Nyl.

G. velutinum (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 23, *Flora* 1865 p. 601.
På bergen emellan Suurkylä och Kiiskinkylä, fertil (Wainio).

III. Spilonema Born.

S. revertens Nyl. in *Flora* 1865 p. 601. — Thallus niger vel fusconiger effusus, minute coralloideocompactus, sae-

---

*) *Ephebacei* nomen magis conveniens videtur primae Lichenum familiae quam nomen „*Byssacei*“, nam *Byssus* sensu Micheliano respiciens *Chroolepa* h. e. thallos *gonidicos* non licet nomen inde derivatum adhibere Lichenibus omnino gonimicis. Ephebaceorum nomen huic familiae tanto magis convenit, quum *Ephebe* quasi centrum ejusdem efficit vel typum maxime prominentem. W. Nyl. in *Flora* 1879, p. 223.

pius pulvinulos verrucosos parvulos (latitudinis 0,5—1,1 millim.) formans plus minusve confertos; apothecia nigra lecideina aduata (latit. 0,2—0,5 millim.) convexiuscula immarginata, intus tota obscure cinerascentia; sporae 8-nae incolores oblongae, simplices, longit. 0,008—0,011 millim., crassit. 0,005—6 millim., lamina tenuis apothecii nonnihil coerulescens, epithecium nigrum, paraphyses crassulae (crassit. 0,0035—0,0045 millim.) apice incrassato denigrato; hypothecium non obscuratum. Gelatina hymenea iodo coerulescens (thecae apice ita intensius tinctae). — Thallus convenit cum *Sirosiphone saxicola* Naeg., qui statum qvasi leprarioideum sterilem sistat. Nomen genericum „Sirosiphon" hic praeferre fas esset, nisi periculum sit quin nimis diffinia et vaga contineat; eam ob rem *Spilonema,* certum potius quam incertum, retinui et retinere debui. — Omnino simili modo nomen *Gonionema* praestare crederem nomine „*Thermuti*". — Thallus *Spilonematis revertentis* passim offert pycnides globosas immersas incolores minutas stylosporis curvulis (fere ut in *Lecidea heterophora)* sed paullo minoribus. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På berg i södra delen af ön (Wainio).

Trib. II. — **Pyrenopsei.**

I. Pyrenopsis Nyl.

P. grumulifera Nyl. *Scand.* p. 26, *Flora* 1867 p. 369.

På Mäkiinpäällys, äfvensom i trakten af Lounatkorkia (Wainio).

P. subfuliginea Nyl. *Flora* 1867 p. 369. — Thallus fuligineus tenuis subfurfureus, fere areolatim diffractus, diffusus; apothecia minuta, epithecio punctiformi-impresso, margine laevi thallino, intus hymenio pallido (latit. 0,15—0,25 millim.); sporae 8-nae incolores subglobosae vel breviter ellipsoideae, longit. 0,006—8 millim., crassit. 0,005—6 millim., thalamium superne lute-

scens, paraphyses fere mediocres (saepe articulatae). Iodo gelatina hymenea coerulescens (dein sensim vinose vel violacee tincta, thecae apice persistenter coerulescentes). — Habitus fere *P. fuligineae,* sed affinitas maxima cum *P. grumulifera.* Thallus intus textura sicut in *P. tasmanica,* gonimiis autem majoribus (diam. 0,011—0,018 millim.) glomerulis rubricosis e cellulis majoribus formatis quam in *P. grumulifera.* Apothecia vere lecanorina, quamvis extus faciei verrucarioideae. Gonimia (saepius simplicia sunt), pariete gelatinoso-cellulari involuta ut in *Phyllisco. P. grumulifera* differt praesertim textura tenuiore (gonimiis simul minoribus); sporae ei 8-nae, longit. 0,008 —0,014 millim., crassit. 0,005—6 millim., hymenium ei latit. 0,2—0,4 millim., spermatia oblongo-cylindrica recta (longit. circiter 0,0035 millim., crassit. 0,001 millim.) W. Nyl. in *Flora* l. c.

I sydliga delen af ön (Wainio).

Trib. III. — **Homopsidei.**

Subtrib. I. — *Ephebei.*

I. Ephebeia Nyl.*)

E. hispidula (Ach.) Nyl. *Flora* 1877 p. 231, (*Ephebe spinulosa* Th. Fr. *Bot. Notiser* 1866 p. 59). — *Cornicularia pubescens* var. *hispidula* Ach. *L. U.* p. 617, *Syn.* p. 302, est *Ephebe spinulosa* Th. Fr. et est nominanda *Ephebeia hispidula* (Ach.). W. Nyl. in *Flora* l. c. — *Ephebe spinulosa* Th. Fr. thallo atro l. fusconigro, humido obscure olivaceo, ruguloso, decumbente ramosissimo, apicem versus spinuloso l. verruculoso; apotheciis globosis l. centro impresso subglobosis, diam. 0,25—35 mm.; hypothecio subincolorato; paraphysibus capillaribus, laxe co-

*) Genus *Ephebeia* distinguitur ab *Ephebe:* apotheciis paraphysibus determinatis et anaphysibus conspicuis, sporis omnino simplicibus. *Ephebeiae* pertinet quoque *E. spinulosa* Th. Fr. W. Nyl. in *Flora* 1875 p. 6.

haerentibus, articulatis, apice levissime incrassatis et, ubi discus impressus, sordide smaragdulis, alias omnino hyalinis; gelatina hymenea jodo vinose rubente; sporis in ascis subcylindricis octonis, una serie vulgo dispositis, ovoideis, l. ellipsoideis, 0,009—11 mm. longit. et 0,0045—50 mm. latis. Th. Fr. in *Botan. Notiser* l. c. et *Flora* 1866 p. 455.

På klippor i sydliga delen af ön (Wainio).

II. **Ephebe** (Fr.) Nyl.

E. pubescens (L.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 24.

På våta bergväggar allmän, såsom Kotikallio, Haukkavuori, Välikallio, Maahellinkallio m. fl.

Subtrib. II. — *Phylliscoidei.*

I. **Phylliscum** Nyl.

Ph. endocarpoides Nyl. *Scand.* p. 36.

På Mäkiinpäällys (Wainio).

Ph. granuliforme Nyl. *Flora* 1881 p. 6, (*Collema granuliforme* Nyl. *Scand.* p. 28). — *Collema granuliforme* Nyl. *Prodr. Scand.* p. 28 est revera *Phylliscum* vel satius subgenus ejusdem (*Pyrenopsidium*) texturis et apotheciis endocarpeis *Phyllisci*, sed spermogoniis *Pyrenopseos*. Sporae 8-nae ellipsoideae (longit. 0,008—0,011 millim., crassit. 0,004—6 millim.) in thecis apice attenuatis (formae earum ut in Thelocarpis). W. Nyl. in *Flora* l. c.

På bergen emellan Suurkylä och Kiiskinkylä (Wainio).

Fam. II. — COLLEMACEI.

Trib. IV. — **Collemei.**

I. **Collema** Ach.

C. flaccidum Ach., Nyl. *Scand.* p. 29.

Vid Selkäpajanlahti på *Hypnum cupressiforme*;

likaledes tagen af E. Nylander enl. H. F. U.; här och der på strandklippor (E. Nyl.)

II. **Leptogium** (Ach.) Fr.

L. muscicola (Sw.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 36, *Lapp. Or.* p. 106.
På Mäkiinpäällys (Wainio).

Fam. III. — LICHENACEI.

Trib. V. — Caliciei.

I. **Trachylia** Fr. pr. p., Nyl.

Tr. tigillaris (Pers.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 45.
På gärdesgårdar och laduväggar allmän, tillsammans med *Lecanora varia, symmicta* etc., i Kiiskinkylä jemte f. *anamorpha, atypica.*

Var. **prominula** Nyl. *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* p. 107.
På gammal gärdesgård vid Kiiskinkylä jemte hufvudformen och var. *ecrustacea* samt *Lecanora hypoptoides,* likaledes vid Lapinlahti tillsammans med *Parmeliopsis ambigua, Lecanora coilocarpa* och f. *xylita, varia, symmictera, expallens, hypoptoides, Lecidea improvisa* och *disciformis.*

Var. **ecrustacea** Nyl. *Scand.* p. 46.
Tillsammans med föregående samt *Parmelia subaurifera, Lecanora varia, paroptoides* och *Lecidea myriocarpa* vid Kiiskinkylä samt, jemte *Lecanora subintricata* och *Lecidea globulosa,* på gammalt träplank vid kyrkan.

Tr. tympanella (Ach.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 46, *Lapp. Or.* p. 107 et 108.
På murket trästycke enligt exemplar i H. F. U.

II. **Calicium** Ach., Nyl.

C. paroicum Ach., Nyl. *Scand.* p. 38.
På *Lepraria chlorina* i klyftor af Kotikallio och Lounatkorkia, tillsammans med *C. corynellum.*

C. chrysocephalum (Turn.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 39.
Enligt exemplar i H. F. U. på tallbark tillsammans med *Lecidea turgidula* och *Cadubriae* samt jemte *Lecanora varia* på murken ved.

C. phaeocephalum (Turn.) Borr., Nyl. *Scand.* l. c.
På gammal trävägg enligt exemplar i H. F. U.

Var. **ecrustaceum** Nyl. *Scand.* l. c.
Liksom föregående, likaledes enligt exemplar i H. F. U.

C. trichiale Ach., Nyl. *Scand.* l. c.
Likaledes i H. F. U. på en gammal träbit från Hogland.

C. subparoicum Nyl. *Scand.* p. 40.
På *Lepraria chlorina*, tillsammans med *C. corynellum*, på fugtig klippvägg af Ylikäytävä, äfvensom på thallus af *Lecanora haematomma* var. *porphyria* på Kotikallio; förut tagen af E. Nylander på *Lepraria latebrarum*. Cfr Nyl. *Scand.* l. c. & *Synopsis* p. 152.

C. corynellum Ach., Nyl. *Scand.* l. c.
Liksom föregående och *C. paroicum* i klyftor och på fuktiga klippväggar här och der, såsom Pohjoiskallio, Kotikallio, Ylikäytävä, Lounatkorkia etc.

C. hyperellum Ach., Nyl. *Scand.* p. 41.
På växande granar vid Kotikallio, på Kappelkallio och norr om Pohjoiskallio.

F. **thallo leprose dissoluto** Nyl. in *H. F. U.*, på stycken af gammal trävägg. Cfr Nyl. *Scand.* l. c.

C. roscidum Flk., Nyl. *Scand.* l. c.

* **C. trabinellum** Ach., Nyl. in Stzb. *Helv.* p. 21 (275) & *Scand.* l. c.
Tillsammans med *Cladonia botrytes, Parmelia saxatilis, Lecanora subintricata* etc. på gammal ved och gärdesgårdar, såsom på Majakallio, Ojamaa, Lounatkorkia.

C. trachelinum Ach., Nyl. *Scand.* l. c.
Liksom föregående, på ved och gamla gärdesgår-

dar allmän, tillsammans med *Trachylia tigillaris, Parmeliopsis ambigua, Lecanora coilocarpa* f. *xylita, varia, symmictera, expallens, Lecidea improvisa* etc., på Jokiinsuo på granbark, äfvensom jemte *Lecidea turgidula* och *obscurella* * *heterella* på bark af tall, samt på Mustjyrkänvuori på bark af gammal björk och al.

C. quercinum Pers., Nyl. *Scand.* l. c.

* **C. curtum** Borr., Nyl. *Scand.* p. 42.

På Kappelkallio och Jokiinsuo på murket trä samt, blandad med * *C. trabinellum*, på gärdesgård i Ojamaa.

C. pusillum (Ach.) Flk., Nyl. *Scand.* l. c.

F. **sporis etiam simplicibus, in C. parietinum transiens** Nyl. in *H. F. U.*, på gammalt trästycke.

C. parietinum Ach., Nyl. *Scand.* l. c.

Allmän på väggar och gärdesgårdar, såväl ensam som tillsammans med de vid *C. trachelinum* uppräknade och dylika.

Var. **minutellum** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c.

På gärdesgårdar vid båda byarna.

III. Stenocybe Nyl.

St. byssacea (Fr.) Nyl. in *Bot. Notis.* 1854 p. 84 & Stzb. *Lich. Hyperb.* p. 8, (*Calicium byssaceum* Fr., Nyl. *Scand.* p. 43).

På albark vid Lounatjärvi, sparsamt ibland *Lecanora chlarona, coilocarpa, symmictera, Lecidea disciformis, Arthonia astroidea* och var. *opegraphina.*

IV. Coniocybe Ach., Nyl.

C. furfuracea (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 43.

På sten och gamla affallna qvistar vid Veteljärvi, äfvensom på förvittrande porphyr vid foten af Kotikallio.

Trib. VI. — Sphaerophorei.

I. Sphaerophoron Pers.

Sph. coralloides Pers., Nyl. *Scand.* p. 47. — Medulla I coerulescens. Lamy *Cat. Lich. du Mt Dore* p. 13. Öfverallt på berg och stenar, helst på mera skyddade ställen, bland mossa o. s. v.

Sph. fragile (L.) Pers., Nyl. *Scand.* l. c.
På kala berg mycket allmän.

Trib. VII. — Baeomycei.

I. Baeomyces Pers.

B. rufus (Huds.) DC., Nyl. *Scand.* p. 48, (*Sphyridium byssoides* (L.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 328).
Kotikallio, Ruokolahenjärvenmäki och Lounatkorkia på klippvägg; enligt exemplar i H. F. U. på fin sandjord.

B. carneus Flk., Nyl. in *Flora* 1877 p. 462, (*B. rufus* var. *carneus* (Flk.) Nyl. *Scand.* l. c.) — *Baeomyces carneus* Flk., qui thallum habet K e flavo mox subcinnabarino-rubentem, saepissime commixtus fuit cum forma *subsquamulosa Baeomycetis rufi*, facile jam reactione K solum flavente dignoscenda. W. Nyl. in *Flora* l. c.
Kotikallio på gammal mossa (*Racomitrium fasciculare*).

B. roseus Pers., Nyl. *Scand.* p. 48, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 329.
Mäkiinpäällys på jord och mossa (*Webera nutans, Polytrichum piliferum*), steril.

B. icmadophilus (L.) Nyl. *Scand.* p. 49, *Lapp. Or.* p. 108, (*Icmadophila aeruginosa* (Scop.) Trev., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 300).
Allmän på *Sphagna*, isynnerhet *Sph. acutifolium*, dessutom på fuktig bergvägg af Pohjaskorkia.

Trib. VIII. — **Stereocaulei** *).

I. **Stereocaulon** Schreb. **)

St. subcoralloides Nyl. in *Flora* 1874 p. 6, (*St. paschale* f. *subcoralloides* Nyl. *Scand.* p. 64, *St. coralloides β conglomeratum* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 44). — *St. subcoralloides* Nyl. *Scandin.* p. 64 (St. coralloides var. conglomeratum Th. Fr., nomen, ob simile ante datum in Fr. *L. S.* 86, vix admittendum) propria est species, jam reactione medullae ***) differens a *St. coralloide.* Forma *squamescens* Nyl. l. c. pertinet ad *St. subcoralloidem.* W. Nyl. in *Flora* l. c. — In *St. coralloidi* stratum corticale externum et internum K + flav. W. Nyl. in *litt.*

På klippor och stenar (Wainio).

St. paschale (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 64, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 46. — K ±. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* l. c.

På berg och stenar, helst på öppna platser, vidt och bredt utbredd, såväl ren som bemängd med mossor och andra lafvar.

St. tomentosum Fr., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 48. – K ±. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss* l. c.

På sandjord enligt exemplar i H. F. U.; här och der i dalarne (E. Nyl.). På det närbelägna Tytärsaari betäckande stora sträckor af ren sand.

St. alpinum Laur., Nyl. *Lapp. Or.* p. 111, (*St. tomentosum* var. *alpinum* Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.).

F. **Walamoënse** Nyl. *Lapp. Or.* l. c., (*St. tomentosum* var. *Walamoënse* Nyl. *Scand.* p. 65; *St. to-*

---

*) Locus melius detur Stereocauleis ante Cladonieos, ob naturam granulosam thalli typum inferiorem in serie ascendente exprimentem. W. Nyl. in *Lapp. Or.* p. 177.

**) Thallus K + flavens. Lamy, *Cat. Lich. du Mt. Dore* p. 16.

***) Sec. W. Nyl. in *litt.*, *Flora* 1877 p. 353 not. 1 et Lamy, *Supplém.* p. 6 et 7, haec »medulla» vel axis chondroideus *Stereocauleorum, Usnearum* et *Cladoniarum* respondet paginae inferae thalli foliacei et effingit suo modo axem hypothallinum vel stratum corticale internum.

mentosum β alpinum Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.).
På sand, enligt Nyl. *Scand.* l. c. — Förekommer äfven på Lavansaari på fin sand, enligt exemplar i H. F. U.

St. denudatum Flk., Nyl. *Scand.* p. 65, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 50.
På Lounatkorkia samt ymnigt på rullsten ofvanom Kipparlahti; tillsammans med *Cetraria aculeata* var. *muricata* enligt exemplar i H. F. U.; på bergen här och der (E. Nyl.).

Trib. IX. — **Cladoniei.**

I. **Pycnothelia** Ach. pr. p., Duf.

P. papillaria (Ehrh.) Duf., Nyl. *Lapp. Or.* p. 110 & 111, (*Cladonia papillaria* Hffm., Nyl. *Scand.* p. 49, *Flora* 1866 p. 179, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 95). — Forsan iis *(Cladinis)* adjungi possit *Cl. papillaria* (sin praestat eam cum Dufoureo referre ad *Pycnotheliam).* W. Nyl. in *Flora* l. c. – K + CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 55.
På gångstigen öfver porphyrbergen emellan båda byarna allmän; på torr jord tillsammans med *Grimmia apocarpa* enligt exemplar i H. F. U.; på bergsstigarne ganska allmän (E. Nyl.).

II. **Cladonia** (Hffm.) Nyl. *)

Cl. pyxidata (L.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 50, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 88 (*α neglecta* (Flk.) Schaer.). – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 60.
På torr steril jord mycket allmän.

---

*) In hodie sic dictis *Cladoniis* observatur, species plurimas thallo gaudere basi folioso vel squamaceo-folioloso et podetia (cortice sat facile saltem pro parte pulveraceo-fatiscente) saepe plus minusve foliolis vel squamulis exasperata atque saepius plus minusve scyphophora habente. Iis speciebus nomen *Cladonia* optime retineatur. W. Nyl. in *Flora* 1866 p. 178.

Var. **pocillum** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 50, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

På steril jord och berg bland mossa (*Grimmia apocarpa),* här och der.

* **Cl. chlorophaea** (Flk.) Nyl. *Flora* 1884 p. 391, *(Cl. pyxidata* f. *chlorophaea* (Flk.) Nyl. *Synopsis* p. 193, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* l. c.

Bland mossor *(Hypna* och *Polytricha)* på Ylikäytävä samt på murket trästycke på Pohjoiskallio

Cl. cariosa (Ach.) Spreng., Nyl. *Scand* l. c., *Lapp. Or.* p. 176, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 90. – K + CaCl—. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 57.

Vid Suurkylä (Wainio).

Cl. fimbriata (L.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 51, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 86. – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 61.

På murkna trädstubbar och kullfallna träd samt på jord, allmän.

Var. **fibula** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 87.

Vid Pohjaskorkia och Haukkavuori på bar jord och bland mossa, äfvensom på förmultnad tallbark.

Var. **radiata** (Schreb.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

På jord enligt exemplar i H. F. U.

* **Cl. subcornuta** Nyl. *Flora* 1874 p. 318, *(Cl. fimbriata* f. *chordalis* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 51, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.) — *Cladonia fimbriata * subcornuta* Nyl. dici liceat *cornuta* Ach. ob confusionem evitandam cum homonyma varietate *Cladoniae gracilis.* W. Nyl. in *Flora* l. c.

Jemte *Cl. fimbriata* och andra *Cladoniae* här och der, t. ex. Purjeniemenpäällys, Välikallio, vid Ruokolahenjärvi.

Cl. gracilis (L.) Hffm., Nyl. *Scand.* l. c. *Lapp. Or.* p. 176, *(Cl. gracilis* γ *hybrida* (Hffm.) Schaer., Th. Fr.

Lich. Scand. p. 82). – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 62.

På murkna trädstammar och jord bland mossor och andra *Cladoniae*, allmän.

F. **elongata** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 52, (*Cl. gracilis β macroceras* Flk., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 81).

Tufbildande på torra berg, ofta inmängd bland *Cladina rangiferina*.

F. **chordalis** Flk., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

Liksom föregående, men mycket allmännare.

Var. **aspera** Flk., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

Liksom de föregående på bergen här och der, stundom inblandad med andra, såsom *Cladina sylvatica* var. *alpestris*, *uncialis*, *Cladonia cornucopioides*, *bellidiflora*, *degenerans* f. *pleolepidea*, *Cetraria islandica*, *aculeata* etc.

Cl. cornuta (L.) Fr., Nyl. *Scand.* l. c., (*Cl. gracilis δ cornuta* (L.) Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 82). – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 62.

På torr jord på berg, ofta tillsammans med *Webera nutans*, såsom på Pohjaskorkia, Kellerkallio m. fl.

* **Cl. verticillata** (Hffm.) Flk., Nyl. *Scand.* l. c., (* *Cl. verticillata α evoluta* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 83). – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 63.

På barrblandad jord med *Cl. gracilis* f. *chordalis* enligt exemplar i H. F. U.

Cl. cervicornis (Ach.) Schaer., Nyl. *Flora* 1866 p. 421, *Lapp. Or.* p. 176, *Scand.* l. c., (*Cl. verticillata β cervicornis* (Ach.) Flk., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 84). – K + CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 57.

Likaledes i H. F. U. tillsammans med *Racomitrium microcarpon*; på Mäkiinpäällys (Wainio).

Cl. ochrochlora Flk., Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt Dore* p. 18, (*Cl. cornuta* var. *ochrochlora* (Flk.) Nyl.

Scand. p. 53, *Cl. gracilis δ cornuta* (L.) Schaer. f. *ochrochlora* (Flk.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 83). – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 63.

På Pohjoiskallio; äfven i H. F. U., inblandad med *Dicranum scoparium;* vid Suurkylä (Wainio)

Cl. macrophylla (Schaer.) Stenh., Nyl. *Flora* 1873 p. 299, (*Cl. decorticata* (Fr. pr. p.) Nyl. *Scand.* p. 53, Ohlert, *Lich. der Prov. Preussen* p. 5; *Cl. decorticata* (Flk.) Th. Fr. *α macrophylla* (Schaer.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 91). — *Cladonia decorticata* Flk. revera species distincta videtur non minus a *Cl. pityrea* Flk. quam a *Cl. macrophylla* (Schaer.). Observetur simul, scyphos omnibus his tribus Cladoniis esse pervios, nec clausos. *Cl. macrophylla* (Schaer., *Cl. decorticata* Fr., Nyl.) dignoscitur quoque sporis multo minoribus a *Cl. decorticata* Flk. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Thallo macrophyllino, reactionem nullam hydrati kalico offert. W. Nyl. in Ohlert l. c.

På Lounatkorkia tillsammans med *Hedwigia ciliata;* på torr jord med *Polytrichum juniperinum, Webera nutans* etc., enligt exemplar i H. F. U.

Cl. degenerans Flk., Nyl. *Scand.* p. 53, *Lapp. Or.* p. 176, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 85.

F. **euphorea** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 54, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 64.

På berg, inblandad med *Webera nutans, Dicranum scoparium* etc., Purjekallio och Maahellinmäki; äfven tagen af E. Nylander enligt exemplar i H. F. U.

F. **pleolepidea** Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 86.

På berg bland mossor, såsom *Webera nutans, Dicranum scoparium, Ptilidium ciliare* etc., och lafvar, såsom *Cetraria aculeata, Alectoria chaly-*

beiformis, Cladina rangiferina och *uncialis, Parmelia saxatilis* etc., här och der, t. ex. vid Pohjaskorkia, på Pohjoiskallio, Mustjyrkänvuori, Purjeniemenpäällys, Välikallio.

F. **basima** Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.
På Purjekallio bland *Racomitrium lanuginosum.*

Cl. **lepidota** (Ach.) Nyl. *Flora* 1866 p. 421, *Lapp. Or.* p. 176, (*Cl. degenerans* f. *lepidota* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.).
På mossjord på Kellerkallio; af E. Nylander äfven inlemnad till H. F. U.

Cl. **trachyna** (Ach.) Nyl. in *Notiser pro F. & Fl. Fenn.* XIII p. 319, (*Cl. degenerans* f. *trachyna* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 85).
På Välikallio.

Cl. **turgida** (Ehrh.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 55, *Lapp. Or.* p. 176, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 92. – K + CaCl +. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 56.
I barrskog på jord och stenar, bland mossa (*Hypna, Dicrana* och *Polytricha*) vid Pohjaskorkia, Liivalahenjärvi, Purjeniemenpäällys, på rutten trädstubbe vid Pohjaskorkia; äfven i H. F. U.

Cl. **coralloidea** (Ach.) Nyl. *Flora* 1873 p. 196, (*Cl. degenerans* var. *coralloidea* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 54, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 86). – Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* l. c.
På Välikallio inblandad med *Cladina rangiferina* och *Cetraria aculeata.*

Cl. **furcata** (Huds.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 55, *Lapp. Or.* p. 110 not., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 78. – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 65.

* Cl. **racemosa** (Hffm.) Nyl. in *litt.*, *Scand.* p. 56, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* l. c.
Enligt exemplar från Hogland i H. F. U.

* Cl. **corymbosa** (Ach.) Nyl. in *litt.*, *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 80.

På granbarr och lemningar af *Polytrichum juniperinum* enligt exemplar i H. F. U.

Cl. crispata (Ach.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 110, (*Cl. furcata* var. *crispata* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 78). – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* l. c.

På jord vid Liivalahenjärvi; äfvensom i H. F. U.

Var. **divulsa** (Del.) Nyl. in *Medd. pro F. & Fl. Fenn.* XIII p. 320. — Podetiis elongatis glabris cylindrico-compressiusculis glauco-virescentibus squamosis, squamis foliosis rotundato-crenulatis subtus albicantibus subscyphiferis, scyphis perviis laceratis ramosis, apotheciis terminalibus minutis aggregatis podicillatis brunneo-pallidis. Delise in Duby *Botan. Gall.* II p. 625.

På Mäkiinpäällys (Wainio).

Cl. cenotea (Ach.) Schaer., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 74.

På murket träd, såväl ved som bark, Purjeniemenpäällys; på Kellerkallio och enligt exemplar i H. F. U. bland mossor (*Dicranum longifolium* och *Ptilidium ciliare*).

Cl. squamosa Hffm., Nyl. *Scand.* p. 57, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 75. – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 66.

På jord och bland mossor (*Hypna, Brya, Dicrana, Polytricha*) mycket allmän, äfven på berg på gamla mossor och lafvar, såsom *Racomitrium, Parmelia saxatilis*, hvarest den stundom antager en mörkbrun färg (f. *obscura*).

Cl. carneola Fr., Nyl. *Scand.* p. 54, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 72.

På murkna trädstubbar på Pohjaskorkia, Kappelniemi, Purjeniemenpäällys, äfvensom på mossjord på Kotikallio.

Cl. botrytes (Hag.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 55, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

På gammalt trä allmän; enligt exemplar i H. F. U. äfven på mosslemningar.

Cl. cornucopioides (L.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 59, (*Cl. coccifera* (L.) Schaer. *α communis* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 70). – K lev. + CaCl +. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 66.

På steril jord, tillsammans med *Hedwigia ciliata, Dicranum longifolium, Cladina rangiferina* och *uncialis* etc., öfverallt.

F. **asotea** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 71.

På Lounatkorkia.

* **Cl. pleurota** (Flk.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

Liksom föregående bland mossor och andra lafvar, på Pohjaskorkia och Purjeniemenpäällys.

Cl. deformis (L.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 60, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 69. – K lev. + CaCl +. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 68.

På berg jemte *Polytricha* och *Dicrana*, ganska allmän, Ylikäytävä på murket trä.

Cl. bellidiflora (Ach.) Schaer., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 64. – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 72.

F. **gracilenta** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 65.

Liksom *Cl. cornucopioides* på sterila berg, såsom Purjeniemenpäällys och Maahellinmäki, i sällskap med *Hedwigia, Racomitrium, Polytrichum, Cl. gracilis* var. *aspera, Cladina rangiferina, uncialis* etc.

Cl. digitata (L.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 61, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 67. – K + CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 68.

F. **denticulata** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 68.

På jord och murket trä enligt exemplar i H. F. U.

Cl. macilenta (Ehrh.) Hffm., Nyl. *Flora* 1873 p. 66, et 1866 p. 421, *Lapp. Or.* p. 179, *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. – Podetia K + flaventia. W. Nyl. in *Flora* 1873 l. c. – K + CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 69.

Var. **carcata** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 62.

På steril jord bland *Cl. pyxidata, Cladina rangiferina* och *uncialis* på Välikallio, på *Parmelia conspersa* på Kellerkallio; äfven i H. F. U.

Cl. Floerkeana Fr., Nyl. *Scand.* p. 62, *Lapp. Or.* p. 179, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 65. – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 71.

På Kotikallio, jemte *Cetraria aculeata* var. *muricata,* på lemningar af *Andreaea petrophila.*

* **Cl. bacillaris** (Ach.) Nyl. *Flora* 1866 p. 421, *Lapp. Or.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 66. — *Cl. bacillaris* specie non differt a *Cl. Floerkeana.* W. Nyl. in *Flora* l. c. – K — CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* l. c.

På murken trädstubbe på Mustjyrkänvuori.

III. Cladina Nyl. *)

Cl. rangiferina (L.) Nyl. *Flora* 1866 p. 179, *Lapp. Or.* p. 110, *(Cladonia rangiferina* Hffm., Nyl. *Scand.* p. 58, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 60). – K + CaCl —. Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 74.

På steril jord samt berg och stenar betäckande stora sträckor, ofta uppblandad med *Cl. sylvatica,* stundom äfven med andra.

Cl. sylvatica (L.) Nyl. *Flora* 1866 p. 421, *Lapp. Or.* p. 176, *(Cladonia rangiferina* var. *sylvatica* (Hffm.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 61). – K —. W. Nyl. in *litt.*

Liksom föregående, mycket allmän.

---

*) Thallus efoliosus, podetia ascypha, ramosa, vulgo oxyclada, cortice non pulveraceo-fatiscente (sed interdum evanescens stratum medullare subarachnoideum denudans). W. Nyl. in *Flora* 1866 p. 179.

Var. **alpestris** (L.) Nyl. *Lapp. Or.* l. c., (*Cladonia rangiferina* var. *alpestris* (Ach.) Schaer., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.).

Likaledes, ytterst allmän.

Cl. uncialis (L.) Nyl. *Flora* 1866 p. 179, *Lapp. Or.* p. 111, (*Cladonia uncialis* Hffm., Nyl. *Scand.* p. 58, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 62). – K —. W. Nyl. in *litt.*

Liksom *Cl. rangiferina,* men mindre ymnig, ofta inblandad med *Cetraria aculeata* var. *muricata* och andra *Cladoniae.*

F. **bolacina** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 63.

Enligt exemplar i H. F. U.

F. **obtusata** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

På berg, Mäkiinpäällys.

Cl. amaurocraea (Flk.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 111, *Flora* 1866 p. 179, (*Cladonia amaurocraea* Nyl. *Scand.* p. 59, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 63). – K —. W. Nyl. in *litt.*

Liksom de föregående, men mindre allmän, stundom inblandad med mossor (*Polytricha* etc.) och andra *Cladoniae.*

Cl. destricta Nyl. in Ohlert, *Lich. der Prov. Preuss.* p. 8, (*Cladonia amaurocraea* f. *destricta* Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 64). — Non descendit ab *amaurocraea,* sed potius propria species. K —. W. Nyl. in Ohlert l. c.

På berg jemte *Cladonia squamosa, Parmelia saxatilis* och *conspersa, Alectoria chalybeiformis* etc., Mäkiinpäällys, Purjekallio m. fl.; äfven i H. F. U.

Trib. X. — **Ramalinei** *).

I. **Ramalina** Ach.

R. thrausta (Ach.) Nyl. *Ramal.* p. 116, *Scand.* p. 77, Th.

*) W. Nyl. in *Flora* 1869 p. 444, *Ramal.* p. 101 et *Lapp. Or.* p. 113 not.

Fr. *Lich. Scand.* p. 38. – K =. W. Nyl. in *Ramal.* p. 102.

På granar vid Kotikallio.

R. calicaris (L.) Fr., Nyl. *Ramal.* p. 131, *Scand.* l. c. pr. p., (*R. calicaris γ canaliculata* Fr., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 35). – K =. W. Nyl. in *Ramal.* p. 102.

Tillsammans med *Parmelia saxatilis* på tallar på Kappelniemi.

R. fastigiata (Pers.) Ach., Nyl. *Flora* 1873 p. 66, *Ramal.* p. 137, (*R. calicaris* var. *fastigiata* (Pers.) Fr., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 34). – K =. W. Nyl. in *Ramal.* p. 102.

På Kappelniemi på tallar, äfvensom tillsammans med *R. intermedia* och *Alectoria chalybeiformis* på granqvistar i Suurkylä.

F. minutula (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 37, (*R. farinacea* (L.) Ach. f. *minutula* (Ach.) Nyl. *Ramal.* p. 133).

Likaledes på tallar på Kappelniemi, tillsammans med *Lecanora lutescens* och *Lecidea tricolor.*

R. minuscula Nyl. *Ramal.* p. 164, (*R. calicaris* f. *minuscula* Nyl. *Lapp. Or.* p. 114, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 35). – K =. W. Nyl. in *Ramal.* p. 102.

På granqvistar (Wainio).

R. intermedia Del., Nyl. in *Notiser pro F. & Fl. Fenn.* XIII p. 433, *Ramal.* p. 166, (*R. calicaris* var. *farinacea* (L.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 77 pr. p.). – K =. W. Nyl. in *Ramal.* p. 102.

På träd, helst tall och gran, och gammalt trävirke, tillsammans med *Alectoria jubata, implexa* och *chalybeiformis, Evernia furfuracea, Parmelia saxatilis, physodes* m. fl., mycket allmän.

R. pollinaria (Westr.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 78, *Ramal.* p. 150, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 38. – K =. W. Nyl. in *Ramal.* p. 102.

I Kiiskinkylä på gammalt träplank tillsammans

med *Lecidea myriocarpa;* äfven i H. F. U., synbarligen tagen på berg.

R. cuspidata (Ach.) Nyl. *Ramal.* p. 158, *(R. scopulorum* Auctt., Nyl. *Scand.* p. 75 pr. p., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 39 pr. p.). – K =. W. Nyl. in *Ramal.* p. 102. — Forsan non vere specie differat a *R. scopulorum,* tamen praesertim ob reactionem kalicam deficientem seorsim hic est exponenda. Thallus varians sicut in eadem. Variat raro receptaculum striatulum. Sporae subrectae vel subcurvulae, longit. 0,010—18 millim., crassit. 0,004—6 millim. W. Nyl. in *Ramal.* p. 159.

På berg, t. ex. Pohjaskorkia, tillsammans med *Alectoria chalybeiformis, Parmelia saxatilis, prolixa* etc., likaledes på Tytärsaari; vid Suurkylä på förtorkade granqvistar; i H. F. U. tillsammans med *Cladina rangiferina;* här och der på klipporna, enligt E. Nylander.

R. scopulorum (Retz.) Ach., Nyl. *Ramal.* p. 156, *Scand.* l. c. pr. p., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p. – K ∓ e flavo rubricosa. W. Nyl. in *Ramal.* p. 102.

* **R. subfarinacea** Nyl. in Crombie, *Br. Ramal.* in *Journ. of Bot.* I, 1872, p. 74, *Flora* 1872 p. 426, Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 476. — Sporae longit. 0,012—15 millim., crassit. 0,004—6 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c. not. — *R. scopulorum* var. *subfarinacea* Nyl. M. S. very similar in general external appearance to *R. farinacea,* but the soredia and medulla K yellow then ferruginous-red. Leight. *Lich. Gr. Brit.* l. c.

Flerstädes, såsom i trakten af Somerikonvuoret, äfvensom på sydliga delen af ön (Wainio).

Trib. XI. — Usneei.

I. Usnea Hffm.

U. hirta (L.) Hffm., Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt. Dore* p. 25, *(U. barbata* (L.) Fr. f. *hirta* (L.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 69, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 15).

Tillsammans med *Alectoria jubata, Evernia furfuracea, E. prunastri, Parmelia saxatilis, P. physodes* etc. på träd och gamla gärdesgårdar, laduväggar o. s. v., mycket allmän.

U. dasypoga (Ach.) Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* l. c., (*U. barbata* f. *dasypoga* (Ach.) Fr., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 16).

Lounatkorkia, på björk.

Trib. XII. — **Cetrariei** *).

I. **Cetraria** Ach. pr. p., Nyl.

C. islandica (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 79, *Flora* 1869 p. 443, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 98. - K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På berg och steril jord mycket allmän, dels ren, dels uppblandad med renlaf och mossor.

C. crispa Ach., Nyl. in Stzb. *Lich. Hyperb.* p. 16, (*C. islandica* var. *crispa* Ach., Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). - K =, CaCl=. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Liksom föregående, men mindre allmän.

C. aculeata (Schreb.) Fr., Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 101. - K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Var. **muricata** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 80, *Flora* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

På steril jord och berg, blandad med mossor (*Dicranum, Andreaea, Ptilidium* etc.) och *Cladoniae*, mycket allmän.

C. odontella Ach., Nyl. *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* p 114, *Flora* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 99. - K =, CaCl=. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Sporae longit. 0,007—0,010 millim., crassit. circiter 0,0045 millim. W. Nyl. in *Flora* 1880 p. 393.

---

*) *Cetrariei* vix distinguuntur a Parmeliis nisi spermogoniis. W. Nyl. in *Lapp. Or.* p. 112, not.

Förekommer på det närbelägna Tytärsaari, på berg, jemte *Cladonia pyxidata* och *Grimmia Mühlenbeckii.*

II. **Platysma** Hffm. pr. p., Nyl.

Pl. saepincola (Ehrh.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 82, *Flora* 1869 p. 442, *(Cetraria saepincola* (Ehrh.) Ach. *α nuda* Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 107). – K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På qvistar, helst af en, oftast tillsammans med *Pl. pinastri,* stundom äfven med *Parmeliopsis aleurites* och *ambigua,* allmän.

* **Pl. ulophyllum** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* l. c., *(Cetraria saepincola β chlorophylla* (Humb.) Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). – K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Ojamaa och Kiiskinkylä på gärdesgårdar; enligt exemplar i H. F. U. äfven på tallbark.

Pl. Fahlunense (L.) Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* 1869 p. 443, 1872 p. 546 et 1877 p. 562, *(Cetraria Fahlunensis* (L.) Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 108). — K ∓ flavo-fulvescens, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* 1869 & 1872 ll. cc. — Spermatia longit. 0,005—6 millim., crassit. circiter 0,001 millim., thallus intus K flavo-reagens, crassitie parum 0,05 millim. excedente. W. Nyl. in *Flora* 1877 l. c.

På torra och kala berg, helst porphyr, allmän.

Pl. commixtum Nyl. *Scand.* p. 83, *Lapp. Or.* p. 115, *Flora* 1866 p. 181 et 1869 p. 442, *(Cetraria commixta* (Nyl.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 109). — *Pl. commixtum* vix nisi spermatiis distat a *Platysmate Fahlunensi.* W. Nyl. in *Flora* 1866 l. c. – K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c.

På porphyrberg, såsom Kumpelkallio, Välikallio, på det sednare tillsammans med *Lecidea luteoatra* och *geographica;* äfven funnen af E. Nylander.

Pl. juniperinum (L.) Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* 1869 p. 442, (*Cetraria juniperina* (L.) Ach. *α genuina* Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 104). – K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På enbuskar, mindre allmän.

Pl. pinastri (Scop.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 115, *Scand.* p. 84, *Flora* l. c., (*Cetraria juniperina γ pinastri* (Scop.) Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). – K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På qvistar, isynnerhet af en, i sällskap med *Pl. saepincola, Parmelia physodes, Parmeliopsis ambigua* och *aleurites* m. fl., allmän; förekommer dessutom äfven på sten.

Pl. glaucum (L.) Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* l. c., (*Cetraria glauca* (L.) Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 105). — K + flavescens, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På sten med eller utan underlag af mossor (*Hypnum cupressiforme, Hedwigia ciliata* etc.), mycket allmän, äfvensom på trädstammar, tillsammans med *Alectoria jubata, Parmelia saxatilis* och *physodes*. Med äfven öfre sidan till största delen brunfärgad, på Kellerkallio, samt med blåsformiga utvidgningar,

F. ampullacea (L.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 106, förorsakade af såväl *Lecidea oxyspora* som *L. parmeliarum*, på björk på Lounatkorkia.

Trib. XIII. — Alectoriei *).

I. Alectoria Ach. pr. p., Nyl.

A. jubata (L.) Ach. pr. p., Nyl. *Lapp. Or.* p. 113, (*A. jubata* (L.) Ach. f. *prolixa* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 72, *Flora* 1869 p. 444, Th. Fr. *Lich. Scand.* p 24). – K + flavescens, CaCl =. W. Nyl. in *Flora*

*) Tribum propriam constituentes, removendis scilicet *Ramalineis*. W. Nyl. in *Flora* 1869 p. 444. — *Alectoriae* et *Everniae* adhuc minus differunt a *Parmeliis* quam *Cladinae* a *Cladoniis*. W. Nyl. in *Lapp. Or.* p. 112, not.

l. c. — *A. jubata* n'offre guère de reaction visible avec K, ou seulement une coloration jaune peu distincte. Lamy, *Lich. de Cauterets* p. 17.

På träd, jemte *Parmelia physodes* och *saxatilis, Evernia furfuracea* och *prunastri,* * *Ramalina intermedia* m. fl., ytterst allmän, isynnerhet på barrträd, likaledes på gamla gärdesgårdar.

F. **subcana** Nyl. in *litt.*

På Hogland, enligt meddelande af W. Nylander.

A. **implexa** (Hffm.) Nyl. in *Medd. pro F. & Fl. Fenn.* I, p. 14, *(A. jubata* f. *implexa* (Hffm.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 25, *A. jubata* ff. *capillaris* (Ach.) et *setacea* (Ach.) Nyl. *Flora* l. c.). – K + flavescens, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Liksom *A. jubata* och stundom med den inblandad, men mindre allmän, äfven på *Parmelia saxatilis* på sten.

F. **cana** (Ach.) Nyl. in *Medd. pro F. & Fl. Fenn.* I, l. c., *(A. jubata* f. *cana* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* l. c., *A. jubata* β *implexa* (Hffm.) Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p.). – K + flavescens, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Liksom *A. jubata* och lika ymnig.

A. **chalybeiformis** (L.) Ach., Nyl. *Flora* l. c., *(A. jubata* f. *chalybeiformis* (L., Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). – K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På träd, gammalt virke och sten, ytterst allmän, stundom äfven fruktbärande.

A. **sarmentosa** Ach., Nyl. *Flora* l. c., *(A. ochroleuca* (Ehrh.) Nyl. var. *sarmentosa* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 20). – K =, CaCl ∓ deinde (saltem dilute) erythrinice rubens. W. Nyl. *Flora* l. c.

Pohjaskorkia på gran, med *Platysma glaucum* som underlag.

Trib. XIV. — **Parmeliei** *).

I. **Evernia** **) Ach., Nyl.

E. furfuracea (L.) Mann., Nyl. *Scand.* p. 73, *Flora* 1869 p. 446, (*Parmelia furfuracea* (L.) Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 116). – K + flavescens. At in hac specie accedit hypochlorite calcico reactio quaedam medullaris erythrinica, quae praesertim conspicua est, si ante applicatur hydras kalicus. Minus conspicua vulgo est aut evanescens in *Parmelia physode*, cui solus hydras kalicus medullam sensim ochracee tingit. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Tillsammans med *Alectoria jubata* och *chalybeiformis, implexa* f. *cana,* * *Ramalina intermedia, Platysma glaucum, Parmelia physodes* m. fl. på träd, helst tall, och gamla gärdesgårdar, mycket allmän, isynnerhet på förtorkade för vindarna utsatta trädgrenar på de högsta bergen; stundom äfven på klippor.

Var. **scobicina** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. och

Var. **nuda** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

Liksom hufvudformen, mycket allmänna.

E. prunastri (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 74, *Flora* 1869 p. 445, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 30. – K + flavescens. Reactio thalli infra magis est conspicua (pure flava) nam supra (in Lichene praesertim recente) color reactionis e gonidiis interlucentibus virescens evadit. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På barrträd och gärdesgårdar.

---

*) Lichenes, quos *Evernieos* et *Parmeliopseos* dico, potissime sicut subtribus considerandi sint *Parmelieorum,* nam thalamio conveniunt cum Parmeliis; nec multum distant *Cetrariei* nisi praesertim spermogoniis suis peculiaribus. W. Nyl. in *Flora* 1869 p. 445.

**) Species huc pertinentes arcte tangunt *Parmelias* stirpis *P. physodis* et vix genere sint separandae. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Var. **sorediifera** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 32.

Liksom hufvudformen, allmän; vid Ruokolahenjärvi på al.

Var. **gracilis** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 31.

På tallar på Kappelniemi.

Var. **retusa** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 32.

Likaledes på Kappelkallio.

II. Parmelia Ach., Nyl.

P. conspersa (Ehrh.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 100, *Flora* 1869 p. 290, 292 et 321 not., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 127. – Medulla CaCl —, K + e flavo rubricose tingitur. — Reactio medullae ope hydratis kalici e flavo mox crocea aut ferrugineo-rubricosa aut subcinnabarina. W. Nyl. in *Flora* ll. cc. – K.++, Na =, CaCl =. Ohlert. *Lich. Prov. Preuss.* p. 32.

På berg och stenar, allmän.

F. **isidiophora**. På Kappelniemi och Mustjyrkänvuori på porphyr.

P. centrifuga (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 101, *Flora* 1869 p. 290 et 293, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 128. – Medulla CaCl —, K —. W. Nyl. in *Flora* ll. cc. – K =, Na =, CaCl =. Ohlert. *Lich. Prov. Preuss.* l. c.

Liksom *P. conspersa*, mycket allmän, isynnerhet på kala för blåsten utsatta berg.

P. incurva (Pers.) Fr., Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* ll. cc., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 129. – Medulla CaCl —, K —. W. Nyl. in *Flora* ll. cc. – K =, Na =, CaCl =. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* l. c.

På berg och sten, dels porphyr dels qvarz, såsom på Majakallio, Kotikallio, Kappelniemi, Purjekallio, Mustjyrkänvuori; i H. F. U. äfven fertil.

P. saxatilis (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 99 pr. p., *Flora* 1869 p. 290, 292 et 321 not., Th. Fr. *Lich. Scand.* p.

114 pr. p. — Medulla CaCl —, K ++ flavo-tinguntur, medulla dein sanguinee rubescit. — Reactio medullae ope hydratis kalici e flavo mox crocea aut ferrugineo-rubricosa aut subcinnabarina. W. Nyl. in *Flora* ll. cc. — Na ∓ e flavo ferruginee rubra. Ohlert. *Lich. Prov. Preuss.* p. 31.

På sten och träd ytterst allmän, än ren, än inblandad med mossor (*Hypna, Dicranum scoparium* och *longifolium, Hedwigia ciliata* m. fl.) eller andra lafvar (*Usnea hirta, Alectoriae, Sphaerophoron coralloides, Cladoniae,* andra *Parmeliae* etc.) eller besatt med mörka plättar af *Dothidea homostegia* Nyl. in *Prodr. Gall.* p. 56 et *Bot. Not.* 1857 p. 84.

F. **furfuracea** Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 115. På berg här och der.

P. **sulcata** Tayl., Nyl. *Flora* 1873 p. 66, (*P. saxatilis* var. *sulcata* (Tayl.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p 114).

På tallbark och ved på Kappelkallio, Purjekallio, Mäkiinpäällys; på gammal torr rönn vid Pohjaskorkia, tillsammans med *P. olivacea* och *physodes, Lecanora angulosa* etc.; på murken björk vid Pohjaskorkia; äfvensom på sten, såväl granit som porphyr.

P. **omphalodes** (L.) Ach., Nyl. *Flora* 1872 p. 548, (*P. saxatilis* var. *omphalodes* (L.) Fr., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.).

På torra berg liksom *P. saxatilis* ganska allmän, vid Pohjaskorkia på gammal rönnbark.

Var. **panniformis** Ach., Nyl. *Flora* l. c., (*P. saxatilis* var. *panniformis* (Ach.) Schaer., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 115). — Thallus K ++ medulla scilicet tum e flavo mox ferrugineo-rubescente). W. Nyl. in *Flora* l. c.

Jemte hufvudformen och liksom denna ganska

allmän, på blåsiga ställen blandad med *P. centrifuga* och *lanata, Alectoria chalybeiformis* m. fl.

P. discordans Nyl. in *litt.* — Subsimilis *P. prolixae* var. *panniformi*, sed medulla hydrate kalico dilute flavescente nec e flavo ferrugineo-rubente. W. Nyl. in *litt.*

Här och der på porphyr, såsom Kotikallio, Mustjyrkänvuori, Välikallio etc., liksom *P. saxatilis* vanligen med fläckar af *Dothidea homostegia* Nyl.

P. olivacea (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 101, *Flora* 1868 p. 346, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 121. – Medulla CaCl —. W. Nyl. in *Flora* l. c. – K =, Na =, CaCl =. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* p. 32.

På löfträd mycket allmän, tillsammans med *Alectoria jubata, Parmelia saxatilis* och *physodes, Platysma glaucum, Ramalina calicaris, Lecanora angulosa, chlarona* och *coilocarpa, Lecidea disciformis* etc.; stundom äfven på barrträd jemte * *Ramalina intermedia, Evernia furfuracea* var. *nuda, Platysma pinastri, P. saxatilis* och *physodes, Lecanora symmictera, subintricata* etc.; i Kiiskinkylä på gärdesgård, inblandad med *P. subaurifera*; på sten sällsynt, t. ex. berg vester om Liivalahenjärvi, granit.

P. exasperata (Ach.) DN., Nyl. *Flora* 1873 p. 67, *Scand.* p. 102, (*P. olivacea* * *aspidota* Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 122). – K =, Na =, CaCl =. Ohlert. *Lich. Prov. Preuss.* l. c.

På tall- och granbark här och der, i sällskap med *Alectoria jubata* och *implexa* f. *cana*, * *Ramalina intermedia, Evernia furfuracea* var. *nuda, Parmelia saxatilis* och *physodes, Lecanora subintricata* etc.

P. prolixa (Ach.) Nyl. *Flora* 1868 p. 346 et 1872 p. 548, *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* p. 120, (*P. olivacea* β *prolixa* Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). — Thallus

CaCl —. W. Nyl. in *Flora* ll. cc. – K =, Na =, CaCl =. Ohlert. *Lich. Prov. Preuss.* l. c.

På torra berg allmän, i sällskap med *Sphaerophoron fragile, P. conspersa, saxatilis, Gyrophora polyphylla, Ptilidium ciliare* etc.

Var. **pannariiformis** Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 35, (*P. prolixa* f. *panniformis* Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.).

Liksom hufvudformen allmän.

Var. **exasperans** Nyl. *Flora* 1875 p. 8. — Thallus pro maxima parte verrucoso-exasperatus, protuberantiis convexis (demum hemisphaericis) et saepe confertis (latioribus quam in *P. exasperata*); spermatia ei bifusiformia, longit. 0,0005—7 millim., crassit. haud 0,001 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På brant porphyrvägg af Mustjyrkänvuori.

* **P. Delisei** (Dub.) Nyl. *Flora* 1873 p. 67 et 196, 1872 p. 426, (*P. prolixa* var. *Delisei* (Dub.), Nyl. *Scand.* l. c.). – Thallus K (CaCl) ∓ (medulla tum erythrinose nonnihil reagente). W. Nyl. in *Flora* 1872 l. c. – Vix differens a *P. prolixa.* W. Nyl. in *litt.*

Kappelniemi, på porphyr.

* **P. sorediata** (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 123, (*P. prolixa* f. *sorediata* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c.).

På porphyr här och der, tillsammans med *P. conspersa* och *prolixa, Lecanora ventosa, Lecidea polycarpa* och *petraea* etc., såsom på Mustjyrkänvuori, allmän, på Lounatkorkia, Majakallio, ofvanom Selkäpajanlahti o. s. v.

P. fuliginosa (Fr.) Nyl. *Flora* 1868 p. 346, 1869 p. 289, 1872 p. 548 et 1878 p. 247, (*P. prolixa* var. *fuliginosa* (Fr.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 122). — *Parmelia fuliginosa* (Fr. in Dub. *Bot. Gall.* p. 602) specie distinguenda est, ob reactionem erythrinicam addito medullae hypochlorite calcico, a *P. prolixa* et *P. olivacea.* — Medulla hydrate kalico nullam coloris mutationem offert. W. Nyl. in *Flora*

1868, 1869 et 1872 ll. cc. – K =, Na =, CaCl ∓. Ohlert. *Lich. Prov. Preuss.* p. 32.

På berg, såväl porphyr som granit, allmän.

Var. **laetevirens** (Flot.) Nyl. in *sched.*, (*P. olivacea* f. *laetevirens* (Flot.) Krb. *Syst. Lich.* p. 78).

På porphyr, Pohjoiskallio, Mustjyrkänvuori; på det sednare äfven på gammal björk; på Jokiinsuo på gammal al.

P. subaurifera Nyl. *Flora* 1873 p. 22. — Est quasi *P. glabra* (Schaer.), (omnino specie separanda a *P. fuliginosa* (Fr.), spermatia dissimilia. W. Nyl. in *Flora* 1872 p. 548) thallo supra passim sorediis flavis parvis efflorescente. W. Nyl. in *Flora* 1873 l. c. – Medulla CaCl + erythrinose rubens. Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 36.

Allmän på tall- och granbark samt gamla gärdesgårdar, tillsammans med * *Ramalina intermedia, Evernia furfuracea* var. *nuda, P. saxatilis* och *physodes, Parmeliopsis ambigua, Lecanora chlarona, coilocarpa, varia, symmictera, expallens, lutescens, subintricata, Lecidea improvisa, nigritula etc.*; vid Lounatjärvi på al, jemte *Lecanora angulosa, chlarona, coilocarpa* och *Lecidea subdisciformis*; samt på Jokiinsuo fertil på björknäfver, tillsammans med *Lecidea disciformis.*

P. stygia (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 103, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 124.

På kala, för vindarne utsatta berg allmän, i sällskap med *Sphaerophoron fragile, P. centrifuga, lanata* och *encausta, Gyrophora polyphylla, flocculosa, hyperborea* och *proboscidea, Lecidea coracina* etc., på Mustjyrkänvuori med parasiten *Mycoporum epistygium.*

P. lanata (L.) Wallr., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 126, (*Alectoria lanata* (L.) Nyl. *Flora* 1871 p. 299 not.). — *Lanata* bör återföras till *Parmelia,*

ty thallus visar stundom en radierande typ. W. Nyl. in *litt.*

Liksom föregående, på Purjekallio, Pohjoiskallio, Mäkiinpäällys, Lounatkorkia m. fl.

P. physodes (L.) Ach., Nyl. *Scand.* l. c. pr. p., *Flora* 1869 p. 290, 292, 387 et 446, 1881 p. 537, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 117 pr. p. — Medulla CaCl —, K —, K (CaCl) + erythrinica (vulgo minus conspicua aut evanescens in *Parmelia physode,* cui solus hydras kalicus medullam sensim ochracee tingit). W. Nyl. in *Fora* 1869 ll. cc. — Notetur hic obiter *Parmeliam physodem* cum affinibus fere subgeneris esse proprii, defectu rhizinarum distinguendi *(Hypogymnia).* W. Nyl. in *Flora* 1881 l. c. - K $\pm$. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* p. 31.

På sten och träd, isynnerhet tallbark, allmän, tillsammans med andra lafvar.

Var. **labrosa** Ach., Nyl. *Scand.* p. 104, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

Öfverallt ytterst allmän, men liksom hufvudformen steril; äfven förekommande under formen **tubulosa** Schaer., apicibus laciniarum obtusis subcylindricis.

P. vittata (Ach.) Nyl. *Flora* 1875 p. 106, *(P. physodes* var. *vittata* Ach., Nyl. *Scand.* p. 103, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). — *P. vittata* Ach. (potius forsan dicenda *duplicata* Ach.), distinctam sistit speciem sporis et spermatiis minoribus quam in *P. physode.* W. Nyl. in *Flora* l. c.

På Mäkiinpäällys (Wainio).

P. encausta (Sm.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 104, *Flora* 1869 p. 290 et 292, 1872 p. 547, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 118. — Medulla CaCl —, K —. W. Nyl. in *Flora* 1869 ll. cc. — Thallus K ++, scilicet etiam medulla tum leviter flavescens et dein addito CaCl leviter erythrinose tincta. W. Nyl. in *Flora* 1872 l. c.

Liksom *P. stygia* och *lanata,* här och der.

Var. **textilis** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 119.

Likaledes; helst bland hufvudarten, på Mustjyrkänvuori äfven oblandad.

III. Parmeliopsis Nyl.

P. ambigua (Wulf.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 121, *Flora* 1869 p. 445, excl. *Lichen diffusus* Web. W. Nyl. in *Flora* 1872 p. 247. (*Parmelia ambigua* (Wulf.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 105 pr. p., *Parmelia diffusa* (Web.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 131 pr. p.). – K =. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c.

På bark af såväl löf- som barrträd samt på gammalt trä, mycket allmän, tillsammans med *Platysma pinastri* och *saepincola, Parmelia physodes, Lecanora chlarona* och *coilocarpa* m. fl., stundom äfven med apothecier.

P. aleurites (Ach. pr. p.) Nyl. *Lapp. Or.* l. c., *Flora* 1869 p. 389 et l. c., 1872 p. 248, (*Parmelia aleurites* Ach., Nyl. *Scand.* l. c., *Parmelia hyperopta* Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 120). – K + flavescens. W. Nyl. in *Flora* 1869 ll. cc. — Non confundenda cum *Platysmate diffuso* (Web.), cui thalli reactio K ++, h. e. supra intusque hydrate kalico flavens, et quod vix specie differt a *Pl. placorodio* (Ach.). W. Nyl. in *litt.* – Na =, *P. placorodium* contra Na ++ e flavo mox ferruginee tingitur. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* p. 30.

Liksom föregående och ofta jemte densamma, men mindre allmän, steril.

Trib. XV. — **Peltigerei** *).

Subtrib. I. — *Peltidei* **).

I. **Nephroma** Ach. pr. p., Nyl.

N. arcticum (L.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 85.

På mossbelupna fugtiga sluttningar mot norr af Pohjas- och Lounatkorkia samt Kotikallio, med apothecier.

II. **Peltidea** (Ach.) Nyl.

P. aphthosa (L.) Ach., Nyl. *Lapp. Or.* p. 117, (*Peltigera aphthosa* Hffm., Nyl. *Scand.* p. 87).

F. **verrucosa** (Web.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 88.

På tall- och granbarr samt mossor, t. ex. *Hypnum Schreberi, Webera nutans, Dicranum scoparium, Tortula tortuosa, Polytricha,* öfverallt allmän.

Subtrib. II. — *Peltigerinei.*

I. **Nephromium** Nyl.

N. laevigatum (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 87.

På underlag af *Hypnum cupressiforme* på Välikallio.

Var. **parile** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c.

På bar bergvägg af Lounatkorkia, för öfrigt här och der på underlag af mossa, isynnerhet *Leskea sericea.*

---

*) Peltigereorum tribus variis respectibus tribui Sticteorum analoga (sed longe inferior), locum necessitate impositum hic habeat. W. Nyl. in *Flora* 1873 p. 67 not. 2.

**) Tribus *Peltigerei* necessario dividenda est 1:mo in subtribum gonidicam vel gonidimicam *Peltideos* et 2:do subtribum gonimicam *Peltigerineos. Peltidei* complectuntur genera *Nephroma, Peltideam* et *Solorinam; Peltigerinei* genera *Nephromium, Peltigeram* et *Solorininam.* W. Nyl. in *litt., Flora* 1882 p. 457, et *Le Naturaliste (Classification des Peltigérés* p. 2.).

N. tomentosum (Hffm.) Nyl. *Scand.* p. 86.
På mosslemningar *(Leskea sericea, Dicranum scoparium)* enligt exemplar i H. F. U.

II. Peltigera (Hffm.) Nyl.

P. malacea (Ach.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 88.
Ej sällsynt enligt E. Nyl.; på Tytärsaari på barr och mosslemningar.

P. canina (L.) Hffm., Nyl. *Scand.* l. c.
På barr, förmultnade blad och mossor *(Hypna, Dicrana, Leskea sericea* etc.), såväl på jord som på berg, mycket allmän.

Var. **membranacea** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c.
Bland mossor *(Hypnum cupressiforme, Dicranum fuscescens* etc.) på Pohjaskorkia, Pohjois- och Kellerkallio.

F. **isidiophora** Nyl. in *litt.* På Pohjoiskallio.

P. rufescens (Weiss.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 89, *Lapp. Or.* p. 118.
Liksom *P. canina,* men mindre allmän, t. ex. på Pohjaskorkia och Kappelniemi.

Var. **praetextata** Flk., Nyl. *Scand.* l. c.
På *Leskea sericea* på Pohjoiskallio.

P. polydactyla (Neck.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 90.
Här och der på barrblandad jord och mossor *(Hypna, Dicrana, Jungermanniae).*

Var. **lophyra** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c.
På *Hypnum cupressiforme,* enligt exemplar i H. F. U.

F. **collina** Ach., Nyl. *Scand.* l. c.
Tytärsaari, på mosstäcke på berg.

P. horizontalis (L.) Hffm., Nyl. *Scand.* l. c.
På gammal *Hypnum* och *Cladonia* på vestra branten af Ruokolahenmäki; tillsammans med *Hypnum cupressiforme* på Majakallio; äfven i H. F. U.; enligt E. Nyl. ej sällsynt.

Trib. XVI. — Physciei.

I. Physcia (Fr.) Nyl.

Ph. parietina (L.) DN., Nyl. *Scand.* p. 107, *Flora* 1869 p. 321, (*Xanthoria parietina* (L.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 145). — Nulla reactio medullae exhibetur hydrate kalico, at insignis purpurea (acidi chrysophanici) epithalli vel epithecii. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På trä, bark och sten ganska allmän.

Var. **aureola** (Ach.) Fr., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 146.

Öfverst på Pohjaskorkias kala topp, äfvensom här och der längs stränderna, jemte *Lecanora scopularis* och *lobulata* samt *Physcia caesia, lithotea* jemte var. *sciastra* etc.

Var. **ectanea** Ach., Nyl. *Syn.* p. 411, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

På klippor och stenar, såväl porphyr som grönsten, längs stränderna här och der.

* **Ph. polycarpa** (Ehrh.) Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 45, (*P. parietina* var. *polycarpa* (Ehrh.) Nyl. *Scand.* l. c., *Xanthoria lychnea* (Ach.) Th. Fr. *β polycarpa* (Ehrh.) Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.).

På gammalt trä samt bark af såväl barr- som löfträd.

Ph. lychnea (Ach.) Nyl. *Flora* 1873 p. 205, *Scand.* l. c., (*Xanthoria lychnea* (Ach.) Th. Fr. *α pygmaea* (Bor.) Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). – Thallus K + purpurascens. W. Nyl. in *Flora* 1866 p. 201 not. 3.

I Kiiskinkylä på porphyr, jemte *Ph. caesia* och var. *teretiuscula*, samt på murken gärdesgård bland *Ph. tenella*; i Suurkylä på gammalt träplank.

Ph. ciliaris (L.) DC., Nyl. *Scand.* p. 108, *Flora* 1869 p. 322, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 132. – Thallus K =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På asp vid Pohjaskorkia, steril.

Var. **saxicola** Nyl. *Scand.* p. 109, (*scopulorum* E. Nyl. in *Notiser pro F. & Fl. Fenn.* III, p. 86, *melanosticta* Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 133).

På Haukkavuori högst sällsynt, enligt E. Nyl. och exemplar i H. F. U.

Ph. aquila (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 110, *Flora* 1869 p. 322, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 134. – Thallus K =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På vestra kustens vid hafvet belägna klippor, enligt E. Nyl. och exemplar i H. F. U.

Ph. stellaris (L.) Nyl. *Flora* 1870 p. 38, 1876 p. 572, *Scand.* p. 111 pr. p., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 138 pr. p. – Thallus K + flavescens. W. Nyl. in *Flora* l. c. — *Ph. stellaris* (L.) Nyl. in *Flora* 1869 p. 322 et 389 (thallus K ++ flavescens) est *Physcia aipolia* (Ach.) Nyl. in *Flora* 1870 p. 38, (*Ph. stellaris* var. *aipolia* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich.Scand.* p. 139).

På löfträd i sällskap med *Ph. parietina, Lecanora angulosa, exigua* etc., ej allmän.

Var. **sorediifera** Nyl. in *litt.*

I Kiiskinkylä på trästaket tillsammans med *Ph. parietina, Lecanora exigua* och *Hageni* samt *Lecidea myriocarpa.*

Var. **subobscura** Nyl. *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* p. 121, *Flora* 1870 p. 38, (*Ph. subobscura* Nyl. *Flora* 1869 p. 389, *Ph. stellaris β adscendens* (Fr.) Th. Fr. *δ marina* E. Nyl. in *Notiser pro F. & Fl. Fenn.* III, p. 86, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 140) – *Ph. stellari* subjungendae sunt varr. *subobscura* et *tenella;* ad *Ph. aipoliam* contra pertinet var. *leptalea.* W. Nyl. in *Flora* 1870 l. c. – Thallus K + flavescens. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c.

På porphyrklippor och stenar längs stränderna, äfven på vestra kusten, jemte *Parmelia prolixa, Ph. caesia, parietina* var. *ectanea, Lecidea atroalba* etc.; i Kiiskinkylä på gammalt träplank.

Ph. tenella (Scop.) Nyl. *Flora* 1873 p. 67, 1876 p. 572, 1872 p. 426, (*Ph. stellaris* var. *tenella* (Scop.) Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* 1870 p. 38, *Ph. stellaris* β *adscendens* (Fr.) α *tenella* (Web.) Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p.). – Thallus K ± flavescens. W. Nyl. in *Flora* ll. cc.

På Kappelkallio på gammal *Salix*-bark, tillsammans med *Lecidea cyrtella,* i Kiiskinkylä och äng ofvanom Lapinlahti på asp, jemte *Ph. parietina, Lecanora pyracea, umbrina, distans* och *Lecidea acclinis,* samt i Kiiskinkylä på murken gärdesgård (trä och bark), tillsammans med *Ph. lychnea.*

Ph. caesia (Hffm.) Nyl. *Scand.* p. 112, *Flora* 1869 p. 322, Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. – Thallus K ++ flavescens. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På klippor vid hafvet på båda kusterna allmän, såväl steril som fruktbärande, tillsammans med *Ph. lithotea* var. *sciastra, Lecanora scopularis, milvina,* * *caesiocinerea* etc., äfvensom på brant porphyrvägg vid Ruokolahenjärvi, jemte *Lecanora lobulata,* samt i Kiiskinkylä på murket trä.

Var. **teretiuscula** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 141.

På klippor och stenar längs stränderna, jemte hufvudformen samt *Ph. lychnea, Lecanora lobulata* och *milvina* samt *Lecidea atroalba.*

Ph. obscura (Ehrh.) Nyl. *Scand.* p. 112 pr. p., *Flora* 1869 p. 322, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 141 pr. p. – Thallus K =. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Här och der på skuggiga klippor och träd, enligt E. Nyl.

Ph. lithotea (Ach.) Nyl. *Flora* 1877 p. 354, (*Ph. obscura* var. *lithotea* Ach., Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* 1872 p. 548, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 143). — *Ph. lithotea* specie separanda est a *Ph. obscura,* texturam thalli aliam habente. W. Nyl. in *Flora* 1877 l. c. not. 2. – Laciniae thallinae planae castaneo-fuscescentes. W. Nyl.

in *Flora* 1872 l. c. – Epithallus K —. Łamy, *Lich. de Cauterets* p. 29.

På Kappelniemi på porphyr, tillsammans med *Ph. parietina* var. *aureola* och *Lecanora scopularis* var. *miniata;* i Kiiskinkylä äfven på porphyr, jemte *Lecanora scopularis* och *viridirufa*, samt vid Selkäpajanlahti på grönsten, i sällskap med *Lecanora lobulata* och *viridirufa.*

Var. **sciastra** (Ach.) Nyl. *Flora* 1877 p. 354 not. 2, (*Ph. obscura* var. *sciastra* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). — Est *Ph. lithoteae* varietas *sciastra* (Ach.) et alia corticola var. *sciastrella* Nyl. — W. Nyl. in *Flora* l. c. — Thallo obscuriore vix differens. W. Nyl. in *litt.*

Liksom *Ph. caesia,* men mindre allmän.

Trib. XVII. — Gyrophorei.

I. Umbilicaria (Hffm.) Nyl.*)

U. **pustulata** (L.) Hffm., Nyl. *Scand.* p. 113, *Flora* 1869 p. 388, 1875 p. 303, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 149. — Reactio CaCl ∓ erythrinica. W. Nyl in *Flora* 1869 l. c. - K =. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* p. 37.

På branta bergväggar vid nedrinnande vatten ymnigt, här och der, men steril.

II. Gyrophora Ach., Nyl.

G. **spodochroa** (Ehrh.) Ach., Nyl. *Flora* 1875 p. 303, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 151 pr. p., (*Umbilicaria spodochroa* Hffm., Nyl. *Scand.* p. 115 pr. p., *Flora* 1869 p. 389). — Hypochlorite calcico medulla et saepe etiam stratum corticale nonnihil erythrinice tinguntur.

*) Inter Umbilicarias europaeas rite distinguenda sint duo genera, quorum alterum *Umbilicaria* sensu strictiore differt apotheciis externe receptaculum thallinum, e strato corticali et medullari (exclusis gonidiis) constans, offerentibus; alterum *Gyrophora* meo sensu apothecia lecideina (plus minusve gyrosa) habens perithecio textura differente a textura corticali thalli, in quam transit. W. Nyl. in *Flora* 1875 p. 303.

W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c. — CaCl ∓ rose. Lamy, *Lich. de Cauterets* p. 31.

På Mäkiinpäällys och Pohjaskorkia; äfven i H. F. U.

G. vellea (L.) Ach., Nyl. *Flora* 1875 l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 153, (*Umbilicaria vellea* Nyl. *Scand.* p. 114, *Flora* 1869 l. c.). — Reactio ut in praecedente. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c.

På Mäkiinpäällys, steril.

G. hirsuta Ach., Nyl. *Flora* 1875 l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 155 pr. p., (*Umbilicaria hirsuta* (Ach.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 115, *Flora* 1869 l. c.). — Reactio ut in praecedentibus. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c.

Liksom *Umbilicaria pustulata* och i dess sällskap.

G. murina Ach., Nyl. *Flora* 1875 l. c., (*Umbilicaria murina* DC., Nyl. *Scand.* p. 116, *Flora* 1869 l. c., *G. hirsuta* Ach. *β grisea* (Sw.) Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p.). — Reactio ut in praecedentibus. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c. — Thallus subtus niger. W. Nyl. in *litt.*

F. **grisea** Sw., Nyl. in Lamy, *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 50, Arn. *exs.* n:o 828, (*G. murina β papyria* Ach., *Umbilicaria hirsuta* var. *papyria* Ach., Nyl. *Scand.* p. 115, *G. hirsuta* Ach. *β grisea* (Sw.) Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p.). — Thallus subtus griseus. W. Nyl. in *litt.*

Liksom *Umbilicaria pustulata* och *G. hirsuta*, på Pohjaskorkia; äfven i H. F. U.

G. proboscidea (L.) Ach., Nyl. *Flora* 1875 l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 162, (*Umbilicaria proboscidea* DC., Nyl. *Scand.* p. 116, *Flora* 1869 p. 388). — Reactio CaCl + erythrinica. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c. – (K = CaCl) ++ erythrinica. W. Nyl. in *litt.*

På kala, för blåsten utsatta berg, såsom Mäkiinpäällys, Purjekallio m. fl., tillsammans med *Parmelia stygia* och dess sambyggare, ganska allmän.

Var. **deplicans** Nyl. *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* p. 123, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 163, och

Var. **exasperata** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

Liksom hufvudformen, af hvilken de synbarligen utgöra, den förre yngre, den senare äldre exemplar.

G. **erosa** (Web.) Ach., Nyl. *Flora* 1875 l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 159 pr. p., (*Umbilicaria erosa* Hffm., Nyl. *Scand.* p. 118 pr. p., *Flora* 1869 l. c.). — Reactio K =, CaCl =. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c.

På klippor, helst vid stränderna, här och der.

G. **hyperborea** Ach., Nyl. *Flora* 1875 l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 160 pr. p., (*Umbilicaria hyperborea* Hffm., Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* 1869 p. 389). — Reactio ut in *G. spodochroa.* W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c.

På torra och kala berg, liksom *G. proboscidea,* men allmännare.

G. **flocculosa** (Wulf.) Borr. & Turn., Nyl. *Flora* 1875 l. c., (*Umbilicaria flocculosa* Hffm., Nyl. *Scand.* p. 119, *Flora* 1869 l. c., *G. polyphylla* (L.) Fw. *β deusta* (L.) Fw., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 164). — Reactio ut in praecedente. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c. – K =. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* p. 38.

På bergen mycket allmän.

G. **polyphylla** (L.) Flot., Nyl. *Flora* 1875 l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 163 pr. p., (*Umbilicaria polyphylla* (L.) Schrad., Nyl. *Scand.* l. c. pr. p., *Flora* 1869 l. c.). — Reactio ut in praecedentibus. — Melius forte dicenda *glabra* Ach.; levis saltem ei reactio medullaris versus stratum gonidiale vulgo conspicitur. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c. – K =. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* l. c.

På berg och stenar öfverallt, ytterst allmän.

G. **polyrrhiza** (L.) Krb., Nyl. *Flora* 1875 l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 158, (*Umbilicaria polyrrhiza* (L.) Stenh.,

Nyl. *Scand.* p. 120, *Flora* 1869 l. c.). — Reactio ut in praecedentibus. W. Nyl. in *Flora* 1869 l. c. På vestra branten af Mäkiinpäällys; äfven i H. F. U.; ganska allmän på bergen (E. Nyl.).

Trib. XVIII. — **Pannariei** *).

I. **Pannaria** Del., Nyl.

P. brunnea (Sw.) Mass., Nyl. *Scand.* p. 123.

Vid Liivalahenjärvi på *Hypnum cupressiforme* samt på Ruokolahenjärvenmäki på utdöd *Jungermannia.*

II. **Pannularia** Nyl. **)

P. microphylla (Sw.) Schaer., Nyl. in Stzb. *Helv.* p. 336, *(Pannaria microphylla* (Sw.) Mass., Nyl. *Scand.* p. 124).

På grönsten här och der, såsom vid Liivalahenjärvi, Ruokolahenjärvi, Selkäpajanlahti etc.; likaledes i H. F. U.; på Ruokolahenjärvenmäki på mosslemningar.

P. muscorum (Ach.) Schaer., Nyl. in Stzb. *Helv.* p. 337, *(Pannaria muscorum* (Ach.) Del., Nyl. *Scand.* p. 127, *Lapp. Or.* p. 125).

På mossor, såsom *Hedwigia ciliata, Andreaea petrophila,* enligt exemplar i H. F. U., steril.

III. **Leproloma** Nyl.

L. lanuginosum (Ach.) Nyl. *Flora* 1883 p. 107, *(Amphiloma lanuginosum* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 129). — *Leproloma* dicere licet *Amphiloma lanuginosum*, nam non sit in eodem genere conservandum cum *Amphilomatibus* veris, fertilibus, exoticis. W. Nyl. in *Flora* l. c.

---

*) W. Nyl. in *litt.* et Henneguy *Les lichens utiles* p. 73, *(Lecano-Lecideei* Nyl. *Flora* 1882 p. 458 pr. p.).

**) Nomine generico *Pannularia* forsitan separare necesse sit a Pannariis veris species apotheciis biatorinis vel lecideinis. W. Nyl. in *Flora* 1879 p. 360.

På skuggiga och fuktiga ställen på bergväggar, gamla mossor och lafvar (*Hypnum cupressiforme, Leskea curvata* och *myosuroides, Parmelia saxatilis* etc.) allmän, ofta i sällskap med *Lepraria chlorina.*

Trib. XIX. — **Lecanoridei** *).

Subtrib. I. — *Lecanorei.*

I. **Lecanora** (Ach.) Nyl.

L. scopularis Nyl. *Flora* 1883 p. 105, *(Placodium murorum* (Hffm.) DC., Nyl. *Scand.* p. 136 pr. p., *Lecanora murorum* (Hffm.) Ach., Nyl. *Lapp. Or.* p. 126 pr. p., *Caloplaca murorum* (Hffm.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 170 pr. p.). — Distinguitur thallo bene placodioso, bene radiato-diviso, minore, firmulo, nudo; radii latit. circiter 0,25 millim. Sporae longit. 0,009—0,017 millim., crassit. 0,005—7 millim. Spermatia oblonga, longit. circ. 0,0025 millim., crassit. 0,0005—6 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På strandklipporna och hällar i hafvet allmän, tillsammans med *Physcia parietina* var. *aureola, caesia, lithotea* och var. *sciastra, L. viridirufa* och *saxicola, Lecidea atroalba* etc.

F. **miniata** (Hffm.) Nyl. *Scand.* l. c. pr. p., *Lapp. Or.* l. c. pr. p., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p. — Liksom hufvudformen.

L. lobulata Smrf., Nyl. in *litt.* et *Flora* 1883 p. 105, *(Placodium murorum* var. *obliteratum* (Pers.) Nyl. et *lobulatum (Lecanora lobatula* Smrf.) Nyl. *Scand.* l. c.; *Caloplaca murorum* f. *lobulata* et *obliterata* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 171). — Accedit ad *L. scopularem,* a qua constanter differt praesertim thallo minus evoluto, radiis non distinctis. — Sporae longit.

*) W. Nyl. in *litt.* et Henneguy *Les lichens utiles* p. 73, *(Lecano-Lecideei* Nyl. *Flora* 1882 p. 458 pr. p.).

0,010—14 millim., crassit. 0,005—6 millim. Spermatia oblonga, longit. 0,002—3 millim., crassit. 0,0005—7 millim. W. Nyl. in *Flora* 1883 p. 106.

På porphyrklipporna längs stranden och i hafvet, tillsammans med *Physcia caesia* var. *teretiuscula, lithotea, L. milvina, Lecidea atroalba, Verrucaria maura* etc.; likaledes, jemte *Physcia caesia,* på brant porphyrvägg vid Ruokolahenjärvi; på *rapakivi* vid Pahalampi; samt på grönsten vid Selkäpajanlahti, tillsammans med *Physcia lithotea* och *L. viridirufa.*

F. **miniata.** På porphyr, tillsammans med *Verrucaria maura,* enligt exemplar i H. F. U.

Omnes affines (*L. scopularis* Nyl., *L. lobulata* Smrf., *L. incrustans* DC., *L. murorum* (Hffm.) (decipiens Ach.), *L. tegularis* (Ehrh.)) locis maxime apricis siccisque thallos facile obtinent miniatos, cur nomen „miniata" aegre typo alicui figendum sit. W. Nyl. in *Flora* l. c.

L. **caesiorufa** (Ach.) Nyl. *Flora* 1880 p. 388 not. 1, (*L. ferruginea* Nyl. *Scand.* p. 143 pr. p., *L. ferruginea* f. *caesiorufa* (Smrf.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 128, *Caloplaca ferruginea β festiva* et *γ obscura* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 183 pr. p. — Distinguenda a *L. ferruginea* praesertim hypothecio alio. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På grönsten vid Selkäpajanlahti samt på Välikallio på porphyr; „Somerikonvuoret". (Wainio).

L. **viridirufa** (Ach.) Nyl. in *litt.* et *Flora* 1876 p. 239, (*L. ferruginea* var. *fuscoatra* (Bayrh.) Nyl. *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* l. c., *L. fuscoatra* (Bayrh.) Nyl. *Flora* 1872 p. 427, *Caloplaca ferruginea γ obscura* Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p.). — *L. fuscoatra* (Bayrh. *Uebers.* p. 82). Thallus cinereus, minute areolato-diffractus (epithallus K violaceo-purpurascens); apothecia ferrugineo-rufa, margine thallino determinato cincta; sporae longit. 0,011—15 millim.,

crassit. 0,006—9 millim. Specie videtur differre a *L. ferruginea*. W. Nyl. in *Flora* 1872 l. c.

På porphyr i Kiiskinkylä, äfvensom enligt exemplar i H. F. U., tillsammans med *Physcia lithotea* och *Lecanora scopularis;* på grönsten, vid Selkäpajanlahti, tillsammans med *Physcia lithotea* och *L. lobulata,* samt vid Ruokolahenjärvi, jemte *L. polytropa;* på Hoglands för hafsvindar utsatta klippor. (E. Nyl. enl. Nyl. *Scand.* l. c.).

L. cerina (Ehrh.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 144, *(Caloplaca cerina* (Ehrh.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 173).

På rönn vid Selkäpajanlahti, jemte *Arthonia astroidea* f. *radiata*, samt vid Lounatkorkia, tillsammans med *L. pyracea, chlarona, * peralbella, Lecidea cyrtella, bacillifera, acclinis, parasema, triphragmia* och *disciformis;* på gammal utdöd aspbark vid Jokiinsuo, jemte *L. chlarona* och *Arthonia astroidea,* samt på lefvande asp vid Kiiskinkylä och Lapinlahti, i sällskap med *L. pyracea, angulosa, distans, umbrina, Lecidea cyrtella, stenospora* och *Arthonia patellulata.*

L. pyracea (Ach.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 129, *Scand.* p. 145, *(Caloplaca pyracea* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 178).

Vid Lounatkorkia på rönn, tillsammans med föregående och dess för samma lokal uppräknade sambyggare; för öfrigt på asp vid Kiiskinkylä, Lapinlahti, Selkäpajanlahti, på Mustjyrkänvuori och, enligt exemplar i H. F. U., såväl i sällskap med föregående och dess sambyggare, som med *Physcia parietina* och *tenella, Lecanora dimera* f. *dubitans, Lecidea acclinis* etc.; i Kiiskinkylä äfven på lönn, jemte *L. angulosa* och *exigua* samt *Lecidea myriocarpa.*

L. diphyes Nyl. *Flora* 1863 p. 305, 1869 p. 413 not. 4, *Lapp. Or.* p. 129. — Similis fere *Lecideae parasemae (latypeae)* Ach., sed sporae fere sicut in *Lecanora*

phlogina (incolores ellipsoideae loculo apice utroque praeditae, interdum tubulo jungente, 0,010—15 millim. longae, 0,005—7 millim. crassae). Gelatina hymenea et thecae iodo intense coerulescentes. Species maxime paradoxa et singularis, licet ad faciem externam parum notabilis. — In *Lecanora diphye* Nyl. epithecium fuscum reactionem orceini etiam insigniorem pulchre violaceam ostendit et characterem elegantissimum speciei exhibet. W. Nyl. in *Flora* ll. cc.

På Pohjoiskallio på porphyr, tillsammans med *Parmelia fuliginosa* och *Urceolaria scruposa*.

L. vitellina (Ehrh.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 141, *Lapp. Or.* p. 130 not. **), *Flora* 1866 p. 201 not. 3, *Caloplaca vitellina* (Ehrh.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 188). — In thallis et apotheciis plurimis flavis, excepta *Lecanora vitellina* et ei affinibus, reactio K + purpurea. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På grönsten vid Selkäpajanlahti; enligt E. Nyl. ej sällsynt.

Var. **aurella** (Hffm.) Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 189.

Ytterst sparsamt, bland *Lecidea contigua* * *meiospora,* på grönsten vid Ruokolahenjärvi; äfvensom, enligt exemplar i H. F. U., på porphyr, bland *L. Hageni* och *intricata*.

L. laciniosa (Duf.) Nyl. *Flora* 1881 p. 454, (*Physcia candelaria* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 108, *Lecanora candelaria* Ach., Nyl. *Lapp. Or.* p. 121 not., *Xanthoria concolor* (Dicks.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 147). — *Lecanora laciniosa* (Duf.) rectissime dicenda est ea, quae antea dicta fuit Physcia candelaria et quam esse *Lichenem concolorem* Dicks. jam monui in Prodr. Lich. Scandin. p. 108. Ante etiam monui hanc speciem una cum *Lecanora mediante, vitellina* etc. ad subgenus idem ducendam esse (*Candelariam* mihi); omnes eo pertinentes species concolores sunt, igitur nullam eorum speciatim concolorem nominare

convenit. W. Nyl. in *Flora* l. c. – Thallus et apothecia K —. W. Nyl. in *Flora* 1866 p. 201 not. 3.

I Kiiskinkylä på gammal fuktig träväg.

L. sophodes Ach., Nyl. *Scand.* p. 148, (*Rinodina sophodes* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 199).

På Mustjyrkänvuori på gamla björkqvistar, jemte *Parmelia olivacea, L. angulosa, chlarona, * coilocarpa, varia, Lecidea disciformis, Verrucaria epidermidis* och *Mycoporum ptelaeodes;* enligt E. Nyl. här och der på al och björk.

L. laevigata Ach., Nyl. *Flora* 1878 p. 345, (*L. sophodes* var. *laevigata* Ach. et *lecideoides* Nyl. *Scand.* p. 148 et 149, *Rinodina exigua* (Ach.) *α pyrina* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 201 et 203 pr. p.).

På gammal enbark och på gärdesgårdar i Kiiskinkylä, vid Lapinlahti och på Ojamaa, tillsammans med *Parmelia subaurifera, L. symmictera* och *expallens, Lecidea myriocarpa* etc., äfvensom, jemte *Arthonia mediella,* på enqvistar på Mustjyrkänvuori.

L. exigua (Ach.) Nyl. *Flora* 1873 p. 197, 1874 p. 307, (*L. sophodes* var. *exigua* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 150, *Lapp. Or.* p. 131, *Rinodina exigua α pyrina* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* ll. cc. pr. p.). — Ei sporae longit. 0,010—16 millim., crassit. 0,006—7 millim. — Facile descendat a *L. sophode* praesertimque modo sporis minoribus differt. W. Nyl. in *Flora* ll. cc.

På bark af rönn, ask och lönn här och der, jemte *Physcia parietina* och *stellaris, L. pyracea, angulosa, umbrina, Lecidea acclinis* etc.; på träplank och gärdesgårdar ganska allmän, bland *Parmelia subaurifera, * Physcia polycarpa, L. Hageni, umbrina, varia, subintricata, symmictera, expallens, Lecidea myriocarpa* etc.; samt på tallbark på Kappelkallio, jemte *Platysma pinastri* och *Parmelia physodes.*

L. confragosa (Ach.) Nyl. *Flora* 1875 p. 15, Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 68, (*L. sophodes* var. *confragosa* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 149, *Rinodina exigua β confragosa* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 201). — Thallus K + flavescens. Lamy *Cat.* l. c.
På porphyr på Mustjyrkänvuori, Purjekallio och Mäkiinpäällys; södra delen af ön (Wainio).

F. **littoralis** Nyl. in *sched.* – K + fl. W. Nyl. scripsit.
På strandklipporna af Mustjyrkänvuori, på porphyr.

L. milvina (Whlnb.) Nyl. *Scand.* p. 150, (*Rinodina sophodes β milvina* (Whlnb.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 199).
På porphyrbergen närmast stranden mycket allmän, tillsammans med *Physcia caesia* och var. *teretiuscula* samt *lithotea* var. *sciastra, Gyrophora erosa, L. scopularis, Lecidea atroalba* etc.

L. saxicola (Poll.) Ach., Nyl. *Lapp. Or.* p. 125, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 226, (*Squamaria saxicola* (Poll.) Nyl. *Scand.* p. 133). — Le *Lecanora saxicola* a été transporté par moi dans le groupe *subfuscae* à cause des spermaties courbes qui y prédominent. W. Nyl. in *litt.*
På klipporna, helst porphyr, längs stranden allmän, tillsammans med *Parmelia caesia* och *lithotea* var. *sciastra, L. scopularis, Lecidea atroalba* etc.; äfvensom vid Ruokolahenjärvi; i Kiiskinkylä på en gammal trätrappa.

L. dispersa (Pers.) Flk., Nyl. *Lapp. Or.* p. 181, *Flora* 1866 p. 234, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 254. — Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* l. c.
Somerikonvuoret (Wainio).

F. **atrynella** Nyl. in *litt.*, (*Lecanora atrynella* Nyl. *Flora* 1873 p. 291). — Thallus albidus tenuiter granulatus vel evanescens; apothecia dilute carneopallida (latit. 0,5 millim. vel minora), margine dilu-

tiore mediocri cincta; sporae 8-nae ellipsoideae, longit. 0,009—0,013 millim., crassit. 0,005—6 millim., paraphyses mediocres, epithecium inspersum. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein fulvescens (thecae violaceo-tinctae). A *L. dispersa* mox differt margine thallino apotheciorum omnino integro, paraphysibus crassioribus et reactione gelatinae hymenialis, affiniorque est *L. umbrinae,* ab hac vero etiam distat jam margine eodem integro. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Somerikonvuoret (Wainio).

L. allophana (Ach.) Nyl. *Flora* 1872 p. 250 not. 2, (*L. subfusca* (L.) Ach. f. *allophana* Ach., Nyl. *Scand.* p. 160, *Lapp. Or.* p. 132, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 238). — In omnibus formis *L. subfuscae* thallus K + flavescens, in formis *L. umbrinae* K —. Stzb. in Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* p. 24.

På bark af asp och rönn här och der, såsom på Pohjoiskallio, Pohjas- och Lounatkorkia.

L. chlarona (Ach. pr. p.) Nyl. *Flora* 1872 l. c. et p. 550, (*L. subfusca* f. *argentata* Ach. et f. *distans* (Pers.) Ach., Nyl. *Scand.* l. c. pr. p., *Lapp. Or.* l. c., *L. subfusca* ε *glabrata* Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 239, *L. subfusca* β *chlarona* Ach. *herb.* pr. p.*). — Huc pertinet *L. subfusca* var. *pinastri* Schaer., Hepp. *Flecht.* 184. W. Nyl. in *Flora* 1872 p. 550. — Gelatina hymenialis jodo vinose rubens. W. Nyl. in *litt.* — Sub *Lecanora rugosa* (Pers.) fere subsumendae sunt sicut subspecies *L. atrynea* Ach., *L. subrugosa* Nyl. (*Flora* 1875 p. 15) et *L. chlarona* Ach., ita se arcte tangunt. W. Nyl. in *Flora* 1883 p. 107.

Mycket allmän på bark af såväl löf- som barrträd, gammal ved, gärdesgårdar och laduväggar, i sällskap med *Calicium parietinum, Parmelia olivacea, subaurifera, physodes* etc., *L. cerina,* * *coi-*

---

*) In Ach. *herb.* sub hoc nomine adsunt *L. chlarona* (Ach.) Nyl., *L. chlarotera* Nyl. *Flora* 1872 p. 550 not. 1, et *L. distans* (Pers.) Ach.

locarpa, angulosa, varia, symmictera, symmicta och *subintricata, Lecidea interspersula, turgidula, Cadubriae, obscurella * heterella, myriocarpa* och *disciformis, Verrucaria fallax* etc.; i Kiiskinkylä på enbark med parasiten *Sphaeria epicymatia* Wallr., Nyl. in *Bot. Not.* 1857 p. 83.

* **L. coilocarpa** (Ach.) Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 72, (*L. subfusca* f. *coilocarpa* Ach. Nyl. *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p.).

Mycket allmän på gammalt trä, t. ex. gärdesgårdar, afbarkade qvistar och dylikt, äfvensom ganska allmän på bark af löfträd, stundom äfven af tall, tillsammans med *Parmelia saxatilis, olivacea, subaurifera, physodes, Lecan. chlarona, angulosa, varia, expallens, symmictera, Lecidea hypoptoides, improvisa, disciformis* etc., *Verrucaria epidermidis, Arthonia astroidea* m. fl.

F. **xylita** Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 241.

På gamla gärdesgårdar här och der, jemte *Calicium trachelinum, Trachylia tigillaris* var. *prominula, Parmeliopsis ambigua, * L. coilocarpa, varia, symmictera, expallens, Lecidea hypoptoides, improvisa, disciformis* etc.

L. atrynea (Ach.) Nyl. *Flora* 1872 p. 250 not. 2, 1883 p. 107, (*L. subfusca* f. *atrynea* Ach., Nyl. *Scand.* p. 161, *Lapp. Or.* l. c., *L. subfusca* ι *cenisea* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 240 pr. p.). — Differt a *L. subfusca* spermatiis longioribus. W. Nyl. in *litt.*

På bergväggar, helst porphyr och i skugga, ytterst allmän, i sällskap med *L. polytropa* och *orosthea, Lepraria* och dylika, på Tervamäki på qvarz.

Var. **abscondens** Nyl. in *litt.*, (*L. subfusca* var. *sublutea* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 242). — Descendit a

L. atrynea sicut analoga var. *swartzioides* a *L. glaucoma*. W. Nyl. in *litt.*

På porphyr här och der, t. ex. på Kotikallio, Pohjaskorkia, Majakallio, tillsammans med *L. glaucoma, subradiosa, polytropa, Lecidea polycarpa, geographica* var. *atrovirens, Opegrapha abscondita* var. *dissoluta* etc.

*** L. subrecta** Nyl. in *litt.* et *Flora* 1872 p. 365. — Subsimilis *L. atryneae,* sed sporae minores (longit. 0,009—0,011 millim., crassit. 0,006—0,008 millim.), spermatia subrecta (longit. 0,018—0,025 millim., crassit. 0,0005 millim.); thallus nigricanti limitatus, apothecia testaceo-rufescentia, convexa, margine thallino subintegro. W. Nyl. in *litt.*

Tillsammans med *Leproloma lanuginosum* på porphyr på Lounatkorkia, äfvensom, enligt W. Nyl. in *litt.*, på lifligt roströdfärgad sten från Hogland.

L. distans (Pers.) Ach., Nyl. *Flora* 1872 p. 250, (*L. subfusca* f. *distans* (Pers.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 160 pr. p. (*Patellaria populicola* DC.), * *L. albella* (Pers.) Ach. γ *angulosa* (Schreb.) Nyl., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 244 pr. p., *L. angulosa* b. *leptyrea* Ach. *herb.* et *L. subfusca* β *chlarona* Ach. *herb.* pr. p.). — Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Epithecium CaCl —.

På asp ganska allmän, tillsammans med *L. pyracea, cerina, *peralbella, angulosa, umbrina, dimera* f. *dubitans, Lecidea cyrtella, stenospora, acclinis, Arthonia patellulata* etc.

L. angulosa (Schreb.) Ach., Nyl. *Flora* 1872 p. 250 not. 2 et p. 550, *Scand.* p. 161, (* *L. albella* (Pers.) Ach. γ *angulosa* (Schreb.) Nyl., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 244 pr. p.). — Epithecium CaCl flavens. W. Nyl. in *Flora* 1872 p. 550.

På bark af löfträd ganska allmän, tillsammans med *Parmelia physodes, olivacea, Physcia stel-*

*laris, L. chlarona, * coilocarpa, exigua, Lecidea acclinis, disciformis, Verrucaria epidermidis* etc.; på Ojamaa på gammal gärdesgård, jemte *L. varia* och *Lecidea disciformis.*

L. albella (Pers.) Ach., Nyl. *Flora* 1872 p. 250 not. 2 et p. 365, *Lapp. Or.* p. 133, *Scand.* p. 162, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 243 pr. p.

* **L. peralbella** Nyl. in *litt.* et *Flora* 1872 p. 365. — *L. peralbellam* dico eam, cui gelatina hymenialis jodo vinose rubet, quum in ipsa *albella* Pers. eadem jodo mox coerulescit dein subincolor evadit vel nonnihil lutescens et thecae vinose fulvescunt apice earum persistente subcoerulescente; cum *albella* etiam omnino convenit *sordidescens* Pers. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På asp, rönn, al etc. här och der, i sällskap med de vid *L. cerina* uppräknade och andra dylika, samt på gammal en- och tallbark vid Jokiinsuo.

L. glaucoma (Hffm.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 159, *Flora* 1872 p. 549, (*L. sordida* (Pers.) Th. Fr. *α glaucoma* (Hffm.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 246). — Epithecium CaCl citrino-flavens. W. Nyl. in *Flora* l. c. – CaCl thallus —, apothecia + flavescentia. W. Nyl. in *litt.* – Thallus K + viridescens. Ohlert, *Lich. Prov. Preuss.* p. 24.

På branta skuggiga bergväggar, helst porphyr, ytterst allmän.

Var. **swartzioides** Nyl. in *litt.*, (*L. glaucoma* var. *Swartzii* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c. pr. p., *L. sordida* f. *Swartziana* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 242 et 247 pr. p. – CaCl thallus —, apothecia + flavo-tincta. W. Nyl. in *litt.*

Tillsammans med *Parmelia omphalodes* på Majakallio, på porphyr; äfvenledes i H. F. U.

* **L. heteroma** Nyl. in *litt.* – CaCl thallus —, apothecia + aurantiaco-tincta (forsan *L. glaucomae* varietas). W. Nyl. in *litt.*

Liksom hufvudformen, på Koti-, Kappel- och Majakallio.

* **L. Swartzii** (Ach.) Nyl. in *litt.* et *Scand.* p. 159 pr. p., (*L. sordida* f. *Swartziana* Th. Fr. *Lich. Scand.* ll. cc. pr. p., *Parmelia sordida-cryptarum* Stenh. *L. S.* 399). — Thallus et apothecia, sicut in Fr. et Stenh. *L. S.* 399, CaCl flavo-tincta. W. Nyl. in *litt.* — Etiam in Ach. *herb.* thallus et apothecia *Lecanorae Swartzii* Ach. CaCl + flav.

På fugtiga porphyrväggar af Majakallio samt, jemte *Lecidea leptolepis,* på Kotikallio; äfven i H. F. U. på porphyr från två lokaler.

L. subradiosa Nyl. *Flora* 1873 p. 69, 1881 p. 530, 1872 p. 549, (*L. sordida* f. *Swartziana* Th. Fr. *Lich. Scand.* ll. cc. pr. p., *L. subcarnea β radiosa* Fr. *L. S.*). — A *L. Swartzii* reactione: CaCl thallus aurantiaco-rubens vel saepe suberythrinosus, epithecium flavens vel aurantiaco-flavens, differt. W. Nyl. in *litt.* — Forsan status *L. glaucomae* (quacum immixta saepe occurrit), differens thallo CaCl fulvescente vel aurantiaco-suberythrinose reagente, epithecio CaCl flavente. W. Nyl. in *Flora* 1872 et 1881 ll. cc.

På brant porphyrvägg af Kotikallio, äfvensom af Majakallio, såväl ensam som tillsammans med *L. atrynea* var. *abscondens, L. polytropa* och *Lecidea polycarpa;* på Somerikonvuoret (Wainio).

L. subcarnea (Sw.) Ach., Nyl. *Flora* 1873 p. 69, (*L. glaucoma* var. *subcarnea* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 159, *L. sordida* (Pers.) Th. Fr. *β subcarnea* (Sw.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 246). — Thallus et apothecia CaCl —. W. Nyl. in *litt.*

På porphyr på Mustjyrkänvuori.

L. Hageni (Ach. pr. p.) Nyl. *Flora* 1872 p. 250, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 250 pr. p., (*L. umbrina* (Ehrh., Ach.) Mass., Nyl. *Lapp. Or.* p. 133 pr. p., *Scand.*

p. 162 pr. p.). — Margo thallinus apotheciorum integer. W. Nyl. in *litt.* – K —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 25.

I Kiiskinkylä på rönn, jemte *Physcia parietina,* samt på trästaket bland * *Physcia polycarpa, Ph. stellaris* var. *sorediifera, L. exigua, umbrina* och *Lecidea myriocarpa,* på tall vid Kellerkallio samt på granit och grönsten vid vestkusten; enligt exemplar i H. F. U. på porphyr, tillsammans med *L. scopularis, vitellina* var. *aurella* och *Lecidea myriocarpa.*

*** L. luridatula** Nyl. in *litt., Flora* 1876 p. 577, 1875 p. 298. — Quasi *L. umbrina* apotheciis biatorinis luridis planiusculis (latit. 0,5 millim.), obtuse marginatis. Sporae longit. 0,009—0,011 millim., crassit. 0,004—6 millim., paraphyses non bene discretae, epithecium luteo-fuscescens (sub-inspersum). Gonidia in hypothecio (versus perithecium) nonnihil intrusa. Spermogonia non visa. — Varietas (vel subspecies) *Lecanorae Hageni* Nyl. *L. Zosterae* (Ach.) accedere videtur, sed iodo gelatina hymenialis ejus persistenter coerulescens (contra in *L. luridatula* e coerulescente vinose rubescens). W. Nyl. in *Flora* ll. cc. — Omnino analoga *L. endogoniae* Nyl. in *Flora* 1868 p. 475, sed huic gelatina hymenialis iodo coerulescens, coerulescentia subpersistente, et esse possit subspecies *Lecanorae prosechoidis* Nyl. W. Nyl. in *litt.*

Somerikonvuoret (Wainio).

L. umbrina (Ehrh.) Mass., Nyl. *Flora* 1872 p. 250, 1866 p. 234, *Lapp. Or.* p. 133 pr. p., *Scand.* p. 162 pr. p., *(L. Hageni* (Ach.) Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 250 pr. p.). — Margo thallinus persistenter crenatus. W. Nyl. in *litt.* — Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* 1866 l. c. — Les spermaties, en forme de demi-cercle, sont deux fois plus grandes

que les spermaties arquées du *L. Hageni.* Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 76.

På gamla träplank i båda byarne, bland * *Physcia polycarpa, Ph. lychnea, stellaris* var. *sorediifera, L. exigua, Hageni, symmictera* etc.; i Kiiskinkylä och vid Lapinlahti på asp, tillsammans med *Physcia parietina, tenella, L. cerina, pyracea, distans, dimera* f. *dubitans, Lecidea acclinis, Arthonia patellulata, Verrucaria populicola* och *Lahmia Kunzei;* samt i Kiiskinkylä på lönn, bland *L. exigua, angulosa* och *Lecidea myriocarpa,* och på enbark (gärdesgårdsstör) tillsammans med *L. laevigata.*

L. prosechoides Nyl. *Flora* 1872 p. 250, *(L. umbrina * prosechoides* Nyl. in Crombie *New Lich. Gr. Brit.* in *Linn. Soc. Journ. Bot.* XI p. 480, Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 208, *L. subfusca δ coilocarpa* Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 239 et 241 pr. p.). — Small black or brown apothecia, ellipsoid simple spores 0,008—0,012 mm. long., 0,0045—0,0055 mm. thick and paraphyses usually somewhat thickish clavate. Crombie *New Lich. Gr. Brit.* l. c. — Dirty yellowish-white, tartareous, thin, sub-determinate, rimoso-areolate, areolae flat or slightly tumid and smooth; apothecia scattered, sessile, plane, bluish-black, thalline margin entire; thallus K—, C—. Leight. *Lich. Gr. Brit.* l. c. — *L. prosechoides* Nyl. spermatia habet longit. 0,022—32 millim.; eadem est „*Parmelia subfusca lainea*" Fr. L. S. 371 (in Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 241 sub *coilocarpa* Ach. confusa; thallo K —, nec „dilute lutescente"). W. Nyl. in *Flora* l. c.

På porphyrstrandklippor, såsom Hirskallionhelli, Kappelniemi, Mustjyrkänvuori, dels ensam, dels i sällskap med *L. scopularis* och *lobulata* samt *Verrucaria maura.*

L. prosechoidiza Nyl. *Flora* 1881 p. 3. Subspecies forsan sit *Lecanorae umbrinae,* accedens ad *L. prosechoidem,* sed differens praesertim paraphysibus (cohaerescentibus) minus discretis. Thallus cinerascens tenuis areolato-diffractus. Apothecia nigricantia vel fusco-nigrescentia, saepe convexula, juniora margine thallino albicante integro cincta; iodo gelatina hymenialis coerulescens, dein violascens vel sub-fulvescens (thecae praesertim tinctae). Spermatia arcuata, longit. 0,016—22 millim., crassit. 0,0005 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På strandklippor liksom föregående.

L. sulphurea (Hffm.) Ach., Nyl. *Flora* 1872 p. 429, *Scand.* p. 165, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 258. – K +. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 23.

Vid Selkäpajanlahti på grönsten („facie fere *atrosulphurea* (Whlnb.)" Nyl. in *sched.*); enligt exemplar i H. F. U. såväl på porphyr, jemte *Parmelia prolixa,* som på grönsten.

L. varia (Ehrh.) Ach., Nyl. *Flora* 1877 p. 463, *Scand.* p. 163 pr. p., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 259 pr. p. (*α vulgaris* Krb.). — In *L. varia* gelatina hymenialis iodo coerulescens, thecis praecipue tinctis et apice late coerulescentia persistente; in * *L. subvaria* Nyl. dein fulvescente. W. Nyl. in *Flora* l. c. — K —, CaCl —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 24.

På gammalt trä allmän, jemte *Calicium trachelinum, parietinum, L. chlarona,* * *coilocarpa, expallens, symmictera, symmicta, subintricata, Lecidea hypoptoides, disciformis, myriocarpa* etc., äfvensom på ung tall vid Pohjoiskallio.

F. **pleorytis** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 261.

På gammalt trä liksom föregående här och der.

F. **livido-atra** Nyl. in *sched.*

Tillsammans med * *L. coilocarpa* på gärdesgård

i Kiiskinkylä; enligt W. Nyl. in *litt.* ej sällsynt, men föga skiljd.

* **L. hypothetica** Nyl. in *litt.* et *Flora* 1874 p. 16. — Videtur subspecies *L. variae,* dignota macula hypothallina nigricante et thallo granulato-subpapillato sporisque nonnihil minoribus. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På äldre björknäfver ofvanom Selkäpajanlahti.

L. expallens (Pers.) Ach. *Syn.* p. 171, Fr. *L. S.* 104, (*L. varia* var. *conizaea* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 163 pr. p., *L. varia* var. *orosthea* (Sm.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 261 pr. p.). — A *L. conizaea* (CaCl —) thallo varioloso CaCl + aurantiaco-tincto diversa. W. Nyl. in *litt.*

Jemte andra *lignicolae* på gärdesgårdar, laduväggar och dylikt allmän, ehuru oftast steril, stundom äfven på gammal bark, såsom t. ex. på bark af gran från gärdesgård vid Lapinlahti, tillsammans med *L. laevigata, symmictera, Lecidea myriocarpa* och *Verrucaria fallax.*

L. lutescens (DC.) Nyl. in *litt.*, (*L. varia* var. *conizaea* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c. pr. p. (*Patellaria lutescens* DC.). — Thallus ut in *L. expallente* CaCl + aurant., sed crassior leprosusque, apothecia majora, magis lecanorina, sporae crassiores etc. W. Nyl. in *litt.*

Anträffad med apothecier på gran vester om Ruokolahenjärvi, tillsammans med *L. chlarona,* samt på tall på Kappelniemi, i sällskap med *Ramalina fastigiata* f. *minutula, Evernia furfuracea* var. *nuda, Parmelia saxatilis, olivacea* och *Lecidea tricolor;* för öfrigt steril, såsom vid Lounatkorkia och Kiiskinkylä på gran, jemte * *Ramalina intermedia, Parmelia saxatilis, subaurifera, L. chlarona* och *symmictera,* vid Kotikallio och Jokiinsuo på tall samt i Kiiskinkylä på gammalt träplank.

L. orosthea Ach., Nyl. *Lapp. Or.* p. 181, *Scand.* p. 165, (* *L. symmicta* Ach. f. *petrophila* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 263). - K —, CaCl + crocee tingitur. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 23.

På bergväggar, helst porphyr, liksom *L. glaucoma* och *atrynea*, allmän.

F. **livida** Nyl. in *sched.*

Ylikäytävä, på porphyr, jemte hufvudformen.

L. symmictera Nyl. *Flora* 1872 p. 249, (*L. varia* var. *conizaea* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 163 pr. p., *L. varia* var. *orosthea* (Sm.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 261 pr. p.) — *L. symmicta* Arn., ex citatis, continet: 1) *L. symmictam* (Ach.) Fr. *L. S.* 45, Mudd. et Leight. pro p., cum varietatibus *saepincola* (Ach.) et *aitema* (Ach.), atque 2) *L. symmicteram* Nyl., huc Hepp *Flecht.* 68, quae fere varietas biatorina *L. conizaeae.* (In herbario vestuto germanico bene determinato hanc vidi nomine: *maculiformis* Hffm.). In *L. symmicta* thallus CaCl nonnihil aurantiaco-tinctus; in *L. symmictera* (quae freqvens praesertim ad corticem abietis in Scandinavia) nulla talis reactio. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Jemte *Calicium trachelinum* och *parietinum, Trachylia tigillaris* var. *ecrustacea, Parmelia subaurifera, physodes, Parmeliopsis ambigua, L. chlarona, * coilocarpa, varia, subintricata, Lecidea hypoptoides, disciformis, myriocarpa* etc. på gammal ved och gärdesgårdar allmän; likaledes på tall- och granbark bland * *Ramalina intermedia, Parmelia saxatilis* och *subaurifera, L. chlarona, lutescens, subintricata, Lecidea interspersula, tricolor, turgidula, obscurella *heterella, myriocarpa* etc.; på albark vid Lounatjärvi och Jokiinsuo, tillsammans med *Stenocybe byssacea, L. chlarona, * coilocarpa, Lecidea disciformis, Arthonia astroidea* och var. *opegraphina;* på torr rönn vid Pohjaskorkia och Selkäpajanlahti, jemte *Parmelia*

sulcata, olivacea, physodes, L. angulosa, chlarona * *coilocarpa, Lecidea disciformis, Verrucaria epidermidis* etc.; samt på björkstam, jemte *Lecidea disciformis*, vid Jokiinsuo.

F. **forte melius dicenda L. maculiformis** Hffm., Nyl. in *sched.*

Vid Pohjaskorkia på gammal granbark, jemte *Parmelia olivacea, L. subintricata* och *Exidia* sp.

F. **hypaitema** Nyl. in *litt.*

På gamla träplank och gärdesgårdar vid Kiiskinkylä, jemte * *L. coilocarpa, L. varia* och *symmictera,* till hvilken sistnämnda den ställvis tydligen öfvergår.

L. symmicta Ach. pr. p., Nyl. *Flora* 1872 p. 249, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 262, *(L. varia* var. *symmicta* (Ach. pr. p.), var. *aitema* (Ach.) et var. *saepincola* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 163 et 164 pr. p., *Lapp. Or.* p. 133 et 134 pr. p.). — Thallus CaCl nonnihil aurantiaco-tinctus. W. Nyl. in *Flora* l. c. — In *L. aitema* Ach. *herb.* thallus sulphureus, leprosus, K + aurant., CaCl —.

I sällskap med de vid *L. varia* uppräknade på gammalt trä här och der, äfvensom på bark af såväl löf- som barrträd.

F. **thallo subleproso** Nyl. in *litt.* et *Scand.* p. 163.

På Hogland enligt fertila exemplar i H. F. U.

L. piniperda Krb. *Par. Lich.* p. 81, Nyl. *Flora* 1872 p. 251, Lamy *Lich. de Cauterets* p. 54. — Apothécies d'abord concaves, puis planes et bombées, couleur de chair à l'etat jeune et plus tard devenant brunâtres; à rebord pâle, tantôt entier, tantôt légèrement crénelé, au début très apparent, mais finissant par tout à fait disparaître. Thalle K =, CaCl =. Lamy *Lich. de Cauterets* l. c.

På tallbark vid kyrkan.

L. paroptoides Nyl. *Flora* 1873 p. 291, 1875 p. 15. — Similis *Lecanorae hypoptoidi,* sed apotheciis fuscis vel

rufofuscis (latit. circiter 0,5 millim.), junioribus praesertim sublecanorinis (margine pallescente); sporae oblongae, longit. 0,010—16 millim., crassit. vulgo 0,0035—0,0045 millim. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein vinose rubens. Paraphyses non bene discretae, epithecium fusco-obscuratum (acido nitrico nonnihil purpurascens aeque atque in *L. hypoptoide)*. Thallus albidus tenuis granulosus, dispersus aut evanescens. Spermatia oblonga. W. Nyl. in *Flora* 1873 l. c. — *Lecanora anopta* Nyl. *Flora* 1873 p. 292 (apothecia lecideina vel sublecideina nigra et epithecium subcoerulescenti-infuscatum; spermatia leviter arcuata, longit. 0,007—8 millim. vel paullo crassiora) jungenda sit cum *L. paroptoide,* nam etiam immixta vidi spermogonia spermatiis ut in *L. anopta.* Thalli diversi saepe in lignis commixti observantur. W. Nyl. in *Flora* 1875 l. c.

Vid Kiiskinkylä på gärdesgårdar, jemte *Trachylia tigillaris* var. *ecrustacea, Parmelia subaurifera, physodes, Parmeliopsis ambigua, L. varia* och *Lecidea myriocarpa.*

L. polytropa (Ehrh.) Schaer., Nyl. *Flora* 1872 p. 251, 1875 p. 444, *(L. varia* var. *polytropa* (Ehrh.) Nyl. *Scand.* p. 164, pr. p., *Lapp. Or.* p. 134 pr. p., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 259 pr. p.). — Propria est species, nam characteres peculiares ostendit, etiam ubi super ligna et cortices viget. — Gelatina hymenialis jodo coerulescens, dein incolor et thecae coerulescentia persistente. W. Nyl. in *Flora* ll. cc.

På berg allmän, i sällskap med *L. glaucoma* och dess slägtingar, äfvensom *atrynea, badia, Lecidea contigua, polycarpa, lactea, luteoatra, geographica* etc.

F. **illusoria** Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 261.

På grönsten vid Liivalahenjärvi och Selkäpajan-

lahti samt på porphyr på Pohjoiskallio och Must-jyrkänvuori.

L. intricata (Schrad.) Ach., Nyl. in *litt.* et *Flora* 1872 p. 251 pr. p., (*L. varia* var. *intricata* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 164 pr. p., *L. varia β polytropa* * *intricata* (Schrad.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 260 pr. p.). — Subspecies sit *L. polytropae,* vulgo thallum habens hypothallo nigro circumductum; occurrit etiam apotheciis sublecideinis, et tum accedit ad *L. viridiatram* Stenh., quae alia videtur subspecies *L. polytropae.* W. Nyl. in *Flora* l. c.

* **L. halogenia** (Th. Fr.) Nyl. in *litt.*, (*L. varia β polytropa* f. *halogenia* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 193 et 261, *L. varia* var. *intricata* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 164 pr. p., *L. oreina* Ach. var. *thallo macriore* Nyl. *Scand.* p. 148). — Apothecia lecanorina, margine thallino persistente cincta, in *intricata* saepissime biatorina. W. Nyl. in *litt.*

På porphyr på Kotikallio, samt på Kappelniemi, i sällskap med * *L. caesiocinerea,* * *Lecidea cervicolor, geographica* etc., äfvensom på Tervamäki, jemte *L. polytropa, Lecidea geographica, Opegrapha zonata* etc.; äfvenledes enligt exemplar i H. F. U. på porphyr, jemte *L. scopularis, vitellina* var. *aurella* etc., under namn af *L. oreina* Ach.; på Somerikonvuoret (Wainio).

L. stenotropa Nyl. *Flora* 1872 p. 251. Differens a *L. polytropa* (Ehrh.) Schaer. praesertim sporis tenuioribus (minus crassis). W. Nyl. in *Flora* l. c.

På porphyr på Majakallio, jemte *Parmelia fuliginosa*, *L. atra*, *Lecidea quernea* f. *saxicola* och *geographica* var. *atrovirens.*

L. chlorophaeodes Nyl. *Flora* 1873 p. 290. — Thallus flavido-glaucescens (K + flavens) verrucoso-granulatus mediocris, hypothallo tenuissimo nigro instratus; apothecia fusco-rufescentia vel testaceo-rufescentia, mediocria (latit. 1—2 millim.), convexiuscula, margine

thallino crassiusculo crenato cincta; sporae 8-nae ellipsoideae, longit. 0,009—0,011 millim., crassit. 0,006—8 millim., paraphyses mediocres granuloso-inspersae non bene discretae, epithecium fuscescens. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein lutescens (thecae fulvescentes). W. Nyl. in *Flora* l. c.

Somerikonvuoret (Wainio).

F. **leprosa**, (* *L. cloroleprosa* Wainio in *Medd. Soc. pro F. & Fl. Fenn.* III p. 105).

På Hogland enligt Wainio l. c.

L. **subintricata** Nyl. *Flora* 1872 p. 249, 1873 p. 293, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 265 pr. p., (*L. varia* var. *subintricata* Nyl. *Flora* 1868 p. 478). — Est facie quasi inter var. *saepincolam* et *intricatam* media, sed differt bene sporis minutis (longit. 0,007—0,010 millim., crassit. 0,0030—0,0035 millim., paraphysibus tenellis). Saepe ecrustacea apotheciis biatorinis versicoloribus e pallido-lutescentibus olivaceis vel olivaceonigris, demum convexis totis concoloribus (junioribus planis, margine lutescente). — In Anzi *Langob.* n:o 512 spermatia acicularia rectiuscula vel levissime arcuata, longit. 0,006—7, crassit. 0,0005 millim. Sporae parvulae, longit. 0,006—8, crassit. 0,003—4 millim. Est omnino *Lecanora subintricata* Nyl. et haec eadem est „*atrocinerea*" Hepp. *Flecht.* 192. Huc pertinet simul Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 265 pr. p., nam minime convenit character in diagnosi datus: „spermatia oblonga vel ellipsoideo-oblonga". W. Nyl. in *Flora* 1868 et 1872 ll. cc.

På gammalt trä, äfvensom bark af tall och gran, temligen allmän, tillsammans med *Calicium trabinellum*, * *Ramalina intermedia*, *Evernia furfuracea*, *Parmelia subaurifera*, *physodes*, *Parmeliopsis aleurites*, *ambigua*, *L. chlarona*, *varia*, *symmictera*, *symmicta*, *expallens*, *Lecidea hypoptoides*, *turgidula*, *obscurella* * *heterella*, *interspersula*, *myriocarpa*, *nigritula*, *Opegrapha vulgata* etc.

L. sarcopis (Whlnb.) Ach., Nyl. *Flora* 1869 p. 412, 1881 p. 184, *Scand.* p. 165, *Lapp. Or.* p. 134, (*L. effusa* (Pers.) Th. Fr. *α sarcopis* (Whlnb.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 263, *L. sarcopis * homopis* Nyl. *Flora* 1872 p. 251). — Specie et quidem affinitate distat a *L. varia,* nam spermatia habet oblonga curvula (longit. 0,007—8 millim., crassit. 0,002 millim. — *Lecanora sarcopis* Whlnb. gelatinam hymenialem habet jodo e coerulescente vinose fulvescentem, thecis praesertim tinctis et saepe coerulescentiam in apice persistentem offerentibus; inde *homopis* Nyl. in *Flora* 1872 p. 251 cum illa confluens et delenda. W. Nyl. in *Flora* 1869 et 1881 ll. cc. - K —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 24.

På gärdesgård vid Kiiskinkylä, jemte *L. varia,* likaledes på Ojamaa, tillsammans med *Lecidea myriocarpa;* enligt exemplar i H. F. U. på murket trä, i sällskap med såväl *L. symmicta* som *Lecidea myriocarpa.*

L. dimera Nyl. in *Notiser pro F. & Fl. Fenn.* XI p. 184, (*L. athroocarpa * dimera* Nyl. *Scand.* p. 169, *Lecania dimera* (Nyl.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 293).

F. **dubitans** Nyl. in *litt.*, (*Lecidea dubitans* Nyl. *Scand.* p. 207, *Lapp. Or.* p. 152, *Lecania dimera* (Nyl.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 293 et 294 pr. p.).

På asp vid Lapinlahti, tillsammans med *L. umbrina*, *Lecidea acclinis*, *Arthonia patellulata, Verrucaria populicola* och *Lahmia Kunzei;* likaledes på aspbark, jemte *L. pyracea, distans* och *Arthonia patellulata,* enligt exemplar i H. F. U.

L. atra (Huds.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 170, *Lapp. Or.* p. 135, *Flora* 1873 p. 199, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 237. — Spermatia longit. 0,012—21 millim., crassit. vix 0,001 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På berg öfver hela ön allmän.

L. haematomma (Ehrh.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 172, *Lapp. Or.* p. 140 not., *(Haematomma coccineum* (Dicks.) Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 297).

Här och der i klyftorna, t. ex. Pohjaskorkia, Majakallio, Lounatkorkia; såsom steril *(Lepraria chlorina* Ach., Nyl. *Scand.* l. c.) mycket allmän.

Var. **porphyria** (Pers.) Ach., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

Liksom hufvudformen, t. ex. Pohjaskorkia (fertil), Kotikallio (steril).

L. ventosa (L.) Ach., Nyl. *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* l. c., *(Haematomma ventosum* (L.) Mass., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 296).

På mera framstående delar af klipporna här och der.

L. tartarea (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 157, *Lapp. Or.* p. 135, *Flora* 1866 p. 200, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 233 pr. p. — Reactio CaCl leviter erythrinosa. W. Nyl. in *Flora* l. c. – Na —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 26. — Thallus K + flav. (CaCl) + rubens. Henneguy *Lich. utiles* p. 108.

Mycket allmän på berg, någongång äfven på qvarlefvor af bark eller på gammal mossa *(Hypnum cupressiforme)* och *Parmelia saxatilis*, öfvergående i var. *frigida* (Sm.) Ach., oftast steril.

* **L. pallescens** (L.) Ach., Nyl. *Lapp. Or.* l. c., *Flora* 1881 p. 454, *(L. parella* (L.) Ach. var. *pallescens* (L.) Ach., Nyl. *Scand.* l. c., *L. tartarea* (L.) Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c. pr. p.). — In *L. parella* solum epithecium K (CaCl) erythrinose reagit. A *L. pallescente* mox differt margine thallino apotheciorum CaCl non reagente. W. Nyl. in *Flora* l. c.

* **L. subtartarea** Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 81, *Flora* 1872 p. 550 not. 2, (* *L. pallescens* f. *leprosa* Nyl. *Lapp. Or.* l. c., *L. tartarea* f. *leprosa*

(Nyl.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 234). — Animadvertatur, *Lecanoram pallescentem* Ohl. *Zusammenst.* p. 26, cui detexit thallum bicarbonate natrico sensim rosello-tingi, speciem esse distinctam, *L. subtartaream,* quae mox a *L. tartarea* differt thallo varioloso vel demum leproso (*L. pallescens* f. *leprosa* Nyl. *Lapp. Or.* p. 135). W. Nyl. in *Flora* l. c.

På *Ptilidium ciliare* och murken trädstubbe på Jokiinsuo, fertil; äfvensom på enved på Majakallio och björknäfver på Lounatkorkia, steril.

L. nephaea Smrf., Nyl. *Scand.* p. 169, Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 82, (*L. atriseda* (Fr.) Nyl. *Scand.* p. 170, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 267 et 268). — Cette espèce se distingue du *L. badia* par le rebord des apothécies qui est plus effacé, par ses spores ellipsoïdes et non fusiformes, par ses spermaties courbes et non droites. Lamy l. c.

På porphyr här och der öfver hela östra delen, vanligen inströdd bland andra, såsom *Parmelia omphalodes, prolixa, L. glaucoma, Lecidea polycarpa, geographica* var. *atrovirens* etc.; på Purjekallio på qvarz, jemte *Parmelia lanata* och *Lecidea geographica* var. *atrovirens.*

L. badia (Pers.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 170, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 266.

Här och der på porphyr, tillsammans med *Gyrophora hyperborea, Parmelia encausta, L. polytropa*, *fuscata*, *Lecidea luteoatra, polycarpa, umbonatula, lugubris, parapetraea, distincta* etc., äfvensom på diorit på Ylikäytävä, jemte *Lecidea caudata;* i H. F. U. äfven på porphyr.

L. geminipara Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 236, Nyl. in *litt.*, (*L. leprothelia* Nyl. *Flora* 1874 p. 16, 1877 p. 232). — *Lecanora leprothelia* dicatur Lichen in Europa late obveniens et usque in Lapponiam, super Racomitria vel alios Muscos aut Jungermannias; thallus ei subgloboso-granulosus, demum conferte papillosus, papillis (altit. 1—2 millim., sursum crassioribus ibique crassit. 0,3—0,5 millim.) apice aut fere totis leprosis. Thallus K + (flavens), lepra CaCl + (nonnihil erythrinose tincta). Sterilis modo visa. Medulla subchondroidea quasi Stereocaulon; sed potius sit e stirpe *Lecanorae tartareae.* W. Nyl. in *Flora* 1874 l. c. — *Lecanora leprothelia* Nyl. sit *L. oculata* var. W. Nyl. in *Flora* 1877 l. c. — *L. leprothelia* Nyl. est *L. geminipara* Th. Fr. e stirpe *Lecanorae cinereae.* W. Nyl. in *litt.*

Somerikonvuoret (Wainio).

L. cinerea (L.) Nyl. *Lapp.* Or. p. 136, *Flora* 1866 p. 234, *Scand.* p. 153 pr. p., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 280. — Thallus K primo flavescens deinde cito rubricosum sumit colorem, unde dictinctio ab *obscurata, gibbosa* (calcarea), *cinereo-rufescente* (Auct. pr. p.) etc., quibus thallus ita non tingitur. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Spermatia recta. W. Nyl. in Lamy *Lich. de Cauterets* p. 57.

På berg och stenar här och der, tillsammans med *Lecidea fumosa, parapetraea, geographica* etc.

L. gibbosa (Ach.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 137, *Flora* 1866 p. 234, *Scand.* p. 154, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 276 pr. p. – Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På porphyr på Lounatkorkia.

*** L. subdepressa** Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 84, *Flora* 1872 p. 550, 1873 p. 69. — *L. gibbosa* var. *subdepressa* Nyl. sporae longit. 0,027—32 millim., crassit. 0,015—20 millim. Spermatia longit. 0,009—0,014 millim., crassit. vix 0,001 millim. W. Nyl. in *Flora* 1872 l. c. — *L. subdepressa* Nyl. forsan

varietas *L. gibbosae* (Ach.). Sporae longit. 0,018—24 millim., crassit. 0,010—14 millim. Spermatia recta, longit. 0,009—0,012 millim., crassit. 0,0005 millim. parum excedentia. W. Nyl. in *Flora* 1873 p. 69.

På toppen af Tervamäki på qvarz samt, tillsammans med *Lecidea caudata*, på fältspat, äfvensom, jemte *Lecidea contigua* f. *flavicunda*, på klappersten af finkornig granit ofvanom Liivalahti; på Tytärsaari på qvarz, jemte *Lecidea geographica* var. *atrovirens*.

*** L. caesiocinerea** Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* l. c., *Flora* 1872 p. 364. — Subsimilis *L. gibbosae* formis quibusdam, sed mox differens spermatiis brevioribus. W. Nyl. in *litt.*

På porphyr, såsom på Kotikallio, Kappelniemi och i Kiiskinkylä, antingen ensam eller tillsammans med *Parmelia conspersa, Physcia caesia, *L. halogenia, * Lecidea cervicolor* och *geographica.*

F. **obscurata** (Fr.) Nyl. in *litt.* et *Flora* 1872 p. 364, (*L. cinerea* var. *obscurata* Fr., Nyl. *Scand.* p. 153, ** L. depressa* Ach. f. *obscurata* (Fr.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 137, *L. obscurata* Nyl. *Flora* 1866 p. 234, *L. gibbosa α vulgaris* Th. Fr. f. *obscurata* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 277). — Ad *Lecanoram caesio-cineream* Nyl. ut varietas obscurior referenda sit *Parm. cinerea* var. *obscurata* Fr. *L. S.* 343. W. Nyl. in *Flora* 1872 l. c. – Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* 1866 l. c.

På Kappelniemi på porphyr jemte *Lecidea polycarpa, fumosa* och *geographica.*

L. laevata (Ach.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 137 not., *Flora* 1872 p. 364, 1878 p. 248, (*L. gibbosa* (Ach.) Nyl. *β laevata* (Ach.) Nyl., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 276).

På Mustjyrkänvuori på porphyr.

L. lacustris (With.) Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 86, *Lapp. Or.* p. 137, *Scand.* p. 155, Th. Fr.

Lich. Scand. p. 287. – K —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 22.

F. **leptothallina** Nyl. in *litt.* Thallo tenui continuo, margine thallino apotheciorum tumidulo. W. Nyl. in *litt.*

På finkornig granit nära Veteljärvi, jemte * *Lecidea meiospora.*

L. cinereorufescens (Ach. pr. p.) Nyl. *Lapp. Or.* l. c, *Flora* 1866 p. 234, *Scand.* p. 154, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 284. – Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På porphyr på Kappelniemi, tillsammans med *Lecidea atroalba;* likaledes på porphyr, jemte *Physcia lithotea* var. *sciastra, L. scopularis* och *viridirufa,* således från någon af de östra strandklipporna, enligt exemplar i H. F. U.

L. peliscypha (Whlnb.) Nyl. *Flora* 1872 p. 364, *Scand.* p. 175, (*Acarospora fuscata* (Schrad.) Th. Fr. *α peliscypha* (Whlnb.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 215). — Epithallus K (CaCl) non erythrinose reagens, a *smaragdula* vix specie diversa. W. Nyl. in *litt.*

På porphyr, såsom på Pohjoiskallio, bland *L. glaucoma* och *polytropa* samt *Lecidea geographica,* på Lounatkorkia, jemte *Lecidea polycarpa* och *geographica* var. *atrovirens,* samt på Tervamäki.

L. smaragdula (Whlnb.) Nyl. *Flora* 1872 p. 364, 1881 p. 7, (* *L. fuscata* (Schrad.) Nyl. f. *smaragdula* (Whlnb.) Nyl. *Scand.* l. c., *Acarospora fuscata β rufescens* (Turn.) Th. Fr. f. *smaragdula* (Whlnb.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 216). — *Lecanora rufescens* (Ach.), ob reactionem diversam differt a *L. fuscata* (Schrad.), sed specie forsan jungenda sit cum *L. smaragdula* (Whlnb.). W. Nyl. in *Flora* 1872 l. c. — Epithecium K (CaCl) non erythrinose reagens. W. Nyl. in *litt.*

På Majakallio, såväl på porphyr, tillsammans med *Parmelia omphalodes* och *prolixa, L. glau-*

coma, nephaea, cinerea, Lecidea polycarpa, parapetraea och *geographica,* som på grönsten, bland *L. atra* och *Lecidea geographica* var. *atrovirens.*

L. fuscata (Schrad.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 138, *Flora* 1872 p. 364, 1873 p. 69, 1881 p. 7 et 8, *Scand.* l. c., (*Acarospora fuscata* (Schrad.) Th. Fr. *β rufescens* (Turn.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 215 pr. p.). — Thallus K (CaCl) $\pm$. W. Nyl. in *Flora* 1873 l. c. — Epithallus K (CaCl) + rubescens. W. Nyl. in *litt.*

På Kotikallio på porphyr, bland *L. polytropa,* * *Lecidea subcinerascens, geographica* etc.

L. discreta (Ach.) Nyl. *Flora* 1872 p. 364, (* *L. peliscypha* Whlnb. f. *discreta* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 176, * *Acarospora discreta* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 217.).

På porphyr, enligt exemplar i H. F. U. och Nyl. *Scand.* l. c.

Subtrib. II. — Pertusariei.

I. Pertusaria DC.

P. amara (Ach.) Nyl. *Flora* 1873 p. 22, (*Variolaria amara* Ach. *L. U.* p. 324, *Syn.* p. 131, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 321). — Bona species. Thecae monosporae. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Soredia K (CaCl) + roseo-violascentia. W. Nyl. in *litt.*

På Lounatkorkia, Mustjyrkänvuori och i Kiiskinkylä på gammal albark, på Jokiinsuo på gammal bark af björk, al, en och gran, äfvensom på barkfria granqvistar, på Pohjaskorkia på björknäfver, samt vid Lapinlahti på gammal gärdesgård.

P. leioplaca (Ach.) Schaer., Nyl. *Scand.* p. 181, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 316. — K =, CaCl =, Na =. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 45.

På gammal björknäfver, jemte *Lecidea disciformis,* enligt exemplar i H. F. U.

P. inquinata (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 311 pr. p. (*Lecanora coarctata δ inquinata* Ach. *L. U.* p. 353). — Differt a *P. nolente* Nyl. in *Flora* 1864 p. 489, apotheciis thallino-marginatis et sporis minoribus (longit. 0,025—35 millim., crassit. 0,016—22 millim.; in *P. nolente:* longit. 0,034—48 millim., crassit. 0,017—24 millim.). Facies *Lecanorae gibbosae* (contra *P. nolens* facie, quoad apothecia, fere *Lecideae phaeopis).* Thallus et apothecia K —. W. Nyl. in *litt.* — *Pertusaria nolens* Nyl. Thallus cinereus laevigatus areolato-rimosus determinatus (crassit. circiter 0,3 millim.); apothecia innata (nulla prominentia thalli indicata, nec nisi) ostiolis (epitheciis) nigris planiusculis rotundatis, oblongis aut nonnihil difformibus (latit. 0,15—0,30 millim.) saepe 2 aut plura approximata, intus incoloria; sporae 8-nae incolores ellipsoideae (pariete mediocri vel saepe tenui), etc.; thecae cylindraceae (iodo intense coerulescentes). W. Nyl. in *Flora* l. c.

På grönsten vid Selkäpajanlahti, jemte några parasitiska apothecier af *Lecidea saxatilis.*

Subtrib. III. — **Thelotremei.**

I. **Urceolaria** Ach. pr. p., Nyl.

U. scruposa (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 176, *Flora* 1866 p. 200, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 302, (*Lecanora scruposa* (L.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 140). — Thallus CaCl erythrinose rubescens. Nyl. in *Flora* l. c. — Medulla I coerulescens. Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 94. — Thallus K + flavo-virens. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 22.

På berg här och der.

Subtrib. IV. — **Lecideei.**

I. **Lecidea** Ach.

L. lucida Ach., Nyl. *Scand.* p. 195, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 432. — K —, CaCl —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 23.

På Ylikäytävä på diorit och Kotikallio på porphyr, tillsammans med *Lecid. polycarpa;* likaledes i H. F. U.; enligt E. Nyl. här och der i bergsklyftorna.

L. phaeops Nyl. *Scand.* p. 196, *(Lecanora phaeops* (Nyl.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 287).

På Lounatkorkia på våt och kall porphyrvägg mot norr.

L. coarctata (Sm.) Nyl. *Scand.* l. c., *Flora* 1875 p. 9, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 447. — Thallus CaCl +. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På porphyr, enligt exemplar i H. F. U.

L. leucophaeotera Nyl. *Flora* 1873 p. 293. Thallus albus tenuis depresso-granulosus indeterminatus; apothecia fusca prominula marginata, demum convexiuscula margine excluso (latit. 0,5—0,7 millim.), paraphyses distinctae mediocres, epithecium fuscescens, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein lutescens (thecae fulvescentes). Vultus *Biatorae* e stirpe *Lecideae decolorantis,* sed apotheciis prominulis infra umbilicato-affixis (facie fere ut in *L. pezizoidea)* et sporis 1-septatis. Thallus K + (citrino-flavens). Apothecia margine pallidiore. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Apothecia intus pallida, sporae 8:nae incolores oblongo-fusiformes, 1-septatae, longit. 0,014—18 millim., crassit. 0,005—7 millim. W. Nyl. in *litt.*

På Majakallio på fugtig porphyrvägg.

L. decolorans (Hffm.) Flk., Nyl. *Scand.* p. 197, *(L. granulosa* (Ehrh.) Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 442). — K +. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 15.

På torfjord, enligt exemplar i H. F. U.; sällsynt, enligt E. Nyl.

L. fuliginea Ach. *Syn.* p. 35, Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt- Dore* p. 98.

På mosslemningar (Wainio).

L. sanguineoatra Ach. pr. p., Fr., Nyl. *Scand.* p. 199, (*L. fusca* (Schaer.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 435).

Vid Selkäpajanlahti på mosslemningar, tillsammans med *Verrucaria pallida.*

Var. **subcoerulescens** Nyl. in *litt.*, (* *L. fusca* (Schaer.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 143 f. *subcoerulescens* Nyl. in *Notiser pro F. & Fl. Fenn. XIII* p. 334, *L. fusca* (Schaer.) β *atrofusca* (Flot.) Th. Fr. f. Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 436).

På jord och mossa i södra delen af ön (Wainio).

L. albofuscescens Nyl. *Flora* 1867 p. 370, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 437. — Thallus albus vel albidus tenuis subgranulatus vel tenuissimus subleprosus, vix determinatus; apothecia fusca vel obscure lividofusca mediocria (latit. 1 millim. vel nonnihil minora), convexa immarginata (vel juniora plana marginata); sporae 8-nae incolores ellipsoideae vel ellipsoideo-fusiformes simplices, longitudine 0,010—12 millim., crassit. 0,004—5 millim., paraphyses non discretae, epithecium incolor, hypothecium rufofuscum. Iodo gelatina hymenea intense coerulescens. Accedit ad *L. fusco-rubescentem* Nyl., a qua praesertim differt sporis tenuioribus. Conferenda est etiam cum *L. consimili* Nyl. in *Flora* 1867, p. 178. W. Nyl. in *Flora* 1867 p. 370.

På Jokiinsuo på bark af al, jemte *Pertusaria amara*, samt på gran.

L. botryocarpa Nyl. *Flora* 1865 p. 603. Thallus pallidus tenuis, sat minute squamuloso-granulosus effusus (passim leviter virescens et subleprosus); apothecia nigricantia (interdum pallido-lutea) minuta (latit. circiter 0,1 millim.) capitato-conglomerata (h. e. plurima aggregata et confluentia in capitulum verrucoso-subglobosum, diam. 0,5—0,9 millim.), singula convexa immarginata aut subglobosa; sporae 8-nae incolores oblongae simplices, longit. 0,007—8 millim., crassit. circiter 0,0025 millim., paraphyses non discretae, epi-

thecium incolor aut leviter sicut hypothecium sordidum. Gelatina hymenea iodo coerulescens, deinde vinose rubens. Pertinet ad stirpem *Lecideae vernalis* et *globulosae,* accedens ad *L. glomerellam.* Glomerulis apotheciorum compositis subglobose prominulis facile distinguitur. Saepe hi glomeruli apotheciis basi pallidioribus vel omnino pallidis. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På Kotimäki (Wainio).

L. vernalis (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 200, *Lapp. Or.* p. 145, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 427.

På gammal mossa, såsom *Hypnum cupressiforme* var. *filiforme, Fissidens osmundoides, Thuyidium abietinum,* här och der, t. ex. vid Pohjaskorkia, vid Liivalahenjärvi, på Ruokolahenjärvenmäki o. s. v.

* **L. meiocarpa** Nyl. *Flora* 1876 p. 577, (* *L. minuta* (Schaer.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 145, *L. albohyalina* (Nyl.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 431 pr. p.). — Nomen *Lecidea meiocarpa,* quod jam 1863 et postea dedi in herbariis plurimis, recipienda sit pro „*L. minuta*“ nomine nimis commixto dato in *L. Lapp. Or.* p. 145. — *L. albohyalina* Nyl. longe distat et pertinet ad stirpem *L. globulosae,* cujus speciei quidem subspecies esse possit. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På Lounatkorkia på gammal aspbark, tillsammans med *Parmeliopsis ambigua* och *Graphis scripta,* men utan sporer.

L. cinctula Nyl. in *litt.* Tangit *Lecideam symmictellam* Nyl. *Obs. Pez. Fenn.* p. 59, sed apothecia habet alboflavida plana (latit. circiter 0,2 millim.), immarginata, perithecio nigricante ocelliformi-cincta. Sporae 8:nae incolores oblongae simplices, longit. 0,004—7 millim., crassit. 0,0015—0,0025 millim., paraphyses (mediocres) non bene discretae, epithecium et hypothecium incoloria, perithecium (lamina tenui visum) leviter obscuratum. Iodo gelatina hymenialis coerulescens, deinde violaceo-obscurata. — Obs. Forsan varietas

Lecideae symmictellae insignis, at transitus nullus visus. W. Nyl. in *litt.*

På Mäkiinpäällys på gammal enved.

L. tenebricosa (Ach.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 145. *Scand.* p. 201, (*L. erythrophaea* Flk., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 465).

På Pohjaskorkia på asp.

L. globularis (Ach.) Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 99, *Scand.* p. 213. — Differt a *L. turgidula* apotheciis et sporis minoribus. Apothecia nigra convexa nuda, latitudine circiter 0,2 millim.; lamina tenuis, sub microscopio visa, sublutescens, epithecium leviter vage fuscescens (fuscescentia hydrate kalico nonnihil violacee dissoluta). Sporae 8:nae incolores ellipsoideae simplices, longit. 0,006—9 millim., crassit. 0,0030—35 millim. Jodo gelatina hymenialis intense et persistenter coerulescens (thecae tum praesertim tinctae et tandem obscuratae). W. Nyl. in *litt.*

På murket trästycke i H. F. U. under namn af „*Biatora denigrata*" Fr. f. *misella* Nyl. I *Notiser pro F. & Fl. Fenn.* IV p. 98 omnämnd under benämningen *L. vernalis* var. *denigrata* (Fr.) och i Nyl. *Lapp. Or.* p. 177 såsom *L. turgidula* minor. Cfr Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 474.

L. neglecta Nyl. *Scand.* p. 244, *Flora* 1872 p. 553, 1873 p. 196, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 524. — Sporis longit. 0,007—11 millim., crassit. 0,0025—35 millim. W. Nyl. in *Flora* 1872 l. c.

Steril, på Ylikäytävä på *Andreaea petrophila* och *Rhacodium ebeneum*, på berg vester om Mäkiinpäällys på *Grimmia apocarpa*, *Andreaea petrophila* och *Gyrophora flocculosa*, samt på Lounatkorkia, tillsammans med *Cetraria aculeata* var. *muricata* och *Parmelia prolixa*.

L. melaphanoides Nyl. *Flora* 1875 p. 299. Sat similis *Lecideæ melaphanae* (cfr *Flora* 1869, p. 83) et vix differens nisi hypothecio infra medio incolore et gela-

tina hymeniali jodo e coerulescente vinose fulvescente vel subrubescente (thecis praesertim tinctis). In *L. melaphana* gelatina hymenialis jodo coerulescens, coerulescentia subpersistente (praesertim thecarum). In *L. melaphanoide* sporae oblongo-ellipsoideae, longit. 0,009—0,014 millim., crassit. 0,005—6 millim., (interdum crassitie solum 0,0045 millim. et aliquando spurie 1-septatae). Apothecia latit. 0,3—0,5 millim. W. Nyl. in *Flora* 1875 l. c. — Sporae longit. 0,009—0,016 millim., crassit. 0,004—6 millim. Hypothecium saepe acidum chrysophanicum continet. W. Nyl. in *litt.* — *L. melaphana* Nyl. Thallus nigricans tenuis opacus diffractulus inaequalis; apothecia nigra parvula (diam. 0,3—0,4 millim.) convexa immarginata, intus obscura; sporae 8-nae incolores oblongae simplices etc., paraphyses non discretae, epithecium (cum thalamio saltem supra) coerulescens, hypothecium tenuiter infra infuscatum. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein partim violaceo-tincta. Prope *L. aphanoidem* haecce *Lecidea* locum naturalem habere videtur, sed mox est distincta thallo nigro, hypothecio inferne obscurato, etc. Accedit quoque ad *L. paraphanam* Nyl. W. Nyl. in *Flora* 1869 p. 83.

I södra delen af ön (Wainio).

L. chalybeiodes Nyl. *Flora* 1875 p. 12 et 446, 1876 p. 239. — Thallus glauco-coerulescens vel glauco-albidus, deplanatus, tenuis, areolato-diffractus; apothecia nigra subinnata plana (latit. 0,3—0,4 millim.), obsolete marginata, intus concoloria; sporae 8-nae ellipsoideæ simplices, longit. 0,006—8 millim., crassit. 0,0035—45 millim., paraphyses crassiusculae apice incrassato coerulescente (etiam totum fere thalamium subcoerulescens), hypothecium nigrum supra rufo-fuscescens. Jodo gelatina hymenialis intensive coerulescens (coerulescentia praesertim thecarum persistente). Species lamina tenui apothecii fere sicut in *L. cha-*

lybeia, sed epithecio coerulescente et sporis simplicibus. Fortasse in stirpe *L. dispansae* est accipienda. Conferatur *L. lobulata* Hepp., quae thallo alio et apotheciis convexis distat. W. Nyl. in *Flora* 1875 p. 12. — Ad eam animadvertatur partes fusco-nigricantes apothecii K purpurascenti-reagentes inveniri. Saepe hypothecium medio solum rubescens. W. Nyl. in *Flora* 1876 l. c.

På Mäkiinpäällys (Wainio).

L. turgidula Fr., Nyl. *Lapp. Or.* p. 146, *Scand.* p. 201, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 469.

På slät tallbark ganska allmän, jemte *Parmelia physodes, Parmeliopsis ambigua, Lecanora chlarona, symmictera, symmicta* och *subintricata, Lecid. obscurella* * *heterella, interspersula* etc., äfvensom på gammalt trästycke på Lounatkorkia, jemte *Lecanora subintricata.*

Var. **pityophila** (Smrf.) Nyl. *Lapp. Or.* l. c., *Scand.* p. 202. — Differt a *turgidula* apotheciis nudis et paraphysibus indistinctis. W. Nyl. in *litt.*

På Lounatkorkia på murket trästycke. — Sporae (longit. 0,007—0,010 millim., crassit. 0,003—4 millim.) breviores quam in *pityophila* vulgari (longit. 0,009—0,012 millim.). W. Nyl. in *litt.*

L. Cadubriae (Mass.) Nyl. *Flora* 1873 p. 294, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 468, (*Biatora Cadubriae* Mass., Krb. *Par. Lich.* p. 157). — Spermatia oblonga. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På tall- och granbark, jemte *Alectoria jubata, Parmelia physodes, Parmeliopsis ambigua, Lecanora chlarona* etc., här och der, såsom på Kotikallio, Kappelniemi, Purjeniemenpäällys o. s. v.

L. obscurella (Smrf.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 147, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 467.

Vid Kappelkallio på tallbark, jemte *Parmelia physodes* och *Lecanora subintricata.*

* **L. heterella** Nyl. in Stzb. *Lich. Hyperb.* p. 39, *Lapp. Or.*

l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 468. — Apotheciis leviter punctatis ab *obscurella* bene distincta. W. Nyl. in *litt.*

På tallbark allmän, tillsammans med *Parmelia physodes, Parmeliopsis ambigua, Lecanora chlarona, symmictera, subintricata, Lecid. turgidula, interspersula* etc.

L. globulosa Flk., Nyl. *Lapp. Or.* p. 149, (*Catillaria globulosa* (Flk.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 575, *Lecidea anomala* (Fr.) Nyl. *Scand.* p. 202).

På gamla träplank och gärdesgårdar i Suurkylä, tillsammans med *Trachylia tigillaris* var. *ecrustacea* och *Lecanora subintricata,* och på Ojamaa: på murkna trädstubbar på Jokiinsuo, jemte *Calicium trachelinum,* och vid Ruokolahenjärvi; samt på gammal albark i trakten af Pohjaskorkia och på Mustjyrkänvuori.

L. lignaria (Krb.) Arn., Nyl. *Flora* 1881 p. 455, (*Biatora lignaria* Krb. *Par. Lich.* p. 154, *Biatora Cadubriae* var. *symphicarpoides* Müll. *Flora* 1870 p. 163). — *L. Cadubriae* var. *symphycarpoides* Müll. est *L. lignaria* (Krb.) Arn. *Ausfl.* XI p. 518, (*L. plusiospora* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 473). Affinis est *L. hypoptae* Ach. W. Nyl. in *litt.* et *Flora* 1881 l. c. — *Biatora Cadubriae* Mass. Sched. p. 176 var. *symphicarpoides.* Thallus obsoletus. Apothecia fuscescentia, pallidius et obscurius variegata, mox plicatim spurie plus minusve gibboso-multiplicia, simplicia juniora $^5/_{10}$—$^7/_{10}$ mm. lata, spurie symphicarpea diametro 1 mm. v. paulo ultra aequantia, demum subinde lurido-fuscescentia, sed haud nigricantia, epithecium semper pallidum. Primo intuitu ob thalli defectum et apothecia irregulariter accrescentia species diversa videtur, sed structura fructuum satis durorum et reactio jodina partium optime cum forma normali speciei

quadrant et apothecia juniora caeterum bene conveniunt. Planta nonnihil fallax, primo intuitu facile pro forma fuscata *Lecanorae sarcopis* (Wahlenb.) Nyl. in *Flora* 1869 p. 412 haberi potest. J. Müller in *Flora* 1870 l. c.

På gamla gärdesgårdar i Ojamaa och Kiiskinkylä. — Cum descriptione Mülleri in *Flora* l. c. omnino conveniens; determ. M. Br.

L. hypoptoides Nyl. *Flora* 1867 p. 371, (*Lecanora hypoptoides* Nyl. *Flora* 1872 p. 249 et 1873 p. 291, *Lecanora varia* var. *hypopta* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 164 pr. p., *Lecanora effusa* Th. Fr. γ *hypopta* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 264 pr. p.). — Thallus cinerascens subgranulatus tenuis vel evanescens; apothecia nigricantia vel fusca opaca (diam. circiter 0,5 millim.), plana marginata (margine saepe pallescente), demum convexiuscula (margine explanato), intus albida; sporae 8-nae incolores ellipsoideae vel oblongae simplices, longit. 0,008—0,014 millim., crassit. 0,0035—45 millim., paraphyses non discretae, epithecium fuscum vel fuscescens, hypothecium incolor. Iodo gelatina hymenea coerulescens. Ad stirpem pertinere videtur *Lecideae vernalis*, licet apothecia faciem habeant *Lecanorae variae* var. *hypoptae* (Ach.). In spermogoniis extus nigris verrucariiformibus minutis spermatia oblonga, longit. 0,0030—0,0035 millim., crassit. 0,0010 millim. — Epithecium acido nitrico nonnihil purpurascens. W. Nyl. in *Flora* 1867 et 1873 ll. cc. — Est *hypopta* Nyl. *Scand.* p. 164 pr. p., scilicet quoad eam quae apothecia habet convexa sporis oblongo-ellipsoideis. W. Nyl. in *litt.* — Potius Lecanora quam Lecidea, etiamsi apothecia faciei biatorinae. W. Nyl. in *Flora* 1872 p. 249.

På Ojamaa, i Kiiskinkylä, på Purjeniemenpäällys och Lapinlahti-ängar på gärdesgårdar och gammalt trävirke, jemte *Trachylia tigillaris* och dess varieteter, *Parmelia subaurifera*, *Parmeliopsis*

ambigua, Lecanora varia, symmictera, symmicta och *subintricata, Lecidea improvisa, disciformis, myriocarpa, nigritula* etc.; äfvensom, enligt exemplar i H. F. U., på slät tallbark, tillsammans med *L. improvisa.*

L. misella Nyl. *Lapp. Or.* p. 177, (*L. anomala* (Fr.) Nyl. var. *misella* Nyl. *Scand.* p. 202, *L. asserculorum* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 473 pr. p.).

På murkna trästubbar på Kotikallio och Purjeniemenpäällys.

L. denigrata (Fr.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 149, (*L. anomala* var. *denigrata* (Fr.) Nyl. *Scand.* l. c., *Catillaria synothea* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 577 pr. p.).

På tallbark, jemte *L. myriocarpa*, samt på murket trä i Kiiskinkylä, äfvensom på gammal enved på Majakallio.

L. cyrtella Ach., Nyl. *Lapp. Or.* p. 152 et 153 not., *Scand.* p. 206, (*Lecania cyrtella* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 294).

På bark af löfträd, såsom asp, rönn, al, sälg, här och der.

L. pineti Ach., Nyl. *Scand.* p. 191.

På murken ved och mosslemningar på Veteljärvenmäki.

L. adpressa (Hepp.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 153, (*L. gyaliza* Nyl. *Scand.* p. 208, *Catillaria atropurpurea* (Schaer.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 565).

På murken, barkfri björkqvist på Pohjaskorkia.

Var. **pleiotera** Nyl. *Lapp. Or.* l. c., (*L. gyaliza *pleiotera* Nyl. *Scand.* l. c., *Catillaria Neuschildii* (Krb.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 566).

På Mäkiinpäällys på gammal enved, tillsammans med * *Agyrium rubidum.*

L. tricolor (With.) Nyl. *Scand.* p. 207, (*Catillaria tricolor* (With.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 574).

På tall, jemte *Ramalina fastigiata* f. *minutula*

och *Lecanora lutescens*, på Kappelniemi, samt med *Opegrapha vulgata* på Jokiinsuo; äfvensom på gran, tillsammans med steril *Lecanora symmictera*, på Kappelkallio och Purjeniemenpäällys; på affallna alqvistar, jemte * *Opegrapha subhiascens*, nära Pohjaskorkia.

L. Naegelii (Hepp.) Stzb. in *Verhandl. K. Leop. Carol. Acad.* Bd 34, *Lecid. sabulet.* p. 19, Nyl. *Flora* 1873 p. 71, (*Bilimbia Naegelii* (Hepp.) Anzi, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 378, *Lecidea sphaeroides* (Dicks.) Smrf. f. *vacillans* Nyl. *Scand.* p. 204).

På Välikallio på gammal albark, tillsammans med *Parmelia olivacea* och *Lecidea parasema*.

L. sabuletorum (Schreb.) Flk., Nyl. *Lapp. Or.* p. 151, *Scand.* p. 204, (*Bilimbia hypnophila* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 373).

Rar (E. Nyl.).

L. triplicans Nyl. in Stzb. *Lich. Helv.* p. 417, (*L. sabuletorum* var. *triplicans* Nyl. *Lapp. Or.* p. 151, *Scand.* p. 205, (*Bilimbia obscurata* (Smrft.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 372).

* **L. meiobola** Nyl. in Stzb. *Lich. Helv.* l. c., (*L. microcarpa* (Th. Fr.) Nyl. in *sched.*, *Bilimbia microcarpa* Th. Fr. *Bot. Not.* 1863 p. 8, *B. hypnophila* (Ach.) Th. Fr. * *microcarpa* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 376).

På Lounatkorkia på murkna trästycken.

L. milliaria Fr. pr. p., Nyl. *Flora* 1877 p. 232, 1878 p. 248, (*L. sabuletorum* var. *milliaria* (Fr. pr. p.) Nyl. *Lapp. Or.* l. c., *Scand.* l. c. *Bilimbia milliaria* (Fr.) Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 381). — Thecae jodo persistenter coerulescentes. W. Nyl. in *Flora* ll. cc.

På Ruokolahenjärvenmäki på utdöd *Hedwigia ciliata* och *Andreaea petrophila*.

L. ternaria Nyl. in *litt. Flora* 1877 p. 232, 1878 p. 248,

(L. sabuletorum var. *milliaria* f. *ternaria* Nyl. *Lapp. Or.* l. c., *L. sabuletorum* f. *trisepta* (Naeg.) Stzb. *Lecid. sabulet.* p. 47, excl. *saxigena* teste W. Nyl. in *sched.*, *Bilimbia milliaria β trisepta* (Naeg.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 382). — *Lecidea ternaria* (Nyl. *Lapp. Or.* p. 151) saltem ut subspecies differat a *L. milliaria* Fr., jam sporis 3-septatis et gelatina hymeniali iodo coerulescente, dein thecis vinose fulvescentibus (quum hæ in *L. milliaria* persistunt coerulescentes vel solum obscurantur). — Ad *L. ternariam* in *Flora* 1877, p. 232, determinatam animadvertatur, adesse etiam var. 3-septatam comparandam *L. milliariae*, jodo thecis persistenter coerulescentibus. W. Nyl. in *Flora* ll. cc. — Bona species. W. Nyl. in *litt.*

Vid Lounatkorkia på gammal murken bark samt ofvanom Selkäpajanlahti på grönsten.

F. **fraterculans** Nyl. in *litt.*, *(L. fraterculans* Nyl. *Flora* 1875 p. 11 et 445). — Thallus albidus tenuiter granulosus, subdispersus vel dispersus, intus laete viridis (flavo-viridis); apothecia intus albida; sporae 8-nae incolores, oblongae vel cylindraceo-oblongae, 3-septatae, longit. 0,016—21 millim., crassit. 0,0045 millim., epithecium coerulescens, paraphyses non bene discretae, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein violacee vinose rubescens. Species minuta distincta, sed loci incerti ob spermogonia ignota; forsitan inter species *Lecideae premneae* disponenda, at thalamium recedens. Thallus macer gonidiis copiosis (diam. 0,004—7 millim.). — Pertineat ad stirpem *Lecideae milliariae*. W. Nyl. in *Flora* 1875 ll. cc.

På Somerikonvuoret (Wainio).

L. **melaena** Nyl. *Lapp. Or.* p. 151, *Scand.* p. 205, *(Bilimbia melaena* (Nyl.) Arn., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 383).

På Jokiinsuo på murken trädstubbe.

L. effusa (Sm.) Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 106, (*Secoliga arceutina* (Ach.) Stzb. in *Verh. K. Leop. Carol. Acad.* Bd. 30, *Krit. Bemerk.* p. 38, *Bacidia arceutina* (Ach.) Arn., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 352). — *L. arceutina* Ach. *Meth.* p. 61 est *L. effusa* apotheciis nigris. W. Nyl. in Stzb. *Lich. Helv.* p. 420.

Var. **intermedia** Hepp., Stzb. *Lich. Helv.* l. c., *Krit. Bemerk.* p. 42 (f.).

På murket trästycke, jemte *Lecanora symmicta*, på Mäkiinpäällys.

L. bacillifera Nyl. *Flora* 1869 p. 413, *Scand.* p. 210 pr. p., *Lapp. Or.* p. 154 pr. p., (*Bacidia abbrevians* (Nyl.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 362). — Epithecium coerulescens hydrate kalico vix mutatur nullamque offert reactionem orceini; in herbariis variis eadem jamdudum nominata est *L. bacillifera* f. *abbrevians* Nyl. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På rönn, jemte *Lecidea cyrtella* och öfriga vid *Lecanora cerina* uppräknade, vid Lounatkorkia, äfvensom på gammal rönnbark vid Pohjaskorkia samt på barken af en gammal björk på Mustjyrkänvuori, tillsammans med *Parmelia fuliginosa* var. *laetevirens*.

L. muscorum (Sw.) Ach., Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 108, (*L. bacillifera* var. *muscorum* (Sw.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 155, *Scand.* l. c., *Bacidia atrosanguinea* (Schaer.) Th. Fr. *β muscorum* (Sw.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 354, *Secoliga pezizoidea* (Schleich.) Stzb. *Krit. Bemerk.* p. 13).

På Kotimäki på mossa (Wainio).

Var. **alpina** (Hepp.) Nyl. in *Notis. pro F. & Fl. Fenn.* XI p. 189, *Lapp. Or.* p. 156, Stzb. *Krit. Bemerk.* p. 15, (*Bacidia atrosanguinea* (Schaer.) Th. Fr. *γ alpina* (Hepp.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 355, *Lecidea luteola* Ach. var. *incompta* (Borr.) f. *terrestris* Nyl. *Herb. Mus. Fenn.* p. 89 not. 1, Th.

Fr. *Lich. Scand.* p. 357). — Obs. Hypothecium pallidum.

På lerjord, enligt exemplar i H. F. U.

L. stenospora (Hepp.) Nyl. *Flora* 1869 p. 413, (*L. bacillifera* f. Nyl. *Lapp. Or.* p. 154, *Bacidia Beckhausii* (Krb.) Arn., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 359). — *Lecidea stenospora* (Hepp. *Flecht.* 516) specie differt a *L. bacillifera* (data in Nyl. *Lich. Paris.* n:o 136), quacum illam antea perperam subjunxi tamquam formam apotheciis minoribus convexulis etc. Ad *L. stenosporae* varr. pertinent *L. bacillifera* f. *subpallens* Nyl. *Lapp. Or.* p. 154 et *L. poliaena* Nyl. *Lich. Scandin.* p. 210, haecce non confundenda cum *L. arceutina* f. *hemipolia* Nyl. Optima nota *L. stenosporae* praebetur reactione epithecii subnigrescentis vel fuscescentis aut subincoloris orceinica, nam addito hydrate kalico mox inde gelatina hymenialis violacee perfunditur. W. Nyl. in *Flora* l. c.

Vid Pohjaskorkia på bark af murken rönn, jemte *Parmelia omphalodes,* samt vid Lapinlahti på asp, tillsammans med *Lecanora cerina, angulosa, distans* och *Lecidea cyrtella.*

L. interspersula Nyl. in *litt.* Thallus vix ullus visibilis, apothecia nigra minuta (latit. circiter 0,25 millim.) convexula immarginata, intus albida; sporae 8:nae incolores bacillari-fusiformes 3—7-septatae, longit. 0,021—34 millim., crassit. 0,0035—45 millim., paraphyses (graciles) non discretae, epithecium (cum maxima saepe thalamii parte) dilute violaceo-coerulescens, dein violaceo-obscurata. Affinis *Lecideae stenosporae* (Hepp.), sed differens nulla reactione orceinica epithecii, apotheciis minoribus convexulis, sporis crassioribus, etc. Sporae rectae vel nonnihil curvulae. — Revera est subspecies vel varietas *Lecideae chlorococcae* Graewe in Stenh. *Exs.* n:o 170 et in *Vet. Akad. Förh.* 1862, p. 473. W. Nyl. in *litt.*

Vid Pohjoiskallio på tallbark, såväl på stam som

på qvistar, tillsammans med *Lecanora chlarona, symmictera, symmicta, subintricata, Lecidea turgidula, obscurella * heterella* etc.

F. **thallo olivaceo-nigrescente tenui determinato** Nyl. in *sched.*

Vid Selkäpajanlahti på barken af torr rönnqvist, jemte *Lecanora symmictera.*

L. resinae Fr., Nyl. *Scand.* p. 213, *Notis. pro F. & Fl. Fenn.* X p. 68. — Potius fungus. W. Nyl. in *litt.*

På grankåda här och der; i sällskap med *L. difformis* vid Suurkylä, vid Lounatkorkia samt emellan vestra kusten och Ruokolahenjärvi.

L. difformis (Fr.) Nyl. in *Notis. pro F. & Fl. Fenn.* X l. c. not., (*L. resinae* f. *minor denigrata* Nyl. *Lapp. Or.* p. 185). — Potius fungus. W. Nyl. in *litt.*

Tillsammans med *L. resinae* på grankåda.

L. improvisa Nyl. *Scand.* p. 213, *Lapp. Or.* p. 157, (*Biatorella moriformis* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 401).

På gärdesgårdar vid Kiiskinkylä och Lapinlahti, tillsammans med *Calicium trachelinum, Trachylia tigillaris* varr. *prominula* och *ecrustacea, Parmelia subaurifera, Parmeliopsis ambigua, * Lecanora coilocarpa* och f. *xylita, varia, symmictera, expallens, subintricata* etc., samt, enligt exemplar i H. F. U., på slät tallbark, jemte *Lecanora hypoptoides.*

* **L. deplanata** (Almqv.) Nyl. in *Notis. pro F. & Fl. Fenn.* XIII p. 337, (*Biatorella deplanata* Almqv. in *Botan. Notis.* 1866 p. 69, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 400).

I Kiiskinkylä på gärdesgård, jemte * *Lecanora coilocarpa.*

L. acclinis Flot., Nyl. *Scand.* p. 219, (*Arthrospora acclinis* (Flot.) Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 585).

Tillsammans med *Physcia parietina, stellaris, tenella, Lecanora cerina, pyracea, exigua, angulosa, *peralbella, distans, umbrina, dimera* f. *dubitans* etc., på bark af ask, lönn, rönn, asp och al, ej sällsynt.

L. luteoatra Nyl. *Flora* 1873 p. 299, (*L. viridiatra* (Stenh.) Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 457, *Lecanora varia* var. *intricata* (Ach.) f. *viridiatra* (Stenh.) Nyl. *Scand.* p. 164, *Lecanora polytropa* (Ehrh.) Schaer. **viridiatra* (Stenh.) Nyl. *Flora* 1872 p. 251). — Nomen *Biatora viridiatra* Stenh. dicatur *Lecidea luteoatra,* nam sistat revera potius Lecideam quam Lecanoram. W. Nyl. in *Flora* 1873 l. c. — Ad stirpem *Lecideae parasemae* pertinens. W. Nyl. in *litt.*

På porphyr här och der, såsom på Mäkiinpäällys, Tervamäki, Mustjyrkänvuori, Välikallio, Murronkallio, tillsammans med *Gyrophora hyperborea, Lecanora atrynea, polytropa, badia, Lecid. geographica* och var. *atrovirens* m. fl.; på qvarz på Tervamäki.

F. **subleprodes** Nyl. in *litt.*

På Majakallio på porphyr.

L. leucophaea (Flk.) Nyl. *Flora* 1870 p. 35, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 459, (*L. panaeoloides* Nyl. *Scand.* p. 193). — Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Sporae oblongae. W. Nyl. in *litt.*

På Pohjaskorkia på porphyr; på Somerikonvuoret och i södra delen af ön (Wainio).

F. **sorediosa** Wainio in *Medd. pro F. & Fl. Fenn.* X p. 43. — På Hogland enligt Wainio l. c.

L. deusta (Stenh.) Nyl. in *litt.*, (*Lecanora deusta* (Stenh.) Nyl. *Flora* 1872 p. 552, Th. Fr. *Lich. Scand.* p.

526 sub *Lecidea fuscoatra* (L.) Th. Fr., *Lecidea fuscoatra* Ach. var. *deusta* Stenh., Nyl. *Scand.* p. 229).

På Pohjoiskallio på porphyr, på Purjekallio på qvarz, jemte *Lecanora cinerea, Lecidea umbonatula* och *geographica* var. *atrovirens,* på Tervamäki på fältspat.

L. fuliginosa Tayl., Nyl. in Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 110, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 421, *(L. confusa* Nyl. *Scand.* p. 216).

På sten från södra delen af ön, tillsammans med *L. atrofuscescens* (Wainio).

L. circumdiluta Nyl. *Flora* 1874 p. 11. Thallus glaucescenti-albidus inaequalis subareolato-diffractus (crassit. circiter 0,5 millim.); apothecia nigra subopaca convexiuscula immarginata (latit. circiter 1 millim.), perithecio (inde quasi margine tenui non prominulo) albido-pallido (demum subflexuoso); sporae 8-nae oblongae, longit. 0,010—14 millim., crassit. 0,0045 millim., paraphyses subgracilescentes, epithecium smaragdino-sordidescens, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein lutescenti-incolor (thecae tum lutescentes). Species satis distincta e stirpe *L. parasemae.* Thallus K flavens. Comparetur *L. homosema,* quae apothecia habet marginata margineque incolore. Apothecia saepe difformia. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På kala och blåsiga berg, såsom Mäkiinpäällys och strandklipporna af Somerikonvuoret (Wainio).

L. parasema Ach. pr. p., Nyl. *Flora* 1881 p. 187, 1872 p. 551, *Scand.* p. 216 pr. p., (*L. elaeochroma* (Ach.) Th. Fr. = *achrista* Smrf., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 554 pr. p.). — Thallus K + flavens (CaCl) aurantiaco-rubescens. W. Nyl. in *Flora* 1872 l. c. — *L. parasema* Ach. *L. U.* pro maxima parte et formis suis primariis, ut varr. *elaeochroma* et *rugulosa.* In herb. Acharii sub var. *rugulosa* occurrunt et *L. parasema* et *L. euphorea. Patellaria glomerulosa* DC., ex speciminibus

Dufourii, potissime ad *L. parasemam* est ducenda (male eam retuli ad *euphoream*). *L. dolosa* Ach., Whlnb., quoque subspecies est *L. parasemae*. Haec *Lecidea parasema* Ach., Nyl. (*achrista* Smrf. *Exs*. 46, 47) et saxicola eadem *latypea*, sic concepta omnibus suis formis facillime notis chemicis jamque thalli K (CaCl) aurantiaca reactione distinguenda. W. Nyl. in *Flora* 1881 p. 187 et not. 1.

På bark af löfträd, såsom al, asp, björk, rönn, stundom tillsammans med *L. disciformis*, äfvensom i Kiiskinkylä på gammalt trä och enbark; på lerjord enligt exemplar i H. F. U.; allmän på al (E. Nyl.).

Var. **elaeochroma** Ach., Nyl. *Flora* 1881 p. 187, 1872 p. 552, 1873 p. 72, *Scand*. p. 217, (*L. elaeochroma* f. inter ς *achristam* et ι *flavicantem* (Ach.) media, Th. Fr. *Lich. Scand*. p. 549).

På barken af gammalt äppelträd vid Lounatjärvibäckens mynning på vestra stranden.

* **L. latypea** (Ach.) Nyl. *Flora* 1873 p. 72, 1881 p. 187, *Scand*. l. c., (*L. elaeochroma* (Ach.) α *latypea* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand*. p. 543). — Thallus K + flavens, K (CaCl) + rubescens. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 74.

På sten, såväl porphyr, på Purjeniemenpäällys jemte *Lecanora nephaea*, *Lecidea caudata* och *geographica* var. *atrovirens*, som grönsten, vester om Ruokolahenjärvi och vid Selkäpajanlahti.

F. **ecrustacea**. På granit på Ruokolahenjärvenmäki och grönsten på Välikallio.

L. achristotera Nyl. *Flora* 1877 p. 223. Forsan subspecies *Lecideae euphoreae*, reactionibus similibus, sed thallus glaucescens tenuis rugulosus, passim subdispersus, hypothallo incolore; apothecia livida marginata, intus infra fuscescentia (hypothecium ibi lamina tenui visum rufescens), paraphyses granuloso-inspersae. Sporae saepius longit. 0,011—12 millim., crassit.

0,007 millim. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein incolor, sed thecae tum vinose rubescentes. Spermogonia non visa. W. Nyl. in *litt.* et *Flora* l. c.

På rönnbark på Somerikonvuori (Wainio).

L. euphorea Flk., Nyl. in *litt.* et *Flora* 1881 p. 187, (*L. glomerulosa* (DC.) Nyl. *Flora* 1872 p. 356 et 551, 1877 p. 223, *L. parasema* Ach., Nyl. *Scand.* p. 216 pr. p., *L. elaeochroma* ς *achrista* Smrf., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 544 pr. p.). — *Patellaria glomerulosa* DC., ex speciminibus Dufourii, potissime ad *L. parasemam* est ducenda (male eam retuli ad *euphoream*). W. Nyl. in *Flora* 1881 l. c. not. 1. — Thallus K —, CaCl —. W. Nyl. in *litt.*

På slät aspstam vid Pohjaskorkia.

F. **laeviuscula** Nyl. in *litt.* Thallus sublaevis.

På rönn vid Lounatkorkia.

* **L. enteroleuca** (Ach.) Nyl. *Flora* 1881 p. 187, 1873 p. 72, (*L. glomerulosa* * *enteroleuca* Ach., Nyl. *Flora* 1872 p. 551, *L. parasema* Ach. var. *enteroleuca* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 217, *L. elaeochroma* β *pilularis* (Dav.?) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 543). — *L. leptoderma* Dub. et *L. glabra* Kbhb. pertinent ad *L. enteroleucam.* Sed animadvertendum est, ipsam *L. enteroleucam* vix sistere nisi subspeciem *L. euphoreae* Flk. *D. L.* 4 et Flot. *L. siles.* 125, teste similitudinis analyticae chemicaeque inter ambas; quoque *leucoplacoides* Nyl. var. est *L. euphoreae.* W. Nyl. in *Flora* 1881 l. c. — Thallus K —, CaCl —. W. Nyl. in *litt.*

På Lounatkorkia på porphyr och vid Selkäpajanlahti på grönsten.

F. **thallo crassiore, sporis minoribus.** På porphyr på Purjeniemenpäällys, tillsammans med *L. caudata* och *geographica* var. *atrovirens.*

L. quernea (Dicks.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 196, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 425. — Thallus K —, CaCl —, epithe-

cium K + purpurascens. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 23.

F. **saxicola** Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 426, Nyl. in *litt.*, (*Lecanora rubiginans* Nyl. *Flora* 1873 p. 291). — Thallus flavidus, sat tenuis, granulosus vel subleprose fatiscens; apothecia ferrugineo-fusca opaca convexa biatorina (latit. 0,4—0,6 millim.), intus pallida; sporae 8-nae incolores subglobosae, longit. 0,007—9 millim., crassit. 0,006 millim., epithecium strato fusco-ferrugineo constans, paraphyses mediocres, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis vix tincta, thecae coerulescentes (dein violacee tinctae). Species bene distincta, ex spermatiis prope *Lecanoram orostheam* disponenda, sin potius propriae sit *Biatorae* stirpis. Epithecium K purpurascenti-dissolutum. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På Majakallio på porphyr, tillsammans med *Parmelia fuliginosa, Lecanora stenotropa* och *badia* samt *Lecidea geographica* var. *atrovirens.*

L. contigua Fr. pr. p., Nyl. *Scand.* p. 224. Cfr * *L. convexa* (Fr.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 507 et 508. — Thallus K —. W. Nyl. in *litt.*

På berg och stenar mycket allmän, ofta utan sporer.

F. **flavicunda** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c. — Est *L. contigua* ferrose tincta vulgaris. W. Nyl. in *litt.*

På berg och stenar här och der.

* **L. albocoerulescens** (Wulf.) Nyl. in *litt.*, *Flora* 1878 p. 248, (*L. contigua* Fr. var. *albocoerulescens* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., *L. macrocarpa* (DC.) Th. Fr. * *albocoerulescens* (Wulf.) Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 508, *L. phaeenterodes* Nyl. *Flora* 1875 p. 363). — *L. phaeenterodes* Nyl. est *L. contigua* * *albocoerulescens* Wulf. W. Nyl. in *litt.* — *Leci-*

dea albocoerulescens var. *alpina* Schaer. est *L. phaeenterodes* Nyl. in *Flora* 1875, p. 363, facile differens jam hypothecio alio ab omni *L. contigua.* W. Nyl. in *Flora* 1878 l. c. — *L. phaeenterodes* Nyl. Thallus albido-flavescens firmus (crassit. fere 0,5 millim.), epithecio livide nigricante caesio-suffuso, margine nigro persistente flexuoso; sporae 8-nae ellipsoideae, longit. 0,014—22 millim., crassit. 0,008—12 millim., paraphyses gracilescentes apice flavescentes, hypothecium obscure rufescens, parte supera fuscescente. Jodo gelatina hymenialis intensive (persistenter) coerulescens. Apothecia saepe prolifera et supra epithecium apothecia nonnulla minuta ferentia. Praesertim hypothecio et epithecio (lutescente) in stirpe *L. contiguae* notabilis; ejus var. *soredizodes* datur in Anzi L. m. r. no 283, thallo sorediello. W. Nyl. in *Flora* 1875 l. c. — Apothecia K —, CaCl—. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 77.

På Mäkiinpäällys (Wainio).

F. **flavocoerulescens** (Ach. Syn. p. 23) Nyl. in Stzb. *Lich. Helv.* p. 440, *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 509. — Analoga *flavicundae.* W. Nyl. in *litt.*

På grönsten jemte *L. contigua* f. *flavicunda.*

* **L. platycarpa** (Ach.) Nyl. *Flora* 1872 p. 552, *Scand.* l. c., (*L. macrocarpa* (DC.) Th. Fr. *α platycarpa* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 505 pr. p.). — Sporae longit. 0,015—30 millim., crassit. 0,008—0,011 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Thallus K — Lamy *Lich. de Cauterets* p. 78.

På småsten på vägar vid Suurkylä.

* **L. meiospora** Nyl. *Flora* 1873 p. 72, *Scand.* p. 225 pr. p., *Lapp. Or.* p. 159, (*L. macrocarpa *** cinereoatra* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 509). — Sporae longit. 0,012—16 millim., crassit. 0,006—7 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På berg och stenar ganska allmän.

* **L. crustulata** (Ach.) Nyl. *Flora* l. c., (*L. contigua* var. *meiospora* f. *ecrustacea* Nyl. *Scand* l. c., *L. macrocarpa* **** *crustulata* (Ach.) Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 511).

På grönsten i dalen emellan Liivalahenjärvi och Veteljärvi samt på porphyr på bergstig öfver Mustjyrkänvuori.

L. sorediza Nyl. *Flora* l. c. Thallus cinerascens laevis areolato-rimulosus, sorediis tenuibus planis rotundatis conferte inspersus, ambitu nigricanti-limitatus (etiam hypothallus nigricans alibi passim visibilis); apothecia nigra plana marginata (latit. 1 millim. vel minora), epithecio caesio-pruinoso; sporae fusiformi-ellipsoideae, longit. 0,016—22 millim., crassit. 0,007—9 millim., epithecium fuscescens, paraphyses mediocres vel crassiusculae, hypothecium fusconigrum. Jodo gelatina hymenialis coerulescens (etiam thecae ita tinctae). Facile sumpta est pro *L. contigua,* quacum convenit, sed thallus sorediellus, paraphyses crassiores, reactio jodo, etc., differentiam satis indicant. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Medulla iodo coerulescens. W. Nyl. in *Medd. pro F. & Fl. Fenn.* I p. 34. — Spermatia ut in *L. contigua.* W. Nyl. in *litt.*

På porphyr på Vähä- och Lounatkorkia, steril och osäker.

L. confluens (Ach. pr. p.) Nyl. *Flora* 1872 p. 552, *Scand.* p. 225, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 484. — Thallus I ∓. W. Nyl. in *Flora* l. c. — K —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 14.

På grönsten vester om Ruokolahenjärvi, tillsammans med *L. contigua* f. *flavicunda, atroalba* f. och *Pannaria microphylla,* likaledes på grönsten vid Selkäpajanlahti, samt på porphyr på Lounatkorkia.

L. lapicida Fr., Nyl. *Scand.* l. c., *Lapp. Or.* p. 160 pr. p., (*L. auriculata* Th. Fr. *α evoluta* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 499).

På Lammaskallio på porphyr.

L. declinans Nyl. *Flora* 1878 p. 243, (*L. lapicida* var. *declinans* Nyl. *Scand.* p. 226, *Lapp. Or.* l. c., *L. pantherina* (Ach.) Th. Fr. * *lapicida* Arn., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 493 pr. p.). — In *L. declinante* Nyl. notam optimam sistant paraphyses articulatae. Distinguenda quoque sit ejus var. *subterluens* hypothecio incolore vel subincolore. Eadem ferrugine colorata dicatur f. *ochromelaena*. W. Nyl. in *Flora* l. c. not.

På Kotikallio på porphyr.

F. **ochromela** (Ach.) Nyl. in *litt.*, (*L. lapicida* var. *ochromela* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., *L. pantherina* * *lapicida* f. Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 494).

På grönsten på vestra sidan af Majakallio samt vid Selkäpajanlahti.

L. polycarpa Flk., Nyl. *Lapp. Or.* l. c., *Flora* 1872 p. 552, *Scand.* l. c., (*L. pantherina* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 491 pr. p.). — Thallus K + e flavo ferrugineo-rubens, I + violaceo-obscuratus. W. Nyl. in *litt.* et *Flora* l. c.

På porphyr mycket allmän, tillsammans med *Lecanora glaucoma, atrynea, polytropa, Lecidea contigua, parapetraea, geographica* var. *atrovirens* etc., äfven på grönsten på Majakallio jemte *Lecanora polytropa* f. *illusoria* och *Lecidea parapetraea,* samt på granit vid Selkäpajanlahti.

Var. **Swartzioidea** (Nyl.), (*L. lapicida* Fr. var. *Swartzioidea* Nyl. *Scand.* l. c., *L. pantherina* ** *peralbida* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 494). — Thallus hydrate kalico ferrugineo rubens.

På brant skuggig porphyrvägg.

L. lactea Flk., Nyl. *Scand.* p. 230, (*L. variegata* Fr. ex Nyl. in *litt.*, *L. pantherina* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 491 pr. p.). — Hypothecium fuscum. W. Nyl. in *litt.* — Thallus K + flavorubens.

På berg, porphyr och gneis-granit, allmän, ofta

i sällskap med andra, såsom *Lecanora atrynea*, *Lecidea parapetraea*, *geographica* m. fl.

L. tessellata Flk., Nyl. *Flora* 1872 p. 357 et 552, *Scand.* p. 227, (*L. spilota* Fr. & Stenh. ex Nyl. in *litt.*, *L. cyanea* Th. Fr. *α tessellata* (Flk.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 489). — Thallus K —, I +. Sporae longit. 0,008—11 millim., crassit. 0,005—7 millim., hypothecium incolor, epithecium fuscescens. W. Nyl. in *Flora* ll. cc.

På grönsten på Majakallio och vid Selkäpajanlahti.

Cfr Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 490, obs. 1. — Specimen Hoglandicum hic citatum est *L. polycarpa* Flk. (thallus K +). Determ. M. Br.

F. **plumbescens** Nyl. in *litt.* Thallus plumbeo-cinereus tenuis areolato-rimosus. Apothecia intus tota albida, solum hypothecii strato tenuissimo infero nigricante saepius visibili. W. Nyl. in *litt.*

På Somerikonvuoret (Wainio).

L. lithophila Ach., Nyl. *Lapp. Or.* p. 160, *Scand.* p. 226, (*L. pantherina* * *lapicida* (Ach.) Arn., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 493 pr. p. et *L. lithophila* (Ach.) Th. Fr. l. c. p. 495).

På grönsten ofvanom Ratassomerikonlahti samt på porphyr på Mäkiinpäällys.

L. sincerula Nyl. in Cromb. *Lich. Kerguel.* in *Linn. Soc. Journ. Bot.* XV p. 190. Est *L. Dicksonii* Ach., thallo typico cinereo (nec ferro tincto). Sporae longit. 0,009—0,012 millim., crassit. 0,006—7 millim. Iodo gelatina hymenialis coerulescens, dein vinose rufescens. W. Nyl. l. c.

F. **Dicksonii** (Ach.) Nyl. in *litt.*, (*Lecidea Dicksonii* Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 516, *Lecanora cinerea* * *Dicksonii* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 155, *Lecanora Dicksonii* (Ach.) Nyl. in Lamy *Lich. de Cauterets* p. 59). — K =, CaCl. =. Lamy l. c.

På brant porphyrvägg vid Ruokolahenjärvi samt,

jemte *Lecidea polycarpa,* på porphyr vid Vähä Somerikko; äfvenledes dersammastädes »Somerikonvuoret» af Wainio.

L. trochodes (Tayl.) Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 257, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 531.

På Kotikallio på porphyr, tillsammans med *L. contigua* f. *flavicunda* samt *Lecanora polytropa* och *Urceolaria scruposa.* Determ. Th. Fr.

L. atrobrunnea (Ram.) Fr. *L. E.* p. 319, Nyl. *Flora* 1869 p. 413, (*Rhizocarpon atrobrunneum* Ram., DC. *Fl. Fr.* II p. 367). — *Lecidea atrobrunnea* (DC.) mox dignoscitur medulla ope solutionis iodi violaceo-tincta ab affini *L. fuscoatra,* cujus medulla iodo non tingitur. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Thallus K —, CaCl —. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 83.

Den under detta namn från Hogland i *Notiser pro F. & Fl. Fenn.* XIII p. 458 omnämnda laffven är *Lecidea atrobrunneola* Nyl.

* **L. subcinerascens** Nyl. in *litt.* et *Flora* 1877 p. 228. Forsan subspecies *L. atrobrunneae,* thallo pallidiore cinereo-badio inaequali areolato-diffracto (crassit. 0,5 millim. vel tenuiore). Sporae longit. 0,011—15 millim., crassit. 0,005—6 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På porphyr på strandklipporna af Mustjyrkänvuori, jemte *L. atrobrunneola;* på Somerikonvuoret på granit (Wainio).

L. fumosa (Hffm.) Ach., Nyl. *Flora* 1873 p. 72, (*L. fuscoatra* Ach., Nyl. *Scand.* p. 229 pr. p., *L. fuscoatra* (L.) Th. Fr. *α fumosa* (Hffm.), Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 525). — Thallus CaCl + pallide roseo-tinctus. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 83. — K +. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 13.

På berg och sten allmän.

L. grisella (Flk.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 160 not., (*L. fuscoatra* var. *grisella* (Flk.) Nyl. *Scand.* p. 230, *L. fusco-*

atra β subcontigua Fr., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 526). — K +. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* l. c.

På porphyr på Pohjois- och Kotikallio, äfvensom på Majakallio, jemte *L. fumosa, geographica* och dennes var. *atrovirens.*

L. atrofuscescens Nyl. *Flora* 1866 p. 371, 1878 p. 242. Thallus cinereo-nigricans vel fusco-nigrescens deplanatus areolato-diffractus subopacus, hypothallus niger hinc inde visibilis; apothecia nigra adnata plana (demum convexiuscula) marginata, mediocria (latit. 0,9—1,2 millim.), saepe subangulosa, intus subincoloria; sporae 8-nae incolores ellipsoideae, longit. 0,018—20 millim., crassit. 0,009—0,011 millim., epithecium fuscescens, paraphyses graciles tenerae subirregulares, hypothecium incolor. Gelatina hymenea iodo coerulescens, dein (pro parte saltem) vinose rubescens. Facie inter *L. fuscoatram* et *tenebrosam* quasi media, sporis majoribus inter species subsimiles mox dignota, praeter alias notas. — Medulla I +. W. Nyl. in *Flora* ll. cc.

Steril, på sten från södra delen af ön, jemte *L. fuliginosa* (Wainio).

L. umbonatula Nyl. in *litt.* et *Flora* 1872 p. 365. Thallus cinerascens vel fusco-cinerascens, tenuis, laevigatus, minute areolato-rimosus, areolis contiguis aut passim dispersis, hypothallo tenuissimo nigro impositis, subeffusus; apothecia nigra innata vel immersa, minuta (latitudinis 0,3—0,4 millim.), epithecio umbonato-prominulo, margine proprio nullo; sporae 8-nae ellipsoideae simplices majusculae, longit. 0,017—21 millim., crassit. 0,009—0,011 millim., in thecis turgidulis, paraphyses molles graciles, non confertae, epithecium luteo-fuscum et hypothecium vage infra ejusdem coloris. Jodo gelatina hymenialis coerulescens, dein vinose fulvescens. — Accedere videtur ad *Lecideam atrofuscescentem* Nyl. in *Flora* 1866 p. 371, a qua mox differt thallo cinerascente, apotheciis minoribus aliis-

que notis. Gonidia phyllochloro pro parte aurantiaco-tincto. Thallus K (CaCl) + aurantiaco-rubens vel suberythrinosus. W. Nyl. in *litt.*

På porphyr, såsom på Kotikallio, tillsammans med *L. distincta* och *eupetraea,* på Majakallio, jemte *Lecanora badia, Lecid. lugubris, distincta* och *geographica,* samt på Mustjyrkänvuori; på qvarz på Purjekallio, jemte *Lecanora cinerea, Lecidea deusta* och *geographica* var. *atrovirens.*

På thallus af exemplaren från Kotikallio och Purjekallio förekommer sparsamt parasiten *Endococcus triphractus.*

L. caudata Nyl. *Scand.* p. 230 et 293, *(Bilimbia lugubris* (Smrf.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 387).

På de högre porphyrbergen allmän.

F. **cinerascens** Nyl. in *sched.* Thallus areolatus, laevis, albido-cinerascens vel albidus.

På Lounatkorkia på porphyr.

L. rivulosa Ach., Nyl. *Scand.* p. 222, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 450.

På porphyr- och granitberg mycket allmän.

F. **thallo cinerascente, et varians apotheciis lobatulis.** W. Nyl. in *litt.*

På Somerikonvuoret (Wainio).

L. Kochiana (Schaer.) Hepp, Nyl. *Scand.* p. 223 et 222, *Flora* 1877 p. 226 not., (*L. lygaea* Ach., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 452). — Sterigmata saepius sunt pauciarticulata. Sporae breviter ellipsoideae. W. Nyl. in *litt.* Thallus K —, CaCl —. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 85.

På Tervamäki på porphyr; på Somerikonvuoret (Wainio).

F. **L. leucophaeae subsimilis, sed spermogoniis diversis et sporis breviter ellipsoideis distincta.** — In *L. leucophaea* sporae oblongae. W. Nyl. in *litt.*

På Pohjaskorkia på porphyr.

* **L. Hoglandica** Nyl. in *litt.* et *Flora* 1877 p. 225. Subspecies *Lecideae Kochianae* (Schaer.). Thallus cinereus tenuis vel subtenuissimus, conferte rimulosus (vel subareolato-rimulosus), hypothallo nigricante limitatus; apothecia nigra planiuscula immarginata (latit. 0,5—0,7 millim.), intus obscura; sporae 8-nae breviter ellipsoideae vel subglobosae, longit. 0,006—8 millim., crassit. 0,004—6 millim., paraphyses mediocres, epithecium fuscescens, hypothecium strato infero (tenui vel evanescente) et perítheciali fusco. Iodo gelatina hymenialis coerulescens (thecae deinde nonnihil violacee tinctae). Thallus nec K, nec CaCl, nec I reagens. Spermatia fusiformi-oblonga vel fusiformi-ellipsoidea, longit. 0,0030—35 millim., crassit. 0,0010—15 millim., in sterigmatibus infixa simpliciusculis (in *L. Kochiana* sterigmata saepius sunt pauci-articulata). W. Nyl. in *litt.*

På Somerikonvuoret på qvarz (Wainio).

L. mollis (Whlnb.) Nyl. *Scand.* p. 223, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 451.

* **L. asyndeta** Nyl. in *litt.* et *Flora* 1877 p. 225. Subspecies *Lecideae mollis* Whlnb. Thallus cinereus tenuis, conferte rugoso-inaequalis, rimulosus; apothecia sanguineo-atra superficialia plana (latit. circiter 1 millim.), firme marginata, margine saepius subcrenulato; sporae ellipsoideae, longit. 0,008—0,011 millim., crassit. 0,005—7 millim., paraphyses mediocres, epithecium et perithecium fuscescentia, hypothecium incolor. Iodo gelatina hymenialis coerulescens, vix vero nisi thecae tum tinctae et dein sordide violascentes. W. Nyl. in *litt.*

På fältspat från södra delen af ön (Wainio).

L. intumescens (Flot.) Nyl. *Scand.* p. 231, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 528, (*L. insularis* Nyl. in *Bot. Not.* 1852 p. 177, *Lapp. Or.* p. 186, *Flora* 1873 p. 72).

På Somerikonvuoret på *Lecanora glaucoma* (Wainio).

L. tenebrosa Flot., Nyl. *Scand.* l. c. excl. *L. fuscocinerea* Nyl., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 540. — Medulla K + leviter flavescens. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 86.

På porphyr, såsom på Tervamäki, jemte *Lecanora glaucoma* och *peliscypha*, på Lounatkorkia, jemte *Lecid. polycarpa*, *geographica* och var. *atrovirens*, samt på Ylikäytävä och Mustjyrkänvuori.

L. fuscocinerea Nyl. in *Bot. Notis.* 1852 p. 177 (quoad Fr. et Stenh. *L. S.* 406 C.), Nyl. in *litt.* et *Flora* 1881 p. 186, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 527, (*L. tenebrosa* Flot., Nyl. *Scand.* l. c. pr. p.). — Medulla K optime flavescit. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Crusta areolato-verrucosa opaca fusco-cinerea subaeqvabili (0,5 mm. crassa), apotheciis in areolis oriundis planiusculis tenuiter marginatis intus atris (0,5 mm. latis), sporis 6—8:nis oblongis vel ellipticis simplicibus (longit. 0,014—0,020 mm., latit. 0,007 mm.) nucleis plerumque binis versus utrumque apicem. Habitu quodammodo ad *L. insularem* accedit, magis vero ad formas primarias *L. atroalbae* Auctt. W. Nyl. in *Botan. Notiser* l. c.

På Kotimäki och Mäkiinpäällys (Wainio).

Var. **gyrizans** Nyl. in *litt.*, (*L. gyrizans* Nyl. *Scand.* p. 231, *Flora* 1863 p. 307, *L. fuscocinerea* Nyl., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.). — Apothecia gyrosa, sporae longit. circiter 0,011 millim., crass. 0,007—8 millim., hypothecium fuscum, paraphyses non discretae. Gelatina hymenea iodo vinose rubescens. W. Nyl. in *Flora* l. c. not.

På Mäkiinpäällys (Wainio).

L. lugubris Smrf. pr. p., Fr. *L. E.* p. 314, *L. S.* 351, Nyl. *Scand.* p. 232 et 293, (*L. cinereorufa* Schaer., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 419).

På porphyr på Majakallio, tillsammans med *Lecanora badia*, *Lecid. umbonatula*, *distincta* och *geographica*, äfvensom på Mustjyrkänvuori.

L. furvella Nyl. in Mudd *Manual of Brit. Lich.* p. 207, Crombie *Lich. Brit.* p. 84, Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 272, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 530 pr. p., (*L. furvula* Nyl. *Flora* 1866 p. 418). — In L. *furvula* (recte *furvella*) hypothecium fuscum, epithecium nigricans, sporae longit. 0,012—17 millim., crassit. 0,006—8 millim., thallus crassior et distinctius areolato-diffractus (quam in *L. furvula* vera), etc. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Ut recte animadvertit Carrol in Crombie l. c., errore describitur L. *furvula* in *Flora* 1866, p. 418, nomine „furvella", quod corrigendum. W. Nyl. in *litt.*

På Mäkiinpäällys på qvarzit, jemte *L. geographica* och var. *atrovirens,* på Murronkallio på porphyr bland *L. luteoatra.*

L. coracina (Hffm.) Moug., Nyl. *Scand.* p. 232, (*Buellia moriopsis* (Mass.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 606).

På toppen af Purjekallio på qvarzstycken; på Somerikonvuoret (Wainio).

F. subargentea Nyl. in *litt.* Thallus cinereus subargenteo-nitidiusculus. W. Nyl. in *litt.*

På Somerikonvuoret (Wainio).

L. geminata Flot., Nyl. *Scand.* p. 234, (*Rhizocarpon geminatum* (Flot.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 623). - K —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 13.

Vid Ratassomerikonlahti på grönsten.

L. atroalba (L., Ach. pr. p.) Flot., Nyl. *Scand.* p. 232, *Lapp. Or.* p. 161, (*Rhizocarpon badioatrum* (Flk.) Th. Fr. *β vulgaris* Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 614). - Medulla I —. Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 130. - K —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* l. c.

På berg, isynnerhet porphyr och längs stränderna, allmän.

F. thallo crassiore, sporis plurimis incoloribus.

På grönsten vester om Ruokolahenjärvi, tillsam-

mans med *Pannaria microphylla, L. contigua* f. *flavicunda* och *L. confluens.*

L. badioatra Flk., Nyl. *Scand.* p. 233, *Lapp. Or.* l. c., (*Rhizocarpon badioatrum* (Flk.) α *rivularis* (Flot.) Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 613).

* **L. cervicolor** Nyl. in *litt.* Differens a *L. badioatra* colore thalli cervino-rufescente vegetiore et hypothecio tenuiter fusco. W. Nyl. in *litt.*

På Kappelniemi på porphyr, jemte *Lecanora gibbosa* * *caesiocinerea, intricata* * *halogenia, Lecid. geographica* etc.

L. colludens Nyl. in Lamy *Catal. Lich. du Mt-Dore* p. 131, *Flora* 1870 p. 38, 1873 p. 299, 1875 p. 12 (*L. atroalba* var. *chlorospora* Nyl. *Scand.* l. c., *Rhizocarpon applanatum* (Fr.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 618). — Est *L. atroalba* var. *chlorospora* (nomen rejiciendum, nam in bene evoluta sporae fuscae evadunt). Species est propria, clava paraphysum determinate fusco-nigricante. Sporae longit. 0,018—27 millim., crassit. 0,009—0,014 millim. Pertinet ad stirpem *Lecideae disciformis.* Sed *concreta* Krb., saltem qualem ejus nominis habet cl. Arnold, est var. *L. atroalbae.* — Nomen *Lecidea colludens* forsitan conservari possit, licet eo pertineat *L. atroalba* var. *rivularis* (Flot.?) Zw. *exs.* no 202, nam distributum adest etiam nomen *Biatora rivularis* Flot., et nomen meum ceteroquin sensu alio magisque definito sumitur. Minime ne quidem affinis est *L. badioatrae,* quacum jungitur, ut varietas, a cl. Arnold. W. Nyl. in *Flora* ll. cc. — In Flot. *Lich. Siles. exs.* n:o 182 datur mea *L. colludens* nomine „*L. obscurata* Schaer.“ W. Nyl. in *litt.* – Medulla I —. Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 130.

På fugtiga porphyrväggar af Koti- och Majakallio samt på porphyrstenar i en bäck ofvanom Kipparlahti; på Mäkiinpäällys och Somerikonvuoret (Wainio).

L. atroalbicans Nyl. *Flora* 1875 p. 363, (*L. confervoides* var. *polycarpa* Hepp *Flecht. Eur.* 35, teste W. Nyl. in *litt.*, *Rhizocarpon polycarpum* (Hepp) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 617). — Arn. *Exs.* 559 est *Lecidea atroalbicans* Nyl. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På Somerikonvuoret (Wainio).

L. parapetraea Nyl. *Flora* 1881 p. 188, (*L. petraea* (Wulf.) Flot., Nyl. *Scand.* p. 233 pr. p., *Rhizocarpon grande* (Flk.) Arn., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 624 pr. p.). — Quum, sicut elucet saltem e Flot. *L. siles.* 173 A, nomine *L. petraea* var. *fuscoatra* f. *grandi* Flk. intelligitur etiam *L. Montagnei*, nec solum ea, cui retinueram nomen *petraea* (sensu quidem Flotowiano), forsan proponere fas sit speciei, quam „grandem" dicit cl. Arnold, nomen: *Lecidea parapetraea.* W. Nyl. in *litt.* et *Flora* l. c.

På berg och sten, mest porphyr, temligen allmän.

L. distincta (Th. Fr.) Nyl. in Stzb. *Lich. Hyperb.* p. 47, (*Rhizocarpon distinctum* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 625, *L. petraea* (Wulf.) Flot., Nyl. *Scand.* l. c. pr. p.).

På berg och sten, mest porphyr, jemte *Lecanora badia, Lecid. polycarpa, umbonatula, lugubris, geographica* etc., ej sällsynt.

F. **subecrustacea.** På Lounatkorkia på porphyr.

L. atrobrunneola Nyl. in *litt.* et *Flora* 1876 p. 239, (*L. leptolepis* (Anzi) Nyl. f. *atrobrunneola* Nyl. in *litt.*, *Rhizocarpon grande* (Flk.) Arn. f. Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 625). — Vix est nisi var. *L. leptolepidis* Anzi, differens medulla leviter vel obsolete iodo reagente. W. Nyl. in *Flora* l. c. — *L. leptolepis* (Anzi sub *Rhizocarpo in Manip. Lich. nov. et rar.* p. 29). Thallus pallido-castaneus vel castaneo-fuscescens, minute squamulosus, squamulis rotundatis planiusculis aut convexulis (latit. 0,3—0,5

millim.), super hypothallum nigrum sparsis aut passim confertis; apothecia demum convexa, margine tenui excluso (latit. 0,5—0,7 millim.); sporae nigrescentes murali-divisae, longit. 0,027—32 millim., crassit. 0,011—14 millim., epithecium K vix purpurascens. — Thallus in Lichene Hoglandico interdum visus intus jodo nonnihil coerulescens (inde mox obiter sumptus pro *L. atrobrunnea,* quae externe haud absimilis), cur f. *atrobrunneola* dicendus sit, si nota haecce constantiam quandum implicaret; hucusque res valde dubia manet. W. Nyl. in *litt.* 1876.

På porphyr, såsom på Kotikallio, jemte *Lecanora glaucoma * Swartzii* och *Lecid. geographica,* samt på strandklipporna af Mustjyrkänvuori med inblandad *L. atrobrunnea * subcinerascens.* — I *Notiser pro F. et Fl. Fenn.* XIII p. 458 benämnd *L. atrobrunnea.*

L. lavata Ach., Nyl. *Flora* 1873 p. 23, (*L. petraea* Flot. var. *lavata* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 234, *Rhizocarpon obscuratum* (Ach.) Krb. f. Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 629). — *L. lavata* Ach. specie distinguenda est a *L. petraea.* W. Nyl. in *Flora* l. c.

På småsten på vägar vid Suurkylä och Pohjasrivi, på porphyrstenar i en bäck ofvanom Kipparlahti samt längs stranden vid Mustjyrkänvuori, äfvensom på grönsten vid Selkäpajanlahti tillsammans med *Lecanora polytropa.*

L. Oederi (Web., Ach. pr. pr.) Nyl. *Flora* l. c., *Scand.* l. c., (* *Rhizocarpon Oederi* (Web.) Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 626).

På Lounatkorkia på porphyr.

L. eupetraea Nyl. *Flora* 1870 p. 36, 1875 p. 12, (*Rhizocarpon grande* (Flk.) Arn. f. Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 624). — Satis similis *L. parapetraeae,* sed mox distincta thallo hydrate kalico e flavo ferrugineo-tincto et intus tum ochraceo-cinnabarino. Sporae (fuscae) nonnihil simpliciores, 3-septatae vel parum irregulariter

divisae. Epithecium vix vel parum orceinicum. Reactionibus facillime dignoscitur a *L. parapetraea,* quam facie externa simulat. W. Nyl. in *litt.* et *Flora* ll. cc.

På porphyr, på Majakallio jemte *L. lactea* och *geographica* var. *atrovirens,* samt på Kotikallio i sällskap med *L. umbonatula* och *distincta.*

L. alboatra (Hffm.) Schaer., Nyl. *Scand.* p. 235, Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 135, (*Lecanora alboatra* Nyl. *Flora* 1873 p. 198, *Buellia alboatra* (Hffm.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 607). — Testibus spermogoniis est hic Lichen *Lecanora,* nec *Lecidea.* Accedit ad stirpem *L. sophodis.* At disjungenda omnino est *Lecidea betulina* Hepp. W. Nyl. in *Flora* l. c. not. 1. – Thallus K —, CaCl —. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 90.

Var. **epipolia** (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c., (*L. margaritacea* Smrf. *Lapp.* p. 148, *Buellia alboatra α vulgata* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 608 et 609).

På porphyr enligt exemplar i H. F. U.

Var. **ambigua** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 236, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 608.

På porphyr på Kotikallio samt vid Selkäpajanlahti.

L. betulina (Hepp) Nyl. *Flora* 1873 p. 198 not. 1, (*Rhizocarpon betulinum* Hepp *Flora* 1862 p. 524, *Buellia betulina* (Hepp) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 610). — A *L. alboatra* disjungenda est *Lecidea betulina* Hepp, quae pertinet, ex criterio spermogoniorum, ad stirpem *Lecideae disciformis.* W. Nyl. in *Flora* l. c.

På albark, vid Lounatjärvi tillsammans med *Lecanora chlarona,* * *coilocarpa, Lecidea subdisciformis, Arthonia punctiformis* och *Graphis scripta,* äfvensom vid Jokiinsuo.

L. triphragmia Nyl. *Scand.* p. 236, *Lapp. Or.* p. 163, (*Buel-*

lia parasema (Ach.) Th. Fr. γ *triphragmia* (Nyl.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 590).

På rönn vid Lounatkorkia, jemte *Lecanora cerina, chlarona, Lecidea cyrtella* och *Arthonia astroidea.*

L. disciformis Fr., Nyl. *Scand.* p. 236 pr. p., *Lapp. Or.* p. 162, *Flora* 1872 p. 553, (*Buellia parasema* (Ach.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 589 et 590 pr. p.). — Thallus K + flavens. Sporae oblongae nigrescentes 1-septatae, longit. 0,020—23 millim., crassit. 0,007—9 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På bark allmän, jemte *Parmelia olivacea, physodes, Lecanora chlarona, * coilocarpa, angulosa, symmictera* etc., äfvensom på gärdesgårdar, på Ojamaa, vid Lapinlahti, tillsammans med *Trachylia tigillaris* var. *prominula, Parmelia physodes, Parmeliopsis ambigua, * Lecanora coilocarpa* och f. *xylita, angulosa, varia, symmictera, hypoptoides, Lecidea improvisa* etc.

*** L. subdisciformis** (Leight.) Nyl. in *litt.*, Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 308. — Thallus K + flavens, dein rubens; apothecia plus minusve pruinosa, margine pallidiore, crassa. Leight. l. c.

På alar vid Lounatjärvi, jemte *Parmelia subaurifera, Lecanora chlarona, * coilocarpa, angulosa, symmictera, Lecidea betulina, Arthonia punctiformis* och *Graphis scripta.*

*** L. insignis** (Naeg.) Nyl. in *Notiser pro F. & Fl. Fenn.* XIII p. 340, (*L. disciformis* Fr. f. *insignis* (Naeg.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 162, *Buellia parasema* (Ach.) Th. Fr. δ *muscorum* (Schaer.) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 590).

På gammal enbark på gärdesgård i Kiiskinkylä, äfvensom på murken gärdesgård på Jokiinsuo.

L. saxatilis (Schaer.) Nyl. *Scand.* p. 237, (*Buellia saxatilis* (Schaer.) Krb., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 601).

Parasitisk på *Pertusaria inquinata* vid Selkäpajanlahti.

L. occulta Flot., Nyl. *Flora* 1872 p. 428, Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 138, (*Buellia occulta* Krb. *Par. Lich.* p. 186). — Huc pertinet *L. leucoclinella* Nyl. in Leight. *Lich. Brit.* p. 310. Thallus albus vel albidus, tenuis, areolato-rimosus (hypothallo nigro instratus), adnatus (K flavescens), apotheciis planiusculis, aut varians subdispersus areolis thalli turgescentibus granuliformibus laxe affixis et apotheciis convexis. W. Nyl. in *litt.*

På Somerikonvuoret (Wainio).

L. Mougeotii Hepp, (*Buellia leptocline* (Flot.) Krb. *α Mougeotii* (Hepp) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 598).

F. Gevrensis (Th. Fr.) Nyl. in *litt.* (*Buellia leptocline β Gevrensis* Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.) — Apothecia pruinosa.

På Majakallio på porphyr, tillsammans med *Lecanora atra, smaragdula* och *L. geographica* var. *atrovirens.*

L. myriocarpa (DC.) Nyl. *Scand.* p. 237, *Lapp. Or.* p. 163, (*Buellia myriocarpa* (DC.) Mudd., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 595). – K —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 11.

På murket trä och tallbark, jemte *Lecanora chlarona, varia, symmictera, symmicta, expallens, subintricata, hypoptoides* etc., ganska allmän, äfvensom på gammal enbark på gärdesgård vid Lapinlahti, på lönn i Kiiskinkylä, jemte *Lecanora pyracea, exigua, angulosa* och *umbrina,* på grönsten vid Selkäpajanlahti, samt enligt exemplar i H. F. U. på porphyr, tillsammans med *Lecanora vitellina* var. *aurella, saxicola* och *Hageni.*

L. nigritula Nyl. *Scand.* p. 238, (*Buellia Schaereri* DN., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 597). – K —. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 12.

På Purjeniemenpäällys och Ojamaa på gammal ved och gärdesgård, inblandad med *Lecanora subintricata* och *hypoptoides,* på Kappelniemi, och enligt exemplar i H. F. U., på tallbark, jemte * *Ramalina intermedia, Alectoria chalybeiformis, Evernia furfuracea* var. *nuda, Parmelia subaurifera* och *physodes, Lecanora chlarona, subintricata, lutescens* etc.

L. chalybeia Borr., Nyl. *Prodr.* p. 136, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 569, Leight. *Lich. Gr. Brit.* p. 312, (*L. lenticularis* Ach., Nyl. *Scand.* p. 242 pr. p.). — Apothecia intus nigrescentia, in *L. lenticulari* Ach. albida. W. Nyl. in *litt.*

På porphyr, enligt exemplar i H. F. U. under namn af *L. lenticularis* Ach.; tillsammans med *Verrucaria maura* och *aethiobola* f. *internigrescens* på strandklipporna af Somerikonvuoret (Wainio).

L. lepidotella Nyl. in *litt.* et *Flora* 1877 p. 223. Thallus pallido-badius tenuis squamulosus, squamulis subrotundatis planis vel concaviusculis (W. Nyl. in *litt.*) contigue aggregatis (latit. 0,5 millim. vel minoribus), margine albicantibus; apothecia nigra plana marginata, (latit. 0,5 millim. vel minora), intus albida; sporae 8-nae incolores oblongae simplices, longit. 0,010—0,015 millim., crassit. 0,005 millim., epithecium lutescens, paraphyses mediocres molles non bene distinctae, perithecium extus fuscum, hypothecium incolor. Jodo gelatina hymenialis coerulescens (thecae praesertim tinctae). Forsan haec species parvula ad stirpem *Lecideae ostreatae* pertinere habeatur,

at esse possit affinis *L. deustae* (Stenh.). Spermogonia non visa. W. Nyl. in *litt.* et *Flora* l. c.

På Kotimäki på *Sirosiphon saxicola,* invid *L. fuscocinerea* (Wainio, enligt W. Nyl. in *litt.*).

L. ostreata (Hffm.) Schaer., Nyl. *Scand.* p. 242, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 414. — Thallus CaCl + roseus. Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 142.

På murken ved, enligt exemplar i H. F. U.; på gammal och isynnerhet förkolad ved (E. Nyl.).

L. spongiosula Nyl. *Flora* 1867 p. 372, *(L. furvella* Nyl., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 530 pr. p.). — Thallus olivaceo-fuscescens vel olivaceo-nigrescens opacus spongioso-furfureus subareolatim diffractus (crassit. 0,3—0,9 millim.), effusus, laxe adhaerens, friabilis; apothecia nigra (latit. 1 millim. vel minora), marginata, et praesertim minora plicata congesta et opegraphideo-compressa convolutaque, intus concoloria; sporae 8-nae incolores ellipsoideae simplices, longit. 0,011—14 millim., crassit. 0,006—8 millim., thalamium superne coerulescens, epithecium nigricans, paraphyses non discretae, hypothecium nigrum. Jodo gelatina hymenea coerulescens, dein vinose rubens. Species distinctissima, thallo singulari laxissime adfixo subturfaceo-areolato et apotheciis libenter omnino plicatis. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På Somerikonvuoret (Wainio).

L. sanguinaria (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 246, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 479. — Thallus K + flavescens. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 94.

På bergväggar och gamla lafvar *(Evernia furfuracea, Parmelia saxatilis)* samt trädbark, allmän.

L. alpicola (Schaer.) Nyl. *Scand.* p. 247, *(Rhizocarpon chionophilum* Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 612).

På Purjeniemenpäällys på porphyr.

L. geographica (L.) Schaer., Nyl. *Scand.* p. 248, *Flora* 1866 p. 234, (*Rhizocarpon geographicum* (L.) DC., Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 622). – Thallus K —. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På berg och sten allmän.

Var. **atrovirens** (L.) Schaer., Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

På berg och sten ytterst allmän.

L. scabrosa Ach., Nyl. *Scand.* p. 247. – K +. Ohlert *Lich. Prov. Preuss.* p. 12.

På *Baeomyces rufus*, enligt exemplar i H. F. U.

L. parmeliarum Smrf. *Suppl. Fl. Lapp.* p. 176, (*Abrothallus parasiticus* (Sm.) Nyl. *Scand.* p. 246).

På Lounatkorkia på *Platysma glaucum*.

L. oxyspora (Tul.) Nyl. *Scand.* l. c.

På Lounatkorkia på *Platysma glaucum*, enligt exemplar i H. F. U.

Trib. XX. — Graphidei.

I. Xylographa Fr. pr. p., Nyl.

X. parallela (Ach.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 250, Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 638.

På gammalt trä här och der, såsom på Purjeniemenpäällys (statum spilomaticum), Majakallio, gärdesgård vid kyrkan, Kiiskinkylä o. s. v., jemte *Parmelia physodes, Parmeliopsis ambigua,* * *Lecanora coilocarpa, varia, symmictera, symmicta, Agyrium rufum* etc.

Var. **pallens** Nyl. *Scand.* l. c., Th. Fr. *Lich. Scand.* l. c.

På gammalt trä på Ojamaa och Mäkiinpäällys.

X. spilomatica (Anzi) Th. Fr. *Lich. Scand.* p. 639.

På murket trä på Jokiinsuo.

II. Agyrium Fr. pr. p., Nyl.

A. rufum (Pers.) Fr., Nyl. *Scand.* p. 250, *Lapp. Or.* p. 167.
På gamla gärdesgårdar här och der, äfvensom på murkna trädstubbar, ofta tillsammans med *Xylographa parallela.*

*** A. rubidum** Nyl. in *litt.*, (*A. rufum* f. *rubida* Nyl. *Scand.* p. 251).
Liksom föregående på murket trä här och der, på Mäkiinpäällys tillsammans med *Lecidea adpressa* var *pleiotera* och *Xylographa parallela* var. *pallens.*

A. cephalodioides Nyl. *Flora* 1866 p. 373. Thallus nullus proprius; apothecia obscure rufa vel fusco-rufa mediocria cephalodioidea (latit. 1—2 millim.), convexa, strato constantia hymeneo tenui (altit. fere 0,1 millim.), intus concoloria; sporae 8-nae ellipsoideae vel subglobosae, longit. 0,009—0,010 millim., crassit. 0,006—8 millim., in thecis pyriformibus, paraphyses nullae discretae. Gelatina hymenea iodo dilute violacee tincta (thecae dilute coerulescentes vel violacee tinctae). Spermatia (in spermogoniis extus verrucarioideis obductis, ostiolo fuscorufo, intus incoloribus) cylindrica, recta, longit. 0,008—0,010 millim., crassit. 0,0015 millim., in sterigmatibus simplicibus vel subsimplicibus infixa. W. Nyl. in *Flora* l. c.
Som parasit (non rite evolutum, W. Nyl. scrips.) på *Cladonia squamosa.*

III. Graphis Ach., Nyl.

Gr. scripta (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 251.
På bark af asp och al i trakten af Lounatkorkia; här och der på löfträd (E. Nyl.).

IV. Opegrapha Ach., Nyl.

O. abscondita Th. Fr. *Botan. Notis.* 1867 p. 154, Almqv. *Opegr.* p. 12. — Crusta crassa, rimosa l. subpulve-

rulento-dissoluta, sordide (ferrugineo-)cinerascente l. viridi-albicante; apotheciis diam. 0,5—8 mm. latis, adnatis, rotundatis l. rarius paullum angulosis, planis, aetate convexis varieque difformibus, disco plus minus distincte albido-pruinoso, margine atro nudo, hypothecio fusco-nigro; paraphysibus indistinctis, sordide hyalinis, apice nigro-fuscis; ascis inflato-clavatis, membrana apicis vix incrassata; sporis 8:nis, subfusiformibus, utrinque obtusis, 4-(raro 5 – 6-)blastis, hyalinis, halone plus minus distincto circumdatis, 0,018 – 22 mm. longis et 0,006—7 mm. latis; gelatina hymenea jodo vinose rubente. Th. Fr. in *Bot. Not.* l. c.

Var. **dissoluta** Nyl. in *litt.* et *Notis. pro F. & Fl. Fenn.* XIII p. 342, *Flora* 1879 p. 362. — Thallo albido subleproso-delitescente rimoso, CaCl + roseoviol. reagente; sporae oblongo-fusiformes, 5-septatae, longit. 0,017—25 mm., crassit. 0,006—7 mm.; spermatia recta, mediocria. W. Nyl. in *litt.* et *Notis.* ll. cc. — Affinis *Lecideae delimis* Nyl. in *Flora* 1873, p. 297, sed mox differens sporis majoribus, apotheciis planis marginatis, paraphysibus magis irregularibus. W. Nyl. in *Flora* 1879 l. c.

På Lounatkorkia och Kintumäki täckande stora partier af branta, skuggiga, mot norr vettande porphyrväggar, äfvensom, enligt W. Nyl. i bref, tillsammans med *Lecanora atrynea* var. *abscondens,* på en stenbit från Hogland.

O. zonata Krb. *Syst. Lich. Germ.* p. 279.

På porphyr, såväl fertil, på Ylikäytävä, som steril, på Kotikallio och Tervamäki, tillsammans med *Lecanora atrynea, polytropa, intricata *halogenia, Lecidea polycarpa, caudata* och *geographica.*

O. gyrocarpa Flot. *Flora* 1825 p. 345, Krb. *Syst. Lich. Germ.* p. 280.

På Lounatkorkia på porphyr.

O. pulicaris (Hffm.) Nyl. *Flora* 1873 p. 206 not. 2, *(O. varia* Pers. f. *pulicaris* (Hffm.) Nyl. *Scand.* p. 253). —

Ad *Opegrapham notham* Ach. pertinent etiam Anzi *Lich. rar. Ven.* n. 97 et 98. Affinis *O. pulicaris* (Hffm.) spermatiorum charactere ut species facile distinguenda agnoscitur. Quoque *O. diaphora* Ach. (cum f. *signata* Ach.) sit species propria jam spermogoniis determinanda. Anzi l. c. n. 99 (*O. Pollinii* Mass.) pertinet ad *O. pulicarem*. Spermogoniis neglectis omnes commiscentur. *O. rimalis* Ach. etiam ob spermatia nonnihil dissimilia differt ab *O. diaphora*. *O. phaea* var. *brunnea* Ach. non distinguenda est ab *O. diaphora*. *O. variaeformis* Anzi est omnino *O. notha*. Ex criterio spermatiorum sic *O. pulicaris* proxima est *O. diaphorae*, similiter atque *O. rimalis* proxima est *O. diaphorae*. *O. Leightoni* Cromb., etiam in Gallia obveniens, est distinguenda. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Spermatia recta. Lamy *Lich. de Cauterets* p. 98.

På gammal bark af *Pyrus Malus* vid den från Lounatjärvi flytande bäckens mynning på vestra stranden. Hit hör möjligen äfven den af E. Nyl. såsom ej sällsynt på al och björk omnämnda *O. varia*.

O. atra Pers., Nyl. *Scand.* p. 254:

Allmän på al enligt E. Nyl.

O. vulgata Ach., Nyl. *Flora* 1873 p. 74, *Scand.* p. 255 pr. p. — Sub hocce nomine in Almqv. *Opegr.* p. 12 commiscentur 1) *O. vulgata,* 2) *O. subsiderella* Nyl. et 3) *O. cinerea* Chev., omnes tres etiam scandinavicae. W. Nyl. in *Flora* l. c. not. 1.

På gammal tallbark vid Lounatkorkia samt, jemte *Lecidea tricolor,* vid Jokiinsuo, på granbark på Jokiinsuo; på gammal björknäfver, enligt exemplar i H. F. U.

* **O. subhiascens** Nyl. in *litt.* Differt ab *O. vulgata* (sensu Ach. et Nyl. *Scand.* p. 255 et exclusa *O. subsiderella,* quae omnino distincta est species), quacum ceteris notis convenit, epithecio demum aperto planiusculo,

ita ut facies externa fere sit *O. pulicaris*. W. Nyl. in *litt*.

På undre sidan af på marken liggande alqvistar i trakten af Pohjaskorkia.

O. **herpetica** Ach., Nyl. *Flora* 1873 p. 299, *Scand.* p. 255 pr. p. — *Opegrapha rufescens*, specie, ex nota spermogoniorum, differt ab *O. herpetica*. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Spermatia arcuata, in *O. rufescente* recta. Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 150.

Var. **disparata** Ach., Nyl. *Scand.* l. c.

På gammal björknäfver, enligt exemplar i H. F. U.

V. Platygrapha Nyl.

Pl. **periclea** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 256.

På granbark på Jokiinsuo.

VI. Arthonia Ach.

A. **lurida** Ach., Nyl. *Scand.* p. 258.

På gammal gärdesgård på Ojamaa, på murket trästycke på Jokiinsuo samt på rönnbark vid Lounatkorkia.

A. **astroidea** Ach., Nyl. *Scand.* p. 259.

På albark, antingen ensam eller bland *Lecanora chlarona, * coilocarpa, symmictera, Lecidea parasema, disciformis* etc., allmän, äfvensom på rönn vid Lounatkorkia, jemte *Lecidea cyrtella* och *triphragmia*, samt på gammal asp vid Jokiinsuo, tillsammans med *Lecanora cerina* och *chlarona*.

F. **radiata** Ach. *Syn.* p. 6.

På barken af yngre alar vid Jokiinsuo och Lounatkorkia samt, jemte *Lecanora cerina*, på murken rönnbark vid Selkäpajanlahti.

Var. **opegraphina** Ach. *Syn.* l. c.

På gammal björknäfver, tillsammans med *Lecidea parasema*, samt, jemte hufvudformen och dess följeslagare, på albark vid Lounatjärvi.

A. punctiformis Ach., Nyl. *Scand.* p. 260.

På bark af björk och al, såsom vid Lounatjärvi på al, jemte *Lecanora chlarona, *coilocarpa, Lecidea betulina, subdisciformis* och *Graphis scripta,* på björk och al vid Jokiinsuo och Kiiskinkylä, äfvensom på ask, jemte *Verrucaria punctiformis,* i Kiiskinkylä, och på hägg på Mustjyrkänvuori.

A. patellulata Nyl. *Scand.* p. 262.

På asp, bland *Lecanora cerina, pyracea, distans, umbrina, dimera* f. *dubitans, Lecidea acclinis, Verrucaria populicola* och *Lahmia Kunzei,* här och der.

A. mediella Nyl. *Scand.* p. 259, *Lapp. Or.* p. 167 not., *Flora* 1876 p. 576 et 1878 p. 246. — Errore ea disjecta fuit inter Lecideas. W. Nyl. in *Flora* 1876 l. c. not. — Notetur, Arthonias, quarum thallus haplogonidiis instructus est, subgenus fere proprium sistere; dici tum possit *Allarthonia.* W. Nyl. in *Flora* 1878 p. 246.

Jemte *Lecanora symmicta* på gammalt träplank vid kyrkan samt, tillsammans med *Lecanora laevigata,* på enqvistar på Mustjyrkänvuori.

Trib. XXI. — Pyrenocarpei.

I. Thelocarpon Nyl. *).

Th. conoidellum Nyl. *Flora* 1870 p. 37. Apothecia flava vel flavo-virescentia conoidea vel papillari-conoidea (basi latit. circiter 0,1 millim.), saepius compressiuscula; sporae (in thecis myriosporis) lageniformes vel utroque apice subaequaliter incrassatulae, longit. 0,004—6 millim., crassit. 0,0015—0,0020 millim., paraphyses graciles (crassit. vix 0,001 millim.) altitudinem thecarum fere aequantes. Jodo gelatina hymenialis cupreo-fulvescens vel vinose-fulvescens. Thallus botry-

*) Thallus K—. W. Nyl. in *Flora* 1866 p. 234.

diniformis (an vero proprius?), obscure virens, tenuis. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På våt jord och förmultnade växtlemningar under en sten vid kanten af Kellersuo.

II. Endocarpon Hedw., Nyl.

E. **miniatum** (L.) Ach., Nyl. *Scand.* p. 264.

Var. **complicatum** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 265.

På berg vid Selkäpajanlahti.

III. Verrucaria Pers., Nyl.

V. **pallida** (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 268.

På torr jord och mosslemningar på berg vid Selkäpajanlahti, tillsammans med *Lecidea sanguineoatra.*

V. **nigrescens** Pers., Nyl. *Scand.* p. 271, *Flora* 1873 p. 203. — Sporae longit. 0,023—27 millim., crassit. 0,012—15 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På grönsten på vestra sidan af Ruokolahenjärvenmäki.

Var. **fusca** (Pers.) Nyl. *Scand.* l. c.

På grönsten vid Selkäpajanlahti, tillsammans med *Lecanora caesiorufa* och **Lecidea enteroleuca.*

V. **latebrosa** Krb. *Syst. Lich. Germ.* p. 349, Nyl. *Flora* 1877 p. 462. — Verisimiliter varietas *Verrucariae margaceae* Whlnb. W. Nyl. in *litt.*

På rapakivi och grönsten vid Selkäpajanlahti; i södra delen af ön (Wainio).

F. **subecrustacea**. På Välikallio och Pohjoiskallio på porphyr.

V. **aethiobola** Whlnb., Nyl. in Stzb. *Lich. Hyperb.* p. 53, (*V. margacea* Whlnb. var. *aethiobola* Whlnb., Nyl. *Scand.* p. 272, *Lapp. Or.* p. 169).

F. **internigrescens** Nyl. in *litt.* — In hypothallo maculiformi umbrino-nigricante maculae thallinae pallido-

fuscescentes parvae sparsae vel plus minusve confluentes. Sporae longit. 0,015—22 millim., crassit. 0,007—0,010 millim. W. Nyl. in *litt.*

Tillsammans med *Lecidea chalybeia* och *Verrucaria maura* på Somerikonvuoret vid stranden (Wainio).

V. acrotella Ach., Nyl. *Scand.* p. 293.

På porphyr här och der.

V. mauroides Schaer., Krb. *Syst. Lich. Germ.* p. 348, (*V. margacea* Whlnb. var. *mauroides* (Schaer.) Nyl. in *Notis. pro F. & Fl. Fenn.* IV p. 235, *Lapp. Or.* p. 169). — Sporae longit. 0,014—19 millim., crassit. 0,007—8 millim. W. Nyl. in *litt.*

På en öfversvämmad klippa af Somerikonvuoret (Wainio).

V. maura Whlnb., Nyl. *Scand.* p. 273, *Lapp. Or.* p. 170.

På porphyrklipporna vid hafvet allmän.

F. **subopaca.** På porphyr på Kappelniemi.

***V. aractina** Whlnb., Nyl. *Lapp. Or.* l. c., *Scand.* l. c.

På porphyr på Suurhelli.

V. mauriza Nyl. in *litt.* Thallus niger vel nigricans vel obscure cinerascens, opacus, tenuis vel tenuissimus, minutissime areolato-rimulosus, intus albus; apothecia perithecio integre nigro, supra denudato-prominula (latit. 0,2—0,3 millim.); sporae 8-nae incolores ellipsoideae simplices, longit. 0,016—21 millim., crassit. 0,008—0,010 millim. Facie *Verrucariae maurae,* sed variis notis (thallo intus albo, supra demum cinerascente etc.) differens. Gonidia globulosa (phyllochloro laete virente), diam. 0,007—0,012 millim. Etiam *Verrucariam polystictam* in memoriam revocat. W. Nyl. in *litt.*

På grönsten vid Selkäpajanlahti.

V. chlorotica Ach., Nyl. *Scand.* p. 277, *Flora* 1881 p. 453.

På porphyr, enligt exemplar i H. F. U.

V. lectissima (Fr.) Nyl. *Scand.* p. 278, *Flora* 1881 l. c. — Pertinet ad stirpem *V. chloroticae* (sive subgenus *Po-*

rinula), thallo chrysogonidiis gaudente. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På porphyr, enligt exemplar i H. F. U. Förmodligen den med röda perithecier försedda *Verrucaria* liknande laf, hvilken E. Nylander i sin Berättelse säger förekomma ganska ymnigt i porphyrgrottor vid hafvet.

V. subcoerulescens Nyl. *Flora* 1872 p. 362. — Thallus macula albida obsoleta indicatus; apothecia nigra convexula vel subdepressiuscula (perithecio dimidiatim smaragdino-coerulescente, infra incolore), mediocria (latit. basi fere 0,4 millim.); sporae 8-nae incolores ellipsoideae murali-divisae (5-septatae et septulis parcis tenuibus longitudinali sensu interductis), longit. 0,016—22 millim., crassit. 0,010—13 millim., paraphyses graciles non copiosae. Jodo sporae vinose fulvescentes. — Forte potius est stirpis *V. muscicolae,* quam *V. epidermidis.* Jam colore perithecii (si versus lucem conspicitur) coerulescente distat a *V. fallaciosa* Stzb., aeque ac *V. aeruginella* (Nyl.) a *V. epidermidi.* W. Nyl. in *litt.* et *Flora* l. c.

På ung tallqvist på Kappelkallio.

V. fallax Nyl. in *Notis. pro F. & Fl. Fenn.* XIII p. 344, (*V. epidermidis* Ach. f. *fallax* Nyl. *Scand.* p. 281, *Lapp. Or.* p. 174).

Ganska allmänt spridd på bark af tall, gran och en, bland andra lafvar, såsom *Lecanora chlarona, symmictera, symmicta, expallens, subintricata* etc.

V. epidermidis Ach., Nyl. *Flora* 1872 p. 431, *Scand.* p. 280 pr. p. *(V. analepta* Ach.). — Sporae oviformi-oblongae 1-septatae, longit. 0,018—21 millim., paraphyses nullae propriae. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På barken af torr rönn vid Pohjaskorkia, bland *Lecanora chlarona, * coilocarpa, angulosa, symmictera, Lecidea disciformis* etc., på björknäfver vid Kiiskinkylä och på Mustjyrkänvuori, jemte *Lecanora sophodes, chlarona, * coilocarpa* och

Mycoporum ptelaeodes, äfven på al dersammastädes, jemte *Lecidea disciformis* och *Mycoporum ptelaeodes;* öfverallt på löfträd (E. Nyl.).

V. punctiformis Ach., Nyl. *Flora* 1873 p. 207, (*V. epidermidis* Ach. f. *punctiformis* (Ach.) Nyl. *Scand.* l. c.). — Sporae longit. 0,011—15 millim., crassit. 0,0045 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På Lounatkorkia på gammal rönnbark, jemte *Lecanora chlarona* och *Lecidea disciformis,* samt i Kiiskinkylä på ask, tillsammans med *Arthonia punctiformis.*

V. rhypontella Nyl. in Stzb. *Lich. Helv.* p. 510, (*V. rhyponta* Ach., Nyl. *Scand.* p. 281, var. *rhypontella* Nyl. *Flora* 1867 p. 374). — Analoga est *rhypontae,* sicut *punctiformis* est *epidermidis.* Sporae 1-septatae, longit. 0,014—20 millim.. crassit. 0,004—5 millim. (huc „*V. rhyponta*“ Fr. *L. S. exs.* 253). W. Nyl. in *Flora* l. c.

På barken af torra rönnqvistar, tillsammans med *Lecanora chlarona* och **coilocarpa,* vid Selkäpajanlahti.

V. betulina (Lahm.) Nyl. in Stzb. *Lich. Helv.* p. 512, (*Microthelia betulina* Lahm., Krb. *Par. Lich.* p. 397). — Potius Sphaeria. W. Nyl. in *litt.*

På björknäfver på Välikallio.

V. oxyspora Nyl. in *Botan. Notis.* 1852 p. 179, (*V. albissima* (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 282 pr. p.).

På tunn björknäfver vid Lapinlahti samt på Lounatkorkia och Mustjyrkänvuori.

V. populicola Nyl. in Stzb. *Lich. Helv.* p. 513, (*V. albissima* (Ach.) Nyl. f. Nyl. *Scand.* p. 283, *Leptorhaphis tremulae* Krb. *Syst. Lich. Germ.* p. 372, *V. albissima* f. *tremulae* (Krb.) Nyl. *Lapp. Or.* p. 174).

Vid Lapinlahti på asp, bland *Lecanora umbrina, dimera* f. *dubitans, Lecidea acclinis, Arthonia patellulata* och *Lahmia Kunzei.*

Trib. XXII. — Peridiei *).

I. Endococcus Nyl.

E. erraticus (Mass.) Nyl. *Scand.* p. 283.

Parasitisk på *Lecidea lactea* på Majakallio och Vähä Somerikko.

E. gemmifer (Tayl.) Nyl. *Exp. Pyrenocarp.* p. 64, *Lapp. Or.* p. 174, *Flora* 1872 p. 431.

På Ylikäytävä på en steril hvit skorplik thallus på porphyr.

E. triphractus Nyl. *Flora* 1872 p. 364. — Similis E. „*rimosicolae*“ Leight. minori, sed sporis oblongo-fusiformibus et nonnihil minus crassis, longit. 0,011—16 millim., crassit. 0,004—6 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c. — Sporae 3-septatae. Lamy *Cat. Lich. du Mt-Dore* p. 168.

Sparsamt på thallus af *Lecidea umbonatula* på Koti- och Purjekallio.

II. Mycoporum Flot., Nyl. **).

M. ptelaeodes (Ach.) Nyl. *Scand.* p. 291, *Flora* 1873 p. 207. — Sporae longit. 0,014—17 millim., crassit. 0,006—8 millim. W. Nyl. in *Flora* l. c.

På tunn björknäfver flerstädes, än ren, än inblandad bland *Lecanora sophodes, chlarona,* * *coilocarpa, angulosa* eller *Verrucaria epidermidis;* vid Pohjas- och Lounatkorkia på rönnbark, samt på Mustjyrkänvuori på al, tillsammans med *Lecidea disciformis* och *Verrucaria epidermidis.*

---

*) Observetur, *Endococcos* esse *Peridieos* aeque ac *Mycopora,* nec *Pyrenocarpeos;* sint fortasse ceteroquin omnes *Peridiei* ad Fungorum classem relegandi. W. Nyl. in *Flora* 1873 p. 298.

**) Potius Fungis adscribendum sit. W. Nyl. in Stzb. *Lich. Helv.* p. 514 not.

M. elachistoterum Nyl. *Scand.* p. 292.
På rönn vid Lapinlahti, tillsammans med *Lecanora angulosa.*

M. epistygium Nyl. in *sched.*, (*Moriola* Norm., Nyl. scrips.).
Parasitisk på *Parmelia stygia* på Mustjyrkänvuori.

Öfversigtlig sammanfattning af Hoglands lafvar.

Fam. I. Ephebacei.

Trib. I. **Sirosiphei.**

I. *Sirosiphon* Kütz.
S. saxicola Naeg.
S. alpinus Kütz.
S. pulvinatus Breb.

II. *Gonionema* Nyl.
G. velutinum (Ach.).

III. *Spilonema* Born.
Sp. revertens Nyl.

Trib. II. **Pyrenopsei.**

I. *Pyrenopsis* Nyl.
P. grumulifera Nyl.
P. subfuliginea Nyl.

Trib. III. **Homopsidei.**

Subtrib. I. **Ephebei.**

I. *Ephebeia* Nyl.
E. hispidula (Ach.).

II. *Ephebe* (Fr.).
E. pubescens (L.)

Subtrib. II. **Phylliscoidei.**

I. *Phylliscum* Nyl.
Ph. endocarpoides Nyl.
Ph. granuliforme Nyl.

Fam. II. Collemacei.

Trib. IV. **Collemei.**

I. *Collema* Ach.
C. flaccidum Ach.

II. *Leptogium* (Ach.).
L. muscicola (Sw.)

Fam. III. Lichenacei.

Trib. V. **Caliciei.**

I. *Trachylia* Fr.
Tr. tigillaris (Pers.)
var. prominula Nyl.
var. ecrustacea Nyl.
Tr. tympanella (Ach.)

II. *Calicium* Ach.
C. paroicum Ach.
C. chrysocephalum (Turn.)
C. phaeocephalum (Turn.)
var. ecrustaceum Nyl.
C. trichiale Ach.
C. subparoicum Nyl.
C. corynellum Ach.
C. hyperellum Ach.
f. thallo leprose dissoluto.
C. roscidum Flk. * trabinellum Ach.
C. trachelinum Ach.
C. quercinum Pers. *curtum Borr.
C. pusillum (Ach.) f. sporis etiam simplicibus in C. parietinum transiens.
C. parietinum Ach.
var. minutellum (Ach.)

III. *Stenocybe* Nyl.
St. byssacea (Fr.).

IV. *Coniocybe* Ach.
C. furfuracea (L.).

Trib. VI. **Sphaerophorei.**

I. *Sphaerophoron* Pers.
Sph. coralloides Pers.
Sph. fragile (L.).

Trib. VII. **Baeomycei.**

I. *Baeomyces* Pers.
B. rufus (Huds.).
B. carneus Flk.
B. roseus Pers.
B. icmadophilus (L.).

Trib. VIII. **Stereocaulei.**

I. *Stereocaulon* Schreb.
St. subcoralloides Nyl.
St. paschale (L.).
St. tomentosum Fr.
St. alpinum Laur. f. Valamoënse Nyl.
St. denudatum Flk.

Trib. IX. **Cladoniei.**

I. *Pycnothelia* Ach.
P. papillaria (Ehrh.).

II. *Cladonia* (Hffm.).
Cl. pyxidata (L.).
var. pocillum (Ach.).
*Cl. chlorophaea (Flk.).
Cl. cariosa (Ach.).
Cl. fimbriata (L.).
var. fibula (Ach.).
var. radiata (Schreb.).
*Cl. subcornuta Nyl.
Cl. gracilis (L).
f. elongata (Ach.).
f. chordalis Flk.
var. aspera Flk.
Cl. cornuta (L.).
*Cl. verticillata (Hffm.).

Cl. cervicornis (Ach.).
Cl. ochrochlora Flk.
Cl. macrophylla (Schaer.)
Cl. degenerans Flk. f. euphorea (Ach.).
f. pleolepidea Nyl.
f. basima Nyl.
Cl. lepidota (Ach.).
Cl. trachyna (Ach.).
Cl. turgida (Ehrh.).
Cl. coralloidea (Ach.).
Cl. furcata (Huds.) *racemosa (Hffm.).
*Cl. corymbosa (Ach.).
Cl. crispata (Ach.).
var. divulsa (Del.).
Cl. cenotea (Ach.).
Cl. squamosa Hffm.
Cl. carneola Fr.
Cl. botrytes (Hag.).
Cl. cornucopioides (L.).
f. asotea (Ach.).
*Cl. pleurota (Flk.).
Cl. deformis (L.).
Cl. bellidiflora (Ach.).
f. gracilenta Ach.
Cl. digitata (L.) f. denticulata Ach.
Cl. macilenta (Ehrh.) var. carcata (Ach.).
Cl. Floerkeana Fr.
*Cl. bacillaris (Ach.).

III. *Cladina* Nyl.
Cl. rangiferina (L.).
Cl. sylvatica (L.).
var. alpestris (L.).
Cl. uncialis (L.).
f. bolacina (Ach.).
f. obtusata (Ach.).
Cl. amaurocraea (Flk.).
Cl. destricta Nyl.

Trib. X. **Ramalinei.**

I. *Ramalina* Ach.
R. thrausta (Ach.).
R. calicaris (L.).
R. fastigiata (Pers.).
f. minutula (Ach.).
R. minuscula Nyl.
R. intermedia Del.
R. pollinaria (Westr.).
R. cuspidata (Ach.).
R. scopulorum (Retz.)* subfarinacea Nyl.

Trib. XI. **Usneei.**

I. *Usnea* Hffm.
U. hirta (L.).
U. dasypoga (Ach.).

Trib. XII. **Cetrariei.**

I. *Cetraria* Ach.
C. islandica (L.).
C. crispa Ach.
C. aculeata (Schreb.)
var. muricata (Ach.).
C. odontella Ach. (Tytärsaari).

II. *Platysma* Hffm.
Pl. saepincola (Ehrh.).
*Pl. ulophyllum (Ach.).
Pl. Fahlunense (L.).
Pl. commixtum Nyl.
Pl. juniperinum (L.).
Pl. pinastri (Scop.).
Pl. glaucum (L.).
f. ampullacea (L.).

Trib. XIII. **Alectoriei.**

I. *Alectoria* Ach.
A. jubata (L.).
f. subcana Nyl.
A. implexa (Hffm.).
f. cana (Ach.).
A. chalybeiformis (L.).
A. sarmentosa Ach.

Trib. XIV. **Parmeliei.**

I. *Evernia* Ach.
E. furfuracea (L.).
var. scobicina Ach.
var. nuda Ach.
E. prunastri (L.).
var. sorediifera Ach.
var gracilis Ach.
var. retusa Ach.

II. *Parmelia* Ach.
P. conspersa (Ehrh.).
f. isidiophora.
P. centrifuga (L.).
P. incurva (Pers.).
P. saxatilis (L.).
f. furfuracea Schaer.
P. sulcata Tayl.
P. omphalodes (L.).
var. panniformis Ach.
P. discordans Nyl.
P. olivacea (L.).
P. exasperata (Ach.).
P. prolixa (Ach.).
var. pannariiformis Nyl.
var. exasperans Nyl.
*P. Delisei (Dub.).
*P. sorediata (Ach.).
P. fuliginosa (Fr.).
var. laetevirens (Flot.)
P. subaurifera Nyl.
P. stygia (L.).
P. lanata (L.).
P. physodes (L.).
var. labrosa Ach.
f. tubulosa Schaer.
P. vittata (Ach.).
P. encausta (Sm.).
var. textilis Ach.

III. *Parmeliopsis* Nyl.
P. ambigua (Wulf.).
P. aleurites (Ach.).

Trib. XV. **Peltigerei.**

Subtrib. I. **Peltidei.**

I. *Nephroma* Ach.
N. arcticum (L.).

II. *Peltidea* (Ach.).
P. aphthosa (L.) f. verrucosa (Web.).

Subtrib. II. **Peltigerinei.**

I. *Nephromium* Nyl.
N. laevigatum (Ach.).
var. parile (Ach.).
N. tomentosum (Hffm.).

II. *Peltigera* (Hffm.).
P. malacea (Ach.).
P. canina (L.).
var. membranacea (Ach.)
f. isidiophora Nyl.
P. rufescens (Weis.).
var. praetextata Flk.
P. polydactyla (Neck.).
var. lophyra (Ach.).
f. collina Ach.
P. horizontalis (L.).

Trib. XVI. **Physciei.**

I. *Physcia* (Fr.).
Ph. parietina (L.).

var. aureola (Ach.).
var. ectanea Ach.
*Ph. polycarpa (Ehrh.).
Ph. lychnea (Ach.).
Ph. ciliaris (L.).
var. saxicola Nyl.
Ph. aquila (Ach.).
Ph. stellaris (L.).
var. sorediifera Nyl.
var. subobscura Nyl.
Ph. tenella (Scop.).
Ph. caesia (Hffm.).
var. teretiuscula (Ach.)
Ph. obscura (Ehrh.).
Ph. lithotea (Ach.).
var. sciastra (Ach.).

Trib. XVII. **Gyrophorei.**

I. *Umbilicaria* (Hffm.).
U. pustulata (L.).

II. *Gyrophora* Ach.
G. spodochroa (Ehrh.).
G. vellea (L.).
G. hirsuta Ach.
G. murina Ach. f. grisea Sw.
G. proboscidea (L.).
var. deplicans Nyl.
var. exasperata Nyl.
G. erosa (Web.).
G. hyperborea Ach.
G. flocculosa (Wulf.)
G. polyphylla (L.)
G. polyrrhiza (L.)

Trib. XVIII. **Pannariei.**

I. *Pannaria* Del.
P. brunnea (Sw.).

II. *Pannularia* Nyl.
P. microphylla (Sw.).
P. muscorum (Ach.).

III. *Leproloma* Nyl.
L. lanuginosum (Ach.).

Trib. XIX. **Lecanoridei.**

Subtrib. I. **Lecanorei.**

I. *Lecanora* (Ach.).
L. scopularis Nyl.
f. miniata (Hffm.).
L. lobulata Smrf.
f. miniata.
L. caesiorufa (Ach.).
L. viridirufa (Ach.).
L. cerina (Ehrh.).
L. pyracea (Ach.).
L. diphyes Nyl.
L. vitellina (Ehrh.).
var. aurella (Hffm.).
L. laciniosa (Duf.).
L. sophodes Ach.
L. laevigata Ach.
L. exigua (Ach.).
L. confragosa (Ach.).
f. littoralis Nyl.
L. milvina (Whlnb.).
L. saxicola (Poll.).
L. dispersa (Pers.).
f. atrynella Nyl.
L. allophana (Ach.).
L. chlarona (Ach.).
*L. coilocarpa (Ach.).
f. xylita Nyl.
L. atrynea (Ach.).
var. abscondens Nyl.
*L. subrecta Nyl.
L. distans (Pers.).
L. angulosa (Schreb.).
L. albella (Pers.) *peralbella Nyl.
L. glaucoma (Hffm.).
var. swartzioides Nyl.
*L. heteroma Nyl.
*L. Swartzii (Ach.).
L. subradiosa Nyl.
L. subcarnea (Sw.).
L. Hageni (Ach.).
*L. luridatula Nyl.
L. umbrina (Ehrh.).
L. prosechoides Nyl.
L. prosechoidiza Nyl.
L. sulphurea (Hffm.).
f. facie fere atrosulphureae (Whlnb.).
L. varia (Ehrh.).
f. pleorytis Ach.
f. lividoatra Nyl.
*L hypothetica Nyl.
L. expallens (Pers.).
L. lutescens (DC.)
L. orosthea Ach.
f. livida Nyl.
L. symmictera Nyl.
f. forte melius dicenda
L. maculiformis Hffm.
f. hypaitema Nyl.
L. symmicta Ach.
f. thallo subleproso.
L. piniperda Krb.
L. paroptoides Nyl.
L. polytropa (Ehrh.).
f. illusoria Ach.
L. intricata (Schrad.)* halogenia (Th. Fr.).
L. stenotropa Nyl.
L. chlorophaeodes Nyl.
f. leprosa.
L. subintricata Nyl.
L. hypoptoides Nyl. †)
L. sarcopis (Whlnb.).
L. dimera Nyl. f. dubitans Nyl.
L. atra (Huds.).
L. haematomma (Ehrh.)
var. porphyria (Pers.).
L. ventosa (L.).
L. tartarea (L.).
f. in var. frigidam (Sm.) transiens.
*L. pallescens (L.).
*L. subtartarea Nyl.
L. nephaea Smrf.
L. badia (Pers.).
L. geminipara Th. Fr.
L. cinerea (L.).
L. gibbosa (Ach.).
*L. subdepressa Nyl.
L. caesiocinerea Nyl.
f. obscurata (Fr.).
L. laevata (Ach.).
L. lacustris (With.) f. leptothallina Nyl.
L. cinereorufescens (Ach.).
L. peliscypha (Whlnb.).
L. smaragdula (Whlnb.).
L. fuscata (Schrad.).
L. discreta (Ach.).

Subtrib. II. **Pertusariei.**

I. *Pertusaria* DC.
P. amara (Ach.).
P. leioplaca (Ach.).
P. inquinata (Ach.).

Subtrib. III. **Thelotremei.**

I. *Urceolaria* Ach.
U. scruposa (L.).

---

†) Errore in pag. 89 inter *Lecideas* disposita.

Subtrib. IV. **Lecideei.**

1. *Lecidea* Ach.

L. lucida Ach.
L. phaeops Nyl.
L. coarctata (Sm.).
L. leucophaeotera Nyl.
L. decolorans (Hffm.).
L. fuliginea Ach.
L. sanguineoatra Ach. var. subcoerulescens Nyl.
L. albofuscescens Nyl.
L. botryocarpa Nyl.
L. vernalis (L.).
*L. meiocarpa Nyl.
L. cinctula Nyl.
L. tenebricosa (Ach.).
L. globularis (Ach.).
L. neglecta Nyl.
L. melaphanoides Nyl.
L. chalybeiodes Nyl.
L. turgidula Fr. var. pityophila (Smrf.).
L. Cadubriae (Mass.).
L. obscurella (Smrf.).
*L heterella Nyl.
L. globulosa Flk.
L. lignaria (Krb.).
L. misella Nyl.
L. denigrata (Fr.).
L. cyrtella Ach.
L. pineti Ach.
L. adpressa (Hepp). var. pleiotera Nyl.
L. tricolor (With.).
L. Naegelii (Hepp).
L. sabuletorum (Schreb.)
L. triplicans Nyl.* meiobola Nyl.
L. milliaria Fr.
L. ternaria Nyl. f. fraterculans Nyl.
L. melaena Nyl.
L. effusa (Sm.) var. intermedia Hepp.
L. bacillifera Nyl.
L. muscorum (Sw.). var. alpina (Hepp).
L. stenospora (Hepp).
L. interspersula Nyl. f. thallo olivaceo-nigrescente tenui determinato Nyl.
L. resinae Fr.
L. difformis (Fr.).
L. improvisa Nyl.
*L. deplanata (Almqv.).
L. acclinis Flot.
L. luteoatra Nyl. f. subleprodes Nyl
L. leucophaea (Flk.). f. sorediosa Wainio.
L. deusta (Stenh.).
L. fuliginosa Tayl.
L. circumdiluta Nyl.
L. parasema Ach. var. elaeochroma Ach.
*L. latypea (Ach.). f. ecrustacea.
L. achristotera Nyl.
L. euphorea Flk. f. laeviuscula Nyl.
*L. enteroleuca (Ach.). f. thallo crassiore, sporis minoribus.
L. quernea (Dicks.) f. saxicola Th. Fr.
L. contigua Fr. f. flavicunda (Ach.).
*L. albocoerulescens (Wulf.). f. flavocoerulescens (Ach.).
*L. platycarpa (Ach.).
*L. meiospora Nyl.
*L. crustulata (Ach.).
L. sorediza Nyl.
L. confluens (Ach.).
L. lapicida Fr.
L. declinans Nyl. f. ochromela (Ach.).
L. polycarpa Flk. var. Swartzioidea (Nyl.).
L. lactea Flk.
L. tessellata Flk. f. plumbescens Nyl.
L. lithophila Ach.
L. sincerula Nyl. f. Dicksonii (Ach.).
L. trochodes (Tayl.).
L. atrobrunnea (Ram.)* subcinerascens Nyl.
L. fumosa (Hffm.).
L. grisella (Flk.).
L. atrofuscescens Nyl.
L. umbonatula Nyl.
L. caudata Nyl. f. cinerascens Nyl.
L. rivulosa Ach. f. thallo cinerascente et varians apotheciis lobatulis.
L. Kochiana (Schaer.). f. L. leucophaeae subsimilis.
*L. Hoglandica Nyl.
L. mollis (Whlnb.)* asyndeta Nyl.
L. intumescens (Flot.).
L. tenebrosa Flot.
L. fuscocinerea Nyl. var. gyrizans Nyl.
L. lugubris Smrf.
L. furvella Nyl.
L. coracina (Hffm.). f. subargentea Nyl.
L. geminata Flot.
L. atroalba (L., Ach.). f. thallo crassiore, sporis plurimis incoloribus.
L. badioatra Flk.* cervicolor Nyl.
L. colludens Nyl.
L. atroalbicans Nyl.
L. parapetraea Nyl.
L. distincta (Th. Fr.).
L. atrobrunneola Nyl.
L. lavata Ach.
L. Oederii (Web., Ach.).
L. eupetraea Nyl.
L. alboatra (Hffm.). var. epipolia (Ach.) var. ambigua (Ach.).
L. betulina (Hepp).
L. triphragmia Nyl.
L. disciformis Fr.
*L. subdisciformis (Leight.).
*L. insignis (Naeg.).
L. saxatilis (Schaer.).
L. occulta Flot.
L. Mougeotii Hepp. f. Gevrensis (Th. Fr.).
L. myriocarpa (DC.).
L. nigritula Nyl.
L. chalybeia Borr.
L. lepidotella Nyl.
L. ostreata (Hffm.).
L. spongiosula Nyl.
L. sanguinaria (L.).

L. alpicola (Schaer.).
L. geographica (L.).
var. atrovirens (L.).
L. scabrosa Ach.
L. parmeliarum Smrf.
L. oxyspora (Tul.).

Trib. XX. **Graphidei.**

I. *Xylographa* Fr.

X. parallela (Ach.).
var. pallens Nyl.
X. spilomatica (Anzi).

II. *Agyrium* Fr.

A. rufum (Pers.).
*A. rubidum Nyl.
A. cephalodioides Nyl.

III. *Graphis* Ach.

Gr. scripta (L.)

IV. *Opegrapha* Ach.

O. abscondita Th. Fr. var. dissoluta Nyl.
O. zonata Krb.
O. gyrocarpa Flot.
O. pulicaris (Hffm.).
O. atra Pers.
O. vulgata Ach.
*O. subhiascens Nyl.
O. herpetica Ach.

V. *Platygrapha* Nyl.

Pl. periclea (Ach.).

VI. *Arthonia* Ach.

A. lurida Ach.
A. astroidea Ach.
f. radiata Ach.
var. opegraphina Ach.
A. punctiformis Ach.
A. patellulata Nyl.
A. mediella Nyl.

Trib. XXI. **Pyrenocarpei.**

I. *Thelocarpon* Nyl.

Th. conoidellum Nyl.

II. *Endocarpon* Hedw.

E. miniatum (L.) var. complicatum (Ach.).

III. *Verrucaria* Pers.

V. pallida (Ach.).
V. nigrescens Pers.
var. fusca (Pers.).
V. latebrosa Krb.
f. subecrustacea.
V. aethiobola Whlnb. f. internigrescens Nyl.
V. acrotella Ach.
V. mauroides Schaer.
V. maura Whlnb.
f. subopaca.
*V. aractina Whlnb.
V. mauriza Nyl.
V. chlorotica Ach.
V. lectissima (Fr.).
V. subcoerulescens Nyl.
V. fallax Nyl.
V. epidermidis Ach.
V. punctiformis Ach.
V. rhypontella Nyl.
V. betulina (Lahm.).
V. oxyspora Nyl.
V. populicola Nyl.

Trib. XXII. **Peridiei.**

I. *Endococcus* Nyl.

E. erraticus (Mass.).
E. gemmifer (Tayl.).
E. triphractus Nyl.

II. *Mycoporum* Flot.

M. ptelaeodes (Ach.).
M. elachistoterum Nyl.
M. epistygium Nyl.

Rättelse.

Det pag. 12 uppgifna antalet arter inom Trib. *Gyrophorei* bör rättas till 11 i st. f. 10, och inom Subtrib. *Lecideei* till 120 i st. f. 121.

Namnförteckning.

Synonymerna kursiverade.

(Meddel. af Societas pro Fauna et Flora fennica, 13: 1886.)

Carduus crispo-nutans Koch.,

en för den finska floran ny ruderatväxt,

i sammanhang med

några andra i Finland på ballast anträffade Carduus-arter,

anmäld af

M. Brenner.

(Anmäldt den 10 Oktober 1885.)

Carduus crispo-nutans Koch. — *C. polyanthemos* Schleich.; *C. acanthoides* Gren. & Godr.

Stjelk hög, starkt grenig, såsom hos *C. crispus,* starkt groftornigt vingkantad, liksom hos *C. nutans. Bladen,* såsom hos *C. nutans,* nedlöpande, de nedre halftnedlöpande, styfva, jemförelsevis smala, djupt pardelade i skefva, 3-flikade, taggiga och groftorniga flikar, på båda sidor gröna, ofvan glatta, under endast längs nerverna filthåriga, isynnerhet närmare bladbasen. *Blomkorgar* ensamma, dels lutande på långa filthåriga, bara eller afbrutet vingade, svagt taggiga samt få- och småbladiga skaft, dels uppräta, kort- eller oskaftade, stundom ax- eller klaselikt ordnade nedanom de lutande korgarna i grenarnas topp, efter blomningen äfven lutande, till storleken varierande emellan korgarna hos *crispus* och *nutans,* de lutande i grenarnas topp störst. *Holk* klotrund med tvär bas, glatt eller med spår till spindelväfshår, med äggrundt lancettlika — bredt lancettlika, vanligen rödbruna, tilltryckta, ungefär på midten starkt vinkligt utspärrade eller nedböjda,

skarpt tornuddiga fjäll, de nedersta eller basfjällen kortare och bredare samt delvis ej utspärrade, de mellersta hos en del korgar nedanom midten svagt halslikt hopdragna, hos andra ej, de innersta mjukare, nästan hinnaktiga, röda, syllika, ej utspärrade. *Blomkronan* mörk- eller ljusröd, med den hvita pipen ungefär af brämets längd. *Skalfrukten* grågul, glänsande, svagt refflad och ännu svagare tvärrynkig.

Till utseende och karaktärer ett mellanting emellan *C. crispus* och *C. nutans*, men närmare den sednare, hvilken aftoppade exemplar, med endast de nedre, enblommiga grenarna qvarsittande, något likna, så att de, frånsedt holkarnas egendomliga utseende, lätt dermed kunna förvexlas. Holken deremot är väsentligen olika. Dess fjäll äro jemförelsevis korta och breda, kortare än hos *nutans*, mycket bredare än hos *crispus*, isynnerhet basfjällen (hvilka hos de två sistnämnda deremot vanligen äro smalare än de öfriga), samt likformigt åt alla håll utspärrade, hvarigenom hela holken får utseende af en mycket regelbunden, nästan klotrund spikklubba.

Ehuru sättande mogen frukt, synes denna form dock ej hos oss utbilda grobart frö, men har, åtminstone de två sista åren, anträffats i 6 eller 7 delvis mycket starkt utvecklade exemplar, spridda på en fordom bebyggd, numera tätt gräsbevuxen byggnadstomt samt på grus- och afskrädeshopar på Skatudden i Helsingfors, tillsammans med *Carduus nutans, Cirsium lanceolatum* och *arvense, Lappa minor, Artemisia vulgaris, Tripleurospermum inodorum* och dylika.

Då den på samma ställe i stora praktfulla exemplar talrikt förekommande *C. nutans* ej utbildar grobara frön och *C. crispus* ej på samma lokal anträffats, får man väl antaga att denna *Carduus*-form, ehuru synbarligen hybrid och, att döma af de knapphändiga diagnoserna i tillgängliga floristiska handböcker, densamma som i Tyskland och Danmark benämnes *Carduus crispo-nutans* Koch., ej här uppstått, utan liksom *nutans*, genom frö från andra orter hit införts. Den har förut anträffats i England, Frankrike, Schweiz, Tyskland, Danmark och, enligt Blytts *Norges Flora*, sannolikt

äfven i Norge, såvida nemligen denna är identisk med den i Kochs *Synopsis Florae Germanicae*, i Garcke's *Flora von Deutschland* och i Lange's *Haandbog i den Danske Flora* med detta namn betecknade hybriden. Ifrån Sverige eller Ryssland finnes den deremot ej antecknad.

I sammanhang härmed må såsom ny för vår ballastflora omnämnas den i det öfriga Europa till och med södra Sverige och Norge samt mellersta Ryssland på torra backar förekommande, men hos oss, liksom i Gefle-trakten i Sverige, endast på ballast anträffade **Carduus acanthoides** L., med mycket tätt och hvasst groftaggig stjelk; blad som hos föregående och *C. nutans;* ensamma, stundom 2 eller 3 tillsammans sittande, temligen stora, uppräta blomkorgar på korta, vingade, taggiga och småbladiga, stundom ensidigt svagt hvitulliga skaft; samt smalt syllika, ej hopsnörda, uppräta eller utböjda, skarpt tornuddiga holkfjäll.

I anseende till blomkorgarna, ehuru färre, större och tornuddiga, något liknande *C. crispus*, hvartill den äfven af endel författare såsom varietet hänförts, men afvikande genom mycket tätt och skarpt groftaggig stjelk och på båda sidor gröna, styfva och skarpt groftorniga, nästan glatta blad, liksom hos den föregående och *C. nutans*.

Tillsvidare hos oss anträffad endast på lastageplatsen Sörnäs (Södernäs) vid Helsingfors.

C. nutans L. deremot har, utom på ballast- och afskrädesplatser vid och i Helsingfors, anträffats på torr naturlig sandmark invid Fredrikshamn samt på lastageplatserna Räfsö vid Björneborg och Toppila vid Uleåborg.

Denna, hvilken i anseende till bladen öfverensstämmer med de två föregående, igenkännes hufvudsakligast på sina stora, ensamma, starkt lutande blomkorgar på långa hvitulliga, vanligen ovingade och oväpnade skaft samt på sina mycket långa och temligen breda, lancettlikt syllika, skarpt och långt tornuddiga och vinkligt åt sidorna och nedåt utspärrade holkfjäll, af hvilka de mellersta äro nedanom midten halslikt hopsnörda.

En fjerde med ballast till oss införd *Carduus* är **C. tenuiflorus** Curt., med breda, undertill grått filthåriga, groftorniga blad; små, oskaftade, gyttrade blomkorgar och aflånga eller nästan cylindriska holkar, af hvilkas syllika tornuddiga fjäll de innersta, helt och hållet eller endast i spetsen hinnaktiga, öfverskjuta blommorna.

Denna art, som ifrån och med England och Syd Schleswig är utbredd i hela vestra och södra Europa ända till Dalmatien, har hos oss anträffats endast på ballast i Sörnäs vid Helsingfors och vid Åbo, men är i de Skandinaviska landen och Ryssland veterligen ännu ej iakttagen.

(Meddel. af Societas pro Fauna et Flora fennica, 13: 1886.)

Lynchia fumipennis n. sp.

en på Pandion haliaëtus lefvande Hippoboscid,

beskrifven af

John Sahlberg.

(Anmäldt den 7 November 1885.)

På ett nyligen skjutet exemplar af fiskljusen *(Pandion haliaëtus),* hvilket blifvit insändt till zoologiska museum från Thusby socken af magister Åström den 28 sistlidne April, tillvaratogos af professor A. Palmén några exemplar af en stor *Hippoboscid,* hvilken befanns betydligt afvikande från förut kända nordiska på foglar lefvande pupipara Diptera. Då arten torde ännu vara obeskrifven, meddelas här en närmare beskrifning på densamma. Den synes böra hänföras till det nyligen från La Plata staterna beskrifna slägtet *Lynchia* **Weyenb.** *). Detta genus, uppstäldt efter en på en sydamerikansk *Penelope* funnen art, står midt emellan *Ornithomya* och *Olfersia,* men afviker genom klornas byggnad och vingnerverna. Det står äfven mycket nära det från Italien beskrifna slägtet *Ornithophila* **Rond.** **), men synes, att döma af den knapphändiga beskrifningen och figuren, afvika genom närvaron af 4 nerver vid costalkanten. Likaså afviker det

---

*) **Weyenbergh,** *Dos Nuevas especies del grupo de los Dipteros pupiparos* (Annales de la Sociedad cientifica argentina V, t. XI, 1881).

) **Rondani, *Hippoboscita Italica in familias et genera distributa* (Bolletino della Societá entomologica Italiana, XI, 1879).

genom vingnervernas direktion från det äfvenledes närstående slägtet *Ornithoica* **Rond.** *).

Lynchia fumipennis n. sp.

Nigro-aenea, nitida, thoracis maculis nonnullis pruinosis ventreque opacis, cinereis, pulvillis unguiculorum pallide flavis, fronte maculis duabus triangularibus piceo-rufis, vertice nitidissimo; hypostomate medio bifoveolato; alis magnis, fumatis, limbo angustissimo apicali et interiore pallidiore, basi punctis et lineolis hyalinis. Long. 4 lin.

Mas: segmento ultimo ventrali apice late emarginato, appendicibus duabus cylindricis pilosis armato; valvulis genitalibus corneis, a basi latiore subito angustatis, deinde linearibus, acuminatis, retrorsum curvatis.

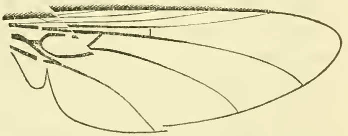
Femina: abdomine lateribus utrinque lobato, apice emarginato, segmento ultimo ventrali basi crista transversali fere semicirculari muuito, apice appendice parva sqvamiformi armato.

Species magna, nigra, metallice splendens, pedibus concoloribus, alis nigrofumatis inter alias Hippoboscidas in avibus hospitantibus insignis. — Caput porrectum, deplanatum, nigroaeneum, politum; clypeo apice leviter emarginato, supra antice longitudinaliter dense striato, linea media distincta, postice foveis duabus, posteriore majore instructo, basi linea profunda arcuata terminato; fronte utrinque ad oculos plaga triangulari submembranacea, intus callo lineari terminata, piceo-rufa; temporibus angustis, holosericeis, seta valida armatis; ocellis nullis. Antennae in fovea frontali juxta oculos suboccultae, squamiformes, nigro-aeneae, multisetosae. Palpi exarticulati valvuliformes, obtusiusculi, pilosi, vaginae instar haustellum amplectentes. Haustellum filiforme, absqve proboscide terminali, nigrum. Oculi magni, piceo-nigri. Thorax capite plus duplo latior, aeneo-niger, nitidus, maculis parvis cinerascentibus opacis lateralibus variegatus; sulco transversali medio interrupto satis distincto; supra subtiliter striguloso-

---

*) Rondani, *Muscaria exotica IV, Hippoboscita exotica non vel minus cognita* (Annali del museo civico de Genova, XII, 1878).

punctatus, medio linea lata subelevata laevi, antice et postice setis nonnullis nigris munitus; lateribus pone angulos anticos callosos acute incisis. Stigma in ipsa incisura positum, transversim lineare. Scutellum transversum, apice truncatum, fulvo-ciliatum, nigro-aeneum, nitidum, sublaeve. Metanotum angulis posticis appendiculo parvo pallido munitis. Abdomen in mare transversim rotundatum, in femina paullo longius, utrinque ante medium obtuse sublobato-productum, in utroqve sexu nigrum, pubescens, supra setis nonnullis nigris munitum.

Alae subcoriaceae, abdomine plus qvam duplo longiores, qvam in *Hippobosca* distincte angustiores, apice obtuse rotundatae; nigro-fumatae, venis nigricantibus; costali longe pone medium extensa, breviter ciliata; vena mediastina tenui cum costali paullo ante ejus medium confluente; subcostali acute elevata, recta, paullo pone initium partis tertiae ultimae venae costalis incurrente; area costali valde angusta, antice ad initium venae mediastinae venula absoleta transversali divisa; vena prima longitudinali e subcostali egregiente, mox pone basin puncto hyalino interrupta, deinde in ramis duobus fere parallelis rectis furcata, ramo anteriore seu radiali paullo ante, posteriore seu cubito in ipso apice costae incurrente; vena secunda longitudinali seu brachiali basi incrassata, deinde anguste interrupta, et sigmoideo-flexa, dein bifurcata, ramis valde divaricatis, anteriore basi versus marginem anticum directo, deinde valde curvato et juxta furcam cubiti puncto albido-hyalino interrupto, subrecto, pone apicem alae in margine postico incurrente, ramo posteriore leviter curvata, prope medium marginis posticis alae in margine incurrente; vena transversali ordinaria brevi, perpendiculari; area discoidali basi obtuse rotundata, postice vena obliqua transversali subinterrupta terminata; vena transversali posteriore nulla; vena anali e radicibus duabus orta, prima e basi brachii excurrente, secunda e basi alae egregiente, anguste interrupta;

praeterea in alis venis tribus spuriis seu plicis observandis, prima ante venam analem, secunda et tertia prope basin alae, subparallelis, loco venae axillaris; lobo basali brevi, incisura acuta terminato; limbo toto alae ab apice costae valde angusto magis hyalino. Sqvamae sub alis brevissimae, rudimentariae, pallidae. Halteres sub angulo postico metanoti occulti, albido-flavi. Pedes validi, aeneo-nigri, antici magis qvam postici a mediis remoti, pallido-pubescentes et nigro-pilosi; coxis anticis apice longe nigro-ciliatis, tibiis omnibus extus carinatis; tarsorum articulis tribus intermediis brevissimis, posticorum articulo basali insequentibus tribus simul sumtis longiore; ungviculis nigris, validis, curvatis, apice acute tridentatis, dente interiore pallidiore; pulvillis duobus sqvamiformibus, pallide flavis; empodio filiformi nigro. Abdomen nigrum, opacum, fusco-pubescens, ventre pallidiore, suturis segmentorum obsoletis, dorso magis nitido, basi transversim carinato-elevato.

Habitat in *Pandione haliaëto;* specimina sex (4 ♂ et 2 ♀) in ave in paroecia Thusby d. 28 Aprilis 1885 icta cepit dom. professor A. Palmén; specimina duo prope oppidum Kuopio tempore vernali 1884 invenit dom. dr. O. Nordqvist. — M. U. F.

(Meddel. af Societas pro Fauna et Flora fennica, 13: 1886.)

En ny art af Hemipter-slägtet Aradus från Ryska-Karelen.

Beskrifven af

John Sahlberg.

(Anmäldt den 6 Februari 1886.)

Bland en mängd af forstmästar A. Günther i skilda delar af Ryska Karelen sistlidne sommar insamlade och till bestämning insända insekter fann jag till min öfverraskning åter en obeskrifven art af slägtet *Aradus,* hvaraf vår fauna redan förut visat sig ega ett oväntadt stort antal representanter. Arten hör till just samma grupp, närstående till *A. lugubris* Fall., af hvilken herr O. Reuter nyligen beskrifvit icke få nya finska och skandinaviska species. Äfven af denna art är thy värr endast det ena könet och detta i ett enda exemplar funnet, men, då det i väsendtliga karaktärer, såsom i byggnaden af rostrum, antenner och pronotum, betydligt afviker från närstående arter, anhåller jag att för artens framtida igenkännande få meddela en utförlig beskrifning:

Aradus angularis n. sp.

Elongatus, niger, opacus, antennarum articulo secundo basi late pedibusque femoribus exceptis fusco-ferrugineis, angulis posticis segmentorum abdominalium albidis; capite latitudine sua cum oculis paullo longiore, processu laterali extus subinermi, tuberculis ante-ocularibus obsoletis; prolongatione antica teretiuscula, longa; antennis tenuibus, articulo secundo a basi sensim incrassato, duobus ultimis simul sumtis paullo longiore, 3:o 4:o vix longiore; rostro medium mesosterni sub-

attingenti; pronoto lateribus fortiter et fere angulatim dilatatis, angulis anticis porrectis, acutis, margine apicali distincte emarginato; scutello apice obtusiusculo; hemielytris margine exteriore subrecto; membrana albido-hyalina, dilute fusco-variegata.

Mas: hemielytris abdomine distincte longioribus; segmento ultimo ventrali profunde rotundatim emarginato, lobis lateralibus apice a segmento genitali parum distantibus, apice rotundatis, anguste albidis; segmento genitali concolore, basi convexo, lobis apicem versus dilatatis, marginibus interioribus coadplicatis, apice subtruncatis, margine apicali intus obsoletissime sinuato, extus obtuse subangulatim prominente, subtilissime crenulato, margine laterali subrecto. Long. 5 mm.

A. lugubri **Fall.** et praesertim *A. laeviusculo* **Reut.** affinis, sed paullo minor, pronoto lateribus magis, fere angulatim dilatatis, angulis anticis porrectis, multo magis acutis, mox distinguendus. Differt praeterea a priori antennarum articulo secundo apicem versus sensim nec clavatim incrassato, a posteriore rostro longiore antennarumque articulis 2:o et 4:o longioribus. — *Mas:* Corpus nigrum, opacum, elongatum, lateribus parallelis. Caput cum oculis pronoti apice paullo latius, longitudine sua perparum angustius; prolongatione antica teretiuscula, paullo magis qvam dimidiam capitis partem occupante, paullo ante medium constricta, apice partem quartam basalem articuli secundi antennarum attingente; temporibus pone oculos nullis, capite nempe ibi abrupte angustato: supra utrinque prope oculos absolete et late sulcatum; tuberculis ante-ocularibus obsoletis; lobis lateralibus antennigeris leviter divaricatis, apice extus apiculatis, margine exteriore submutico. Rostrum crassiusculum, nigrum, coxas anticas longe excedens, fere medium mesosterni attingens, articulo primo marginem anticum prosterni attingente. Antennae tenues, scabrae, nigrae, articulo secundo basin versus indeterminatim fusco-ferrugineo, primo parvo, crassiusculo, secundo hoc plus quam quadruplo longiore et basi distincte angustiore, a basi obsolete tumidulo sensim leviter incrassato, quam in speciebus proximis paullo longiore, articulis ultimis duobus simul

sumtis paullo longiore, 3:o 4:o vix longiore, apicem versus sensim incrassato, ultimo fuscescenti, fusiformi, apice ipso acuminato albido-sericeo. Pronotum hemielytrorum basi multo et longitudine sua $2^1/_3$ latius, basi subtruncatum, angulis posticis rotundatis, lateribus a basi fortiter ut in *A. crenaticolli* F. Sahlb. subangulatim dilatatis, deinde apicem versus fortiter angustatis et prope apicem profunde sinuatis, margine subtiliter crenulato; apice distincte emarginatum, angulis anticis porrectis, acute rectis, minime ut in affinibus obtusis; supra horisontale, subtiliter transversim rugulosum, carinis 4 discoidalibus obtusis callisqve duobus oblongis ad basin intra latera instructum, carinis mediis a basi parallelis, ad impressionem transversalem leviter incurvatis et iterum apicem versus fere divergentibus, carinis exterioribus subparallelis, antice ad impressionem inaeqvalem transversalem abruptis. Scutellum pronoto distincte longius, anguste triangulare, apice obtusiusculo, marginibus carinato-elevatis, disco antico granulato-punctato, postico transversim ruguloso et medio longitudinaliter obsolete elevato. Hemielytra medio fuscescentia, nigro-nebulosa, margine exteriore subrecto, subtilissime aeqvaliter crenulato; costis crassis, nigris; membrana albido-hyalina, areis dilute fusco-plagiatis. Abdomen nigrum, segmentorum angulis posticis anguste albidis. Pedes fusco-ferruginei, femoribus unguiculisque nigris.

Habitat in Carelia rossica rarissime; prope oppidum Petrosavodsk a. 1885 unicum specimen invenit dom. A. Günther. — M. U. F.

Obs. Aradum angusticollem Reut. feminam *A. laeviusculi* Reut. esse puto. Differentiam enim in structura antennarum ab auctore exhibitam in speciminibus typicis frustra qvaesivi, et margo costalis corii etiam in speciebus proximis apud feminam paullo magis rotundatus est, qvam apud marem.

(Meddel. af Societas pro Fauna et Flora fennica 13: 1886.)

En ny finsk art af slägtet Scymnus

beskrifven af

John Sahlberg.

(Anmäldt den 6 Mars 1886.)

Våren 1871 fann jag på en exkursion på Mjölön utanför Helsingfors under mossa i barrskog några exmplar af en *Scymnus,* hvilken genom sin ringa storlek, ovanligt långsträckta form samt regelbundna färgfördelning ådrog sig uppmärksamhet. Sedermera återfann jag densamma i Yläne och i Kuusamo, utan att den blef närmare undersökt. Först, då Julius Weise år 1879 utgifvit sin öfversigt af Europas Coccinellider, hvaraf andra upplagan utkom 1885, företog jag en granskning af arten och fann den vara väl skild från alla andra europeiska arter af detta slägte, samt antog den för ny. För att häri vinna ytterligare bekräftelse insändes ett par exemplar till herr Weise, med anhållan om hans utlåtande öfver densamma. Då äfven denna utmärkte kännare af de palearktiska Coccinelliderna, förklarat den för ny, så vida den ej möjligen kunde vara identisk med den högst ofullständigt beskrifna *Scymnus formicarius* **(Motsch.) Muls.** från Ost-Sibirien, och jag varit i tillfälle att jemföra den med ett exemplar, taget i Daurien af min fader F. Sahlberg, hvilket synes mig tillhöra denna sistnämnda art, har jag icke velat längre uppskjuta med beskrifvandet af den finska arten, hvilken i vårt land synes hafva en ganska stor utbredning, så mycket mer som af detta slägte förut ingen för norra Europa egendomlig art är känd och den derigenom eger ett särskildt intresse.

Scymnus (Pullus) fennicus n. sp.

Oblongo-ovalis, minus convexus, niger, parum nitidus, confertim profundius punctatus, flavo-pubescens, prothorace, antennis pedibusqve rufis; coxis anticis minus late distantibus, prosterni lineis elevatis antice prope apicem conniventibus; lineis postcostalibus segmenti primi ventralis completis, semicircularibus, partem $^3/_4$ segmenti occupantibus. Long. $^2/_5$—$^1/_2$ lin.

Species parva, statura magis oblonga et minus convexa inter congeneres insignis. *Sc. nano* **Muls.** proxima, sed colore *Sc. fulvicolli* **Muls.** similis, statura minus convexa et punctura elytrorum magis conferta facile distinguenda. — Caput transversum, prothorace distincte angustius, piceum, subtiliter punctulatum, griseo-pubescens, fronte oculorum diametro plus qvam duplo latiore, clypeo emarginato, ore palpisqve rufo-testaceis; oculis parvis, mandibularum basin haud attingentibus, orbita inferiore rotundata. Antennae ab oculis paullo remotae, brevissimae, rufo-testaceae, articulo ultimo penultimo angustiore, transverso. Prothorax coleopteris distincte angustior, latitudine duplo brevior, apicem versus leviter angustatus, apice truncatus, angulis anticis parum productis, deflexis; lateribus tenuiter marginatis, subrectis, antice tamen obtuse rotundatis; basi subtilissime marginatus et continue obtuse rotundatus, utrinqve haud sinuatus, angulis posticis obtusis; supra transversim leviter convexus, rufus, disco posteriore paullo obscuriore, dense subtiliter punctatus, flavescenti pubescens. Scutellum triangulare, nigrum, subtilissime punctatum, flavo-pubescens. Elytra ovata, prothorace fere qvadruplo longiora, prope basin rotundato-dilatata, apicem versus angustata, apice obtuse rotundata; supra convexiuscula, postice declivia, tuberculo humerali obsoleto, nigra, subnitida, apice obsolete picescentia, dense satis fortiter fere aeqvaliter punctata, punctis apice obsoletioribus et paullo remotioribus, interstitiis omnium subtilissime alutaceis, minus tenuiter flavo-pubescentia. Corpus subtus nigrum, flavo-pubescens, abdomine picescenti; meso- et metasterno crebre et profunde, abdomine subtiliis punctatis; prosterno inter coxas angusto,

lineis elevatis rectis, apicem versus convergentibus et paullo ante apicem in angulum acutum conniventibus; coxis mediis et posticis fere aeqve late distantibus; foveis postcostalibus intermediis tertiam partem metasterni postice obtuse bisinuati superantibus; foveis postcostalibus posticis exacte semicircularibus, completis, circiter partem segmenti primi ventralis $^3/_4$ occupantibus. Pedes toti cum trochanteribus laete rufi, ungviculis dente acuto armatis.

Sällsynt, men troligen utbredd öfver en stor del af vårt land. Jag har hittills tagit den på följande orter: på Mjölön utanför Helsingfors under mossa i barrskog i Maj 1871, i Yläne vid Nygård och Kaunisaari den 14 och 31 Augusti 1877, i Kuusamo vid Tavajärvi under mossa den 16 samt vid kyrkobyn den 29 Juli 1873 samt nordligast vid Kantalaks i Ryska Lappmarken (67°) den 24 Juni 1870. Ett exemplar är äfven taget i Nurmis i norra Karelen af R. Envald. Ett illa konserveradt exemplar, som utan tvifvel hör till samma art, taget af Mäklin vid Hoplax nära Helsingfors, står i Mannerheims samling under namn af *Scymnus fulvicollis* **Muls.**

Obs. Scymnus formicarius (**Motsch.**) **Muls.** e Sibiria orientali sec. descriptionem Mulsanti huic speciei similis videtur, sed prothoracem pallidiorem habeat. Unicum specimen, qvod in Dauria cepit pater meus et qvod haud sine dubio ad speciem hanc retuli, differt a *Sc. fennico* statura majore et latiore, elytris apice distincte ut et abdomine late rufo-testaceis, lineis elevatis prosternalibus parallelis oculisqve majoribus. A *Sc. haemorrhoidali* **Hbst.**, cui primo intuitu nonnihil similis est, differt statura minore et magis oblonga foveisqve postcostalibus abdominis exacte circularibus.

(Meddel. af Societas pro Fauna et Flora fennica, 13: 1886).

Symbolae ad Mycologiam Fennicam.

Pars XVII.

Auctore

P. A. Karsten.

(Societati exhibitum die 6 Decembris 1885.)

Clitocybe cantharelloides Karst. (N. sp.).

Pileus carnosulus, depresso-umbilicatus, glaber, carneo-ruber, latit. 1—2 cm. Stipes subaeqvalis, glabriusculus, lutescens, longit. 3—4 cm. Lamellae sat longe decurrentes, distantes, hinc inde ramosae, angustissimae, lutescentes.

Inter muscos in silva mixta in paroecia Tammela prope lacum Valkjärvi, m. Septembri.

Cantharellum cibarium in memoriam reducit. *Clitocybae sinopicae* Fr. affinis.

Pholiota terrigena Fr. in Vet. Ak. Förh. 1851, p. 49; Monogr. I, p. 304. Kalchbr. Icon. Hym. Hung. p. 25, XIV, f. 1. Cook. Illust. Brit. Fung., pl. 349.

Pileus carnosus, sat compactus, e convexo vel ob marginem involutum e lenticulari explanatus, obtusus, viscidulus, anodermeus, cute in fibrillas soluta non instructus, pallescens, demum subluridus, glabratus, vulgo sqvamulis superficialibus dispersis subfuscescentibus ornatus, 0,5—2 cm. latus. Stipes carnoso-fibrosus, farctus, dein cavus, aeqvalis, albido-palle-

scens, valde fibrillosus, ut plurimum sqvamis concoloribus, tandem obscurioribus sqvarrosus. Velum a margine pilei ad stipitem sistit telam contiguam, dein disruptum, margine *Hypholomatis* instar appendiculatum, in stipite vix annulare. Lamellae sinuato-adfixae, confertae, primitus pallidae vel flavescentes. Sporae ellipsoideae vel ovoideo-ellipsoideae, flavescentes, eguttulatae, longit. 5—8 mmm., crassit. 2—3 mmm. Caro aqvosa, siccitate albicans, demum sordide lutea.

In terra humoso-arenosa juxta vias in horto Mustialensi fine m. Septembris.

Caespites densissimos saepe format. Totus fungus demum sordide luteus. Ad *Flammulam* nutat.

Naucoria badipus (Pers.?) Fr. Epicr. p. 196; Hym. eur. p. 259, sero autumno hujus anni magna copia a nobis lecta. — Sporae ellipsoideae, utrinqve obtusae, flavescentes (sub micr.), laeves, subeguttulatae, longit. 7—8 mmm., crassit. 8—9 mmm.

Cortinarius lucorum Fr. Hym. eur. p. 377, ineunte mense Octobri in horto Mustialensi semel obvius. — Pileus carnosus, obtusus, rigidus, junior circa marginem sericellus, dein glabratus, badio-lateritius, non hygrophanus, carne aqvosa, sicca pallescente. Stipes firmus, deorsum subclavato-incrassatus, fibrillosus, pallescens, 6 cm. longus, 1,5 cm. crassus. Lamellae adnatae, mox emarginatae, subdistantes, latae, aqvose cinnamomeae, primitus cum tinctura laevi carneo-violacea. Sporae sphaeroideae vel ellipsoideo-sphaeroideae, fulvae (sub micr.), asperulae, diam. 6 mmm. vel longit. 7—8 mmm., crassit. 6—7 mmm. Basidia clavata, longit. circiter 33 mmm., crassit. 8—10 mmm. — A *Cortinario impenni* Fr. differt colore pilei, forma et colore stipitis nec non lamellis pallidioribus.

Crepidotus inhonestus Karst. (N. sp.).

Pileus membranaceus, resupinatus, sessilis, vertice vel latere adnatus, sericeo-laevigatus, orbicularis vel

subreniformis, albidus, circiter 1 cm. latus. Lamellae latae, tenues, subconfertae, ex albido fuscae. Sporae ellipsoideo-sphaeroideae, uni- vel eguttulatae, dilutissime fuscescentes (sub lente), longit. 6—8 mmm., crassit. 5—6 mmm. Basidia obovoideo-ellipsoidea, longit. circ. 12 mmm.

Supra corticem *Populi tremulae* in regione Mustialensi, Valkjärvi, m. Septembri.

A *Crepidoto epibryo* Fr. proximo mole majore coloreqve lamellarum statim dignoscendus.

Hansenia imitata Karst. (N. sp.).

Pileus coriaceo-suberosus, contextu fibroso, aridus, firmus, triqveter, plano-convexus, sulcis paucis obsoletis concentrice zonatus, velutino-mollis, albus vel albidus, margine acuto, 4—8 cm. latus, usqve ad 3 cm. crassus. Pori minuti, tenues, inaeqvales, hinc inde laceri majoresqve, albi. Sporae oblongatae vel elongatae, longit. 5—6 mmm., crassit. 1—2 mmm.

In truncis *Alni incanae* et *Tiliae ulmifoliae* emortuis in silva Syrjäås prope Mustiala, m. Octobri.

Pori demum (siccitate?) flavescentes. Ab *Hansenia velutina* (Fr.), pro qva facile sumitur, pileo multo crassiore, triqvetro aliisqve notis recedit.

Pistillaria puberula Berk. Outl. p. 286. Cook. Brit. Fung. p. 343. Fr. Hym. eur. p. 688.

Var. *viscidula* Karst.

Receptacula simplicia, stipitata, 3—5 mm. alta. Clavula obovoidea, sicca compressa, subgelatinosa, viscidula, alba, siccitate lutescens. Stipes hirtulus, pellucidus vel aqvose albidus, longitudine clavulam vulgo superans.

In caulibus aridis *Epilobii angustifolii* in ditione Mustialensi, m. Septembri. Tota plantula crystalla vel granula calcarea copiose continet.

Rhizopogon? borealis Karst. (N. sp.).

Peridia difformia, inaeqvalia, albida, sicca brunnea, intus testacea vel lurida, carnosa, nuda (saltem sicca)

diam. 2—3 cm. Sporae oblongatae vel ellipsoideae, 2-, raro 4-guttulatae, hyalinae, rectae, longit. 5—8, plerumqve 6 mmm., crassit. 2—3 mmm.

In terra arenosa prope Ulaburgum (H. S. Zidbäck).

Plowrightia? qvercina Karst. (N. sp.).

Stromata cortice innata, deinde suberumpentia, ut plurimum orbicularia, convexo-plana, laevia, atra, circiter 2 mmm. lata, loculis stipatis, mediocribus, albis. Asci subsessiles, elongato-clavati, longit. 45—51 mmm., crassit. 8—9 mmm. Sporae non visae. Paraphyses haud bene discretae. — Spermatia in iisdem peritheciis cylindracea, curvula, longit. 7—8 mmm., crassit. vix 1 mmm.

In ramis emortuis *Quercus* in insula Runsala prope Aboam.

Coniothyrium innatum Karst. (N. sp.).

Pyrenia subgregaria, subinde in series disposita, innata, vertice emergente conoideo-attenuata, rotundata vel subellipsoidea, glabra, atra, diam. 0,3 mm. Sporulae ellipsoideae, fuligineae, longit. 10—14 mmm., crassit. 5—7 mmm.

Ad lignum vetustum salicinum in regione Kolaënsi, m. Julio 1861.

Hendersonia acuum Karst. (N. sp.).

Pyrenia sparsa, superficialia, ellipsoidea, subastoma, atra, longit. circiter 0,2 mm. Sporulae oblongato-ovoideae, medio vulgo constrictae apiceqve attenuatae, 3-septatae, ad septa non constrictae, dilute fuligineae, loculo infimo subhyalino, longit. 15—16 mmm., crassit. 6 mmm. Basidia filiformia, subramosa, hyalina, longit. circiter 45 mmm., crassit. 1—1,5 mmm.

In foliis emortuis *Pini sylvestris* prope Aboam.

Forma coloreqve sporularum cum *Hendersonia conorum* De Lacr. Sacc. Syll. III, p. 430 convenit, sed vix dubie diversa.

Hendersonia notha Sacc. et Briard in Misc. myc. ser. V, n:o 2239. Syll. III, p. 430. Roum. Rev. myc. Juill. 1885, p. 175.

In foliis *Juniperi communis* emortuis circa Mustiala passim, m. Septembri.

Hendersonia foliicola Berk. Fuck. Symb. p. 391. Sacc. Syll. III, p. 430.

In foliis vivis *Juniperi communis* in Fennia australi passim, m. Augusti.

Sporulae fuligineae, longit. 21—30 mmm., crassit. 8—9 mmm.

Septoria Anthrisci Pass. et Brun. Rev. myc. II, p. 250. Sacc. Syll. III, p. 530.

In foliis vivis *Anthrisci sylvestris* prope Mustiala m. Septembri.

Sporulae flexuosae, simplices, longit. 39—60 mmm. crassit. 1 mmm. Pyrenia 1—4 in qvavis macula.

Taeniophora Karst. (N. gen.).

Cupulae (pyrenia?) erumpentes, pulvinatae vel applanatae, inaeqvales, clausae, deniqve laciniatim vel irregulariter dehiscentes, membranaceo-carbonaceae, atrae, nudae. Sporulae 3-septatae, fuligineae, concatenatae, basidiis suffultae.

T. acerina Karst. (N. sp.).

Cupulae erumpenti-superficiales, laciniis peridermii cinctae, vulgo in series aggregatae, saepe confluentes, pulvinatae vel applanatae, irregulares, atrae, disco subconcolori seu fuscescenti-atro, latit. 0,3—0,4 mm. Sporulae oblongato- vel ellipsoideo-fusvideae, rectae, 3-, rarissime 2—4-septatae, ad septa non constrictae, concatenatae, e hyalino dilute fuligineae, longit. 18—26 mmm., crassit. 9 mmm.

In ramulis emortuis *Aceris platanoidis*, Aboae et Vasae, m. Martio et Junio.

Pseudocenangium Karst. (N. gen.).

Cupulae superficiales, liberae, sphaeroideae vel obovoideae, clausae, dein ore lato lacero apertae, tenuiter membranaceo-carbonaceae, atrae, glabrae. Sporulae filiformes, simplices, hyalinae, in catenulam digestae

Ps. pinastri Karst. (N. sp.).

Cupulae gregariae vel sparsae, liberae, sphaeroideae vel obovoideo-sphaeroideae, clausae vertice depressae, dein late apertae, margine lacero, subinde fimbriato, atrae, glabrae, disco pallidiore, diam. circiter 0,2 mm. Sporulae filiformes, simplices, rectae, longit. 21—25 mmm., crassit. 0,5 —1 mmm. Basidia brevia, filiformia.

In foliis vetustis *Pini sylvestris* prope Mustiala, m. Majo 1866.

Melanconium Alni Karst. (N. sp.). (Descriptio ejus data in Mycologia Fennica, p. 76).

In ramulis emortuis *Alni glutinosae* ad oppidum Vasa, m. Augusto.

Statum sistit conidicum *Melanconidis Alni* Tul.

Exosporium pusillum Karst. (N. sp.).

Sporodochia gregaria vel conferta, subinde confluentia, subsuperficialia, atrofusca, pusilla. Conidia clavata, 6-septata, fuliginea, longit. 39—50 mmm., crassit. 9 mmm.

In gemmis emortuis *Alni glutinosae* prope Vasam, m. Julio 1867.

Coryneum microstictoides Sacc. et Penz. in Mich. p. 633. Syll. III, p. 774.

***C. Epilobii** Karst. (N. subsp.).

Acervuli sparsi vel subgregarii, emergentes, ellipsoidei vel oblongati vel elongati, epidermide demum fissa velati, atri, longit. circiter 0,3 mm. Conidia ovoideo-oblongata, 3-septata, ad septa vix constricta, tota fuliginea, longit. 13—16 mmm., crassit. 6—7 mmm. Basidia fasciculata, conidiis longiora.

In caulibus *Epilobii angustifolii* emortuis prope Helsingforsiam, m. Aprili 1859.

Coryneum Notarisianum Sacc. Syll. III, p. 778 in ramulis *Betulae* emortuis in Fennia saltem australi haud nimis rarum. — Acervuli sat minuti. Conidia longit.

45—51 mmm., crassit. 15—18 mmm., oblongato-fusoidea, dilute fuliginea.

Statum conidicum *Pseudovalsae lanciformis* sistit.

Coryneum disciforme Kunz. et Schm. Myk. Heft. I, p. 76, t. II, f. 18. Sacc. Syll. III, p. 778.

*__C. ambiguum__ Karst.

Acervuli erumpentes et peridermio cincti, disciformes, plani, orbiculares vel angulati, brunneo-atri, diam. circiter 0,4 mm. Conidia 3—6-septata, nunc fusoidea, subinde curvula, saepe apice subobliqva et pallidiora, nunc clavata, apice obtusa, tota dilute fuliginea, longit. 40—63 mmm., crassit. 17—21 mmm.

In ramis aridis *Quercus* in Mustiala, m. Aprili.

Coryneum Kunzei Cord. Sacc. Syll. III, p. 778. cum *Cor. disciformi* conjungit.

Arthrobotryum atrum Berk. et Br. Outl. p. 342. Cook. Brit. Fung. p. 563. Sacc. Fung. Ital. t. 10.

Stipites superficiales, gregarii, teretiusculi, circiter 150 mmm. longi, apice circiter 45 mmm., basi circiter 15 mmm. crassi, ex hyphis articulatis, e hyalino fuligineis, 6—9 mmm. crassis conjunctis formati. Conidia capitata ex apice hypharum relaxato oriunda, ellipsoideae, 3—5-septata, fuliginea, loculis extimis pallidioribus, longit. 30—36 mmm., crassit. 16—20 mmm.

In caulibus aridis *Rubi idaei*, *Spiraeae Ulmariae* et *Humuli Lupuli* ad Mustiala, m. Maji 1866 et 1867.

Mustiala, m. Novembri 1885.

Meddelanden från Sällskapets sammanträden.

Den 6 Oktober 1883.

Herr *Mela* förevisade en nykomling till vår däggdjursfauna, hvilken var af synnerligen stort intresse, nemligen d. s. k. Trädgårdssofvaren eller stora Hasselmusen *Myoxus (Eliomys) quercinus* **L.**, vanligen känd under namn af *M. nitela* **Schreb.** Exemplaret blef under sistlidne sommar tillvarataget i Uukuniemi socken i Ladoga Karelen (61° 45′ n. br.) af pastor P. Poutiainen, samt först insändt till lektor Genetz i Sordavala, hvilken bestämde det till arten samt, sedan han uti tidningen »Laatokka» lemnat en kort notis om fyndet, sände det till universitetets finska samling. Ifrågavarande gnagare är något mindre än en ekorre och ofvantill rödaktigt gråbrun samt undertill hvit, och utmärker sig genom att ögonens omkrets samt ett derifrån mot skuldran utdraget bredt band och yttre delen af svansen ofvantill äro svarta. Arten, som har sitt egentliga hemland i mellersta Europa, var ännu icke anträffad inom Skandinavien och endast såsom en sällsynt gäst i Östersjöprovinserna, neml. nära Riga och 4 mil sydvest från Dorpat (58°), den nordligaste ort, der den, så vidt kändt är, förut blifvit observerad. En utförligare notis om fyndet skulle införas i sällskapets »*Meddelanden*».

Herr *Saelan* förevisade talrika exemplar af en för vår flora ny fröväxt, *Luzula angustifolia* **Garcke** *(L. albida* **DC.**), hvilken han sistlidne sommar i början af augusti månad fann växande i mängd på ett skuggigt ställe på ängsmark vid Barkarila nära Villmanstrand. Exemplaren voro kraftiga

och med fullt mogna frön. Det vore möjligt, att denna äng i tiden varit besådd med utländskt gräsfrö och att denna *Luzula* form sålunda jemte dessa frön hitkommit, men någon frösådd hade ej numera försiggått på mycket lång tid, så att ifrågavarande art i alla händelser bibehållit sig härstädes i åratal. För öfrigt upptäcktes densamma 1880 samtidigt på par tre ställen i södra Sverige och Norge och yttermera år 1882 på ett herresäte i sydligaste Skåne af hr Hj. Nilsson, hvilken antager den vara först på senare tider inkommen till Sverige, på grund af att den i norra Tyskland och i östliga Danmark egentligen förekommer endast som förvildad i parker, och äfven i Sverige påträffats på dylika lokaler. Den vildt växande arten finnes i Central-Europa ända till norra Italien, Rumänien och Podolien. — Den hos oss anträffade formen var *var. rubella* **Hoppe**, som utmärker sig genom sina kopparröda, mycket smalt hinnkantade kalkblad.

Herr *Sahlberg* förevisade ett exemplar af den sällsynta orchideen *Epipogon aphyllum* (**Schmidt**), hvilket senaste sommar fanns af professor J. G. Johansson växande enstaka i en mörk skog på Karkkali udde i Karislojo socken och förärades till finska samlingarna, samt omnämnde, att forstmästar A. Günther enligt meddelande i bref sistlidne maj månad anträffat *Calypso borealis* uti en aspskog 15 verst söder om staden Petrosawodsk.

Herr *Arrhenius* lemnade (uti en skrifvelse till botaniska intendenten herr Elfving) några nya bidrag till vår flora. Han hade nemligen funnit den hos oss förut föga observerade *Lamium intermedium* rätt talrikt i vackra och typiska exemplar på odlade ställen, isynnerhet potatisland, vid Haapaniemi gård i Birkkala. Vidare hade han vid genomgående af slägtet *Stellaria* i universitetets finska museum påträffat ett af hr Selin vid Kaschkarantsa i ryska Lappmarken taget exemplar af *St. hebecalyx* **Fenzl**, fullkomligt öfverenstämmande med ett af Ruprecht vid Taimyrfloden taget, som d:r Meinshausen i S:t Petersburg förärat museum, och hvilket till habitus fullkomligt erinrar om *St. graminea*, men afviker derifrån genom hårigt blomfoder. Högst betyd-

ligt afvikande derifrån voro exemplar från Orloff (tagna af Brenner) och Lumboffsky (N. I. Fellman), hvilka skilja sig äfven genom sina breda äggrunda blad och sin blågröna färg. Ehuru hvardera af dessa tvänne former af Ruprecht blifvit bestämda såsom *St. hebecalyx*, ansåg herr Arrhenius, att de förtjenade närmare studeras, för att deras inbördes förhållande måtte kunna utredas, hvarför han uppmanade de botanister, som besöka våra nordliga nejder och synnerligast ryska Lappmarken, att egna dem en särskild uppmärksamhet.

Herr *Kihlman* förevisade exemplar af en hybrid, *Salix caprea* × *nigricans (S. latifolia* **Forb.** *enl.* **Ands.** *och* **Wimm.**), hvilken förut ej anmärkts inom vårt floromrâde, men sistlidne sommar af honom anträffats i en yfvig 4—5 aln hög honbuske i närheten af Helsingfors. Förut var denna hybrid känd endast från några få ställen inom Europa, neml. från Baden, från Schweiz, ifrån närheten af Tilsit i Preussen samt från Sverige (Östergötland, Luleå- och Torneå Lappmark).

Herr *Sahlberg* omnämnde, att under sistlidne sommar, då gräshopporna i olika delar af Europa gjort sig särskildt bemärkta, äfven hos oss blifvit anträffade flera anmärkningsvärda former af denna insektgrupp, samt förevisade några till finska samlingarna inkomna former af stort intresse. Bland dessa framhölls först ett exemplar af den stora tåggräshoppan *Oedipoda migratoria* **L.**, hvilket blifvit fångadt i Suonenjoki socken i norra Savolax (62° 40′) af lyceisten Laitinen. Förut hade denna för sina härjningar i sydligare delar af Europa så fruktade art, inom vårt land blifvit anträffad och detta i enstaka exemplar endast i sydligaste delen, neml. vid Åbo, Helsingfors och Viborg. — Vidare hade uti en insektsamling, som under sommaren blifvit sammanbragd i Nilsiä af lyceisten Levander, anträffats långvingade exemplar af såväl *Pezotettix pedestris* **L.**, hane och hona, som af *Decticus brachypterus* **L.**, hona. Sådana långvingade exemplar af dessa i sin kortvingade form öfver nästan hela Finland allmänna arter, voro synnerligen sällsynta och för samlingar eftersökta, då de voro kända nästan endast från mellersta och nordligare

delar af vårt land, och ytterst sällan funna i andra länder, der arterna i sin kortvingade form äro välbekanta.

Vidare anmälte och förevisade herr Sahlberg en för vår fauna ny Hemipter, *Pygolampis bidentata* **Geoffr.**, tillhörande en hos oss förut ej anmärkt grupp af familjen *Reduviidae*, hvilken han sistlidne sommar funnit i ett enda ännu ej fullt utveckladt exemplar krypande på marken uti ett odladt kärr i Karislojo socken. Ifrågavarande art, som ej var sällsynt i mellersta Europa, var inom Skandinavien funnen endast i Skåne, Blekinge och Vestergötland.

Herr *Hougberg* lemnade några bidrag till kännedomen om fiskfaunan i Torneå skärgård. Sålunda meddelades, att *Cottus 4-cornis* derstädes var den allmännaste simpan samt att der under sommaren fångats äfven *Zoarces viviparus* och *Pleuronectes flesus*. Af de tvänne förstnämnda arterna förevisades exemplar, hvilka inlemnades till de finska samlingarna.

Herr *Palmén* förevisade en ljus varietet af *Hirundo rustica*, hvilken blifvit inlemnad till samlingarna af hemmansegaren Jalkanen i Rautalampi, vidare en ung, alldeles hvit domherre, hvilken blifvit till sällskapet insänd af stud. K. Törngren från Birkkala, äfvensom ett exemplar af *Emberiza aureola* från Salmis, inlemnadt till samlingarna af befallningsman Åkerman.

Herr *Envald* förevisade en för finska samlingarna ny högnordisk dagfjäril *Chionobas bore* **Esp.**, hvilken han under sin resa i ryska Lappmarken funnit i flera exemplar flygande hufvudsakligast på blommorna af *Rubus Chamaemorus* uppe på toppen af Tschynfjellet nära Imandra. Denna art var förut inom Skandinavien tagen endast i nordligaste delen af Torneå Lappmark och i Finnmarken.

Den 3 november 1883.

För sällskapet framvisades 9 och 10 häftena af Meddelandena, hvilka nu voro i det närmaste färdigtryckta och derför inom kort skulle utkomma i bokhandeln.

Herr *Mela* förevisade exemplar af en fisk, *Gobio flu-*

viatilis, som blifvit taget i Vanajavesi af hr Grubbens och af honom inlemnadt till de finska samlingarna. Förut var denna inom Skandinaviska halfön endast från dess sydligaste del kända fisk hos oss anträffad ganska talrik här och der vid södra kuststräckan samt äfven funnen vid Vasa, men förut ej känd från det inre af landet.

Herr *Sahlberg* förevisade några nykomlingar till Finlands insektfauna, neml. af Coleoptera: *Scleropterus serratus* **Germ.** utgörande en representant för ett inom den skandinaviska norden förut ej anträffadt slägte bland Curculioniderna, utmärkt bland annat genom de skarpa uppstående tänder, hvarmed täckvingarne äro beväpnade. Af denna art, som förut är funnen i Livland och på ett par ställen i mellersta Europa, hade föredragaren funnit ett enda exemplar under håfning i en brant skogslund på Karkkali udde i Karislojo i juni månad. *Mycetoporus nanus* **Grav.**, tagen af föredragaren i närheten af Åggelby invid Helsingfors den 19 oktober innevarande höst, förut funnen på flera ställen i mellersta Europa och äfven år 1879 på Dovre i Norge. I sammanhang härmed omänmnde hr Sahlberg, att han under en resa till Petersburg bland Staphylinider samlade af hr Obert i trakten af Viborg funnit en annan för Finland ny art af samma slägte *M. rufescens* **Steph.** *(lucidus* **Er.**), hvilken dock icke kunnat vinnas till finska samlingen. Bland Neuroptera hade tillkommit *Chaetopteryx obscurata* **McLachl.** hvilken medförts i några exemplar af hvardera könet från Sodankylä af hr Sundman och från Nuortijoki i Ryska Lappmarken af hr Envald. Denna art var förut funnen endast i 2 hanexemplar i Schweitz. Den sista arten var en Hemipter af Capsidernas familj, *Poeciloscytus cognatus* **Fieb.**, hvaraf ett exemplar sistlidne sommar togs i Helsinge af hr Björn Wasastjerna och inlemnades till universitetets finska samling. Denna art, som först beskrefs från Ungern, var enligt hr Reuters uppgift funnen på flera ställen i östra Europa och norra Asien ända till Amurlandet.

Herr *Reuter* förevisade äfven trenne nykomlingar till vår Hemipterfauna, hvilka han senaste sommar tagit i syd-

vestra Finland. 1. *Tropistethus holosericeus* **Scholz**, tillhörande ett hos oss förut ej anmärkt slägte bland Lygaeiderna, tagen i ett enda exemplar vid Ispois nära Åbo; förut funnen i Sverige på Öland och vid Stockholm samt här och der i mellersta Europa ända ned till Medelhafs länderna. 2. *Piezostethus sphagnicola*, en ny art mest lik den i stackmyrors samhällen lefvande *P. formicetorum* **Boh.**, men utmärkt genom bruna antenner och lår, då sistnämnda art har antenner och ben ljusgula. Af denna lilla art hade föredragaren funnit ett enda exemplar under sållning af Sphagnum-tufvor vid Lofsdal i Pargas. 3. *Trioza curvatinervis* **Foerst.**, äfvenledes tagen i Pargas af hr Reuter i ett exemplar, som blifvit granskadt och bestämdt af hr Frans Löw i Wien, hvilken för närvarande är sysselsatt med utarbetandet af en monografi öfver Europas Psylloder. Arten förekommer i mellersta Europa samt är tagen äfven i Skåne.

Vidare meddelade hr Reuter, att han funnit, det den art af slägtet *Acanthia (Salda)*, som hos oss gått under namn af *S. marginalis* **Fall.**, var ett ifrån den rätta af Fallén under detta namn beskrifna arten, hvilken förekommer i södra Sverige och England, väl skildt species, utmärkande sig genom helt och hållet gula ben, genom gråhvit, kortare pubescens samt något olika färgteckning. För denna art, som af Thomson blifvit beskrifven under det äfvenledes oriktiga namnet *S. costalis* **Sahlb.**, föreslogs namnet *A. fennica*.

Herr *Mela* förevisade ett exemplar af en fröväxt, *Salvia pratensis*, hvilken herr I. W. Hasselblatt funnit några år å rad på en naturlig äng i närheten af S:t Michel, och hvilken troligen med utländskt höfrö blifvit införd. Exemplaret inlemnades till finska samlingen.

Herr *Envald* förevisade en för vår flora ny fröväxt, *Arnica alpina*, hvilken han sistlidne sommar under sin resa i ryska Lappmarken funnit på ett omkring 2,500 fot högt fjell, Tuatasch, vid Nuortijaur. Denna växt var förut anträffad såväl i Sveriges som Norges Lappmarker. Vidare förevisade herr Envald ett antal barlastväxter, hvilka han jemte herr Hollmén funnit vid Kemi hamnplats.

Herr *Palmén* uppläste ett utdrag ur ett gammalt protokoll, fördt vid konsistorium academicum vid Upsala universitet år 1746, hvilket herr August Hjelt under en resa i Sverige afskrifvit och lemnat till sällskapets förfogande, och hvilket innehöll ett för tidehvarfvet särdeles karakteristiskt utlåtande af Carl Linné öfver den kände naturforskaren P. Kalm samt särskildt en rekommendation för erhållandet af ett stipendium till den af Kalm tillernade forskningsresan till norra Amerika.

Den 1 december 1883.

Ordföranden hr Lindberg uppläste följande af honom uppgjorda förslag:

»Till Societas pro Fauna ett Flora fennica:

I de största sjöarne här i norden, såsom i Ladoga, Vettern och Venern, har man gång efter annan öfverkommit exemplar af djur, som måste anses såsom egentliga hafsformer, qvarlefvor från den tid, då sagde sjöar stodo i direkt sammanhang med våra mer eller mindre salta haf. I dessa våra sötvattensbassiner påträffas de blott på de allra största djupen, oaktadt de sjelfva eller deras närmaste slägtingar ute i hafvet enligt uppgift trifvas förträffligt och äro ymniga äfven i de ytligare vattulagren. Hittills har man nöjt sig med att konstatera deras förekomst och ansett, att de under de många seklernas lopp så småningom vänjt sig vid det söta vattnet, men deremot har man aldrig företagit sig att upphemta prof af det medium, det vatten, hvari de nu för tiden lefva. Om detta vatten på de största djupen verkligen vore alldeles sött, måste vi väl anse djurens förekomst till största delen bero derpå, att det söta vattnet så djupt ner vore sammanpressadt af de öfre lagrens tryck, hvarigenom detsamma bekomme en större specifik vigt, motsvarande och ersättande den höga specifika vigt, hafsvattnet eger genom sin sälta. Men sedan åtskilliga år tillbaka har jag tänkt mig saken annorlunda. Jag har nemligen för mig uppstält den frågan, huruvida icke det ännu skulle kunna i sagda sjöars längst ned befintliga

fördjupningar finnas qvar sedan urminnens tid något salthaltigt vatten eller, rent ut, hafsvatten från den tid, då nämnda sjöar voro omedelbart förenade med hafven, hvilket genom sin tyngd bibehållit sig på bottnen och derjämte en nog stor salthalt för att ännu i dag möjliggöra de mångomtalade hafsdjurens fortvarande förekomst. Så djupt ner som i de trattlika vattenspetsarna nå hvarken strömmar eller upprörs vattnet af några vindar, ej heller kunna vi gerna tänka oss den vertikala diffusionen så liflig, att ej större delen af det qvarblifna hafsvattnets sälta möjligen ännu är till finnandes. Detta är nu visserligen ett antagande, men som synes nog berättigadt af förhandenvarande fakta och derför väl värdt en närmare undersökning.

På grund häraf anhåller jag, att genom sällskapets försorg och medverkan näst instundande sommar lämplig person utsändes, för att från de djupaste ställena i Ladoga, möjligen äfven Vesijärvi och Päijäne upphemta vattenprofver, tillräckligt många för att vid fullständig analys af någon skicklig kemist här i Helsingfors gifva säkert utslag rörande närvaron eller frånvaron af hafssalter, främst klornatrium. Utgiften härför kan anslås till 300 mk, hvilka ej behöfva tagas från sällskapets egna fonder, utan har hr baron E. Hisinger för sin del medgifvit, att det af honom donerade kapitalet, motsvarande sagda summa, finge för den nu föreslagna exkursionen användas. Ett dugligt vattenupphemtningsinstrument behöfves dock nödvändigt och torde detsamma icke blifva synnerligen dyrt, att döma af beskrifningarna.»

Sedan några af sällskapets närvarande medlemmar förenat sig om detta ordförandens förslag och tillika framhållit önskligheten deraf, att den person, som fick i uppdrag upphemtande af ifrågavarande vattenprof, äfven skulle anställa djupvattensdraggningar, för att med detsamma föröka vår hittills ganska ringa kännedom om djurlifvet i ifrågavarande sjöar, beslöt sällskapet att uppskjuta frågans afgörande till nästa möte.

Herr *Saelan* förevisade en intressant fröväxt af Labiaternas familj *Phlomis tuberosa*, hvilken han senaste höst

anträffat, växande mycket frodig förvildad i en trädgård vid Frugård i Nyland. Enligt uppgift af hr K. Nordenskiöld hade denna växt redan på 1700-talet blifvit odlad härstädes och sedan dess bibehållit sig. Arten, som var hemma i sydöstra Europa och Sibirien ända till Nertschinsk, förekom förvildad äfven i trädgårdar i S:t Petersburg, men var ej anförd såsom sådan från den skandinaviska halfön.

Herr *Envald*, hvilken senaste sommar med sällskapets understöd tillsammans med hr Hollmén företagit en forskningsresa i vestra delen af Ryska Lappmarken, inlemnade en redogörelse häröfver, hvilken upplästes af ordföranden. Af denna redogörelse, hvilken berörde endast expeditionens zoologiska del, som varit anförtrodd åt hr Envald, framgick att den för sällskapet uppgifna och af detsamma godkända reseplanen af särskilda skäl blifvit ändrad, så att undersökningarna af de skilda, utsedda trakterna verkstälts i omvänd ordning, hvarigenom trakten kring Nuortijaur, som utgjorde resans hufvudmål, blifvit undersökt på höstsommaren, i stället för på vårsommaren, såsom meningen hade varit. Den 31 maj hade exkurrenterne sammanträffat i Uleåborg samt derifrån begifvit sig öfver Kuusamo och, sedan gränsen den 6 juni öfverskridits, öfver Kantalaks till trakten af Imandra sjö. Under uppehållet härstädes 14—24 juni gjordes exkursioner under i allmänhet gynsamma väderleksförhållanden hufvudsakligast till och på de här befintliga högsta fjellen Chibinä och Tschyn, hvarest då flera högnordiska fjärilarter hade sin rätta flygtid. Derpå fortsattes resan norrut till Kola, hvarest de resande uppehöllo sig från 29 juni till den 12 juli, hufvudsakligen undersökande stadens närmaste omgifningar och stränderna af Kola fjorden. En derpå företagen ångbåtsfärd versterut i afsigt att besöka den s. k. Fiskarhalfön blef genom ett ångbåtsmissöde afbruten vid byn Jeretik, der ett hvalfiskfänge jemte trankokeri sedan några år varit i verksamhet. Härifrån voro våra resande tvungna att begifva sig landvägen öfver fjällen till Kola, dit kortaste vägen beräknades till minst 8 mil. Sedan staden efter åtskilliga motgångar och vedermödor lyckligen uppnåtts den 19 juli, fortsattes resan

uppför Tuloma floden till Nuortijaur. Här hade expeditionen den oväntade förmånen att såsom ledsagare, såväl på ströftågen vid denna sjö, som på återresan till Finland, begagna en lapp, hvilken redan förut spelat en icke obetydlig rol vid naturhistoriska forskningsfärder i den högre norden. Han är känd under namnet Martin Pekka, hemma från Kittilä och hade förr åtföljt åtskilliga resande naturforskare i vestra Lappmarkerna, såsom Wolley, Mäklin, Norrlin, Palmén m. fl. samt hyste ett synnerligt intresse för och äfven en ganska god praktisk kunskap i zoologien, särskildt i ornithologin. För kort tid sedan hade han öfverflyttat hit långt österut och bosatt sig vid Nuortijaur. Vistelsen i trakten af sistnämnda sjö varade nära en månads tid, hvarunder dels sjöns stränder, dels trakten vid floden Lutto, men isynnerhet de nära sjöns södra strand belägna höga fjällen, noga undersöktes. Den högsta af de fjälltoppar, som af expeditionen bestegs, Tuatasch, beräknades medelst en aneroid-barometer resa sig till en höjd af omkr. 4,000 fot och var sålunda det högsta kända berg inom vårt naturhistoriska område. Från toppen af detta fjäll hade man en otroligt vidsträckt utsigt såväl österut till fjellen vid Imandra, som vesterut till Saariselkä inom Finland. Vid klart väder sågos härifrån äfven på närmare håll några mycket höga fjäll, hvilka icke finnas upptagna på nya kartor, deribland ett, som beräknades ligga endast 5 à 6 mil söder om Peisenfjorden, syntes resa sig betydligt öfver alla andra i närheten. För att lättare kunna undersöka fjällregionens djur- och växtverld hade herr Envald med sin kamrat flyttat sitt tält dit upp samt bosatt sig der för en tid. Återresan skedde sedan uppför Nuortijoki till Sotataival, der båten drogs 4 verst öfver land till Kemi elf, och sedan längs sistnämnda flod till Kemiträsk, dit våra resande lyckligen anlände i början af september, efter att i öppen båt hafva tillryggalagt mer än 100 mil och oafbrutet under 6 veckors tid bott i tält samt derunder fått underkasta sig åtskilliga besvärligheter och umbäranden uti dessa af menniskor nästan helt och hållet obebodda landssträckor. Reseberättelsen, som äfven innehöll anteckningar om under resan

på särskilda orter observerade foglar och de intressantaste insektfynden, slutade med en redogörelse för herr Envalds undersökningar rörande möjligheten, lämpligaste sättet och kostnaderna för en forskningsresa genom det inre af ryska Lappmarken från Kola till Ponoj, uti hvilken äfven i geografiskt hänseende nästan alldeles okända och sommartiden obebodda trakt hittils ingen naturforskare färdats; och framgick af dessa undersökningar, att en af tvänne exkurrenter företagen sommarresa, hvarvid renar skulle användas såsom lastdjur, kunde verkställas med en kostnad af ungefär 3,000 à 3,500 mark.

Herr *Sahlberg* förevisade tvänne exemplar af den högst sällsynta Coleopter-arten *Trachypachus Zetterstedti* **Gyll.**, hvilka nu omsider vunnits för den finska samlingen. Det ena af dessa hade föredragaren anträffat bland en mängd till större delen af mal förstörda insekter, inlagda i bomull uti öppna lådor, förvarade uti skåp i den systematiska insektsamlingen. Af en anteckning uti lådan framgick, att dessa insekter blifvit insamlade i Patsjoki floddal. Då några andra lådor af samma beskaffenhet innehållande insekter och försedda med anteckningar af samma hand buro lokaluppgifterna »Öar i Enare sjö», »Peise» o. s. v. ansågo några närvarande medlemmar, att dessa insekter blifvit insamlade af herrar Nylander och Gadd på deras resa till Varanger fjord. Det andra exemplaret af denna insekt, hvilken hittills var funnen i högst få individer, men, då den bildar en från öfriga Carabicider i flera väsendtliga afseenden skild grupp, var en af de utaf entomologerna mest eftersökta arterna, fanns utan någon anteckning om fyndort eller samlare bland insekter från skilda lokaler uti en liten låda, som varit i aflidne professor Mäklins vård. Troligen var detta detsamma exemplar, som blifvit funnet vid Jockis i Tammela af Archiater Bonsdorff, såsom denne sjelf för en längre tid sedan för föredragaren uppgifvit. På senare tider hade denna art äfven blifvit anträffad af ingeniör Faust vid Tammerfors 1874.

Herr *Hougberg* förevisade en kull med ägg af *Fuligula ferina*, hvilken kronofogden Levison nu förärade till finska

samlingen. De voro tagna vid Emkarby i Finströms socken på Åland, derifrån herr Levison erhållit äfven några andra kullar. Förut var denna fogelart icke med full visshet känd såsom häckande inom vårt område.

Herr *Kihlman* anmälde, att han, vid granskning af det af herr C. E. Bergstrand till finska samlingen inlemnade exemplaret af *Lemna gibba* L., funnit detsamma bestå af oblandad *L. minor*. På det af Bergstrand angifna stället: en långt inskjutande hafsvik vid Strömsvik i Finström på Åland, hade föredragaren förgäfves eftersökt arten 1878. Förekomsten af *L. gibba* inom finska florområdet och särskildt på Åland syntes dock med hänsyn till dess utbredning inom grannländerna, icke osannolik, men, då likväl den enda botanist, som veterligen uppgifvit sig hafva observerat densamma inom Finland, förvexlat den med *L. minor*, måste hela uppgiften tills vidare anses såsom högst osäker.

Till publikation inlemnades: *Index alphabeticus Fungorum Fenniæ exsiccatorum, Centur. I—X, emendationibus additis,* och *Skiflingar iakttagna i Mustiala trakten den 18 november 1883* af P. A. Karsten.

Den 2 februari 1884.

I anledning af ordförandens på föregående möte gjorda förslag, beslöt sällskapet att anslå en summa af 300 mark såsom reseunderstöd åt en dertill kompetent person, hvilken åtoge sig att från de större djupen i några af våra större insjöar, främst Ladoga, i hvilka djurformer af marint ursprung upprepade gånger blifvit anträffade, upphemta vattenprofver i ändamål att lära känna såväl den fysiska, som kemiska beskaffenheten af det medium, i hvilket dessa djur kunnat fortlefva. Till verkställare af denna undersökning, hvilken äfven borde förenas med djupvattendraggningar, för utredandet af vattenfaunan i denna sjö, utsågs herr O. Nordqvist, hvilken äfven lofvade åtaga sig densamma sommaren 1885.

I sammanhang härmed förevisade herr *Nordqvist* en af honom konstruerad enkel vattenupphemtningsapparat, som

han låtit förfärdiga i Kuopio, och hvilken ansågs kunna användas till ifrågavarande ändamål.

Härpå uppläste herr *Nordqvist* en redogörelse öfver sina senaste sommar gjorda undersökningar om förekomsten af Ishafscrustacéer uti mellersta Finlands sjöar. Af denna redogörelse, som inlemnades till publikation i sällskapets »Meddelanden», framgick att föredragaren under draggningar i Maaninga sjö, Kallavesi, Päijänne och Pielisjärvi lyckats återfinna såväl *Mysis oculata var. relicta* **Lov.**, som *Gammarocanthus loricatus* **Sab.** Den förra förekom allmännare och mera utbredd på 12—51 fammars djup och i en temperatur vexlande mellan 5 och 13,7° C., den senare anträffades sparsammare och aldrig på mindre djup än 22 famnar och ej vid högre temperatur än 6,9° C. Af hvardera arten förevisades talrika exemplar.

Herr *Salhberg* förevisade tvänne nykomlingar till vår Coleopterfauna, neml. en Cerambycid, utgörande representant för ett hos oss förut ej anträffadt slägte, *Agapanthia angusticollis* **Schönh.**, som blifvit funnen sistlidne sommar i Ryska Karelen af herr A. Günther, samt en liten Scydmaenid, *Neuraphes Sparshalli* **Denny**, hvilken midt under vintern, i början af januari månad togs på Runsala vid Åbo af herr Wikström. Den förra arten var inom Skandinavien veterligen funnen endast för en längre tid sedan vid Kristiania, den senare var tagen i Halland.

Herr *Ehnberg* förevisade 4 för finska samlingen nya fjärilarter, hvilka han senaste sommar tagit i östra Finland. En af dessa *Mamestra nebulosa* **Hufn.**, som var ny för vår fauna, men förut anträffats vid S:t Petersburg, togs i 6 exemplar i trädgårdar i S:t Michel i slutet af juni och början af juli. De öfriga *Gastropacha Pini* **L.**, *Mamestra Chenopodii* **S. V.** och *M. bicolorata* **Hufn.** voro af gammalt kända såsom förekommande hos oss, ehuru de förut saknades i finska samlingen. Den förstnämnda utkläcktes i fångenskap ur en larv tagen i tallskog vid Villmanstrand, de öfriga fångades vid S:t Michel.

Herr *Reuter* förevisade exemplar af en kosmopolitisk myr-art *Monomorium Pharaonis* L. som under senaste år anträffats i enorm mängd i boninghus och bagerier i Åbo och Helsingfors samt anknöt härtill några meddelanden om i frågavarande sannolikt från Ryssland med mjölmattor hit importerade fruktansvärda skadedjur. Vidare förevisade herr Reuter ovanligt små, blott på sin höjd två millimeter långa exemplar af gula myran *Lasius flavius* L., tagna vid Ispois under stenar. Dylika individer omtalas äfven från Schweiz och Frankrike.

Slutligen meddelade herr Reuter några bidrag till kännedomen om våra Podurider. Såsom för faunan nya anmältes: 1 *Beckia (Cyphoderus) albinos* Nicol. funnen vid Ispois i sällskap med sistnämnda myra, i Sverige äfvenledes känd såsom myrmecophil; 2) *Entomobrya (Degeria) myrmecophila n. sp.* utmärkt från alla samslägtingar genom sin skifferblåa eller blågråa färg, afbruten här och der och isynnerhet på fjerde abdominalsegmentets bas af ljusa fläckar, äfvensom genom den ovanligt långa sista antennleden, var tagen i sällskap med särskilda myrarter såväl i närheten af Åbo, som Helsingfors; 3) *Entomobrya marginata* Tullb. funnen här och der talrik på stubbar isynnerhet i granskog och 4) *Entomobrya lanuginosa* Nicol. funnen uteslutande på fuktiga lokaler i Kyrkslätt, vid Åbo och på Dalarö utanför Stockholm. Sistnämnda art, som icke upptagits af Tullberg såsom funnen i Sverige, hade af herr Brook uti en senaste år i The Linnean Societys Journal vol. XVII offentliggjord revision af slägtet *Entomobrya* utan allt skäl blifvit förd såsom synonym till *E. multifasciata*, från hvilken den skiljes redan vid första ögonkastet genom sin ljusgröna färg. Samma författare hade äfven, enligt föredragarens åsigt likaledes alldeles utan skäl, indragit under samma art de af Tullberg i Sveriges Podurider beskrifna arterna *E. muscorum, corticalis* och *marginata*. I sammanhang härmed meddelade herr Reuter, att den af honom först under namn af *Degeria superba* Reut. beskrifna art, hvilken lefde flockvis uteslutande på smärre *Salix* buskar

öfver större delen af södra Finland, numera befunnits utgöra ett eget ganska karakteristiskt slägte.

Herr *Palmén* förevisade skinnet af en svart räf *Canis vulpes var. nigroargenteus*, hvilken under vintern blifvit dödad med gift i Ijo af studeranden G. Durchman och nyligen vunnits till universitetets finska samling.

Då årskassans tillstånd denna gång ansågs jemförelsevis tillfredsställande, så att en del deraf kunde bortgifvas såsom reseunderstöd för instundande sommar, beslöt sällskapet att för vinnande af tid nu redan genom tidningsannons uppmana de medlemmar, som önskade komma i åtnjutande deraf för zoologiska eller botaniska exkursioner, att före den 1 mars inlemna sina ansökningar derom jemte reseplan till sällskapets ordförande.

Till publikation i *Acta* inlemnades: *Adnotationes de Pilosellis fennicis I, Anteckningar öfver Finlands Pilosellae* af J. P. Norrlin, och för Meddelandena: *Symbolae ad Mycologiam Fennicam XIV* af P. A. Karsten; *Bidrag till kännedom af Finska vikens övegetation III, Tillägg till Hoglands Fanerogamflora* af M. Brenner och *Om förekomsten af Ishafscrustaceer uti mellersta Finlands sjöar* af O. Nordqvist.

Den 1 mars 1884.

Ordföranden, herr Lindberg, tillkännagaf, att till honom inom den dertill af sällskapet utsatta tiden inlemnats fyra ansökningar om reseunderstöd för instundande sommar, alla för entomologiska forskningar och insamlingar, samt uppläste dessa ansökningar jemte dem bifogade reseplaner. Den första af dessa var undertecknad af herr D. A. *Wikström*, hvilken under maj, juni och en del af juli månader önskade företaga en resa till kusttrakterna af Satakunta och de nordligaste öarne af Åländska skärgården hufvudsakligast Ulfsby, Norrmark, Hvittisbofjärd, Sastmola och Pyhämaa socknar på kusten samt Brändö och Kumlinge i skärgården, i afsigt att insamla insekter förnämligast Coleoptera, Hemiptera och Le-

pidoptera, samt härtill anhöll om ett understöd af 200 mark. Den andra var af herr R. *Hammarström,* hvilken anhöll om ett resebidrag af 300 mark för entomologiska exkursioner i trakterna kring Jänisjärvi sjö, hufvudsakligast socknarna Suistamo, Pälkjärvi och Tohmajärvi i ändamål att insamla Coleoptera, Lepidoptera och Hymenoptera. Den tredje var inlemnad af herr K. J. *Ehnberg,* hvilken hade för afsigt, att företaga en forskningsresa under juni och en del af juli månader till trakterna längs Ladogas östra stand mellan Svir flodens mynning och Sordavala, hufvudsakligast för undersökning af Lepidopter-faunan, och derför anhöll om ett reseunderstöd af 200 mark. Den sista var undertecknad af herr R. *Envald,* hvilken planerat, att senare delen af sommaren och hösten företaga en exkursionsresa till norra delen af Ryska Karelen emellan norra Karelen och Hvita hafvet samt till de Solovetska öarna, hufvudsakligast för att insamla Coleoptera, Hymenoptera och Hemiptera, samt för ändamålet anhöll om ett understöd af 800 mark.

Då samtliga dessa reseföretag gällde trakter, som förut i entomologiskt afseende voro okända, samt exkurrenterne ansågos kunna till vetenskapens nytta utföra dem, beslöt sällskapet bifalla alla dessa ansökningar. I sammanhang härmed beslöt sällskapet, att tilldela lyceisten W. *Laurén* i Vasa en gratifikation af 150 mark för af honom under senaste sommar och höst med synnerlig omsorg förda växtfenologiska anteckningar.

Herr *Reuter* förevisade en för Finland ny *Nabis*-art, af föredragaren kallad *N. boreellus,* hvaraf tre exemplar af den kortvingade formen blifvit tagna i Pudasjärvi i norra Österbotten af herr Envald. Denna nya art liknade genom det brunfläckiga connexivum *N. Reuterianus* **Put.**, beskrifven från södra Frankrike, men afvek genom olika antennbildning, i det första leden var tydligt kortare och tjockare, fjerde deremot betydligt längre än hos den franska arten, samt framlåren kortare och på öfra sidan bruna såsom hos *N. brevis* **Scholz.** Från denna senare hos oss allmänt förekommande art skiljde sig *N. boreellus* genom tydligt kortare, i midten

tjockare första antennled samt genom olika form och längd af täckvingarne hos den kortvingade formen, i det corii utkant var starkare krökt, hvarigenom ej blott connexivum utan äfven dorsalsegmentens sidor blifva obetäckta.

Vidare omnämnde herr *Reuter,* att herr Envald bland annat från Leppävirta i norra Savolaks medfört ett exemplar af den förut hos oss endast i Pargas och Kangasala funna sällsynta Capsiden *Brachyarthrum limitatum* Fieb., och tillade föredragaren, att denna arts verkliga näringsväxt var *Populus tremula,* på hvilken han senaste sommar i Pargas tagit imagines och äfven nympher i stor mängd, då det exemplar, han fordom funnit på *Spiraea salicifolia,* hade nedfallit från samma träd på en under dem växande Spiraea-häck, hvarföre tidigare uppgifter, att denna senare växt var artens näringsplanta, såsom oriktiga rättades.

Föredragaren meddelade vidare, att han ånyo granskat det af herr J. Sahlberg vid Solomina i Ryska Karelen tagna exemplar af en *Lygus*-art, hvilken af herr Sahlberg i hans förteckning öfver Hemiptera Heteroptera, samlade i Ryska Karelen 1869, upptagits under namn af *L. nigronasutus* Stål, samt under samma namn beskrifvits af föredragaren i hans *Revisio Capsidarum* p. 53. Liknande exemplar hade herr Reuter senaste sommar funnit på *Artemisia absinthium* tillsammans med den typiska formen af *L. lucorum* Mey. och genom jemförelse af en serie öfvergångsformer vunnit visshet derom, att den under namn af *nigronasutus* från Finland beskrifna formen vore blott en färgvarietet af *L. lucorum* och aldeles skild från den rätta *L. nigronasutus* Stål, en art som enligt undersökning af det i Riksmuseum i Stockholm befintliga typexemplaret stode nära *L. limbatus* L. Äfven från den sydeuropeiska *L. apicalis* Fieb., hvilken den liknade med afseende på de svartfläckiga hemielytra, skildes den genast genom den i spetsen icke svarta cuneus, svart-taggiga tibier och kortare rostrum. Vidare hade herr Reuter genom noggrann undersökning af det mindre väl konserverade exemplaret af en *Orthotylus* från Uskela, som af J. Sahlberg i hans *Enumeratio Hemipterorum gymnoceratorum Fenniæ* hänförts

till *O. viridinervis* Kirschb., öfvertygat sig om, att den vore skild från den verkliga i Finland ännu icke funna *viridinervis* genom de mättadt gröna, icke genomskinliga och starkt glänsande hemielytra, hvilkas utkant dessutom var starkare cilierad, samt genom antennerna, som icke voro blekgula, utan lergula, mot spetsen bruna, och på andra leden saknade de utstående långa hår, som utmärkte *viridinervis*. Deremot kunde han icke finna någon verklig specifik olikhet mellan exemplaret och spädare individer af *O. marginalis* Reut. (= *nassatus* Fall., nec Fabr.). *O. viridinervis* borde derför utmönstras från Finlands fauna.

Slutligen meddelade föredragaren, att herr N. Sundman vid Leutch i vestra Sibirien uti granskog tagit den förut okända honan af *Atractotomus morio* J. Sahlb., som hittills varit känd endast i ett hanexemplar, taget i Jaakkimvaara socken äfvenledes i granskog af herr Sahlberg. Exemplaren af alla de omnämnda arterna förevisades.

Herr *Lindberg* lemnade nya bidrag till den skandinaviska mossfloran. Såsom för vetenskapen nya anmältes tvänne *Brya*, af hvilka den ena, benämnd *Bryum fuscum,* som var upptäckt af föredragaren vid Fredriksberg nära Helsingfors, var en stor vacker art, närmast beslägtad med *Br. intermedium,* utmärkt bl. a. genom vida större och mörkare kapsel med längre hals än samslägtingarna. Den andra, för hvilken föreslogs namnet *Br. Bomanssoni,* och hvilken var tagen på tre skilda lokaler på Åland af herr Bomansson samt i Upland m. fl. orter i Sverige, stod närmast *Br. erythrocarpon* Schwaegr., men utmärkte sig genom bredare blad försedda med stora celler och starkt sågade, tydligt kantade sidokanter samt klubblik, nästan glanslös, brun kapsel. Såsom en intressant novitet för vår flora anmäldes vidare en utmärkt vacker lefvermossa *Peltolepis grandis,* hvilken blifvit funnen i Kuusamo af herr V. Brotherus. Vidare hade herr Lindberg numera kommit till den slutsats, att den hos oss allmännast förekommande och mest utbredda *Sphagnum* af gruppen *palustria,* vore en skild art, *Sph. medium,* hufvudsakligast utmärkt genom chlorophyllcellernas läge i midten af

bladen. Den rätta *Sph. palustre* **L.** var deremot hos oss ytterst sällsynt och endast funnen i landets södra del. Likaledes hade *Tayloria acuminata* (**Schleich.**) **Hornsch.**, hvilken anträffats på Dovre, befunnits vara en från *T. splachnoides* väl skild art, utmärkt bl. a. genom smalare blad med ytterst fina bladspetsar, och af föredragaren närmare beskrifven i *Revue bryologique* för detta år. Utförligare beskrifningar öfver dessa arter skulle ingå i föredragarens till »*Akterna*» anmälda *Manipulus tertius muscorum,* till hvilka för öfrigt en hel mängd arter, särskildt af slägtet *Bryum,* på senare tider tillkommit.

Herr *Reuter* meddelade, att hans broder, lyceisten E. Reuter, senaste vår i ekskog vid Katrinedal anträffat icke allenast flere exemplar af blåsippan med aldeles hvita kalkblad, utan äfven några fullständigt dubbla blommor af samma art, der alla ståndare och pistiller på samma planta voro ombildade till kronblad. Exemplar af hvardera af dessa former skulle med det snaraste inlemnas till finska samlingarna.

Herr *Kihlman* förevisade en hybrid af *Cirsium palustre* och *heterophyllum,* tagen i Satakunta af herr Hj. Hjelt, hvilken afvek från den af herr Norrlin nyligen beskrifna hybriden af dessa arter bland annat genom bladens form, hvarför den af föredragaren ansågs härstamma från en *heterophyllum*-form med *hela* blad.

Herr *Erikson* förevisade åtskilliga anmärkningsvärda kärlväxter, som han funnit under sina exkursioner på Åland. En för vår flora helt och hållet ny art var *Geranium dissectum* **L.,** hvilken anträffats vid Emnäs i Finström socken. Inom Skandinavien var denna art utbredd från södra delen till Upland. Den hos oss så sällsynta formen *Galium aparine* * *genuina* **Vesterl.,** hade af föredragaren observerats temligen allmän på flere ställen, t. ex. vid nyssnämnda Emnäs. Af de öfriga voro följande för de Åländska öarne nya: *Lithospermum arvense* * *caerulescens* **DC.** fr. Emnäs i Finström, *Picea excelsa* * *viminalis* **Sparrm.** fr. Rangsby i Saltvik; *Trichera arvensis v. integrifolia* **Coult.** fr. Finström samt *Briza media** *pallescens* **Döll.** fr. Dalkarby i Jomala.

Till publikation inlemnades *Symbolae ad Mycologiam fennicam* P. XIV af P. A. Karstén.

Den 5 april 1884.

Sekreteraren herr *Sahlberg* tillkännagaf, att han fullgjort det honom på ett extra möte den 27 mars lemnade uppdraget, att på den nyligen aflidne store patrioten *Elias Lönnrots* graf på sällskapets vägnar nedlägga en enkel krans, såsom uttryck af sällskapets vördnad och tacksamhet för såväl hans fosterländska verksamhet öfverhufvud, som särskildt för den ovärderliga tjenst han gjort den inhemska botaniken genom utarbetandet af första upplagan af *Suomen kasvisto,* hvari grunden blifvit lagd till den finska botaniska terminologin.

Herr *Lindberg* meddelade, att han nu varit i tillfälle att granska originalexemplar af den för 60 år sedan på Dovre funna mossan *Heterocladium Kurrii* **Schimp.**, och hvilken allt fortfarande för skandinaviska botanister förblifvit okänd. Genom dr Hookers välvilja hade han nemligen fått sig tillsänd en bit af Schimpers originaltyp och dervid funnit den vara endast en form af *Heterocladium sqvarrosulum* **(Voit).**

Herr *Elmgren* förevisade och inlemnade till samlingen en för vår flora ny Synantherée *Rudbeckia hirta* **L.**, hvilken anträffades i Aug. 1883 till först af eleven Karl Ignatius samt sedan af fröken Elin Elmgren, vildt växande på en liten äng, som förut varit odlad, mellan Bastvik och Stensvik vid Esbo viken. Enligt svenska trädgårdsföreningens tidning hade den äfven på 1870-talet anträffats förvildad, först vid vattenkuranstalten i Hjo, sedermera äfven på ett par andra ställen, hvilket visade, att den höll på att blifva hemmastadd i norden. Den uppgafs i Sverige hafva inkommit med timotheifrö från Amerika, dess egentliga hemland, men sannolikare vore, att den kommit dit från trädgårdar i Tyskland, der den syntes vara allmän och väl uthärda klimatet samt årligen lemna mogna frön. I våra trädgårdar torde den icke förekomma, åtminstone icke ofta. Stället, der växten anträffades, låg ett stycke från stranden och långt

ifrån trädgårdar, hvarför den icke gerna kunde antagas hafva ditkommit på annat sätt än med höfrö. Enligt herr Lindbergs uppgift, var denna växt äfven funnen vid Jollas på Degerö invid Helsingfors af prof. Pippingsköld samt på en äng i Tölö nära Helsingfors.

Herr *Kihlman* förevisade ett exemplar af *Crepis sibirica* L., hvilket han funnit bland de växter, som af herr A. Günther i Petrosawodsk nyligen förärats till sällskapets samlingar. Exemplaret uppgafs vara insamladt i närheten af floden Svir, således på gränsen af vårt naturalhistoriska område. Denna växtart var utbredd öfver större delen af Sibirien och europeiska Ryssland ända till Dahurien, Baikalsjön, Altai och Kaukasus. I Europa bildades gränsen för dess utbredningsområde, så vidt detsamma hittills vore bekant, af en linie dragen öfver Steyermark, Mähren, Volhynien, Moskwa, Wiatka och Indega i Samojedernas land. Fyndorten vid Swir hade sålunda sitt intresse såsom varande en af artens längst framskjutna poster mot nordvest. Växtens ståndort i mellersta Europa uppgifves vara subalpina lundar.

Herr *Wainio* förevisade ett exemplar af en för Helsingfors-trakten ny fnösksvamp, *Ganoderma lucidum,* som han tagit på Mjölön.

Herr *Brenner* förevisade och inlemnade till finska samlingarna 52 arter fröväxter, mest barlastväxter, tagna vid Uleåborg af stud. S. W. Liljeblom. Bland dessa framhöllos särskildt *Bromus commutatus* Scrad., ny för vår flora, *Diplotaxis tenuifolia* DC., *Scleranthus perennis* L., förut hos oss funnen endast vid Viborg, m. fl. Vidare fästade herr Brenner uppmärksamheten vid en egendomlig varietet af *Ervum hirsutum,* som genom sin fåblommighet och fåbladighet närmade sig *E. tetraspermum,* och för hvilken han föreslog namnet *f. pauciflora.*

Herr *Saelan* förevisade ett exemplar af *Matricaria discoidea*, som var taget i botaniska trädgården härstädes redan 1849 af lektor Nervander, och hvilket troligen var ett af de tidigast i vårt land funna, samt redogjorde i korthet för denna, egentligen från nordöstra Asien härstammande,

växtarts hastiga utbredande öfver vårt flora-område, hvarest den nu var ganska allmän på bebygda ställen och spridd ända upp till Uleåborg och Torneå (enl. Hougberg) samt förekommande så väl i landets inre, der den t. ex. i Hollola, enligt uppgift af herr Wainio, undantränger *Polygonum aviculare* på gårdsplaner, som äfven på små holmar och skär i Finska viken.

Herr *Reuter* förevisade ett exemplar af en för vår fauna ny Capsid *Psallus lapponicus* **Reut.**, taget i Muonioniska af prof. Mäklin, i hvars efterlemnade samlingar han nyligen anträffat det. Denna art, som var den sista från Skandinaviens Lappmarker kända Hemipter, som icke äfven var funnen i Finland, togs först i Sveriges södra Lappmarker af prof. Boheman samt anträffades sedermera äfven på Vogeserna, på Schweitzer alperna 4—5,000 fot öfver hafvet, på Jura 3,000 fot högt på *Pinus picea,* i Tyrolen 5,000 fot högt på *Larix* samt på Tatra berget i Ungern.

Herr *Sahlberg* förevisade tvänne för vår fauna nya Coleoptera, hvardera tagna vid Petrosawodsk af herr Günther och funna bland en större samling insekter, som blifvit insända till bestämning med tillåtelse att för de finska samlingarna behålla för dem behöfliga exemplar. Den ena af dem var en Curculionid *Cleonus trisulcatus* **Hbst.**, hvilken äfven var funnen i södra och mellersta Sverige, den andra var en trädgnagare *Hylastes cunicularius* **Er.**, hvilken ännu icke var känd såsom förekommande på den Skandinaviska halfön, men deremot ej var sällsynt i mellersta Europa och äfven tagen i enstaka exemplar i Kurland och Livland. Vidare meddelade herr Sahlberg, att finska samlingarna genom herr O. Engströms frikostighet kommit i besittning af en för dem högst intressant skalbage *Litodactylus leucogaster* **Marsh.**, hvilken visserligen blifvit räknad till vår fauna på grund af ett exemplar, som blifvit funnet uti en af herr Savenius för nära ett sekel sedan i särskilda delar af landet sammanbragd samling, men om hvars fyndort man saknat uppgift. Det af herr Engström skänkta exemplaret var taget i Kangasala socken i Tavastland. Arten, som utgör representant för ett hos oss

förut ej anmärkt slägte, förekommer äfven i Sverige och Östersjöprovinserna.

Herr *Hougberg* meddelade, att agronomen Castrén redan den 15 mars detta år funnit ett korsnäbbsbo med stora dunungar i närheten af Torneå.

Till publication inlemnades *Fungi rariores fennici atque nonnulli sibirici a d:re Edv. Wainio lecti* af P. A. Karsten och *Anteckningar om floran i Inari Lappmark* af O. Kihlman.

Årsmötet den 13 Maj 1884.

Ordföranden uppläste en så lydande berättelse öfver sällskapets verksamhet under det tilländagångna året:

»Under det sist förflutna året har sällskapet utgifvit det 8:de häftet af sina »Notiser», ehuru detsamma ej blifvit fulländadt i öfverensstämmelse med den ursprungliga planen, samt 9:de och 10:de häftena af sina »Meddelanden». Derjemte torde redan i höst det 11:te häftet af sagda Meddelanden samt 2:dra delen af *Acta Soc. pro Fauna et Flora fennica* hinna bli afslutade. Uppsatser till införande i sällskapets Meddelanden hafva influtit temligen ymnigt, nämligen från herr **M. Brenner:** Bidrag till kännedom af Finska vikens övegetation III, Tillägg till Hoglands Fanerogamflora; **P. A. Karsten:** Index alphabeticus Fungorum Fenniæ exsiccatorum cent. 1—9 emendationibus additis; Skiflingar, iaktagna i Mustiala trakten den 18 Nov. 1883; Symbolæ ad Mycologiam fennicam partes 13 et 14 samt Fungi rariores fennici atque nonnulli sibirici a d:re D. Wainio lecti; **O. Kihlman:** Anteckningar om Floran i Inari Lappmark; **O. Nordqvist:** Om förekomsten af Ishafskrustacéer uti mellersta Finlands sjöar; **Th. Saelan:** Om en för vår flora ny fröväxt *Alsine verna* (L.). Slutligen har herr **J. P. Norrlin** till Akterna bidragit med en afhandling under titel: Adnotationes de Pilosellis fennicis I. Alla dessa uppsatser äro antingen redan tryckta eller skola snart blifva det.

Reseberättelser hafva afgifvits af herr Envald, som redogör för de entomologiska iakttagelserna under sin i sällskap med stud. H. Hollmén verkställda resa till vestra delen af Ryska Lappmarken under sist förflutna sommar, samt från herr O. Nordqvist, hvilkens reseberättelse redan föreligger tryckt under nyss anförda titel. Herr N. erhöll nemligen i fjol vid årsmötet ett resebidrag af 200 mark för djupdraggningar efter hafskrustacéer i Kallavesi vattendrag mellan Leppävirta och Idensalmi.

Följande reseunderstöd hafva under innevarande vår utdelats: åt stud. **D. A. Wikström** 200 mark för en entomologisk resa till kusttrakterna af Satakunta och de nordligaste öarne af Åländska skärgården; åt stud. **E. R. Hammarström** 300 mark för insamlingar af insekter i nejderna kring Jänisjärvi sjö; åt stud. **K. J. Ehnberg** 200 Mark för att undersöka Ladogas östra strand mellan Svir flodens utloppsmynning och Sordavala, samt åt mag. **R. Envald** 800 Mark för en resa till norra delen af Ryska Karelen och Solovetska öarne i Hvita hafvet. Hvilka alla färder anträdas uteslutande i entomologiskt syfte. Slutligen har sällskapet tilldelat lyceisten i Vasa V. Laurén en gratifikation af 150 mark för de af honom under senaste sommar omsorgsfullt utförda växtfenologiska anteckningarna.

Emedan med detta år statsanslaget upphör, har ordföranden till K. Senaten ingått med anhållan om att Sällskapet måtte fortfarande få uppbära detsamma, likväl förhöjdt till 3000 mark, och kunna vi med tillförsigt vänta det denna summa blir beviljad för en längre tid framåt.

Månadssammankomsterna hafva varit teml. talrikt besökta och derunder föredrag och meddelanden gjorts af herrar Brenner, Ehnberg, Elmgren, Envald, Eriksson, Hougberg, Kihlman, Lindberg, Mela, Nordqvist, Palmén, Reuter, Saelan, Sahlberg och Wainio, hvarjämte framstälts tvänne förslag af allmännare intresse. Det ena af ordf. rörande utsändande af lämplig person för att från de största djupen i våra insjöar upphämta prof på vattnet, hvari flera eljest maritima djurformer, företrädesvis kräftdjur, gång på gång blifvit funna, i

afsigt att möjligen i vattnets sammansättning spåra en af orsakerna till deras förekomst. Då frih. E. Hisinger medgifvit, att det af honom skänkta kapitalet af 300 mark finge för ändamålet disponeras, biföll sällskapet till nämnda förslag och uppdrog dess utförande åt herr O. Nordqvist, som dock ej kunde tidigare än sommaren 1885 förfoga öfver tillräcklig tid härför. Det andra åter af herr Elfving, gående ut på att åt universitetets allmänna bibliothek öfverlemna sällskapets boksamling, skall nu i dag närmare pröfvas.

Detta år hafva tvänne af nordens stormän inom andens verld aflidit, hvilka begge hvar för sig brutit nya banor på menskligbetens odlingsfält och hvilka begge under långa år utgjort sällskapets förnämsta prydnad. Den ene svensken **Sven Nilsson,** utmärkt både som arkäolog, paläontolog och zoolog, inom hvilka alla vetenskaper han förvärfvat sig ett vida frejdadt namn, afled vid den höga åldern af nära 97 år. Den andre, vår lika käre som store **Elias Lönnrot,** slutade sin lefnadsbana äfven han mätt af år, arbete och ära. Att skildra denne tidehvarfvets måhända störste son inom vårt land, kan så mycket mindre komma i fråga, som hans lifsgerning helt nyss vid ett par högtidstillfällen blifvit utförligt och vältaligt tolkad, dock måste vi särskildt framhålla hans betydelse för den inhemska naturforskningen genom att han först af alla började skapa finska uttryck för den botaniska vetenskapens enklare behof genom utgifvandet af *Suomen Kasvisto.* Sällskapet, som i honom vördade en af Finlands störste män och sin mest framstående hedersledamot, ville äfven i sin mån hedra hans minne, hvarför det sände honom en krans, hvilken af sällskapets sekreterare nedlades på hans graf den 3 sistlidne April.

Till nya medlemmar af vårt samfund hafva invalts: forstmästaren A. W. A. Brander, löjtnant mag. O. Nordqvist samt studerandene P. W. Granberg, Hj. Grönroos och Ferd. von Wright.»

Sällskapets intendenter herrar Palmén och Elfving lemnade härefter redogörelse för de af dem vårdade naturhisto-

riska samlingarnas förkofran sedan senaste årsmöte. Herr Palméns berättelse var af följande lydelse:

»Äfven detta år har bragt åt samlingarna af finska vertebrater nya former, i det en nykomling för vår däggdjursfauna *Myoxus quercinus*, tagen i Uukuniemi af Pastor P. Poutiainen blifvit insänd genom försorg af lektor Genetz; sammalunda en silfverräf, inköpt från Österbotten och tillvaratagen af stud. G. Durchman. Vidare böra omnämnas ägg af *Fuligula ferina*, hvilka förut saknats i finska samlingen, tagna på Åland af kronofogden Levison; härtill komma några sällsynta foglar såsom en turturdufva (E. Wasenius), *Emberiza aureola* från Salmis, tagen af befallningsman Åkerman, samt *Upupa epops* från Åland (W. Juslin).

Utaf lägre djur är det såsom vanligt åter samlingen af insekter, som ökats med nya arter. Så har samlingen af Coleoptera tillvuxit med 7 arter, Lepidoptera med 4 arter, Hemiptera med 5 arter och Hymenoptera med en art. Slutligen har det återstående af kand. Cajanders efterlemnade finska Crustacéer blifvit öfverlemnadt till museum.

Såsom tillförene har prof. J. R. Sahlberg nedlagt mycken möda på skötseln af insektsamlingarna; prof. Reuter har bestämt Hemiptera från norra Finland och stud. Ehnberg har slutfört uppställandet af finska fjärilsamlingen, hvilket arbete en längre tid varit afbrutet. Samlingarna hafva under året emottagit gåfvor af följande personer: Proff. Reuter och Sahlberg, magg. Envald och N. Sundman, pastor P. Poutiainen, dr. P. A. Karsten, konrektor Aschan, lektor Unonius, befallningsman Åkerman, doc. Wainio, kronofogden Levison, protokollsekreteraren Spoof, forstmästaren A. Günther, drr. O. Engström, Blåfjeld och K. Juslin, med. kand. Hougberg, ingeniör Kullhem, hemmansegaren Jalkanen, studerandene R. Hammarström, J. E. Ekström, Eurén, K. Törngren, D. A. Wikström, Hj. Wasastjerna, Grönroos, herr O. Blom, eleverne Bj. Lindberg, E. Wasenius, Tallgren, Elmgren, Levander och Laitinen, vaktmästaren Forsell, gossarne Glad och Graeffe samt intendenten».

För de botaniska samlingarna afgaf herr Elfving följande redogörelse:

»Under det förflutna året hafva de botaniska samlingarna förökats med 874 kärlväxter, 18 mossor, 735 lafvar, 2 alger, 96 svampar samt 38 numror frön. De mest omfattande bidragen hafva lemnats af herr professor Th. Saelan samt docenten Wainio (fröväxter från Savolaks och lafvar från Lappmarken). Mindre, men delvis ganska värdefulla gåfvor hafva inlemnats af fru lektorskan H. Hjelt, hrr proff. S. Elmgren, E. Hjelt och G. Johansson, doktorerne E. Bonsdorff, R. Hult, O. Kihlman och E. Nervander, rektor M. Brenner, lektor Hj. Hjelt, magistrarne A. Arrhenius, O. Collin, E. Eriksson och R. Envald, forstmästar A. Günther, studd. W. Granberg, F. W. Hasselblatt, H. Hollmén, S. W. Liljeblom, Hj. Neiglick och J. Sederholm samt lyceisterne K. G. von Kothen, W. Laurén (en vacker samling fröväxter från Vasa), H. Lindberg, C. Olander och E. Reuter, hvarjemte genom herr rektor M. Brenners och lektor Unonii försorg åtskilliga, af elever i härvarande skolor insamlade växter blifvit för samlingarna vunna. Bland de inlemnade fröväxterna förtjena särskildt att framhållas: *Arnica alpina* L. (Ryska Lappmarken, R. Envald), *Crepis sibirica* L. (Petrosawodsk, A. Günther), *Geranium dissectum* L. (Åland, E. Eriksson) samt *Salix capraea* × *nigricans* (Helsingsfors, O. Kihlman), alla nya för samlingen.

Utom att granskningen af fröväxter på vanligt sätt blifvit fortsatt, hafva *Pilosellae* blifvit bestämda af herr professor J. P. Norrlin i öfverenstämmelse med hans nyligen i sällskapets Acta tryckta afhandling. Dessutom har svampsamlingen, efter att hafva granskats och delvis förtecknats af herr doktor P. A. Karsten, blifvit ordnad, och utgöres den för närvarande af 1301 arter i 3192 exemplar, fördelade på de skilda ordningarna som följer:

Basidiomycetes . . .	623	arter i	1758	exemplar
Pyrenomycetes . . .	233	»	545	»
Discomycetes	259	»	527	»
Myxomycetes	37	»	81	»

Uredineae · · · · · ·	65	arter i	145	exemplar
Ustilagineae · · · · ·	7	»	14	»
Ceterae · · · · · · ·	77	»	122	»

Af bibliotekariens, herr Bergroth, årsberättelse framgick att sällskapets bibliotek under året vunnit en tillväxt af 210 band, såsom förut till största delen utgörande gåfvor af de vetenskapliga institutioner i utlandet, med hvilka sällskapet underhåller skriftutbyte. Till dessas antal hade under året tillkommit 8: *Naturwissenschaftlicher Verein* i Frankfurt a. d. Oder, *Naturforschende Gesellschaft* i Freiburg, *Geografische Gesellschaft* i Greifswald, *Société d'études scientifiques* i Angers, *Société française de botanique* i Courrensan, Redaktionen af *Revue mensuelle d'entomologie* i St. Petersburg, *Academy of natural sciences* i Davenport och *U. S. geological Survey* i Washington. Enskilda gåfvor hade sällskapet fått emottaga från herrar Newlands, Norman, Reuter, Saint-Lager och Trautvetter.

Den af herr Elmgren upplästa redogörelsen för förvaltningen af sällskapets penninge tillgångar vidhandengaf bland annat, att den stående fonden under årets lopp ökats med 790 mark och nu visade en kapitaltillgång af 24,696 mark, 47 penni. De mest betydande utgifterna hade varit reseunderstöd och observationsarvoden 6,300 mark och tryckningskostnader 1,598 mark 76 p.

Tvänne värdefulla exsiccatverk, hvaraf utgifvarne förärat exemplar till Universitetets botaniska museum, förevisades af herr Lindberg: *Erythraeae exsiccatae, Fasc. I* af V. B. Wittrock och *Herbarium Pilosellarum Fenniae, Fasc. I* af J. P. Norrlin, det senare utgörande en illustration af herr Norrlins i sällskapets *Acta* publicerade afhandling *Adnotationes de Pilosellis fennicis I.* I sammanhang härmed omnämnde herr Lindberg, att 5:te fascikeln af herr V. F. Brotheri *Musci Fenniae exsiccati* nyligen utdelats.

Vidare förevisade herr *Lindberg* exemplar af den hos oss förut ej anmärkta *Bidens platycephala* **Oerst.**, tagna af

herr O. Collin på vägkanter i närheten af Tavastehus, dit den förmodades hafva inkommit med ryska militärtransporter. För detta fynd skulle i *Meddelandena* utförligare redogöras.

Herr *Granberg* förevisade en form af *Betula verrucosa* med egendomligt 3—5 klufna blad, hvaraf ett träd anträffats i Jämijärvi kapell af herr R. Herlin, äfvensom en teratologisk form af *Plantago major* med sammansatt blomställning, tagen af herr J. Wasastjerna i Helsinge.

Herr *Palmén* omnämnde, att han från herr K. Ehnberg mottagit ett meddelande af innehåll att herr Ehnberg nyligen i närheten af St. Michel lyckats återfinna den märkvärdiga skalbaggen *Hapalus bimaculatus* **L.**, äfven nu i sällskap med biet *Colletes cunicularius* **L.**, på hvars bekostnad den anses lefva.

Till publikation i Meddelandena anmäldes: *Symbolae ad Mycologiam fennicam XV* af P. A. Karsten, *Plantae vasculares in Lapponia maxime meridionali et Ostrobothnia boreali observatae* af Hj. Hjelt och *Om Bidens platycephala* **Oerst.** af O. Collin.

Den 4 oktober 1884.

Herr *Elmgren* förevisade exemplar af en fröväxt, *Sherardia arvensis,* hvilken blifvit funnen växande bland *Reseda* vid Bastviks ångsåg i Esbo den 17 aug. af eleven Ignatius. Denna växt hade föregående sommar äfven blifvit anträffad vid Viborg samt för sällskapet anmäld af herr Brenner. Vidare förevisade herr Elmgren en monströs form af *Calendula officinalis,* der 11 långt skaftade blomhufvuden flocklikt utvuxit från ett och samma blomfäste.

Herr *Sahlberg* anmälte en för vår flora ny kärlväxt *Sempervivum tectorum* **L.,** hvilken han i slutet af juni senaste sommar anträffat växande ganska ymnigt, ehuru i ännu outvecklade exempar, på en längre sträcka längs torra, gräsbevuxna sandvallar utmed Ladogas östra strand invid Haapanava enstaka skogvaktarebostad omkr. 5 mil norr om Svirs

mynning. Inom Skandinavien var denna art utbredd från Skåne till Södermanland. Vidare förevisade och inlemnade herr Sahlberg till samlingarna på eleven Hugo Munks vägnar ett exemplar af den sällsynta och hittills endast i högst få exemplar hos oss anträffade orchidéen *Cephalanthera rubra*, hvilket denne jemte lyceisterne Anthoni i slutet af juli sistlidne sommar funnit tillsammans med 4 andra dylika växande uti en skogslund på Karkkali udde i Karislojo socken, äfvensom en blek varietet af *Succisa pratensis* med rent hvita blommor, som han tagit på samma Karkkali udde.

Slutligen förevisade och anmälte herr Sahlberg trenne för vår fauna och tillika för den skandinaviska norden nya Hemiptera, hvilka han under sin resa kring Ladoga senaste sommar upptäckt. Den första af dessa, *Coptosoma globus* **Fabr.**, utgjorde den enda europeiska representanten för familjen Plathaspidæ, hvilken med fullt skäl ställes i spetsen för Hemipteras ordning, och utmärker sig genom sin ofantligt stora scutell, under hvilken de långa täckvingarne helt och hållet kunna inläggas och döljas samt genom sin breda, nästan transversella, svarta, metalliskt glänsande kropp. Denna art, hvilken förut var känd från flera länder i mellersta och södra Europa samt nordligast var anträffad för flera år sedan i Östersjöprovinserna, troligen vid Riga, togs i flera exemplar på *Vicia sylvatica* på en svedjebacke vid Kirjavalaks i förra hälften af juli månad. Den andra, *Phymata crassipes* **Fabr.**, hvilken äfvenledes tillhörde en för norden ny insektfamilj Phymatidæ, utmärkt bland annat genom sin plattryckta kropp och sina starkt utvecklade roffötter samt saknaden af tarser på främsta benparet, togs bland gräs på gungflyängar nära Gorki vid Svir samt vid Uusikylä by i Salmis i juni och juli månader uti enstaka exemplar. Arten var förut funnen flerstädes i mellersta och södra Europa samt nordligast i Livland. Den tredje af dessa nykomlingar var *Aradus truncatus* **Fieb.**, hvilken förut blifvit funnen endast i Tyskland och Frankrike, och nu togs i ett enda exemplar under barken af en gammal aspstam i Meriä ödemark i Jaakkimvaara socken.

Herr *Reuter* hade insändt ett skriftligt meddelande, hvilket härefter upplästes och var af följande lydelse:

»I slutet af sistlidne juli månad fann jag i Kyrkslätt en hittills okänd art af Capsid slägtet Lygus. Den förekom i stor mängd (öfver 50 exx. och några larver) på några buskar af *Rhamnus frangula,* hvilka växte inblandade i ett bestånd af *Alnus incana* på ett fuktigt ställe mellan Kyrkslätts prestgård och Gesterby gård. Från albuskarne erhölls deremot intet enda exemplar. Jag har kallat den nya arten *Lygus rhamnicola* och skall snarligen för sällskapets Meddelanden lemna en beskrifning öfver densamma. Den står närmast den uteslutande på Salices lefvande *Lygus limbatus;* i sjelfva verket har redan förut ett defekt exemplar af denna art, som prof. J. Sahlberg tagit i Helsingfors, blifvit upptaget af honom i Enum. Hemipt. Gymnocer. Fenn. p. 53 såsom en varietet af *L. limbatus,* om hvilken dock säges, att den »har ett ganska afvikande utseende». Då artens näringsplanta nu är bekant samt en stor mängd lika exemplar funna, kan den utan tvekan uppställas såsom skild. Den afviker från *L. limbatus* förutom genom den betydligt olika i gulbrunt stötande färgen samt delvis annan teckning och särdeles genom mot spetsen aldrig röda lår, äfven genom något, ehuruväl obetydligt, smalare hjessa, mer transverselt samt mycket starkare och tätare punkteradt pronotum äfvensom genom enfärgade, blekt genomskinliga membranceller; yttersta spetsen af cuneus är svart. Från *L. viridis* Fall., som äfven lefver på *Rhamnus* och förekom på samma buskar som denna art, särskiljes den i första ögonblicket genom färgen, kortare, bredare och robustare kropp, kortare antenner samt korta och svarta taggar på tibierna.

Samtidigt öfversändes till samlingarna några i sprit förvarade exemplar af en *Filaria,* hvilka utkröpo ur larverna till *Gastrophaca castrensis* L., kort före dessas förpuppning. Oaktadt dessa maskar äro ganska stora, synas larverna icke hafva lidit särdeles af sina snyltgäster, ty alla, äfven de som besvärades af dem, utvecklades till fullmogna fjärilar. I anledning häraf tager jag mig friheten omnämna, att Mr. G.

J. Hearder i början af detta år i England iakttagit en larv af Dicranura fuscula, som kort före sin förpupping visade allvarliga sjukdomssymptom, hvilka äfven förklarades derigenom, att en pupa af en ichneumonid en dag framsköt ur dess hud. Pupan utdrogs och larven väfde sig härefter en kokong samt utkläcktes inom normal tid såsom fjäril, hvilken väl hade något förkrympta bakvingar, men för öfrigt var fullt utbildad.

Slutligen ber jag att få omnämna, att min broder, lyceisten E. Reuter, i medlet af september fann några exemplar af den hittills inom Finland endast i trädgårdar på Kapellstrand i Pargas funna *Verbascum thapso-nigrum*. De nu tagna exemplaren, af hvilka ett öfversändes till *Herbarium fennicum*, växte på en åkerren invid Kathrinedal nära Åbo. *V. nigrum* finnes icke långt derifrån förvildad i Ispois trädgård och närmaste kända lokal för *V. Thapsus* är nedanför batterierna vid Uitamo, ungefär en verst eller något deröfver från ståndorten för V. thapso-nigrum.

Åbo et Ispois den 1 Oktober 1884.»

Herr *F. Hellström* förevisade ett exemplar af en för vår fauna ny fogelart, *Limosa (Terekia) cinerea*, hvilket han skjutit vid Yxpila hamn nära Gamla Karleby i början af juli sistlidne sommar. Denna fogel var icke sällsynt i norra Ryssland och Sibirien, der den uppehåller sig vid flodstränderna, och hade äfven observerats talrik längs floden Dwina, men ännu ej träffats så långt vesterut, som i vårt land. Huruvida arten hade häckat på samma stranddudde, der den blifvit skjuten, kunde föredragaren icke med säkerhet afgöra, men troligen tillhörde några ägg, hvilka blifvit funna derstädes och till samlingarna inlemnades, denna fogel, ehuru de i så hög grad likna äggen af *Actitis hypoleucus,* att de knapt kunna skiljas från dem.

Herr *Hj. Hjelt* hade till samlingarna insändt tvänne för vår flora nya växthybrider, hvilka nu förevisades. Den ena var en hybrid emellan *Viola mirabilis* och *rupestris*

(arenaria), den andra mellan *Salix cinerea* och *phylicaefolia*. I sammanhang härmed omnämnde herr *Kihlman*, att han observerat flera hybrider hörande till samma grupp af slägtet Salix, för hvilka han hoppades framdeles kunna närmare redogöra.

Herr *O. Collin* förevisade tvänne för vår flora nya barlastväxter. Den ena, *Thlaspi alpestre* L., hade observerats några år å rad vid jernvägslinien invid Tavastehus, der den tycktes trifvas väl. Från den allmänna *Thl. arvense* skiljer sig ifrågavarande art, hvilken i Sverige var utbredd från Östergötland till Upland, bland annat genom små omvändt hjertlika skidor med finknottriga frön och lancettlika, småtandade stjelkblad. Den andra var *Ononis procurrens* Wallr., hvilken var anträffad på barlastplatser vid Räfsö hamn utanför Björneborg af eleven Avellan.

Vidare förevisade hr Collin ägg af *Larus argentatus*, hvilka blifvit funna långt in i landet vid ett litet träsk uti en vidsträckt kärrmark i Loppis socken i södra Tavastland.

Herr *Elfving* förevisade exemplar af den nordamerikanska Hydrocharidéen, *Elodea canadensis*, känd under benämningen »vattenpesten», som han tagit från en dam i Kaisaniemi, dit han utplanterat den senaste vår, och der den hastigt förökat sig. I vissa delar af Sverige, liksom i mellersta Europa, hade denna växt hastigt utspridt sig.

Herr *Palmén* förevisade talrika exemplar af de af honom redan förut härstädes upptäckta hafsmolluskerna *Embletonia pallida* och *Pontolimax capitatus*, hvilka han nu anträffat i stor mängd och dervid funnit dem förekomma i vattenbrynet under stenar och stockar samt specielt bland hafstång tillsammans med polyper och bryozoer, i synnerhet *Cordylophora lacustris* och *Membraniphora pilosa*. Vidare förevisade herr Palmén en egendomlig ljus färgvarietet af björktrasten från Sörnäs invid Helsingfors, hvilken blifvit till finska samlingen förärad af kapten Henell, samt en röd varietet af aborren från Lampis, hvilken blifvit tillvaratagen af vaktmästar C. Eklund i Evois kronopark och insänd af lektor Furuhjelm. Slutligen omnämnde föredragaren, att studeranden

Helaakoski i trakten af Brahestad funnit och till samlingarna inlemnat underkäken af en ung *Phoca vitulina,* en sälart, som hittills ej med säkerhet varit känd såsom finsk, men af hvilken ett exemplar från Bomarsund befunnits tillhöra finska museum, samt meddelade, att *Anser torqvatus* anträffats vid Värtsilä under höstflyttningen.

Den 1 november 1884.

Herr *Lindberg* förevisade några sällsynta kärlväxter, som blifvit tillvaratagna under sommaren, neml. 1. *Erodium romanum* (**L.**), funnen på barlastplats vid Sörnäs, och skild från den vanliga *E. cicutarium* bl. a. genom kortare och bredare samt mer köttiga och i rosett nedtill samlade blad samt mindre blommor, hvilka sakna alla fläckar. 2. *Verbascum lychnitis* **L.**, den gulblommiga hufvudformen, funnen förvildad växande i talrika frodiga exemplar vid Mongola i Lojo; samt 3. *Lappa intermedia,* en form närmande sig till *L. minor,* tagen vid Lojo prestgård, de tvänne sistnämnda funna af eleven Harald Lindberg.

Herr *Reuter* hade insändt ett så lydande skriftligt meddelande, hvilket upplästes, under det tillika deri omnämnda naturföremål förevisades.

»Till Societes pro Fauna & Flora fennica. Senaste sommar besökte jag mellan den 14:de och 24:de Augusti Åland, i afsigt att under en årstid, då der ännu ingen entomolog uppehållit sig, komplettera kännedomen om dess insektfauna, med hänsyn till Hemiptera, Hymenoptera och Neuroptera. I synnerhet hoppades jag att på ölandets vestligaste del finna åtskilliga arter, hvilka t. ex. i trakten kring Stockholm förekomma så talrikt, att det länge synts mig egendomligt, att de ännu icke blifvit funna inom vårt faunaområde. Mitt besök gälde derför hufvudsakligen Eckerö. De ofvan nämda förväntningarna blefvo dock oaktadt de ifrigaste efterspaningar fullkomligt gäckade, ingen enda af de åsyftade arterna syntes till, oaktadt lämpliga lokaler för dem icke saknades. Deremot anträffades här förutom ej få, omkr. 25

för Aland icke förut anteckande arter, men hvilka förekomma såväl i Sverige, som i Finland, tvänne species, som hittills icke äro observerade i Sverige, men väl hos oss, nemligen *Cyrtorrhinus geminus* **Flor.** och *Deltocephalus Ståli* **J. Sahlb.**, och hvilkas vestligaste kända gräns nu är Eckerö. Förutom dessa förtjenar särskildt att framhålles den på några ställen i Sverige, men inom Finlands politiska område ännu icke funna, hos oss blott i ryska Karelen tagna *Limotettix atricapilla* **Boh.**, som fanns i stor mängd på Cyperacéer i en starkt kalkhaltig kärrputt på Eckerö bergen norr om tullstationen.

Excursionerna inbringade emellertid äfven tvänne för hela vårt faunaområde nya arter, hvilka dessutom befunnos vara ganska allmänna och spridda, ehuru båda inskränkta till en enda växtart. Då denna, *Hippophaë rhamnoides,* i Finland förekommer blott i sådana trakter, som ännu icke blifvit i entomologiskt hänseende närmare undersökta, förklaras deraf, att dessa insekter så länge förblifvit okända såsom medlemmar af vår fauna. Den ena af dem, *Psylla hippophaës* **Först.**, som hittills är känd från Britannien och mellersta Europa, tillhör dessutom en grupp, som först på senaste tid inom norden blifvit något mer uppmärksammad. Att den finnes äfven i Sverige kan så mycket hellre antagas, som den andra af mig på Hippophaë funna arten, den äkta *Anthocoris nemoralis* **Fabr.** (se min uppsats i Meddelandena, 9:de häftet p. 79 och 80) är känd från Gotland. Denna synes mig nämligen vara en slags pendent till den förra. Sålunda har man äfven i England funnit dessa båda arter i mängd tillsammans. Likasom t. ex. *Anthocoris gallarum Ulmi* **De Geer** lefver af *Schizoneura*-larver, torde *A. nemoralis* lefva af larverna till den ofvan nämda *Psylla* arten. Förutom de nu omtalade arterna förekom dessutom talrik på Hippophaë den i Finland hittills icke tagna *var. p.* **J. Sahlb.**, *(praeusta* **Fabr.**,) af *Philaenus spumarius* **L.**

Till dessa nykomlingar till den finska faunan har jag ytterligare att tillägga en tredje eller rättare fjerde, då Philaenus-varieteten medräknas, tillhörande Psyllidernas familj. Jag har nämligen under innevarande höst vid Ispois nära

Åbo fortsatt mina redan förut påbegynta iaktagelser öfver vissa insekters, särskildt Hemipteras, höstvandringar från deras ursprungliga näringsplantor till barrträden och hoppas senare på våren kunna meddela något närmare öfver detta ämne. Vid dessa undersökningar har jag på barrträden lyckats anträffa åtskilliga arter af intresse; så t. ex. på tall 2 exx. af den förut blott i Schweiz och i Kyrkslätts socken funna *Trioza Chrysanthemi* Löw. Tvänne gånger har jag äfvenledes funnit, ena gången på gran i stor mängd, andra gången på tall en för Finland ny Psyllod, den ofvan åsyftade arten *Trioza abdominalis* Flor., hittils känd endast från Livland, Britannien och Dalarö i Sverige, der jag hösten 1881 tog en massa exemplar på en hårdvallsäng.

För att sluta äfven detta meddelande liksom det till föregående möte med en botanisk notis, vill jag med anledning af prof. Elmgrens dervid gjorda andragande om fyndet af *Sherardia arvensis* L., meddela, att samma växt i september år 1882 påträffades af min broder, lyceisten E. Reuter, på en gård i Åbo bland persilja och hade den dit antagligen införts med persiljefrö; äfven detta år har den af lyceisten T. Carpelan blifvit funnen på en annan gårdsplan i samma stad.

Såsom kuriositeter tager jag mig friheten insända tre ända till ett litet stycke före spetsarne med hvarandra *sammanvuxna syrenblad,* hvilkas nerver med hvarandra anastomosera och sammansmälta och hvilka tillvaratagits på Lofsdal i Pargas af min syster, L. Reuter; äfvensom ett litet *ankägg,* funnet inne i ett större sådant med gula och hvita utvecklade, meddeladt af fröken M. L. Falck på Storgård i Piikis socken.

Bifogade förteckning öfver de på slottsbacken i Åbo iakttagna barlastväxter har uppgjorts af min broder E. Reuter och kan tjena såsom jämförelse med herr Saelans i Meddelandenas femte häfte uppräknade under dylika förhållanden på Sörnäs lastageplats funna arter. Då en närmare kännedom om våra ballastväxter icke torde vara utan intresse, särdeles med hänsyn till framtida geografiska växtförhållanden i vårt

land, torde den nu meddelade förteckningen kunna förtjena att bevaras i sällskapets arkiv eller möjligen intagas i redogörelsen för dess förhandlingar under dagens möte.

O. M. Reuter.»

Herr *Sahlberg* meddelade, att sällskapets nitiske medlem i Petrosawodsk forstmästar *A. Günther* under sommaren med stor energi fortsatt undersökningen af Ryska Karelens insektfauna. Han hade icke allenast sjelf flitigt samlat inom sitt revier, utan äfven instruerat flera unga personer, att i skilda delar af provinsen för hans räkning göra entomologiska insamlingar. Sålunda hade en folklärare Alexander Georgiewsky och gymnasisterne Baikoff och Fomin varit i verksamhet i trakten af floden Svir, folkläraren Michael Georgiewsky vid Svjätosero och studeranden Kulikowsky i trakten af Munosero. Frukten af alla dessa bemödanden hade varit, att hr Günther kunnat till bestämning insända en betydlig samling Coleoptera och Hemiptera, uppgående till några tusen individer, af hvilka herr Günther med sin af gammalt kända frikostighet och intresse för sällskapet, tillåtit att för finska samlingen behålla exemplar af alla arter, som der saknades, samt af dupletterna, hvad som kunde behöfvas.

Ehuru föredragaren hittills knappt hunnit börja granskningen af denna samling, hade han dock deri påträffat flera insekter af största intresse, bland hvilka han särskildt ville anmäla och förevisa några nykomlingar för faunan. Den första af dessa var *Epuraea silesiaca* **Reitt.**, en utmärkt art af detta hos oss så talrikt representerade slägte, lätt igenkänd på den breda, platta, helt och hållet bäcksvarta kroppen, och hvilken först upptäcktes i ett exemplar i Schlesien samt sedan fanns vid Tobolsk i norra Sibirien af herr E. Bergroth och nu togs i ett exemplar vid Muromli nära Svir af herr Michael Georgiewsky. Den andra *Exocomus auritus* **Scriba** var en likaså oväntad nykomling för faunan. Denna Coccinellid, som genast vid första ögonkast skiljes från den enda förut kända skandinaviska arten af slägtet, *E. 4-pustulatus*

L., genom sina enfärgadt blåsvarta, högbvälfda täckvingar o. s. v., var nemligen förut känd såsom temligen allmänt förekommande i Sydeuropa och angränsande delar af Asien och Afrika samt endast någongång funnen i mellersta Europa såsom Tyskland och England, men hade i Skandinavien eller Östersjöprovinserna ännu ej anträffats. Den togs i tvänne exemplar nära Svir af gymnasisten Fomin. Vidare förtjenade nämnas återfinnandet af tvänne arter Coleoptera, hvilka på en mansålder icke blifvit funna hos oss, neml. *Hylochares cruentatus* Gyll., en af Europas sällsyntaste och mest eftersökta skalbaggar, som upptäcktes år 1806 i Pemar socken af den längesedan aflidne juriskandidaten Pippingsköld, hvilken fann 4 exemplar i en murken pilstubbe, och nu togs vid Svir af folkläraren Alexander Georgiewsky; samt den vackert tecknade *Ptinus 6-punctatus* Panz., hvilken upptages i C. Sahlbergs *Insecta fennica* på grund af ett gammalt exemplar med anteckning »Fennia» uti Schönherrs samling, men icke fanns i någon inhemsk kollektion, och nu återfanns vid Woronovo några mil norr om Petrosawodsk af herr Günther i ett enda exemplar.

Vidare hade herr Günther haft godheten att till sällskapets samling förära exemplar af den vackra nattfjäriln *Hadena rubrirena* Tr., hvilken han för några år sedan upptäckt och nu återfunnit vid Petrosawodsk, hvilket var ett högst oväntadt fynd, då densamma förr var känd endast från mellersta Europas fjälltrakter. Exemplaret häraf förevisades tillika med en annan nykomling till vår fauna af samma slägte, *Hadena connexa* Bkh., hvilken herr Sahlberg funnit på Karkkali udde i Karislojo socken i början af Augusti månad, och hvilken blifvit bestämd af dr Tengström. Arten var förut känd från Petersburgs-trakten, men ej från Sverige. I sammanhang härmed fäste föredragaren uppmärksamhet vid det synnerligen lönande sättet att fånga nattfjärilar på i öl, blandadt med råsocker eller honung, doppade torkade äppelbitar, hvilka om aftonen upphängas i träd och buskar på skogsängar, och dit åtskilliga arter Noctuer och Bombycider ofta samlas i stor mängd och lätt blifva samlarens byte. På

detta sätt hade icke allenast den sistnämnda *Hadena*-arten erhållits, utan äfven en stor mängd eljest svåråtkomliga arter.

Herr *Granberg* förevisade och inlemnade till samlingarna åtskilliga sällsynta fröväxter, hvilka han till största delen insamlat under den förflutna sommaren. Trenne af dessa voro funna på barlastplatser på Åland neml. *Diplotaxis tenuifolia, Papaver dubium* och *Mercurialis annua.* Från nya fyndorter på Åland voro *Lathraea sqvamaria, Phleum Boehmeri, Fragaria collina* och *Melampyrum cristatum var. pallens* Hn., af hvilken sistnämnda varietet, som förut hos oss anträffats talrikt vid Rapola i Sääksmäki, föredragaren fann ett enda exemplar bland hufvudformen. Från särskilda lokaler i Satakunta och nya för provinsen voro: *Melampyrum arvense* och *Neottia nidus-avis* samt från Tavastland: *Melilotus macrorrhiza.*

Herr *E. Hellström* förevisade 5 vadareägg, hvilka blifvit funna af lyceisterne Lennart och Atte Hermanson på samma udde vid Yxpila hamn nära Gamlakarleby, der senare på sommaren *Terekia cinerea* blifvit skjuten, och hvilka ägg varit sända för granskning till den kände oologen, konservator Meves i Stockholm, samt af honom blifvit förklarade såsom högst sannolikt tillhörande denna fogelart.

Herr *Palmén* meddelade, att justitie rådmannen Kr. Svanljung insändt ett ägg, och utlofvat ytterligare ett, af en skrikörn, tagna i Qveflaks den 16 Juni 1884 ur ett stort platt bo i toppen af en utaf blixten skadad gran. Det förstnämnda ägget, hvilket för sällskapet förevisades, hade blifvit granskadt af konservator Meves, som ansett detsamma tillhöra *Aqvila clanga,* en fogel som veterligen icke tillförene blifvit observerad i Finland.

Såsom ett motstycke till en i pressen synlig notis om australiska krustacéer, odlade i Kristiania, meddelade herr Palmén vidare, att ägg af *Limnadia lenticularis* från Helsingfors trakten tagna jemte jord i förvar i september 1878 och lagda i vatten i medlet af april 1884, lemnade lefvande ungar, af hvilka under senare hälften af maj en blef fullväxt

omkr. 8 mill. och parthenogenetiskt utvecklade flera upplagor af ägg, nemligen den 1—8 Juni, den 6—11 juni, den 10—18 juni, den 17—25 juni, den 22 juni —1 juli och ännu senare. Af dess första ägg erhöllos flera ungar, af hvilka omkr. den 1 juli en var halfvuxen och mot medlet af månaden lemnade mogna ägg, som äfven utvecklades. Samtidigt blef ytterligare af 1878 års ägg en ny individ fullvuxen. Odlingarna blefvo dock genom tillfälligheter förstörda i augusti. Djuren hade flera gånger bytt om hud, särskildt hvarje gång äggen aflägsnades ur ägghålan.

Herr *Hougberg* förevisade och inlemnade till samlingarna några kullar sällsynta fogelägg från Muonioniska, nemligen af *Lanius excubitor, Loxia curvirostra* samt *Emberiza nivalis*. Af sistnämnda fogel hade något bo förut veterligen icke blifvit funnet inom vårt område, ehuru det nog var kändt, att den häckade uppe på de högsta fjällen i Lappland. För några år sedan hade herr Hougberg äfven i den yttre skärgården mellan Torneå och Uleåborg observerat flera par, som troligen derstädes häckade. I sammanhang härmed meddelade herr Hougberg, att han senaste sommar observerade morkullan *Scolopax rusticola* vid Torneå, och således något nordligare, än den nordligaste förut hos oss kända lokal för denna fogel.

Till publikation i *Meddelandena* inlemnades: *Hemiptera duo nova e Fennia, descripsit O. M. Reuter* och *Fröväxter iakttagna på slottsbanken i Åbo enligt anteckningar af E. Reuter.*

Till nya medlemmar föreslogos: kronolänsman *Karl Bäcklund* i Muonioniska, farmaciestuderanden *Hugo Lojander* samt studenterna *Magnus af Tengström, Harald Hillebard* och *Carl Arnold Knabe.*

Den 6 december 1884.

Från kronofogden *Ch. Em. Ahnger* i Kittilä hade anländt skinnet af en helt och hållet hvit ekorre samt en egendomlig fettbildning, omgifven af starka hinnor, funnen mellan

huden och köttet på halsen af en ren. Försändningen åtföljdes af ett skriftligt meddelande, hvilket af ordföranden upplästes och hvaraf framgick, att den ifrågavarande ekorren, hvilken i likhet med vanliga förhållandet hos albinos varieteter hade haft alldeles röda ögon, var skjuten den 29 Oktober i Kittilä Lappmark. Så vidt kändt är, hade hos oss af denna varietet endast ett exemplar för många år sedan blifvit tillvarataget, och detta i sydvestra delen af landet, nemligen i Yläne, derifrån ett exemplar blifvit till samlingarna insändt af dr R. F. Sahlberg. Angående den omnämnda fettpåsen, hvilken hade plattrund form och omkring 2 tum i diameter, meddelades, att den var funnen af fjäll-lappen Henrik Olofsson Walle i Inari uti en af honom slagtad ren; samt att dylika bildningar, som på orten kallas *lapp-troll-gudar,* af lapparne anses hafva en lyckosam betydelse samt ännu äro föremål för mycket »vidskepligt skrock».

Från herr *O. Reuter* hade anländt ett skriftligt meddelande om jemte exemplar af tvänne för Finland nya *Psyllider*. Den ena af dessa *Psylla phaeoptera* **F. Löw,** som förut var känd från Tyrolen, Schweiz och Frankrike, var funnen af herr Reuter på *Hippophaë rhamnoides* på Eckerö och vid Mariehamn på Åland; den andra *Trioza albiventris* **Först.,** som var spridd öfver större delen af Europa och i Sverige förekom ända upp till trakten af Stockholm, togs i några exemplar på Salixbuskar i Pargas i sällskap med *T. curvatinervis* **Först.** och *T. salicivora* **Reut.**

Herr *Sahlberg* förevisade och anmälte tvänne nykomlingar till vår insektfauna. Den ena var en vinglös Hymenopter, hörande till Mutillidernas familj. *Methoca ichneumonides* **Latr.,** hvaraf en hona, funnen vid Rilax i Tenala af herr *M. v. Essen,* fanns bland de insekter, som varit under Professor Mäklins vård. Denna art var förut funnen i mellersta Europa och i södra Sverige. Den andra var en skalbagge af Dytiscidernas familj, *Laccophilus Ströhmi* **Thoms.,** en art, som förut veterligen var funnen endast i Helsingland i Sverige, och senaste sommar af föredragaren återfanns i 2 exemplar i Meriä ödemark i Jaakkimvaara socken. Genom

en namnförvexling, i det dr Sharp i sin för ett par år sedan utkomna monografi öfver hithörande insekter anfört »Helsingfors» i stället för »Helsingland» såsom fyndort för denna art, hade uti senast utkomna förteckning öfver Europas Coleoptera Finland uppgifvits såsom dess fädernesland, och var det derför af intresse, att denna på falska grunder hvilande uppgift genom närvarande fynd blifvit bekräftad. Herr Sharps förmodan, att denna art möjligen vore en varietet till *L. interruptus,* hade visat sig alldeles ogrundad, då *L. Ströhmi* afvek från denna icke allenast genom kroppsform, färg och skulptur såsom Thomson anför i sin beskrifning, utan äfven genom frånvaron af en s. k. fil på bakre höfterna.

Vidare förevisade herr Sahlberg en mörk varietet af en dagfjäril, *Argynnis pales,* hvilken hade öfre sidan af framvingarne nästan helt och hållet violettsvarta och ganska noga öfverensstämde med det exemplar, som pastor Sandberg nyligen uti Stockholms entomologiska tidskrift beskrifvit under namn af *var. inducta* från Finmarken. Det förevisade exemplaret hade föredragaren funnit på ett kärr i Parikkala socken i Juli sistlidne sommar.

Herr *Saelan* meddelade, att dr Backman till honom insändt för sällskapets räkning exemplar af *Monotropa hypopithys* från Impilaks i Ladoga Karelen, inom hvilken provins denna växt förut ej var anträffad.

Herr *Palmén* förevisade ett lefvande exemplar af en art *Tetrastemma,* hörande till familjen *Rhynchocoelae* bland plattmaskarne, hvilket han funnit bland hafsalger på omkring 1 famns djup vid Mjölön utanför Helsingfors i Oktober månad. Hittills hade veterligen ingen representant af denna maskgrupp blifvit anträffad hos oss, men väl midt emot Helsingfors på södra sidan af Finska viken, der en art uppgifves förekomma talrikt.

Herr *V. Brotherus* anmälte trenne för Finland nya mossor, hvilka han funnit under sin resa i Kuusamo sommaren 1883, neml. *Webera sessilis* **(Schmid.) Lindb.,** funnen steril på bar jord inom fjällregionen på toppen af Kivakkotunturi, *Tortula subulata var. mucronifolia* **(Schwaegr.)**

Lindb., funnen på Ruskiakallio vid Paanajärvi samt *Stereodon cupressiformis* subsp. *Vaucheri* (Lesqu.), tagen på samma lokal med föregående, dock endast steril. Alla dessa arter voro förut funna i Skandinaviens fjälltrakter.

Herr *Lilljeblom* förevisade och inlemnade ett större antal fröväxter från trakten af Uleåborg. Bland dessa voro tvänne arter, funna på barlastplatser, neml. *Linaria minor* och *Veronica agrestis*, särskildt anmärkningsvärda såsom förut ej anträffade så nordligt.

Till publikation i Akterna inlemnades: *Revisio monographica atque synopsis Pyrenomycetum in Fennia hucusque detectorum auctore* P. A. Karsten.

Den 7 februari 1885.

Ordföranden herr *Lindberg* anmälte en för vår flora ny lefvermossa *Cephalozia lacinulata* (Jack.) Spruce, hvilken han funnit med utbildade svepen växande blandad med flere andra arter af samma slägte ss. *C. connivens, media, bicuspidata* m. fl. på en murken granstam på Tytyri i Lojo i Augusti 1884. Denna art, som hade sina närmaste slägtingar i Amerika, var förut icke anträffad i den skandinaviska norden, men af Jack på ett enda ställe i Baden.

Herr *Saelan* förevisade en mängd sällsynta fröväxter, hvilka blifvit insamlade på barlastplatser vid Åbo slott af lyceisterne John Lindén och Enzio Reuter. Bland dessa voro följande arter förut icke anträffade inom vår floras område: *Lathyrus aphaca* L., förut känd såsom förekommande i vestra, mellersta och södra Europa samt central Asien; *Vicia gracilis* Lois., likaledes känd från vestra, mellersta och södra Europa; *Helosciadium nodiflorum* L., förekommande i vestra och södra Europa samt i Medelhafsbassinen; *Linaria elatine* L., utbredd öfver vestra och central Asien samt större delen af Europa ända upp till södra Sverige; *Linaria spuria* L., förekommande i Medelhafsländerna och central Europa ända upp till Danmark; *Verbena officinalis* L., utbredd öfver större delen af Europa ända upp till södra Sverige; *Corri-*

giola litoralis L., förut känd såsom växande på sandiga hafsstränder i vestra och södra Europa ända upp till Danmark, äfvensom i norra Afrika och vestra Asien samt *Beta maritima* L., hvilken hade samma utbredning med den föregående. En förteckning öfver alla på förenämnda lokal observerade barlastväxter utlofvades till publikation uti Meddelandena.

Herr *Sahlberg* anmälte och förevisade några bland de för vår fauna nya Coleoptera, hvilka befunnits i den rika samling insekter, hvilken blifvit till bestämning insänd af herr Günther från Ryska Karelen, och hvilka ansågos förtjena särskildt omnämnande. Tvänne af dessa tillhörde Buprestid-slägtet *Agrilus,* nemligen *A. pseudocyaneus* Kies., funnen såväl i hufvudformen, som i den gröna varieteten med guldglänsande prothorax vid Muromli by 2 mil norr om floden Svir af folkskoleläraren Michael Georgiewsky; denna art, som skilde sig från alla skandinaviska genom det glatta sidofältet på prothorax, var förut känd endast från enstaka lokaler i mellersta Europa. Den andra, *A. betuleti* Ratz., funnen vid Dvorets af studeranden Kulikowsky, samt för kor tid sedan äfven på Karkkali udde i Karislojo af föredragaren, var förut känd från åtskilliga delar af Europa och äfven från Sverige. I sammanhang härmed framhöll föredragaren det egendomliga förhållandet, att af de inom Finlands fauna område funna sju arterna af slägtet *Agrilus* icke mindre än fyra och det just de största och vackraste ännu ej voro funna på den skandinaviska halfön. Den tredje arten var den äkta *Cleonus nebulosus* L., funnen i ett enda exemplar vid floden Svir af folkskoleläraren A. Georgiewsky. Denna art, som var väl skild från den under samma namn förut i vår fauna införda och från flera skilda lokaler kända *Cl. turbatus* Schönh., var förut funnen, ehuru ganska sparsamt, i Östersjöprovinserna och södra Sverige.

Herr *Hougberg* förevisade och inlemnade till samlingarna på kronolänsman Bäcklunds vägnar skinnet af en hvit ekorre, skjuten för någon tid sedan i Muonioniska i Lappland. Detta var nu det tredje exemplaret af denna varietet, som veterligen blifvit inom vårt område tillvarataget.

Herr *Palmén* inlemnade till införande i *Meddelandena: Internationelt ornithologiskt samarbete och Finlands andel deri, ett upprop till Finlands ornithologer,* samt redogjorde för anledningen till sammanskrifvandet af denna uppsats. På den under senaste sommar hållna internationella ornithologiska congressen i Wien hade nämligen frågan om anställande af observationer om foglarnas flyttning och andra i sammanhang härmed stående förhållanden uti flera länder efter en gemensam plan blifvit diskuterad, och hade man dervid stannat vid det beslut, att tillsätta en komité bestående af några personer i hvarje land, hvilka skulle försöka efter bästa förmåga verka för att dylika iakttagelser komme att anställas på flera olika orter, samt sedan sammanställa de erhållna uppgifterna. Då föredragaren äfven blifvit inbjuden till medlem uti denna komité, önskade han genom den nu inlemnade uppsatsen icke allenast söka intressera vårt lands ornitologer för deltagande uti detta internationella företag, af hvilket man hoppades vigtiga frukter för vetenskapen i sin helhet, utan äfven lemna en kortfattad historik om frågans uppkomst och utveckling i andra länder samt gifva en detaljerad framställning om den af kongressen uppgjorda gemensamma arbetsplanen.

Herr *H. Hollmén* förevisade några sällsynta fröväxter, som han funnit under sin resa i Ryska Lappmarken sommaren 1883. Dessa voro: *Castilleja pallida* **Kunth.**, anträffad på de nära Nuortijärvi sjö belägna fjellen »Tuatasch», temligen ymnigt växande invid fjällbäckar inom subalpina regionen, samt något sparsammare utefter samma fjällbäckar inom skogsregionen ända ned till Nuortijoki flod, vid hvars strand dock endast några enstaka exemplar observerats. *Melampyrum pratense var. purpureum* **Hn.**, som förekom rätt ymnigt i kärren norr om barrträdsgränsen mellan Ishafskusten och staden Kola och förut ej blifvit funnen inom vårt område, ehuru den icke var sällsynt i södra Sverige, äfvensom några *Salix*-hybrider, bland hvilka tvänne för finska samlingarna nya, näml. *S. hastata* × *polaris* från Tuotasch-fjellen och *S. reticulata* × *hastata* från tre olika ställen på samma fjäll.

Till publikation inlemnades: *Bidrag till kännedom af Finska vikens övegetation,* IV. *Hoglands lafvar* af M. Brenner.

Den 7 mars 1885.

Herr *Reuter* hade insändt tvänne för vår fauna nya former af Hemiptera, hvilka förevisades, samt om dem lemnat ett skriftligt meddelande, hvilket upplästes och var af följande lydelse:

»Till Societas pro Fauna & Flora fennica. Vid fortsatt granskning af de i somras af mig på Åland insamlade insekter, har jag bland dem funnit ytterligare två för vår fauna nya Cicadarieformer. Den ena af dessa, *Deltocephalus Minki* **Fieb.** (Verh. Wien, zool. bot. Ges. 1869, p. 217, T. VI, f. 45), är hittills känd från flere trakter i mellersta Europa, men ännu icke antecknad för Skandinavien. Jag fann af denna art några få exemplar (♂♀) på par lokaler på Eckerö. Den andra åter är en högst egendomlig form af *Cicadula sexnotata* **Fall.**, hvilken finnes särskildt omnämd i en not vid J. Sahlbergs beskrifning öfver denna art (Öfv. Finl. och Skand. Cicad. p. 250) och kvilken första gången upptäcktes af mig på Kosterö i Bohuslän (år 1870), hvarest den lefde bland *Salicornia herbacea.* Nu tog jag den i några exemplar på en aldeles liknande lokal äfvenledes bland *Salicornia,* i norra hörnet (»Örat») af Eckerö. Den afviker från den vanliga formen genom kortare kropp, täckvingarna icke eller knapt längre än abdomen, och hufvudet långt, nästan vinkligt framsträckt, väl lika långt som pronotum, och skall måhända ännu visa sig utgöra en särskild art; i alla händelser förtjenar den ett eget namn och föreslår jag derför att kalla den *var. salina.*

Härjemte ber jag, att få meddela några notiser om utbredningen af en del hittills såsom så godt som nordiska ansedda Hemiptera. Af den af J. Sahlberg från Kuusamo Lappmark beskrifna *Pachycoleus rufescens,* af hvilken jag förut sett ett enda exemplar från Elberfeld i Tyskland, har jag nyss undersökt två exemplar, tagna af professor Ferrari

vid Stazzano i norra Italien. Likaså har jag sett exemplar från Dobrudscha i östra Bulgarien och från Chrim af *Piezostethus lativentris* **J. Sahlb.**, hittills känd endast från Finland, Öland och Bornholm. Slutligen har jag nyligen undersökt ett exemplar från Ungarn af *Piezostethus parvulus* **Reut.**, hvilken förut varit med säkerhet känd endast från Finland.»

Herr *Sahlberg* anmälte och förevisade tvänne nykomlingar till vår insektfauna. Den ena var en Capsid, tillhörande ett för hela den nordligare delen af Europa förut ej anmärkt slägte, *Platytomatocoris planicornis* **H. Sch.**, hvilken fanns i den redan förut omnämnda af herr Günther till bestämning insända samlingen och var tagen i två exemplar (hane och hona) vid Dvoretz i Ryska Karelen af studeranden Kulikwosky. Förut var denna insekt, som afviker från alla andra skandinaviska Capsider genom den starkt utvidgade platta och på längden otydligt fårade andra antennleden äfvensom genom byggnaden af honans genitalsegment, funnen endast i några få exemplar på enskilda lokaler i Spanien södra Frankrike, södra Tyskland och Kaukasien, hvarför dess förekomst här uppe i norden var högeligen oväntad. Uti en ny sändning Coleoptera från Ryska Karelen, som af herr Günther blifvit lemnad till bestämning, hade föredragaren vidare bland andra funnit en art af slägtet *Amara,* hvilken befunnits vara obeskrifven och för hvilken föreslogs namnet *A. Güntheri,* till minne af dess upptäckare, hvilken vår insektfauna och universitetets finska samlingar hafva att tacka för så många intressanta fynd och värdefulla bidrag. Denna art hade i afseende å kroppsform, färg och punktur en så stor likhet med *A. nitida* **Sturm.**, att den dermed lätt kunde förväxlas, men afvek väsendtligen från denna genom närvaron af en stor nafvelpunkt vid basen af den afkortade scutellarstrimman på elytra, hvarigenom den kom närmare *A. montivaga* **Sturm.**, från hvilken den dock skiljde sig bland annat genom de rödgula tibierna och korta afrundade framhörnen af prothorax. Af denna nya art fanns i samlingen 3 exemplar, alla hannar, och hade föredragaren dessutom uti

en af bergskandidaten Münster i Kongsbergs till granskning insänd samling sett en hona af samma art, tagen vid Kragerö i södra Norge.

Herr *Saelan* förevisade åter ett antal sällsynta fröväxter, hvilka blifvit insamlade på barlastplatser vid Åbo slott af lyceisterna John Lindén och Enzio Reuter och hvilka uppdagats bland exemplar som på föredragarens anhållan blifvit insända för kontroll af den på föregående möte inlemnade förteckning på barlastväxter från nämnda lokal. Af dessa voro följande förut ej anträffade inom vårt land: *Medicago arabica* (L.) All., hemma i vestra och södra Europa; *Epilobium adnatum* Gris., funnen förut i Skandinavien och större delen af det öfriga Europa; *Centaurea nigra* L., utbredd i vestra Europa ända till sydligaste delen af Sverige; *Panicum crus-galli* L., med samma utbredning som föregående och *Polypogon monspeliensis* (L.) Desf., förekommande i vestra och södra Europa, Medelhafsstrakten och Centralasien, men ännu ej anträffad i Skandinavien.

Till publikation inlemnades: *Beobachtungen über die periodischen Erscheinungen des Pflanzenlebens in Finnland 1883, zusammengestellt von* A. Osw. Kihlman; *Berättelse öfver en i Kemi Lappmark och norra Österbotten företagen botanisk resa* af Hj. Hjelt och R. Hult samt *Om vegetationen i Blekinge* af R. Hult.

Den 11 april 1885.

Herr *Ehnberg* inlemnade en reseberättelse öfver en af honom med understöd af sällskapet sommaren 1884 företagen lepidopterologisk exkursionsresa inom den vid Ladogas stränder liggande delen af Ryska och Finska Karelen. Af denna berättelse, hvilken innehåller såväl en redogörelse för resans gång och de besökta trakternas allmänna naturförhållanden, som ock uppgift om de anmärkningsvärdare på särskilda orter observerade fjärilarter, framgick bland annat följande:

Resan anträddes i sällskap med herr J. Sahlberg, hvilken hade för afsigt att hufvudsakligast undersöka samma

trakters Coleoptera och Hemiptera, i början af juni. Efter kortare uppehåll vid Galizina station, der exkursionerna begynte, samt i Pyhäjärvi socken, der ett sjukdomsfall förorsakade en veckas stillhet, och ett besök i Kexholm, fortsattes resan med ångbåt genom Petersburg och derifrån längs Ladoga kanalen till mynningen af floden Svir, hvarest byn Gorki valdes till första hufvudstationen. Dels till fots på obanade vägar genom fullkomliga vildmarker, dels med båt längs stranden af Ladoga, fortsattes färden norrut med mindre uppehåll på särskilda orter inom Olonetz guvernement samt, sedan Finlands gräns den 30 juni uppnåtts, genom Salmis, Impilaks, Sordavala och Jaakkimvaara socknar, der den sista gemensamma exkursionen företogs den 13 juli.

Inom Rysslands område voro trakterna högeligen flacka och enformiga samt hyste en jemförelsevis fattig fjärilfauna, men, efter hand som man framskred norrut, blef landet mera kuperadt och omvexlande, vegetationen yppigare och till följd deraf skördarna af fjärilar rikare. Särskildt framhölls den herrliga trakten kring Kirjavalaks vid Ladogas nordöstra hörn såsom en af de i lepidopterologiskt hänseende intressantaste orter i vårt land. Under förra delen af sommaren gjorde regnskurar ofta hinder vid exkursionerna, men efter midsommaren gynnades undersökningarna af det herrligaste väder, man kunde önska sig, och då insamlingarna med stor ifver nästan dagligen fortsattes utöfver midnatt, hvarvid metoden att locka nattfjärilar med i honing och öl doppade äppelbitar visade sig synnerligen inbringande, blefvo äfven skördarne ganska tillfredsställande. Ehuru denna sommar, till följd deraf att föregående års högeligen regniga höst varit ogynsam för larvernas utveckling, i allmänhet var ovanligt fattig på fjärilar, hade hr Ehnberg nemligen lyckats under resan insamla 240 skilda arter Lepidoptera, deraf 80 Microlepidoptera. Såsom det anmärkningsvärdaste fyndet framhölls den vackra *Plusia illustris* F., hvilken förut var känd endast från sydligare delar af Europa, och hvaraf ett exemplar fångades nattetid på äppelbitar i Kirjavalaks dalen. Särskildt omnämndes äfven förekomsten af den stora och

vackra samt af fjärilsamlare så högt värderade *Smerinthus Tremulae* Esp., hvars beteende, att kort före midnatt infinna sig till lugna vikar af Ladogas strand och flyga i cirklar tätt utmed vattenytan, ständigt doppande sig i densamma, anfördes såsom särdeles karakteristiskt. Denna fjäril hade observerats i Salmis och Impilaks socknar samt ännu ganska talrikt vid Kirjavalaks, men var till följd af sin skygghet svår att fånga.

Herr *V. Brotherus* anmälte tvänne för vår flora nya mossor, hvilka han funnit under sin senaste resa i Kuusamo, neml. *Bryum longisetum* Bland., förut känd från norra Tyskland och nu funnen temligen talrik på sandjord såväl i närheten af Kuusamo kyrka, som vid stranden af Kitkajärvi, samt *Tayloria splachnoides* Hook., förut känd från fjälltrakter på Skandinaviska halfön, nu tagen inom skogsregionen på Mäntyvaara, växande på ruttnande vegetabilier.

Herr *Kihlman* föredrog om några hittills föga uppmärksammade hybrider af *Salix phylicaefolia* med andra arter af gruppen *Caprea*. Den i trädgårdar och odlingar under namn af *S. laurina auctt.* temligen allmänt spridda *S. caprea* × *phylicaefolia* är i vildt tillstånd ganska sällsynt och hittills ej anmärkt i Finland; af denna hybrid, hade en gammal ♀-buske anträffats vid Lakomäki i Viitasaari socken, växande spontant tillsammans med båda stamarterna. Genom artificiell befruktning af medelst tyllhylsor isolerade ♀ hängen af *S. caprea* med pollen af *S. phylicaefolia* hade föredragaren erhållit frön, hvaraf uppdragits flera kraftigt växande stånd. Denna artificiella hybrid, hvaraf qvistar äfven förevisades, hade ännu icke blommat, men visade i afseende på de vegetativa organerna knappt någon olikhet med den odlade *S. laurina*. På en äng i närheten af Kaitans i Esbo hade föredragaren observerat 2 stora ♀buskar af en Salixform, som af honom ansågs vara en kombination af *S. aurita* med *S. phylicaefolia*. Den utmärkte sig genom glest håriga vinterknoppfjäll, undertill blågrå, ofvan rugulösa och opaca, i början håriga, slutligen nästan glatta blad, af hvilka de lägre ned på årsskotten befintliga vanligen voro kort och snedt spetsade, stora njur-

lika stipler, kort skaftade, cylindriska hängen och kortare stift än hos *S. phylicaefolia*. Förut var denna hybrid bekant endast från trakten af St. Petersburg.

På samma äng som de sistnämda fanns ännu en tredje buske, som från dem afvek hufvudsakligen genom tätt gråludna vinterknoppar, mer långspetsiga blad, inga eller svagt utvecklade stipler, starkare ludna årsskott och en något olika habitus, på grund hvaraf den af föredragaren ansågs tillhöra *S. cinerea* × *phylicaefolia*. Äfven öfverensstämde den ganska noga med det exemplar af samma bastard, som af lektor Hjelt beskrifvits från Karkku (se Meddelandenas 11:te häfte, pag. 171), men hvilken likväl något mer än den nyländska formen närmade sig *S. cinerea*.

I närheten af Helsingfors hade vidare påträffats ett par buskar, hvilka genom hela sitt förhållande tillkännagåfvo sig vara hybrider af *S. nigricans* och *S. phylicaefolia;* grenarne voro långa vidjelika med rödbrun glänsande bark; årsskottens nedra blad undertill långt silkeshåriga, i synnerhet längs medelnerven, och visade den för *S. nigricans* karakteristiska prickigheten; de öfre bladen svagt håriga, slutligen glatta, endast mot spetsen och ofta högst obetydligt glandulösa, men i stället tydligt glaucescenta redan såsom yngre, som unga svartnade bladen lätt vid torkning, men erhöllo såsom äldre en fastare bygnad, mera lik den hos *S. phylicaefolia;* hängena i början nästan oskaftade, slutligen stödda af några små brakteer; fruktskaft och stift längre än hos *S. phylicaefolia.* Blomningstiden inföll ungefär midt emellan de båda förmodade stamarternas; den 26 Maj 1884 var sålunda hybriden i full blomning, medan samtidigt märkena på tätt invid växande buskar af *S. phylicaefolia* voro länge sedan vissnade och de första märkena på *S. nigricans* först flera dagar senare blefvo mottagliga. För *Wimmer* var denna hybrid känd endast i odlade exemplar, dock uppgifves den vara iakttagen äfven spontant växande i Scotland. — Äfven af de båda sistnämda hybriderna hade det lyckats föredragaren att efter artificiel befruktning uppdraga talrika plantor.

Slutligen omnämde hr *Kihlman*, att han på två ställen i norra Tavastland, i Saarijärvi och Viitasaari socknar, funnit tillsammans 6 eller 7 individ af *Cirsium heterophyllum* × *palustre*, i temligen vexlande gestalt. Hos ett af exemplaren, som undersökts i afseende på pollenbildningen, hade denna befunnits ganska bristfällig, i det att bland 1662 pollenkorn räknats blott 157, eller mellan 9 och 10 % dugliga.

I sammanhang med föregående meddelande omnämnde herr *Norrlin*, att han i Hollola vid Vesijärvi strand funnit en hybrid mellan hvitsippan och gulsippan, hvilken bland annat hade hyllebladen ljusgula, nästan svafvelfärgade, samt uppmanade närvarande botanister att gifva akt på samt insamla olika former af våra *Anemone*-arter, för att skaffa oss närmare kunskap om dem. Af blåsippan hade föredragaren anmärkt bland annat en varietet med hvita blommor, en annan med korta hylleblad af rödlätt färg, en tredje med långa och spetsiga hylleblad. Herr *Lindberg* ville fästa uppmärksamheten särskildt vid sist berörda form, emedan den närmade sig mycket en art, som af *P. De Candolle* blifvit beskrifven från s. ö. Europa under namn af *Hepatica angulosa*.

Herr *A. Mela* förevisade och inlemnade till samlingarne några grenar af *Pinus abies viminalis* från Birkala, insända af herr Stark.

Till utländska medlemmar föreslogos d:r H. Christ i Basel samt lektor C. J. Lindeberg i Göteborg.

Årsmötet den 13 maj 1885.

Årsmötet öppnades på sedvanligt sätt af ordföranden herr Lindberg med en berättelse öfver sällskapets verksamhet under det förflutna året, hvilken var af följande lydelse:

»Det nu tilländalupna året har förnämligast utmärkts derigenom, att kejs. senaten, på ordförandens derom gjorda framställning, med sin för nyttiga ändamål städse öppna hand behagat för 5 år framåt tilldela *Societas pro Fauna et Flora fennica* ett årligt anslag, från 2,500 mk förhöjdt till 3,000 mk, hvarjemte landets ständer funnit godt att under trenne

års tid från den s. k. Längmanska fonden lemna sällskapet ett årligt understöd af 2,000 mark. Härigenom hafva ock sällskapets inkomster så pass ökats, att detsamma årligen disponerar ett belopp af omkring 6,000 mark, inclusive räntorna från det stående kapitalet, hvilket från halfsekulardagen den 1 november 1871 tillvuxit med omkring 160 procent. Detta ökade förtroende både från landets ständers och styrelsens sida har ock sällskapet sökt visa sig värdigt genom att efter förmåga arbeta för dess vetenskapliga och derjemte allmännyttiga uppgift.

Sålunda hafva resebidrag tilldelats följande personer och till följande belopp: licentiaten *V. F. Brotherus:* 1,200 mk. för en botanisk, förnämligast muskologisk, resa till Ryska lappmarken; stud. *W. Laurén* 300 mk för botaniska undersökningar i gränsmarkerna mellan södra och mellersta Österbotten, samt kand. *R. Hammarström* 100 mk för entomologiska exkursioner och insamlingar kring Orisbergs bruk i Storkyro socken; i följd hvaraf sällskapet för nästinstundande sommar i och för naturhistoriska resor utgifvit en summa stor 1,600 mark.

Det elfte häftet af »Meddelanden» har nu lemnat pressen och innehåller mer eller mindre vigtiga afhandlingar och uppsatser af hrr P. A. Karsten, O. Nordqvist, M. Brenner, Th. Saelan, O. Kihlman, O. Collin, O. M. Reuter, Hj. Hjelt samt J. A. Palmén, hvarjemte 2:dra delen af »*Acta*» sannolikt under nästa höst hinner bli färdig, hvilket möjligen äfven kan sägas om Meddelandenas 12 häfte. Slutligen håller som en skiljd publikation på att tryckas en sammanställning af växtfenologiska iakttagelser, uppgjord af herr O. Kihlman.

För offentliggörande hafva under årets lopp influtit följande afhandlingar och uppsatsar: P. A. Karsten, *Symbolæ ad Mycologiam fennicam P. XVI; Revisio monographica atque Synopsis Ascomycetum, in Fennia hucusque detectorum* (hvilken senare blifvit intagen i våra Acta); J. A. Palmen: *Internationelt ornitologiskt samarbete: ett upprop till kännarene af Finlands foglar;* M. Brenner: *Bi-*

drag till kännedom af Finska vikens övegetation. IV. Hoglands lafvar; Hj. Hjelt: *Tvenne för finska floran nya hybrider; Plantæ vasculares in Lapponia maxime meridionali et Ostrobothnia boreali observatae;* Hj. Hjelt och R. Hult: *Berättelse öfver en i Kemi Lappmark och Norra Österbotten företagen botanisk resa;* R. Hult: *Om vegetationen i Blekinge;* O. Kihlman: *Beobachtungen über die periodischen Erscheinungen des Pflanzenlebens in Finnland.* O. M. Reuter: *Hemiptera duo nova Fenniæ,* samt åtskilliga smärre meddelanden, ss. O. Collin: *Om Bidens platycephala* **Örsted.** Slutligen har kand. K. J. Ehnberg inlemnat en reseberättelse öfver en af honom med understöd af sällskapet under fjolsommaren företagen lepidopterologisk resa inom den vid Ladogas stränder liggande delen af Finska och Ryska Karelen, hvilken berättelse öfverlemnats till arkivet, i likhet med den reseberättelse, som af lic. Brotherus afgifvits öfver en af honom med sällskapets understöd företagen muskologisk resa år 1883 till Kuusamo.

De månadtliga mötena hafva varit rätt talrikt besökta och dervid många intressanta föredrag och meddelanden gjorts af hrr Brotherus, O. Collin, Elfving, Elmgren, Granberg, F. E. Hellström, Hollmén, Hougberg, Kihlman, Liljeblom, Lindberg, Mela, Norrlin, Palmén, Saelan och Sahlberg.

Hösten år 1883 framstälde dr Elfving ett förslag om att sällskapet borde till universitetets bibliotek öfverlemna sin boksamling, hvilket förslag af sällskapet på årsmötet år 1884 förkastades. I dess ställe fick redaktionsutskottet sig ålagdt att inkomma med förslag, rörande utlåningen af sagde böcker. Och i följd häraf har sällskapet till sist enat sig om några få stadganden härutinnan, för att göra samlingen så åtkomlig som möjligt. Då under innevarande år mag. E. Bergroth, genom bristande tid och tillfälle att sköta bibliothekarietjensten, afgått från denna befattning, antogs till bibliothekarie dr O. Kihlman, hvilken derjemte tillades ett årligt arvode af 200 mk.

Endast jemförelsevis få nya medlemmar hafva under året tillkommit, nämligen löjtnant O. Nordqvist, länsman

Karl Bäcklund i Muonioniska, samt studd. W. Laurén, S. A Granberg, O. Sevón och H. Hillebard. Kretsen af utländske ledamöter har ökats genom inväljandet af d:r H. Christ i Basel och lektor C. J. Lindeberg i Göteborg.

Innan jag slutar denna kortfattade skildring af sällskapets verksamhet och öden under sista året, kan jag icke underlåta meddela, att ordf. gått i författning om att vid Linnés lika ståtliga som till ideen värdiga bildstod, hvilken på innevarande Floradag inviges, uti sällskapets namn och på dess vägnar en enkel krans nedlägges af dess utländske ledamot, professor Wittrock. Ty vid en sådan högtid för all naturforskning kan icke Sällskapet underlåta att äfven det, huru anspråkslös dess ställning än är, egna sin ödmjuka hyllning åt det största snille, som norden någonsin frambragt, ja troligen någonsin kommer att frambringa på naturalhistoriens oöfverskådliga fält. Att här utlägga Linnés betydelse anser jag alldeles öfverflödigt, då alla de närvarande hafva den sig nogsamt bekant, så mycket mer som i dag vida kunskapsrikare och vida vältaligare tungor skola sjunga svensken Linnés lof. Minnet af denna *Princeps in exploratione naturae* skall med oförgänglig glans lysa så länge naturforskning existerar eller menskligheten finnes till, hvilket ju i sjelfva verket är ett och detsamma.»

Intendenten för de zoologiska samlingarna herr A. Mela afgaf följande berättelse öfver dessas tillväxt:

»Under senast förflutna år hafva samlingarna ökats med omkring 80 ryggradsdjur, några tiotal fogelägg, inemot 3,000 insekter samt några mollusker.

De rikligaste bidragen hafva lemnats af professorerne J. Sahlberg och O. M. Reuter, kandidaterne K. J. Ehnberg, R. Envald och R. Hammarström, studenten D. A. Wikström samt apothekaren Günther, allt i insekter.

Af förärade däggdjur må här särskildt framhållas två albinos exemplar af vanliga ekorren, det ena fr. Kittilä af kronofogden C. E. Ahnger, det andra från Muonioniska af kronolänsman Bäcklund, 2 exx. *Mus rattus* fr. Tammerfors af dr Blåfjeld; en underkäke af *Phoca vitulina* fr. Brahe-

stad af stud. Helakoski; ett svart skinn af *Phoca hispida* fr. s. ö. Ladoga af prof. J. Sahlberg. Intressant är äfven förvärfvandet af ett skinn af *Canis Lagopus* fr. Runö, föräradt af prof. J. A. Palmén.

Bland 62 exemplar erhållna foglar äro af specielt intresse en ljus varietet af björktrasten *(Turdus pilaris)* fr. Sörnäs af kapten Henell, 1 ex. af skrikörnen *(Aqvila clanga)* fr. Björneborg af mag. Grönfelt, 1 ex. *Terekia cinerea* fr. Gamla Karleby af med. kand. F. Hellström, 1 ex. *Anser bernicla* fr. Värtsilä af bergsingeniören Pr. Solitander, 2 exx. *Larus minutus* fr. Viborg af folkskoleinspektor O. Hynén; en ung *Larus ridibundus* fr. Helsingfors af preparators biträdet Nyberg, ett exemplar af fjällabben *(Lestris parasitica)* fr. Kyrkslätt af kontoristen Svensson, samt 1 ex. *Podiceps minor* fr. Heinola af doc. E. Wainio.

Äggsamlingen har ökats bland annat med ägg af skrikörnen *(Aqvila clanga)* fr. Qveflaks af justitierådman Kr. Svanljung samt några, dock ej fullt säkra, ägg af *Terekia cinerea* fr. Yxpila vid Gamla Karleby af herr E. Hellström, samt ägg af *Emberiza nivalis* fr. Muonioniska af med. kand. E. Hougberg.

Konrektor Aschan har förärat sällskapet en samling fogelbon fr. norra Savolaks.

Af fiskar hafva vi att anteckna en röd individuel varietet af aborren *(Perca fluviatilis)* fr. Lampis af vaktmästaren Eklund.

Vertebratsamlingen har dessutom ihågkommits med gåfvor af herrar Basilier, Barker, Blomqvist, Brenner, Collin, Eriksson, Forssell, Glad, Grönroos, Hisinger, Kullhem, Lindberg, Lindroos, Lundström, Malmlund, Oker-Blom, Sjöstrand, Spoof, Svensson, Sundman, Sylvander, Walléen och Wasastjerna.

Utom de rikliga bidrag insektsamlingen erhållit genom hrr Ehnberg, Envald, Günther, Hammarström, Reuter, Sahlberg och Wickström, har nämnda samling äfven ihågkommits med gåfvor af fröken E. Elmgrén samt herrar Charpentier, Edgrén, Oker-Blom, Sundman och Tiljander, genom hvilka

alla gåfvor tillkommit 38 för samlingen nya arter, deraf 18 Coleoptera, 14 Hemiptera, 5 Lepidoptera och 1 Dipter.»

Intendenten för de botaniska samlingarna herr Fr. Elfving uppläste derpå följande årsberättelse:

»De botaniska samlingarna hafva under det förflutna året ökats med 787 kärlväxter, 468 mossor, 2 svampar och 23 numror frön. Främsta rummet bland de inlemnade samlingarna intager dr V. F. Brotheri omfattande kollektion af Bryaceer och Sphagna fr. Kuusamo med flera för floran nya och anmärkningsvärda arter. Särskildt förtjenar vidare att framhållas *Sempervivum tectorum* (tagen af prof. Sahlberg vid Ladogas östra strand) såsom den enda för floran nya fröväxt, hvilken under året tillkommit, oafsedt några hybrider. Utom nämnda personer hafva följande bidragit till samlingarnas tillväxt: prof. S. G. Elmgrén, doktorerne H. Backman och O. Kihlman, rektor M. Brenner, lektorerne Hj. Hjelt, K. J. W. Unonius och H. Zilliacus, magg. O. Collin, R. Envald, studd. E. V. Blom, W. Granberg, H. Hollmén, C. A. Knabe, S. W. Liljeblom och T. Wasastjerna, samt lycc. H. Lindberg, H. Munk och E. Reuter.

Granskningen af kärlväxterna har fortsatts af prof. Saelan och dr. Kihlman, hvilken senare jemväl ordnat och uppställt den oansenliga frösamlingen, till hvars förökande hrr botanister uppmanas att medverka.»

Af bibliotekariens, herr O. Kihlman, redogörelse för boksamlingens tillväxt framgick, att densamma sedan senaste årsmöte vunnit en tillväxt af 235 volymer. Bland de publikationer, som erhållits genom skriftutbyte med vetenskapliga institutioner i utlandet, förtjenade särskildt omnämnas en kollektion, insänd af *Academia real das sciencias* i Lissabon, hvilken innehöll utom åtskilliga större och mindre arbeten af enskilda författare, äfven en längre serie af nämda akademis »Memorias.» Äfven *Oberhessische Gesellschaft für Natur- und Heilkunde* i Giessen, *Physikalisch-Oekonomische Gesellschaft* i Königsberg och *Westphälischer Provinzial-Verein für Wissenschaft und Kunst* i Münster hade lemnat större kompletterande samlingar af sina äldre publikationer.

Derjemte hade herrar H. Hjelt, Norman, Nyman, Reuter, Sahlberg och v. Trautvetter ihågkommit sällskapet med exemplar af sina under året utgifna arbeten.

Af skattmästaren herr S. Elmgrens derpå upplästa redovisning för sällskapets kassa inhemtades bland annat, att sällskapets tillgångar, som vid årsmötet den 13 Maj 1884 utgjorde 25,704 mark 1 penni, under året förökats till 29,424 mark 78 penni eller, sedan alla för nästa sommar beviljade reseunderstöd blifvit utbetalda, 27,524 mark 78 penni, hvaraf den stående fonden utgjorde 27,241 mark 85 penni.

Den komité, som af sällskapet erhållit i uppdrag att vidtaga alla anordningar för anställande af växtfenologiska iakttagelser år 1883 uti Sodankylä, Vasa, Värtsilä, och Helsingfors, hade inlemnat en redogörelse rörande sina tillgöranden, hvilken af ordföranden upplästes. Af denna redogörelse framgick, att de afsedda observationerna på de ifrågavarande orterna blifvit gjorda af herrar studerandene E. W. Blom, K. W. Hällberg, kand. A. H. Petander och doktor O. Kihlman. Då de lokala förhållandena i trakterna af Vasa och Helsingfors läto förmoda vissa olikheter i temperaturförhållandena på skilda ställen inom observationsområdena, hade komitén låtit anställa iakttagelser rörande värmegraden tre gånger dagligen uti Gamla Vasa, vid Gumtäckt och Lappviks sjukhus, hvilka utförts af herrar sockneadjunkten F. A. Hällberg, fil. kand. A. v. Bonsdorff och uppsyningsmannen J. P. Gimberg. Dessutom hade samtidigt en serie växtfenologiska observationer gjorts i närheten af Vasa af stud. W. Laurén, hvilka ansågos vara af vigt såsom kompletterande de ofvananförda. Efter det samtliga växtannotationer blifvit af iakttagarene preliminärt ordnade, hade doktor O. Kihlman benäget åtagit sig att redigera dem till ett helt, och hade arbetet redan blifvit anmäldt för sällskapet och inlemnadt till tryckning. På det att i fråga varande arbete beträffande format m. m. skulle öfverensstämma med de bestämmelser, som blifvit gjorda för alla publikationer från de internationella polarstationerna, skulle det med sällskapets tryckningskomités bifall komma att tryckas i qvart format såsom ett bihang till

sällskapets öfriga skrifter, samt utdelas till ett antal af 100 exemplar åt alla internationella polarstationers ledande myndigheter.

De ofvanberörda extra temperatur observationerna skulle åter öfverlemnas åt härvarande meteorologiska centralstation för att af densamma på lämpligt sätt publiceras.

Utgifterna för alla dessa observationer hade utgjort 5,100 mark, hvilka betäckts med följande medel: frivilliga gåfvor 1,500 mark, (deraf utaf frih. E. Hisinger 600 mk., öfverinspektor Laurell 400 mk., prof. E. Neovius 300 mk. och prof. J. A. Palmén 200 mk), från Societas pro Fauna et Flora fennica 600 mark, från Universitetet 300 mark samt statsunderstöd 3,000 mark.

Härefter anstäldes val af funktionärer för nästkommande år, hvarvid återvaldes till ordförande prof. Lindberg, till vice ordf. prof. Saelan, till sekreterare prof. Sahlberg, till skattmästare prof. Elmgren, till bibliothekarie docenten Kihlman. Till medlemmar i redaktionsutskottet utsågos, utom ordföranden och intendenterne, hvilka äro sjelfskrifne, herrar proff. Palmén, Norrlin och Sahlberg, samt till suppleanter rektor Brenner, docenten Kihlman och med. kand. Bergroth. Till kassarevisorer valdes herrar statsrådet Moberg och direktor Nordenskiöld.

Derpå föredrogs en skrifvelse af studeranden Klas Edgren, deri han anmäler sig vara sinnad att instundande sommar åtfölja doktor V. Brotherus på hans forskningsresa till ryska Lappmarken i afsigt att derunder göra insamlingar af insekter, förnämligast Coleoptera, och spindlar samt anhåller om ett understöd af 400 mark såsom ett bidrag till bestridande af dermed förenade kostnader. Då afsigten vore att under resan besöka förut i entomologiskt afseende aldeles oundersökta trakter, såsom Fiskarhalfön och Kildin m. fl. ställen och närvarande fackmän på grund häraf, äfvensom för det intresse hvarmed sökanden, ehuru en nybegynnare, omfattat entomologins studium, tillstyrkt bifall till nämnda ansökan, beslöt sällskapet att tilldela herr Edgren det begärda understödet.

Härefter öfvergicks till vetenskapliga meddelanden, hvarvid herr *Kihlman* förevisade exemplar af den på föregående möte omnämnda hybriden emellan gulsippan och hvitsippan, hvilken herr *Norrlin* anträffat på Vesijärvi strand i Hollola. Denna form, som hade helt ljusgula blommor, närmade sig genom blommornas storlek och de ensamma enkla blomskaften mera hvitsippan, men öfverensstämde genom svepebladens form mera med gulsippan.

Herr *A. Arrhenius* förevisade en för vårt flora-område ny kärlväxt, *Sagina nivalis* Fr., hvilken han funnit nära Polmak vid Tana elf. Denna växt var förut känd från flera fjäll i nordligare delen af Sverige och Norge. I sammanhang härmed redogjorde föredragaren för sina iakttagelser beträffande närstående arters förekomst och utbredning i Finnmarken.

Herr *Palmén* meddelade om slagugglans *(Str. liturata l. uralensis)* fortplantning några iakttagelser, gjorda af forstmästaren A. L. Hollmerus i Sotkamo och protokollsekreteraren V. Spoof i Ruovesi. Bon hade blifvit om våren 1884 funna i toppen af afbrutna barrträd. På senare orten togos fyra och senare ännu en unge, hvilka uppvuxit i Helsingfors; den 6 april hade en af honorna lagt ett något tunnskaligt och missbildadt ägg. Samtidigt infallande ruggning hade dock stört äggläggningens fortgång.

Härpå förevisade herr *Sahlberg* några exemplar af en högst intressant nykomling till vår insektfauna, en ovanligt stor, troligen ännu obeskrifven pupipar Dipter af familjen Hippoboscidae, tillhörande slägtet *Lynchia* Weyenb. Dessa exemplar hade herr Palmén anträffat på ett i Thusby af herr Åström skjutet och nyligen till finska museum insändt exemplar af fiskljusen *(Pandion haliaëtus)*. Denna stora flugart, som genom frånvaron af punktögon och undertill tretandade klor stod på gränsen mellan slägtena *Olfersia* och *Ornithomyia* och deruti äfvensom genom bygnaden af antennerna, öfverensstämde med det nyligen, efter en på en art *Penelope* i La Plata staterna funnen art, uppställda slägtet *Lynchia*, afvek från denna åtminstone genom trubbiga vingar samt ut-

märkte sig från alla kända nordiska Hippoboscider genom sin betydligare storlek och sina väl utvecklade gråsvarta vingar. Då fogeln, uppå hvilken dessa flugor anträffades, troligen kort förut återvändt från sin vinterstation i fjärran sydliga länder, kan man antaga att äfven ifrågavarande fluga hade sitt egentliga hem långt från vårt land. Anmärkningsvärdt var, att flugan ännu par dagar efter sin värds död höll sig qvar på dess döda kropp, ehuru denna blifvit transporterad så lång väg. En utförligare uppsats härom skulle ingå i Meddelandena.

Vidare förevisade herr *Sahlberg* en mängd i sprit förvarade exemplar, såväl hanar och honor, som arbetare af den lilla myrarten *Formicoxenus nitidulus* **Nyl.**, hvilka genom herr O. Reuter till samlingarna blifvit förärade af kandidaten G. Adlerz, som senaste sommar funnit dem i ett stort samhälle vid Mariehamn på Åland. Föräringen var af stort intresse, emedan herr Adlerz först utredt de skilda individernas af denna förut såsom ganska sällsynt ansedda art rätta natur. Hanarne hade nemligen befunnits vara fullkomligt vinglösa samt till gestalten och byggnaden af thorax aldeles lika arbetare, från hvilka de skilde sig bland annat genom mandiblernas form och 12-ledade antenner, i följd hvaraf de ock förut antagits dels såsom arbetare af en skild art, dels såsom hermaphroditer. En utförlig uppsats härom hade redan blifvit offentliggjord i Svenska Vetenskaps Akademins Öfversigt för innevarande år.

Herr *V. Brotherus* inlemnade en berättelse öfver en af honom med understöd af sällskapet under sommaren 1883 företagen bryologisk forskningsresa till Kuusamo. Berättelsen skildrar utförligt resans gång och de besökta trakternas allmänna topografiska beskaffenhet samt äfven i hufvuddrag deras geologiska natur, och innehåller en redogörelse för de väsentligaste vunna resultaten beträffande mossfloran, samt lemnar tillika värdefulla bidrag äfven till kännedomen om norra Österbottens phanerogamflora. Af densamma inhemtades bland annat följande:

Afresan från Helsingfors skedde den 7 juni. Färden fortsattes sedan i sällskap med herr F. v. Wright med ångbåt genom Jakobstad och Brahestad, i närheten af hvilka städer de första exkursioner företogos. Efter att derpå utan afbrott hafva färdats norrut ända till Pintamo gästgifveri i Pudasjärvi socken företogs en längre exkursion till ett omkr. 3 mil aflägset i ödemarken beläget fjäll Iso-Syöte, hvilket tillförene ej varit besökt af någon botanist. Såväl i skogarne, som på kärren och fjällets topp visade mossvegetationen redan här en nordisk prägel, om hvilken äfven förekomsten af några fröväxter t. ex. *Pingvicula villosa* och *Juncus trifidus* antydde. - Inom Kuusamo socken uppehöll sig exkurrenten från den 25 juni till den 14 augusti och undersökte derunder åtskilliga trakter såväl inom socknens starkt kuperade vestra, östra och södra delar, som inom den i dess midt belägna högslätten. Nästan alla här belägna fjäll, såsom Pyhävaara, Rukatunturi, Iivaara, Mäntyvaara, Kiekkivaara, Kivakkotunturi, Ukonvaara och Nuorunen, bestegos och undersöktes i afseende på mossvegetationen. Af dessa framhölls Kivakkotunturi, beläget inom Ryska Karelen helt nära intill Kuusamos gräns invid Oulanganjoki, såsom det i botaniskt afseende intressantaste, afvikande redan till utseendet från de andra genom sina många taggiga toppar. Här anträffades exempelvis flere högnordiska mossor: *Pohlia cucullata, Dicranum fulvellum, Grimmia incurva, G. Donnii, G. microcarpa* och synnerligen ymnig *Andraea obovata.* Dessutom upptäcktes här den för vår flora nya *Webera sessilis.* Bland öfriga trakter, som i bryologiskt afseende voro intressanta, framhölls särskildt dalen kring Merenoja, en biflod till Oulanganjoki ej långt från Kallunkijärvi sjö, hvilken dal flerstädes begränsas af branta kalkväggar, hysande en synnerligt rik mossvegetation, bland hvilken anträffades nästan alla i Finland funna *Astrophyllum* arter, *Southbya fennica* m. fl. Likaså intressant var den herrliga Paanajärvi dalen, hvilken såväl genom den egendomliga kontrasten mellan dalens mot söder och mot norr sluttande sidors vegetation, som genom

den stora omvexlingen i bergarter, för bryologen erbjuder ett synnerligen stort intresse.

Såsom resans resultat meddelades, att, ehuru en del af de insamlade *Bryaceerna* och samtliga *Hepaticae* ännu icke hunnit blifva granskade, till finska museum inlemnats 36 Sphagnaceer och 432 Bryaceer, bland hvilka 4 arter och tvänne varieteter voro för finska floran nya.

Till publication inlemnades: *Bidrag till kännedomen om Crustacée-faunan i några af mellersta Finlands sjöar* af Osc. Nordqvist.

Till nya medlemmar föreslogos protokollsekreteraren V. Spoof samt studenterne M. Oker-Blom, A. af Forselles, E. Malmberg och K. Edgrén.

Den 10 Oktober 1885.

Herr *Brenner* anmälte och förevisade tvänne för den finska floran nya barlastväxter från Helsingfors: neml. *Erucastrum Pollichii* **Schimp.**, tagen innevarande höst i Botaniska trädgården, inom Sverige nordligast antecknad från Gefle, samt en hybrid, *Carduus crispo-nutans* **Koch**, funnen på Skatudden. Om denna inom den skandinaviska norden förut ej observerade hybrid, hvilken genom sin grenighet och talrika små blomkorgar afvek från *C. nutans,* inlemnades en utförligare notis, för att i Meddelandena offentliggöras.

Herr *Saelan* förevisade likaledes en hos oss förut ej anträffad barlastväxt *Galium tricorne* **With.**, hvilken han funnit på barlast på Lindörn i Haikkofjärden vid Borgå. Denna art, som har sin egentliga hemort i södra Europa kring Medelhafvet och österut går ända till central Asien samt derifrån utbredt sig norrut till Frankrike och England, utmärkte sig från den närmast stående *G. aparine* hufvudsakligen genom blomskaften, som voro kortare än bladen, och genom sina kroklikt nedböjda enskilda fruktskaft.

Herr *O. Reuter* förevisade exemplar af den för vår flora nya s. k. strandkålen *Crambe maritima* L., hvilka blifvit meddelade af stadsfiskalen Ossian Reuter, enligt hvilkens uppgift af denna växt funnes ett omkring 3 fot hög busklikt utbildadt stånd på Skomakar skär under Tvärminne by i Ekenäs skärgård, på hvilken ute i hafsbandet invid farleden belägna klippa den af en i närheten boende allmogeman uppgafs hafva vuxit omkr. 10 års tid, ehuru den blommade första gången i år. Senare hade en korrespondent till tidningen Folkvännen förmält, att samma växt i stor mängd skulle förekomma äfven på Örskär holme ½ mil nordost från Korpo-Utö, växande utmed stranden några famnar från vanligt vattenstånd. Denna holme skall vara mycket låg och bestå af sand och groft grus. På hvardera stället uppgafs växten vara ett särdeles omtyckt foder för korna, och kallades af folket »bladkål.» Inom Sverige var den samma funnen, utom vid södra och vestra kusterna, endast på Sandön i Upland.

Vidare förevisade herr Reuter tvänne nykomlingar för Finlands Insektsfauna. Den ena tillhörde ordningen Hemiptera och hade för några år sedan blifvit beskrifven från England under namn af *Pilophorus perplexus* D. et Sc. Denna art hade tagits i ett enda exemplar af professorskan Lina Reuter i Lofsdals trädgård i Pargas socken sistlidne Augusti. Den var föröfrigt, enl. hvad föredragaren hade erfarit, utbredd öfver en stor del af Europa och äfven funnen af honom i Bohuslän. Den andra noviteten var en nattfjäril, *Calymnia trapezina* L., hittills nordligast funnen i Upland och vid S:t Petersburg. Af föredragarens broder, herr Enzio Reuter, hade två exx. utkläckts på Lofsdal i Pargas och ett tredje tagits på Ispois invid Åbo. Slutligen omnämnde herr Reuter, att han i slutet af Augusti 1884 nedanför en stor al vid Lofsdal funnit ett dödt exemplar af den högst egendomliga larven till en äfvenledes hittills i Finland icke funnen fjäril *Acronycta Alni* L., förut äfvenledes känd både från Upland och S:t Petersburg.

Herr *Sahlberg* förevisade talrika exemplar af den sällsynta trädgnagaren, *Tomicus duplicatus* Sahlb., hvilka han i

slutet af sistlidne september tagit under bark af gran i Karislojo socken. Denna art, som var beskrifven af föredragarens farfar efter ett enda i Yläne funnet exemplar, och af de forskare som i mellersta Europa specielt studerat de för skogshushållningen så vigtiga skalbaggarne af detta slägte, blifvit tolkad dels såsom identisk med den i södra Europa förekommande *T. rectangulus* **Eich.**, dels såsom den i mellersta Europa mindre sällsynta *T. amitinus* **Eich.**, men af alla, som sett originalexemplaret, erkänts såsom egen art, hade, oaktadt den med stor ifver eftersökts såväl här som i andra länder, hittills icke blifvit återfunnen. Nu togs den i tvänne trädstammar i sällskap med den vanliga *T. typographus* **L.** Honan, som förut var obeskrifven, skilde sig från hanen derigenom, att de tvänne till en förenade tänderna vid elytras spets voro hvardera spetsiga och kortare än hos hanen. I afseende på formen på de under barken utgnagade gångarne, hvaraf några profver jemväl förevisades, öfverenstämde denna art i hufvuddrag med dem, som förorsakas af *T. typographus*, men åfvek, utom genom betydligt mindre borrhål, derigenom, att de s. k. dottergångarne från modergången utgå i spetsig vinkel (icke vinkelrätt såsom hos *T. typographus*).

Herr *O. Kihlman* framlade exemplar af *Calamagrostis acutiflora* **Schrad.**, hvaraf han sommaren 1884 anträffat flera tufvor på en torr fältbacke i närheten af Bolå i Esbo socken. Såväl *C. arundinacea* som *C. epigejos* funnos i närheten. Samtliga exemplar voro till sina yttre egenskaper högst likformiga och framstälde en typisk medelform mellan de båda sistnämnda arterna. I närmaste anslutning till Heidenreich o. a. hade föredragaren uppfattat denna form såsom den primära hybriden af dessa tvänne arter. I sällskapets samlingar fanns förut ett exemplar fr. Onega Karelen, hvilket af herr Almqvist i Stockholm hänförts till *C. acutiflora* och som af föredragaren på grund af habitus och blomdelarnas längdförhållanden ansågs böra betecknas som en forma *per-epigejos.* Förbehållande sig att framdeles behandla denna hybridserie, omnämnde föredragaren vidare en form af *C. arundinacea,* hvaraf ett enstaka stånd påträffats nära Pikkala

gård i Sjundeå, växande bland den typiska *C. arundinacea*. Den skilde sig från denna senare hufvudsakligen genom bredare blad, längre och spetsigare skärmfjäll samt ett blomborst, som var föga eller alls icke längre än skärmfjällen. Troligen stode denna i samma förhållande till *C. arundinacea*, som den föregående till *C. epigejos*; dess bastardnatur bestyrktes äfven af den ringa mängd (c. 11 %) dugligt pollen, som här kommit till utbildning.

Vidare förevisade herr Kihlman exemplar af *Alopecurus geniculatus* × *pratensis*, hvilken förut ej var antecknad från det skandinaviska floraområdet, men hvaraf föredragaren anträffat en tufva nära Abrahamsby i Kyrkslätt. Utom i Finland var denna hybrid bland annat funnen i trakten af S:t Petersburg af Schmalhausen, som uppger att pollenbildningen fullkomligt felslår, hvilket äfven föredragaren funnit bekräftadt på det af honom undersökta exemplaret. Af en annan mellanform mellan samma arter, hvilken till storlek och växtsätt i hög grad närmar sig till *A. pratensis* hade föredragaren funnit ett exemplar, växande bland stamarterna vid Edes i Esbo socken. Hos denna forma *per-pratensis* var dock pollenbildningen föga hämmad, i det att endast omkr. 20 % af kornen voro odugliga. Föredraget belystes genom förevisande af särskilda handteckningar.

Herr *O. Nordqvist* meddelade, att han under sin resa på Ladoga den 22 sistlidne juni söder om Konevits funnit sjöns lugna yta på en areal af omkr. 300 qvadrat verst öfvertäckt af ett damlager, hvilket till större delen befanns utgöras af en otrolig mängd landinsekter af de flesta olika ordningar. Då ythåfven ett par verst fått släpa efter farkosten, innehöll den så mycket till en stor del ännu lefvande insekter, att de kunde fylla åtminstone ett qvarter. Då under de 3 sista dygnen blåst en svag sydlig bris, var det otänkbart, att de kommit från Konevits, det närmaste landet, utan antog föredragaren, att den vestliga storm, som rådde den 12—15 juni, fört dem ut i sjön, i hvilket fall de således i omkr. 8 dygns tid drifvit omkring på Ladoga, flygande, simmande eller sittande på trästycken, grässtrån och andra flytande fö-

remål. Några burkar innehållande en mängd i sprit förvarade exemplar af dessa insekter förevisades och inlemnades till samlingarna.

Herr *Lindberg* meddelade, att hans son Harald senaste sommar på fuktig sandjord vid Paloniemi i Lojo funnit några strån af den eljes endast i fjällregionen i den högre norden funna lefvermossan *Anthelia nivalis,* samt att han sjelf på samma lokal tagit *Cephalozia integerrima* **Lindb.**, som förut en enda gång, näml. i Ladoga-Karelen, var anträffad.

Herr *V. Spoof* förevisade tvenne kullar ägg af bivråken från Ruovesi, hvilka voro funna skilda år på samma ställe och efter all sannolikhet voro af samma hona och det oaktadt betydligt afveko från hvarandra isynnerhet genom skalens färgteckning.

Herr *Palmén* förevisade en nykomling till finska fogelsamlingen, den bjärt färgade andfogeln *Casarca rutila* **Pallas,** hvilken blifvit skjuten på yttre skären i Ladoga inom Kronoborgs socken den 15 juli och insänd till finska samlingen af hofrättsadvokatfiskalen N. Perander. Denna österländska fogel, som i södra och mellersta Europa anträffats endast såsom flyttfogel och i Sverige en enda gång blifvit tillvaratagen, uppgifves äfven af M. v. Wright vara skjuten på Ladoga för flere år sedan af en erfaren jägare, ehuru exemplaret ej blifvit tillvarataget. Vidare förevisade herr Palmén ett vackert exemplar af *Ardea cinerea,* som blifvit skjutet vid Gammelstaden nära Helsingfors den 17 juli af herr Arvid Nyberg och af honom förärad till finska samlingen, äfvensom 4 exemplar af *Anser minutus,* som blifvit insända från Tavastehus af herr O. Collin. Slutligen meddelade herr Palmén, att nötkråkan *Nucifraga caryocatactes* denna höst blifvit tillvaratagen på flere orter i södra Finland och insänd till samlingarna, neml. från Helsinge af snickaren H. Lindroos, från Brändö af lyceisten Gabr. Cronstedt, fr. Bodö i Esbo af hofrättsauskultanten Hj. Palmén, fr. Kyrkslätt af stud. Adlercreutz, fr. Pojo af stud. Ekström och fr. Hvittis af v. häradshöfdingen K. Lydén.

Till nya medlemmar föreslogos studd. E. Reuter och C. E. Boldt.

Den 7 November 1885.

Herr *Lindberg* höll ett föredrag om tydningen af Cariceernas fruktgömme, hvilket af olika författare blifvit på skilda sätt tolkadt. Genom studiet af detta organ hos de flesta till gruppen hörande genera samt särskildt aktgifvande på de hos några exotiska former äfvensom hos den till vår flora hörande *Carex migrolochin* förekommande borsten, hade föredragaren kommit till den åsigt, att det flasklika fruktgömmet borde betraktas såsom ett af tvänne skärmfjäll bildadt svepe, för hvilket föreslogs benämningen nötsvepe (utriculus). Föredraget inlemnades till publikation i „Acta."

Vidare anhöll herr Lindberg, att få göra ändringar i tvänne af de skandinaviska lefvermossornas benämning. Den hos oss under namn af *Jungermania Hornschuchii* kända formen hade befunnits skild från den rätta sydeuropeiska *J. Hornschuchii* **Nees.** och borde kallas *Jungermania Kaurini* **Limpr.** Vidare hade *J. laxa* **Lindb.** genom undersökning af originalexemplar befunnits vara identisk med *J. marchica* **Nees.**, såsom föredragaren äfven misstänkt redan vid artens uppställande.

Herr *Wainio* förevisade exemplar af en för vår flora ny laf-art, *Physcia ulophylla* **Wallr.**, hvilken han funnit temligen talrik på trädstammar invid gamla kyrkan inom staden. Denna art liknade mycket *Ph. lychnea* och var troligen förvexlad med densamma, men skilde sig genom bredare och mera rundade flikar.

Herr *O. Reuter* meddelade, att han vid granskning af de af prof. Sahlberg under de senaste åren insamlade Hemiptera heteroptera påträffat tvänne hittills obeskrifna arter. Den ena af dessa, tagen i Parikkala, tillhörde slägtet *Orthosteira* och benämdes af föredragaren *O. acutispinis* samt skilde sig från den närmast stående *O. macrophthalma* genom panntaggarne, som voro hvassa och blott föga kortare än

första antennleden, genom pronoti sidor, hvilkas maskor stodo i 2 ½ à 3 rader samt genom tydligt konkavare diskoidalfält på elytra. Ett långvingadt exemplar från Gorki vid Svir tillhörde samma art. Den andra arten var ett nytt species af det anmärkningsvärda slägtet *Ceratocombus*, af hvilket förut blott en art varit känd. Den nya arten, *C. corticalis*, hade blifvit funnen under barken af gamla granar i djup skog vid Huvitus i Yläne och afvek sålunda till sitt lefnadssätt från den förut kända *C. coleoptratus* Zett., hvilken lefde på marken bland mossa, i myrstackar o. s. v. Den skilde sig genom flere karaktärer och särskildt genom nervförgreningen i elytra, i det bland annat vena brachialis icke var förgrenad, och vena cubitalis nästan rak, att membrancellen vid basen bildade en spetsig vinkel, den öfre af de från cellen till membrankanten gående nerverna var böjd och löpte snedt utåt och bakåt samt genom att corii sidorand var smalt tilltjockad och ett stycke ofvanom spetsen visade en tydlig inskärning. Olikheterna belystes genom figurer, hvarjemte exemplaren förevisades. I sammanhang härmed omnämde föredragaren, att af sistnämda slägte, hvilket hittills varit kändt endast från Europa, funnos flere obeskrifna arter från andra verdsdelar, äfven från skilda länder inom tropikerna, ss. Bahia, Ashanti m. fl.

Vidare förevisade herr Reuter tvänne för Finland nya varieteter af slägtet *Notonecta*, nämligen en varietet af *N. glauca* L., tagen i Pyhäjärvi i södra Karelen, hvilken bildade en tydlig öfvergång från den typiska formen till var. *marmorea* Fabr., som var allmän i södra Europa, äfvensom en hittils obeskrifven, intressant varietet af *N. lutea* Müll., utmärkt genom på sidorna bredt svartrökiga elytra och en stor triangulär svart fläck på scutellen, på grund hvaraf den af föredragaren tilldelats namnet *var. scutellaris*. Den var funnen af prof. J. Sahlberg i Jaakkimvaara samt i Sammatti kapell.

Herr *E. Reuter* förevisade en för finska floran ny kärlväxt, *Epilobium tetragonum* L., hvilken han i flere exemplar funnit vid ett dike invid en torr backe på Vestergård i

Markomby på Korpolandet den 4 sistlidne Augusti. Denna art, som med lätthet skiljes från *E. roseum* genom tydligt fyrkantig stjelk samt smalt aflånga, oskaftade — nästan halftomfattande blad, var i Sverige utbredd från Skåne till Upland.

Herr *J. Sahlberg* förevisade tvänne för Finlands och äfven den skandinaviska faunan nya arter af Coleopter-slägtet *Laemophloeus*, hvilka lefva under eller rättare sagt mellan barken af gran. Den ena, *L. abietis* **Wank.**, var af honom funnen i ett exemplar för några år sedan i kådan af en till hälften skalad gran vid Haapajärvi i Nurmis socken i norra Karelen, för öfrigt funnen endast i Lithauen och skilde sig från sina närmaste samslägtingar genom långsträckta antennleder. Den andra, *L. alternans* **Er.**, togs likaledes i ett enda exemplar i medlet af sistlidne september på en upprättstående utdöd, starkt kådig, af trädgnagare mycket angripen gran i en bränd skog i Karislojo socken. Den var för öfrigt veterligen funnen endast i närheten af Berlin och utmärkte sig genom sina långsträckta, nästan matta täckvingar, med hvartannat mellanrum mellan punktstrimmorna köllikt upphöjdt. I sammanhang härmed påpekade föredragaren vigten af att noga undersöka dylika stora starkt kådiga trädstammar uti brända skogar, emedan de ofta hysa ett stort antal sällsynta arter. Sålunda hade föredragaren på nyssnämnda trädstam, som, för att närmare kunna undersökas ända till toppen, nedhuggits, funnit utom den omnämnda *Laemophloeus* arten en för Finland ny *Ptinus*, *Pt. pilosus* **Müll.**, den ytterst sällsynta utom från vårt land endast från Lithauen kända *Lado Jelskyi* **Wank.** (af föredragaren beskrifven under namn af *Othismopteryx carinatus), Epuraea suturalis* **Reitt.**, *Bius thoracicus* m. fl. Vidare meddelade herr Sahlberg, att, enligt hvad han kunnat utröna, den art, som af C. Sahlberg i Insecta fennica anföres under namn af *Cucujus testaceus* såsom funnen vid Vasa af Wasastjerna, var den äfven vid Helsingfors förekommande *Laemophloeus ferrugineus* **Er.** och att exemplaret icke var funnet vid

Vasa, utan enligt herr Wasastjernas katalog var taget i Savolaks af Savenius.

Herr *E. Hougberg* lemnade några bidrag till kännedom om sparfugglans, *Strix passerina*, fortplantning. Ehuru denna fogel icke är synnerligen sällsynt i vårt land, hade man nämligen icke med säkerhet iakttagit dess häckningsförhållanden och de ägg, som i samlingar förvarats såsom af denna fogel, hade vanligtvis befunnits tillhöra någon annan mindre uggleart såsom *Str. Tengmalmi* o. s. v. Westerlund uppgifver i sin oologi att sparfugglan vanligtvis lägger 4 ägg i slutet af April eller i början af Maj utan underlag i ihåliga träd, äfvensom i klippspringor, murhål o. d., och enligt en annan författare skall densamma någongång bygga ett ordentligt bo af rispinnar på yttersta grenarne af mycket höga barrträd. Äggen uppgifvas vara jemförelsevis stora, 28—29 mm. långa samt hafva föga glänsande nästan matta skal.

Senaste vår den 14 Maj hade herr Oskar Sevon lyckats i Pälkäne socken på Pälkänenvuori inom Luikkala bys ägor finna tvänne bon af *Strix passerina* samt tillvarataga fogeln invid sjelfva boet, så att något tvifvel om riktigheten af artens bestämning icke förefanns. Boen, som funnos i tallskog och sumpmarker på 54 alns afstånd från hvarandra, voro belägna i af hackspettar huggna hål i tallar endast 4 aln från marken. Urhålkningarna hade i diameter 2 1/2 tum samt i djup omkr. 6 tum. Balen bestod af bitar af enbark och fjäder. Den 14 Maj, då boen anträffades, fanns i det ena ett enda ägg, i det andra 3, som voro något rufvade.

Deras dimensioner voro följande:

		Längd.	Tjocklek.
De rufvade	N:o 1:	28,3 mm.	23,3 mm.
	N:o 2:	28 „	23,7 „
	N:o 3:	28,3 „	22,8 „
Det friska	N:o 4:	28,7 „	23 „

Deremot var ett ägg af samma fogel, erhållet af herr Levison fr. Åland, betydligt mindre eller endast i längd 23,7 m. m. och i tjocklek 20 m. m. För föredragets belysning fö-

revisades dessa ägg jemte några exemplar af våra andra mindre uglearters.

Herr *Brenner* förevisade, för bestyrkande af den riktiga bestämningen af den af honom på föregående möte förevisade *Carduus*-hybriden, ytterligare en mängd exemplar af densamma samt andra i Helsingforstrakten på barlastplatser funna former af detta slägte. Bland dessa framhölls särskildt den rätta *C. nutans* från Skatudden äfvensom den äkta *C. acanthoides* L., hvaraf ett exemplar blifvit taget år 1883 vid Sörnäs af realskoleeleven Valter Pousar. Denna sistnämnda art, som förut ej var antecknad såsom tillhörande vår flora, var i Sverige utbredd från Skåne till Gestrikland, der den nordligast blifvit funnen vid Gefle på barlast.

Herr *H. Hillebard* förevisade ägg af *Fulica atra*, som han senaste sommar funnit på Vårdö (Åland.)

Till publikation i Meddelandena anmältes *Lynchia fumipennis, en ny på Pandion haliaëtus funnen Hipposcid,* beskrifven af J. Sahlberg.

Till nya medlemmar föreslogos kollegan Karl Alfred Poppius samt studenterne Arthur Boman och Björn Lindberg.

Den 5 December 1885.

Herr *Lindberg* meddelade resultatet af sina senaste undersökningar, angående nordiska mossor. Först redogjordes för könsförhållandena hos slägtet *Sauteria* bland Marchantiaceerna. Vid utgifvandet af sin monografi öfver slägtena *Peltolepis*, *Clevea* och *Sauteria* hade nemligen föredragaren uppgifvit *Sauteria alpina* såsom dioik, emedan han haft till undersökning endast gamla exemplar, men senare hade han varit i tillfälle att på Dovre närmare studera denna växt i naturen och dervid haft exemplar i bästa utvecklingsstadium, samt då funnit, att på den ena fliken af den gaffellikt förgrenade bålen sitta hanblommor och på den andra honblommor, och att växten således var autoik. På ett äldre stadium inträffade, att flikarne genom påbörjad förmultning åtskiljas, hvilken omständighet varit anledningen till den tidigare orik-

tiga uppgiften. — Vidare borde den till slägtet *Chandonanthus* hänförda *Jungermania setiformis* föras till slägtet *Temnoma*, såsom föredragaren funnit efter undersökning af en på Java förekommande art af detta slägte. — Till *Jungermania sphaerocarpa* **Hook.** borde med säkerhet såsom varieteter hänföras *J. lurida* **Dum.** och *J. nana* **Nees.** samt möjligen äfven *J. amplexicaulis* **Dum.**, hvilket dock föredragaren på grund af otillräckligt material tills vidare måste lemna oafgjordt. — Den af föredragaren på Dovre upptäckta *Jungermania qvadriloba* **Lindb.**, hade af herr V. F. Brotherus senaste sommar blifvit återfunnen vid Imandra sjö i Ryska Lappmarken, hvilket fynd var af intresse äfven af den anledning, att bland exemplaren funnas den förut okända honplantan. — *Jungermania saccatula* **Lindb.** borde föras såsom underart under den mångformiga *J. minuta*.

Vidare meddelade föredragaren en ny systematisk anordning af de nordiska arterna af slägtena *Nardia*, *Marsupella* och *Cesia*, hvilka hvart och ett sönderdelades i subgenera, på följande sätt:

1. ***Nardia*** **B. Gr., Spruc.**

A. *Eucalyx* **Lindb.** (N. crenulata, hyalina, obovata, subelliptica).

B. *Mesophylla* **(Dum.) Lindb.** (N. compressa, scalaris, Breidleri, haematosticta, insecta).

2. ***Marsupella*** **Dum.**

A. *Eumarsupella* **Lindb.** (M. revoluta, emarginata, densifolia, sphacelata, sparsifolia, Funckii, aemula, filiformis, Boeckii, latifolia, intricata och ustulata).

B. *Hyalacme* **Lindb.** (M. condensata).

3. ***Cesia B. Gr.***

A. *Homocraspis* **Lindb.** (C. adusta, varians, hvaraf Gymnomitrium confertum Limpr. från mellersta Europas fjällar blott är en gröfre form, cochlearis, ännu osäker i följd af det ytterst knappa undersökningsmaterialet, kanske blott en varietet af föregående?).

B. *Eucesia* **Lindb.** (C. corallioides, obtusa, concinnata).

C. *Prasanthus* **Lindb.** (C. svecica).

Slutligen anmälte herr Lindberg en intressant nykomling till vår mossflora, *Bryum acutum* **Lindb.** n. sp., hvilken upptäcktes senaste sommar af herr V. Brotherus nära byn Pummanki vid Bumans fjord på den s. k. Fiskarhalfön i i Ryska Lappmarken. Denna art skiljes från *Br. calophyllum* **Brown.** derigenom att bladen äro aflånga, spetsiga, föga concava, skarpt kantade med kanten till större delen tillbakaböjd och nerven på de öfre bladen mycket kort utlöpande, kapseln tjockt päronlik, blodröd, vid mynningen vida starkare hopsnörd, tjockhudad, af betydligt mindre celler, locket nästan sprötspetsadt samt sporerna blott tredje delen så stora.

Herr *Wainio* förevisade några förut hos oss ej anmärkta varieteter af lafslägtet *Cladonia,* utmärkta från deras hufvudarter genom bleka frukter, neml. *Cladonia coccifera f. ochrocarpia* **Floerk.**, *Cl. pleurota f. cerina* **Naeg.**, och *Cl. deformis f. pallescens* **Laur.**, samt uttalade såsom sin åsigt om dem, hvilka utmärkte sig endast genom brist på det röda färgämnet, att de icke vore några systematiska enheter, utan allenast att betraktas såsom återgångsformer. Andra på mötet närvarande botanister ansågo deremot dessa former, som förekomma ytterst sparsamt och spridda såsom ett slag af sjukliga förändringar, motsvarande såkallade albinos varieteter, hvarpå flere exempel voro kända bland fröväxterna.

Herr *Brotherus* förevisade och anmälte en för vår flora ny fröväxt, som han senaste sommar funnit i Ryska Lappmarken, och hvilken utgjorde ett nytt exempel på ostliga former, som uppträda i denna provins. Arten var *Eritrichium villosum* **Bunge,** som förut var känd från arktiska Sibirien, södra Sibiriens fjälltrakter, Novaja Semlja och Kaninhalfön och nu fanns på skiffer nära snön vid Tsipnavlok på den s. k. Fiskarhalfön.

Herr *Sahlberg* förevisade en nykomling till vår Coleopterfauna, tillhörande ett förut hos oss icke anmärkt slägte. bland Silphiderna, *Nargus velox* **Spence.** Denna insekt, som skilde sig från slägtet *Catops* genom sina fina ben och antenner samt utmärkte sig genom sin snabbhet och inom den

skandinaviska norden förut veterligen icke var tagen nordligare än i Skåne, fanns sistlidne sommar i Kivinebb socken på Karelska näset af herr A. Boman, hvilken förärat exemplaret till finska samlingen.

Herr *Poppius* förevisade och inlemnade till finska samlingen trenne för densamma nya Libellulider. Af dessa voro tvänne stora utmärkta arter, nya för vår fauna och hvardera tagna af föredragaren vid Rantala i Merimasku socken år 1881. Den ena af dessa, som tillhörde ett förut hos oss icke anmärkt subgenus, *Epitheca bimaculata* **Charp.**, var tagen några gånger i mellersta Sverige, nordligast vid Upsala och förekom sällsynt i mellersta Europa, men talrikare i södra Ryssland; den andra, *Aeschna pratensis* **Müll.**, som med lätthet skiljes från öfriga hos oss förekommande arter af slägtet genom starkt hårig bakkropp, som icke är sammandragen vid tredje segmentet, var deremot mindre sällsynt i mellersta och södra Sverige samt allmän öfver större delen af mellersta och södra Europa. Den tredje arten, *Libellula caudalis* **Charp.**, som förut par gånger var tagen hos oss, men ännu saknades i finska samlingen, fångades af föredr. i ett enda exemplar, flygande i en flock af *L. albifrons* i Sysmä socken i Tavastland i juli 1882.

Herr *E. Reuter* förevisade och anmälte några för vår fauna nya macrolepidoptera, hvilka han funnit i sydvestra Finland, näml.

1. *Lithosia unita* **Hb.** *var. arideola* **Hering**, tagen på Korpolandet 3 augusti 1885, hittills nordligast funnen i norra Tyskland, lätt skild från den närmast stående *L. complana* **L.** genom mindre storlek, otydligare gul costalrand på framvingarna och framtill bredt grått anlupna bakvingar. 2. *Polia polymita* **L.** funnen i Åbo stad den 12 september 1884, inom Skandinaviska halfön utbredd från Skåne till Lappland och Norge. 3. *Eugonia alniaria* **L.** (*tiliaria* **Bkh.**, **Hb.**), tagen såsom larv på Ålön i Pargas och utkläckt den 11 augusti; arten, som förut var antecknad nordligast från Stockholm och S:t Petersburg, fanns förut i tvänne exemplar i finska samlingen, det ena från Helsingfors, taget af W. Nylander, det

andra utan angifven lokal, troligen från Åbo trakten, taget af Ehrström, men stod der förvexlad med *E. autumnaria* **Herb.** (*alniaria* **S. V.**), från hvilken den afviker genom rent citrongul thorax, hela och skarpa tvärstreck på framvingarne samt mindre utbugtningar på vingarnas utkanter. 4. *Eugonia erosaria* **Bkh.**, anträffad såsom larv på ek på Lenholmen i Pargas, utkläckt den 21 augusti, förut nordligast funnen i Upland i Sverige samt vid S:t Petersburg, lätt skild från föregående genom den djupa och skarpa urbugtningen vid midten af framvingarnes utkant. 5. *Aspilates strigillaria* **Hb.**, tagen på Lenholmen i Pargas i medlet af juli år 1884, förut nordligast känd likaledes från Upland och S:t Petersburg. 6. *Cidaria siterata* **Hufn.** (*psittacina* **Schiff.**), hvilken finnes i finska museum från Österbotten från Wasastjernas samling, och af föredragaren fångades på Ispois vid Åbo i början af sistlidne oktober, då den svärmade i stora massor kring topparne af lindar och äppelträd.

Herr *Palmén* anhöll, att genom sällskapet få uppmana alla, hvilka under sommaren gjort ornitologiska iakttagelser, att inom december månad insända anteckningarna derom till honom, för att kunna användas vid sammanställandet af uppgifter för året från Finland, för det nu pågående internationella observationsföretaget, hvarom han förut redogjort samt påpekade ytterligare, att hvarje, *äfven det minst omfattande,* bidrag, som innehåller några exakta uppgifter, var för företaget af vigt och således högeligen välkommet.

Till publikation inlemnades: *Sphaeropsideae et Excipulaceae hucusqve in Fennia lectae* samt *Symbolae ad Mycologiam Fennicam P. XVII,* hvardera af P. A. Karsten.

Till ny medlem föreslogs häradshöfding Karl Reinhold Lydén.

Den 6 februari 1886.

Herr *Brenner* förevisade och inlemnade till de botaniska samlingarna ett exemplar af den i Sverige ända till Gefle vildväxande *Muscari botryoides* (**L.**) **Mill.** af realskoleeleven B.

F. Forsman taget jemte *Crocus vernus* (**L.**) **Wulff.** på en sophög i Helsingfors, hvarest endast detta exemplar anträffats, af *Crocus* deremot årligen flere exemplar blommande; äfvensom *Ononis hircina* **Jacq.**, från en holme vid ångbåtsfarleden till Borgå, öster om Villinge, samt *Silene viscosa* (**L.**) **Pers.** från Söderskär i Sibbo, båda tagna af realskoleeleven K. A. Lassenius.

Likaledes förevisades och inlemnades följande hittills ej anmärkta växtformer: af *Primula officinalis* (**L.**) **Jacq.** en mycket högväxt och rikblommig *submacrostyl* form med stora, smalt äggrundt aflånga, mot basen småningom eller tvärt afsmalnande blad och stora blekgula kronor, längre än fodret, lika den hos *Pr. elatior* (**L.**) **Schreb.**, sannolikt den af några författare såsom en hybrid emellan *Pr. officinalis* och *elatior* ansedda, men snarare i enlighet med J. Langes åsigt en varietet af *officinalis* bildande *Pr. unicolor* **Nolte,** hvilken i Schweiz, Frankrike och Tyskland förekommer i sällskap med de båda förmodade stamarterna, men på Bornholm och Syd-Sjaelland anträffats i trakter der *elatior* ej förekommer, i likhet med hvad fallet var på Ängö i Vårdö kapell af Sunds socken på Åland, hvarest det nu förevisade exemplaret tagits. Tillika nämndes, att de i Universitetets inhemska växtsamling förvarade exemplaren af *Pr. officinalis* till en del utgöras af den genom sitt stora vida foder utmärkta formen *macrocalyx* **Bge** (*inflata* **Ledeb.**, ej **Lehm.**), hvarjemte från Åland finnas exemplar (sannolikt odlade) af var. *calycina* **Lilja,** med kronlikt utveckladt foder. Ett med höfrö till Kajana för flera år sedan förvildadt ensamt exemplar hör deremot till *Pr. elatior* (**L.**) **Schreb.,** utom genom sitt vida kronbräm igenkänd på det smalare, nästan jemntjocka, grönnerviga fodret med längre och smalare tänder än hos *officinalis,* den längre hårigheten på blomskaften samt de elliptiska — omvändt äggrunda bladen med talrika nästan vinkelrätt utstående sidonerver. Denna art förekommer eljes oss ej närmare än i Skåne och Tyskland. Öfriga förevisade former voro: en i ett dike i Kyrkslätt i vestra Nyland tagen, *Callitriche vernalis* **Koch.** närmast stående form, förslagsvis kallad *ambigua,* af-

vikande genom brungula frukter, starkt ut- och nedböjda, korta, bågformiga stift samt, liksom på de i vattnet nedböjda grenarne, smala jemnbreda, ennerviga, i spetsen djupt urnupna, nästan tvåtandade toppblad; hvaremot de nedra stjelkbladen voro af vanlig form, smalt spad- eller tunglika, skaftade och trenerviga. Vidare en *f. subdissecta* af *Batrachium heterophyllum* **Gray** från Sund på Åland, med de flytande bladen omvändt deltoidiska och ungefär till bladskifvans midt delade i smala, jemnbreda eller vigglika, i toppen tudelade flikar, dock ej så findelade som hos de på Sällskapets möte den 1 April 1871 förevisade var. *dissecta* (*fissifolium* **Hirn.**, enligt anteckning i Universitetets herbarium) från Vichtis, med ända till bladskifvans bas mycket findelade flytande blad; vidare en öfvergång till *Lithospermum arvense* coerulescens* **DC.** bildande *f. subcoerulescens* från Gammelstaden vid Vanda å, med blå pip och blåaktiga eller violetta fläckar på den hvitgula kronan; en *f. ramosa* af *Antennaria dioica* (**L.**) **Gaertn.** från Toholampi i södra Österbotten, ända från det nedersta bladvecket grenad i långa, flera blomsterkorgar uppbärande grenar, långt öfverskjutande hufvudstammen; en *f. subverticillata* af *Epilobium angustifolium* **L.** från Helsinge, med kransvis närmade blad; en *f. furcata* af *Cerefolium sylvestre* (**L.**) **Bess.** från Helsinge, med upptill gaffellikt tredelad stam; samt en *f. depauperata* af *Lythrum salicaria* **L.** från Helsinge, med blommor endast i de öfre skärmbladens veck, de nedre aldeles tomma, sannolikt en tillfällig missbildning, i likhet med den på mötet den 1 April 1871 förevisade *f. rariflora*, hvars långt utdragna mycket gles- och fåblommiga ax upptill sluta med tomma skärmblad, samt likaledes en annan i Universitetets finska herbarium befintlig likartad form från södra Tavastland, med nedtill flerblommiga, upptill långt åtskilda en-fåblommiga kransar och sannolikt öfverst tomma skärmblad i den tyvärr på detta exemplar afbrutna toppen.

Herr *V. Brotherus* anmälte några för vår flora nya mossarter, hvilka han senaste sommar funnit under sin resa i ryska Lappmarken. 1:o. *Dicranum enerve* **Thed.**, funnen ej sällsynt på Dschyn och Chibinä fjällen invid Imandra, på

senare stället äfven 2 fruktbärande strån; förut anträffad på högre fjäll i Norge och svenska Lappmarkerna, ehuru hittills icke med frukt inom Skandinavien. 2:o. *Dicranum tenuinerve* **Zett.**, funnen, dock endast steril, vid Arabugten emellan Kola och Fiskarhalfön, förut känd endast från Reipas-fjellet vid Alten i Norge. 3:o. *Bryum stenocarpum* **Limpr.**, en nära *Br. Brownii* stående art, som förut är funnen endast på Dovre, förekom sparsamt vid Pummanki på Fiskarhalfön, och voro exemplaren bestämda af artens första upptäckare pastor Kaurin och enligt honom äfven granskade af Limpricht. 4:o. *Pleurozygodon aestivus* (**Hedw.**) tagen steril, men i synnerligen vackra exemplar på Chibinä, förut känd såväl från Norge, som Sverige; samt 5:o. *Stereodon Bambergeri* (**Schimp.**) likaledes funnen steril på Chibinä och förut känd från Skandinaviens nordliga fjälltrakter.

Herr *Wainio* inlemnade till publikation trenne uppsatser *Notulae de synonymia Lichenum; Revisio Lichenum Hoffmannianorum* och *Revisio Lichenum in herbario Linnaei asservatorum,* samt redogjorde för ett antal förändringar uti den nu gängse nomenklaturen för nordiska lafvar, hvartill hans undersökning af äldre författares originalsamlingar och synonymiska studier gifvit anledning.

Herr *Sahlberg* förevisade några nykomlingar till vår insektfauna. Uti en af forstmästar Günther i Petrosawodsk under den förflutna sommaren gjord större samling insekter, som blifvit till bestämning insänd med tillåtelse att för finska museum behålla behöfliga arter, hade påträffats tvenne nyskandinaviska Coleoptera. Den ena, *Entomoscelis Adonidis* **Fabr.**, hörande till ett hos oss förut ej anmärkt slägte bland Chrysomeliderna; funnen i närheten af floden Svir, var förut anträffad talrikt i södra Europa och nordligast funnen i ett enda exemplar för flere år sedan i Lifland. Den andra *Cytilus auricomus* **Duft.**, togs i ett exemplar vid byn Muromli några mil norr om Svir, för öfrigt funnen här och der i mellersta Europa ända till trakten af Königsberg, men länge blandad med den vanliga *C. varius,* från hvilken den skiljde sig genom saknaden af de mörkare fläckarne på elytra samt

helt och hållet matta ventralsegementer. Af Hemiptera åter hade herr Günther funnit den stora och vackra *Pygolampis bidentata* Geoffr., hvaraf hos oss hittills endast en larv blifvit tagen, neml. af föredragaren i Karislojo; samt en ny art af slägtet *Aradus,* af hvilket vårt land visat sig ega ett oväntadt stort antal representanter. Denna art, för hvilken föreslogs namnet *A. angularis,* stod närmast *A. lugubris* Fall. och *A. laeviusculus* Reut., (till hvilken enligt föredragarens åsigt *A. angusticollis* Reut. var honan), men skilde sig väsendtligt genom spetsigt framsträckta framhörn och starkt utvidgade sidor af pronotum samt olika struktur på rostrum och antenner. Den var funnen i ett enda hanexemplar vid Petrosawodsk. En utförligare beskrifning häröfver inlemnades till publikation i *Meddelandena.* — Vidare hade herr A. Wikström i Nakkila i Satakunta funnit en för faunan ny Curculionid, *Bagous tempestivus* Hbst., som förut inom Skandinavien var tagen endast i Skåne.

Till publikation inlemnades utom de förut nämda uppsatserna: *Om mossfloran mellan Aavasaksa och Pallastunturit* af R. Hult.

Den 6 mars 1886.

I ordföranden herr Lindbergs frånvaro leddes förhandlingarna af viceordföranden herr Sælan, hvilken först uppläste de ansökningar om reseunderstöd för instundande sommar, hvilka inom den dertill utsatta tiden inlemnats. Af dessa ansökningar var en inlemnad af herr *Oskar Nordqvist,* hvilken hade för afsigt, att undersöka krustacé-faunan i sjöarna i Kuusamo samt kring Kantalaks och för detta ändamål anhöll om ett understöd af 1000 mark. Den andra var undertecknad af studeranden frih. *Michael Walléen,* hvilken ernade anställa ornitologiska iakttagelser och insamlingar under vårflyttningstiden samt förra delen af sommaren uti skilda delar af karelska näset, särskildt i trakten kring Äyräpääjärvi i Mohla socken, samt för ändamålet önskade ett understöd af 300 mark. Den tredje af studeranden *Enzio Reuter,*

hvilken anhöll om ett understöd af 200 mark för att resa till Åland i afsigt att undersöka dess fjärilfauna. Den fjerde ansökan var af studeranden *Walter Laurén,* hvilken anhöll om 200 mark för botaniska studier och insamlingar på Åland och den femte af stud. *Arthur Boman,* hvilken önskade företaga entomologiska insamlingar i Kivinebb, Rautus, Mohla och möjligen äfven andra socknar på Karelska näset samt för detta ändamål anhöll om ett understöd af 150 mark. Då afgörandet af dessa ansökningar icke ansågs brådskande, beslöts att uppskjuta dermed till nästa möte. På förslag af herr O. Kihlman beslöt sällskapet derjemte med 9 röster emot 6 att nedsätta en komité, bestående af ordföranden herr Lindberg, tvänne botanister, herrar Sælan och Kihlman, samt tvänne zoologer, herrar Palmén och Envald, för att förbereda frågan.

För sällskapet förevisades ett nyligen utkommet arbete: *Beobachtungen über die periodischen Erscheinungen des Pflanzenlebens in Finnland 1883, zusammengestellt von Dr. A. Osw. Kihlman,* hvilket blifvit utgifvet af sällskapet.

Herr *Poppius* förevisade ett exemplar af en såsom högnordisk ansedd fjäril, *Anarta cordigera,* som han funnit i Merimasku, och hvilken sålunda visat sig vara utbredd öfver hela Finland, förekommande på myrmarker.

Herr *Sahlberg* anmälte och förevisade ett antal nykomlingar till Finlands Coleopter-fauna, hvilka ansågos förtjena särskild uppmärksamhet, dels såsom förut icke anträffade inom den skandinaviska norden, dels såsom representanter för hos oss förut icke funna slägten. Medels sållning under senhösten och vintern hade herr A. Boman uti Kivinebb socken funnit tvänne sådana arter, neml. *Acalles Lemur* **Germ.**, tillhörande ett för Finland nytt Curculionidslägte, utmärkt genom sin egenskap att vid fara indraga benen och rostrum, låtsande vara död, hvarigenom den lätt undgår uppmärksamhet, utbredd öfver mellersta Europa och äfven funnen vid S:t Petersburg, samt *Dryocoetus Alni* **Georg.** en trädgnagare, som förut icke var funnen oss närmare än i norra Tyskland. Af samma grupp hade föredragaren vid Imandra i Ryska Lappmar-

ken funnit *Xylechinus pilosus* **Ratz.**, hvilken art var funnen äfven i Svenska Lappmarken och bildade ett för vår fauna nytt slägte. Af det genom sin blodröda färg och sin platta kropp utmärkta slägtet *Cucujus* (*Porphyrus* **De Goz.**) hade vi uti Finland tvänne skilda arter. Med den äfvenledes i Sverige funna *C. sangvinolentus* **L.** hade nämligen hittills sammanblandats en väl skild art, *C. haematodes* **Er.**, hvilken skiljde sig från den föregående, genom att den röda färgen på undre sidan var mera utbredd, upptagande midten af bröstet och hela prothorax samt mandiblerna, äfvensom genom att prothorax' sidor voro tydligt afrundade. Denna art, som förut var känd hufvudsakligast från östra Europa och Sibirien, var funnen hos oss vid Frugård i Nyland af herr Nordenskiöld samt i flere exemplar på 1840-talet i Kolva skogar uti Yläne af föredragarens fader och farfar, hvilka dock förblandat den med *C. sanguinolentus.* Den skall lefva under barken af tall, då deremot dess samslägting lefver under bark af asp. Af slägtet *Cerylon* hade föredragaren under bark af asp i Karislojo funnit 3 exemplar af *C. Fagi* **Bris.**, hvilken skiljer sig från den närstående *C. histeroides* bland annat genom tjocka antenner med starkt transversala leder, och hvilken art veterligen icke var anträffad nordligare än i Danmark och åtminstone hufvudsakligast funnits under bark af bok, hvarefter den äfven erhållit sin benämning. Slutligen hade föredragaren under mossa i barrskog på Mjölön utanför Helsingfors, i Yläne, i Kuusamo samt vid Kantalaks i Ryska Lappmarken och likaså herr Envald i Nurmis i norra Karelen tagit en ny art af slägtet *Scymnus,* hvilken utmärkte sig genom sin ringa storlek, aflånga form och mörkröda prothorax, och för hvilken föreslogs namnet *Sc. fennicus.* Ett exemplar taget vid Hoplax af Mäklin, som förvarades i Mannerheims samling under namn af *Sc. fulvicollis* **Muls.** hörde troligen till samma art. En utförligare beskrifning på den finska arten, hvilken äfven af herr Weise i Berlin, hvilken nyligen utgifvit en öfversigt öfver de europeiska Coccinelliderna, förklarats för ny, inlemnades till publikation i *Meddelandena.*

Herr *O. Kihlman* redogjorde för sina iakttagelser öfver en del föga uppmärksammade *Salix*-hybrider. Af dessa voro följande för den finska floran nya:

Salix aurita × *livida*, hvaraf föredragaren observerat en honbuske vid Noks och en annan vid Kaitans, hvardera i Esbo, erinrar om *S. aurita* genom de unga bladens nervatur och hårighet, den korta stundom intryckta bladspetsen, kapslarnas storlek och hårighet m. m., om *S. livida* genom förgrening, barkens och bladens färg och nästan fullständiga glatthet m. m. Sedan hängena affallit, voro buskarne i hög grad lika vanlig *S. vagans*, men senare på sommaren utvecklades (1885) ur de öfre bladens axiller grenar, hvilka knappt afveko från unga skott af *S. aurita*. Under vintern (och våren?) bortdogo de öfre delarne på en stor mängd årsskott.

Salix aurita × *cinerea*, en stor och yfvig honbuske, hvilken af föredragaren iakttogs nära Kaitans i Esbo, förhöll sig fullkomligt intermediärt mellan båda stamarterna och lemnade en stor mängd grobara frön.

Salix caprea × *livida*, en cirka 5 fot hög buske anträffades af herr W. Laurén nära Vasa 1883 och ett exemplar inlemnades nyligen af eleven J. E. Montell från Åland; ett sterilt exemplar, som sannolikt äfven hörde hit, taget af herr Unonius i Sysmä, förvarades i Universitetets finska herbarium; utmärkte sig genom följande karaktärer: *Grenar* ej knöliga, yngre håriga, äldre glatta, gråaktiga, något utspärrade; *blad* bredt ovala—omvändt äggrunda med kort och hvass spets, helbräddade, de öfre här och der otydligt vågiga, yngre tätt gråulliga (ss. hos *S. caprea)*, äldre nästan glatta; *hängen* 4—5 cm. långa, glesblommiga, med 4—5 små brakteer; *hängefjäll* ljusa med yttersta spetsen rödbrun, af kapselskaftens längd eller obetydligt längre; *kapseln* långskaftad, större än hos *S. livida*, med längre stift.

Salix Lapponum × *phylicaefolia*, observerad af föredragaren i Augusti 1885 på ett skogskärr i Viitasaari, växande bland stamarterna. Denna så vidt bekant förut obeskrifna hybrid utmärkte sig genom att *årsskotten* nedtill äro starkt, upptill svagare gråludna, fjolårets grenar glatta eller nästan

glatta med kanelbrun bark. *Stipler* ytterst små eller inga. *Blad* lancettlika — smalt omvändt äggrunda med vigglik bas och hastigt hopdragen, ofta tillbakaböjd föga sned spets, hela, bladet stundom längsefter båglikt tillbaka böjdt och af mycket fast byggnad; i kanten naggade, de nedra ofta helbräddade; undra sidan gleshårig, på de nedre bladen någongång nästan glatt, på de öfre upptill starkare hårig, med genomlysande blågrå epidermis; öfre sidan matt grågrön, tätt luden af långa tilltryckta hår, mot spetsen ställvis silkeshårig. Den stod sålunda närmare *S. phylicaefolia* än *S. Lapponum*, om hvilken den påminte genom de ludna årsskotten, bladens starkt håriga grågröna öfra yta och delvis bladformen. Liksom hos *S. phylicaefolias* hybrider med *S. caprea, aurita* och *cinerea* var undra bladytan svagare hårig än den öfra.

Salix hastata × *myrsinites,* tagen af herr Brotherus nära Kannanlahti i Ryska Lappmarken med hon-hängen. Af egenskaperna hos *S. myrsinites* voro ärfda bland annat de glatta, brunglänsande äldre grenarne, de fint glandelnaggade och glandelprickiga bladen, de i spetsen hvithåriga kapslarna och de mörka märkena; af *S. hastata* hängefjällens ljusa bas, de till större delen glatta kapslarna, de gulaktiga stiften; habitus erinrade mer om *S. hastata* än om *S. myrsinites.*

Af den förut på Åland iakttagna, men i samlingarna saknade *Salix aurita* × *caprea* hade föredragaren funnit ett litet träd (♀)med ymniga rotskott nära Mårtensby i Esbo.

Slutligen omnämnde föredragaren, att herr Hj. Hjelt i Karkku insamlat åtskilliga anmärkningsvärda *Salix* former, hvaribland förtjenade framhållas hybriderna af *S. phylicaefolia* med *S. cinerea, caprea* och *nigricans,* enhvar i flera exemplar af något vexlande gestalt.

Af samtliga omnämnda former förevisades talrika exemplar.

Herr *Palmén* tillkännagaf, att han för sammanställandet af ornitologiska iakttagelser för Finland för året 1885 haft nöjet att af ett stort antal fogelkännare i vårt land emottaga ganska rikliga ornitologiska anteckningar. Sålunda hade insändts fullständiga lokalförteckningar af forstmästar Brander

öfver Parkano socken, af forstmästar Hollmerus öfver Sotkamo och Kuhmoniemi, gjorda åren 1863—1885, samt af possessionaten Lindforss öfver Sulkava socken. Omfattande iakttagelser för längre tider voro insända af dr Backman i Salmis härad, konrektor Aschan i Kuopio, magister Collin i Tavastehus och fröken I. Karsten i Pälkjärvi. Anteckningar gjorda år 1885 och en del af de närmast föregående åren hade lemnats af forstmästarene Sandberg i Öfvertorneå, Lagerblad i Pudasjärvi, Krank i Saarijärvi, ingeniör G. Bergroth i Sordavala, studerandene Sandman i norra Österbotten, Herlin i Jämijärvi och Korpo, Jauhiainen i Kuopio, Levander på särskilda orter, rektor Brenner i Helsingfors, possessionaten Kolström i Maaninka, magister M. von Essen i Hattula, farmaceuten Weckman i Kuopio, eleverna Bützow, Hynén och Stark i Viborg och närliggande socknar m. m., genom lektor Unonius af tio elever vid Helsingfors normallyceum i skilda delar af södra Finland, af Vasa lyceisters zoologisk-botaniska förening i Vasatrakten, af eleverne A. Elmgren vid Helsingfors, E. Jalkanen i Rautalampi samt skogsvakt Manner i Nurmijärvi. Sålunda hade anteckningar erhållits från alla provinser i vårt land med undantag af Åland och Lappland. Af dessa inlemnades de trenne förstnämnda för att såsom särskilda lokalfaunor publiceras i sällskapets Meddelanden.

Jämte det herr Palmén uttalade sin stora tacksamhet för de bidrag till företaget, han sålunda erhållit af intresserade landsmän, gaf han tillika tillkänna, att anteckningar från olika delar af landet, äfven från de ofvan uppräknade, fortfarande voro mycket välkomna, om de snarligen insändes till honom.

Den 3 april 1886.

Ordföranden herr *Lindberg* lemnade följande meddelande om nordiska mossor:

»1. *Pleurozia purpurea* (**Lightf.**) **Lindb.**, för omkring 60 år tillbaka funnen vid Lyse i Stavanger amt af Ahnfelt och nu åter under fjolåret uppmärksammad af kand. *B. Kaalaas* der-

sammastädes. Inom sagda amt växer hon mellan 58° 55′ — 59° 10′ särdeles ymnigt och på vissa ställen i oerhörd mängd, på skuggiga ställen, bland stora klippblock af gneis, då hon bildar sjelfständiga tufver, eller inmängd bland andra mossor, isynnerhet *Grimmia hypnoides*. På Udburfjeld-exemplar lyckades jag finna hanax. Förut har man alltid förgäfves letat efter hvarje spår af könsorganer på denna vår verldsdels kanske grannaste lefvermossa.

2. *Herberta adunca* (Dicks.) B.Gr. desslikes af Kaalaas upptäckt vid Andersaaen i Lyse.

3. *Martinellia planifolia* (Hook.) B. Gr., slägtets vackraste art och hittills känd blott från Storbritannien, observerade jag växande bland *Pleurozia* från Andersaaen.

4. *Jungermannia dovrensis* Limpr. kan jag ej skilja från vissa former af *Nardia haematosticta* (Nees.) Lindb. Hon är insamlad på några få ställen i Norge, samt äfven i Ryska Lappmarken af Brotherus.

5. *Marsupella sphacelata* (Gies.) Dum. har ändtligen blifvit med fullständig frukt anträffad af pastor Chr. Kaurin.

6. *Cesia (Homocraspis) alpina* (Gottsch.) Lindb. är för första gången här i norden funnen af Kaalaas, mycket ymnig på fjällen i Lyse, på flata nakna klippor (gneis) vid en höjd af 800—1000 m. Frukten visar att arten måste föras till *Cesia* och ej till *Marsupella*.

7. *Bryum obtusifolium* Lindb. Denna arktiska art har sistlidne sommar insamlats af Kaurin och d:r Bryhn på Knudshöe på Dovre, men blott i sterilt tillstånd.

8. *Br. excurrens* n. sp. Lindb. är detsamma som *Br. versicolor* Kaurin i Bot. Not. Från den äkta midteuropeiska *Br. versicolor* Braun skiljes hon mer än tillräckligt genom följande kännetecken: *folia* purpureo-cuprea, nitida, latiora, praesertim superiore parte marginum minus revoluta; nervo longissime excurrente, tertiam partem folii long. attingente; *seta* brevis, non stricta, ad apicem arcuato-curvata; *theca* pyriformis, subhorizontalis, pallido-rufula, leniter inaeqvalis, sicca sub ore non constricta, collo angusto, nec turgido et crassitudine thecae, nec ad setam rotundato-obtusissimo,

nec sicco rugoso-tuberculato; *operculum* humilius. Står i afseende så väl på frukten som bladen närmare *Br. erythrocarpon*.

9. *Br. Kiaeri* **Lindb.** är blott en form, obetydligt skiljd, af *Br. Blindii* **Br. eur.**, hvilken i typiska exemplar anträffats af Kaurin i Opdal.

10. *Br. laetum* **Lindb.** måste anses som en form af *Br. oblongum* **Lindb.**, hvilken sålunda iakttagits redan på sex olika ställen inom det skandinaviska floromrädet, nämligen vid Helsingfors (S. O. L.); Österbotten, Turtola (R. Hult); Nyborg vid Varangerfjord (V. F. Brotherus); på ett par lokaler i Opdal (Kaurin) samt nära Drammen (B. Kaalaas).

11. *Br. bimum* **Schreb.**, *Br. affine* (**Bruch.**) **Lindb.** och *Br. cirratum* **Hornsch.** måste betraktas såsom skilda arter, af hvilka den första, så vidt jag vet, ännu icke blifvit funnen inom våra alpina nejder, den sista deremot förekommer blott inom regg. alp. — subsilv., jämförelsevis rätt sällsynt.

12. *Br. (Clad.) imbricatum* (**Schwaegr.**) **Br. eur.** Till denna ytterst sällsynta art bör hänföras en *Bryum* form, funnen d. 23 Juli 1883 på Olmberget i Opdal af Kaurin.

13. *Br. (Clad.) arcuatum* och *Br. micans* **Limpr.** kan jag, lika litet som upptäckaren Kaurin, skilja såsom arter från den mångformiga *Br. arcticum*.

14. *Pohlia Weigelii* (**Spreng.** 1807) **Lindb.** Denna för norden nya art har senare (1816) beskrifvits ånyo under namn af *Br. Ludwigii* **Spreng.** och år 1870 af *Webera Breidleri* **Jur.**; är observerad på några få ställen i Opdal och på Dovre (Kaurin och Bryhn).

15. *Tortula Davallii* (**Sm.**) **Lindb.** (*Pottia minutula*) är på grund af sina tätt och fint taggiga sporer m. m. skiljd från *T. Starkei*.

16. *Tortula eucalyptrata* **Lindb.** (n. sp.?). Af Kaurin har på klippor i Opdal och af mig på mull i bergspringor nära Kongsvold (reg. betul.), här blandad med äkta *T. latifolia* (**Hedw.**) **Lindb.**, insamlats en *Desmatodon*, hvilken förefaller mig nog märkvärdig. Utmärkt från *T. latifolia* hufvudsakligast genom sin långa och smala mössa, som hänger ned långt

nedom frukten och rullar sig ikring skaftets spets, synes hon mig möjligen kunna vara en hybrid af denna senare och en annan ännu ej utredd art *(T. suberecta?)*. Ty de flesta sporerna i en kapsel synas vara förkrympta och sålunda näppeligen duga till växtens fortplantning. Denna intressanta fråga kan dess värre ej nu afgöras på grund af materialets knapphet.

17. *Atractylocarpus alpinus* (**Schimp.**) **Lindb.** *(Metzleria* **Schimp.***)*. Ett slägte i likhet med *Herberta* nytt för norden, hvilket likaledes af Kaalaas blifvit funnet på ett par ställen i Stavangers amt, nämligen i Högfjords socken i Lyse och på Lidfjeld i Sands socken.

18. *Zygodon conoides* (**Dicks.**) **H. T.** är af Kaalaas iakttagen på björk nära Bergen.

19. *Grimmia apocarpa* (**L.**) **Hedw.** Denna art uppträder hos oss under en mängd olika former, af hvilka varr. *gracilis* och *rivularis,* företrädesvis den förra, äro de mest utmärkta, och hvilka alla hafva hättelik och smal mössa. Från denna art kan jag ej heller såsom eget species skilja *Gr. pruinosa* **Wils.**, funnen af hr E. Ryan i Smaalenenes amt af Norge. Äfven *Gr. conferta* **Funck.** kan näppeligen vara annat än en underart af *Gr. apocarpa*. Deremot måste jag betrakta *Gr. alpicola* **Sw.** såsom egen art, skiljd utom genom andra kännetecken genom den alltid ensidiga och breda mössan, en karaktär som är gemensam med *Gr. platyphylla* **Mitt.**, märkvärdig genom sina korta breda blad med starkt tillbakavikta kanter och som sannolikt icke är sällsynt i de öfra fjällregionerna, att döma af dess förekomst i björk- och videregionerna på och nedanför Knudshöe på Dovre, hvarest deremot *Gr. alpicola,* så vidt jag vet, saknas i bäckarne. Till dess *Gr. platyphylla* blifvit i naturen mera studerad torde vara lämpligast att uppställa henne under form af underart närmast invid *Gr. alpicola.*

20. *Andreaea frigida* **Hüben.** *(A. rupestris var. grimsulana* **Br. eur.**), äfvenledes ny för norden, är sistlidne sommar af Kaalaas funnen i en elfdal på omkring 2,500 fots höjd vid Kjelkeskaret i Lyse (Stavanger).

21. *Hypnum curvisetum* **Kiaer.** (Christiania traktens

mossor) är icke den äkta af Bridel uppställda arten, utan blott *H. Teesdalei* Sm.

22. *Stereodon rufescens* (Dicks.) Mitt. Af denna hittills inom florområdet blott i sterilt tillstånd kända art har Kaalaas träffat fruktbärande exemplar på Lidfjeld.

23. *St. lapponicus* (Schimp.) Lindb. kan väl näppeligen vara annat än en egendomlig form af *St. chryseus*, hvilken synes mig rätt mycket variera, hvad bladen angår.

24. *Fontinalis seriata* Lindb. är funnen, men städse blott med ♂-inflorescenser, ej allenast i Dalelfven utan numera äfven i Glommen vid Elverum (dr N. Bryhn) och flerstädes i Vestpreussen (R. Caspary). Är närmast beslägtad med *F. dalecarlica* Br. eur.

25. Af vissa anledningar har jag skäl misstänka att äfven hos oss *Myurella Careyi* Sull. förekommer. På grund af att hon är identisk med *Hypnum gracile* Weinm., som icke är sällsynt i Sibirien, bör hon heta *M. gracilis* (Weinm.) Lindb. Skiljes från de begge andra genom sina smalare, i en lång och hårfin udd tvärt utlöpande blad, som upptill äro kanthåriga och på ryggsidan groft knottriga."

Herr *E. J. Furuhjelm* meddelade genom herr Norrlin, att klibbalen, *Alnus glutinosa*, förekommer uti Korsu by i Paavola socken ungefär halfvägs mellan denna sockens kyrka och Brahestad, der trädslaget anträffades af forstmästar E. L. Sandman i stor mängd på sura kärrmarker, ofta just på gränsen mellan mo och myr eller mosse. De största exemplaren hade en höjd af 20—25 alnar samt vid brösthöjd en diameter af 4—5 tum. Föröfrigt var detta trädslag enligt herr Brenners uppgift hos oss nordligare observeradt, ehuru mest i enstaka exemplar, vid kusten i Limingo samt i Ijo.

Herr *Palmén* meddelade att bokhållar H. J. Åhman anträffat flere kullar af vanliga mösset, *Mus musculus*, hvilka alla voro tecknade med en ljus prick i pannan, samt att ett par exemplar deraf blifvit insända till samlingarna.

Herr *Vainio* förevisade ett exemplar af lafarten *Cetraria odontella* Ach. med frukt, hvilket herr V. F. Brotherus funnit sommaren 1885 nära Kannanlahti i Ryska Lappmarken,

samt meddelade följande beskrifning på det enda tillvaratagna apotheciet, emedan frukten förut var okänd:

„*Cetraria odontella* **Ach.** cum uno apothecio ad Krestovaja prope Kannanlahti in Lapponia Rossica a V. F. Brothero a. 1885 lecta est. — *Apothecium* subterminale, peltatum, 4,5 millim. latum, irregulariter crenatum subangulosumqve, planiusculum, disco rufescenti-fusco, nitido, margine aculeato, excipulo subtus subreticulato-rugoso rugisque aculeatis. *Hymenium* 0,025—0,03 millim. crassum, parte superiore aut fere totum fuscescens, jodo primum caerulescens et demum vinose rubens. *Paraphyses* 0,002—0,003 millim. crassae, apice paullulum vel vix incrassatae. *Asci* clavati, crassitudine circiter 0,012—0,01 millim. *Sporae* haud bene evolutae.‘‘

Herr *Hult* förevisade tvänne för vår flora nya mossor, hvilka han funnit i Lappland, neml. *Limnobium cochlearifolium var. planiusculum* **Lindb.**, hvaraf hufvudformen var funnen inom Skandinavien endast vid Kongsvold på Dovre, och den förevisade formen, som utmärkte sig genom något mindre konkava blad, af honom anträffats på Pallastunturi i en bäck. Den andra var en ny art, som herr Lindberg benämt *Amblystegium simplicinerve,* och hvilken skilde sig från närstående genom mera tillspetsade blad med enkel nerv. Den var af föredragaren anträffad på flere ställen i Torneå och Muonio elfdal.

Herr *O. Collin* förevisade en växt, som han ansåg vara en hybrid af *Bidens platycephala* och *B. tripartita* och hvilken anträffats i några enstaka exemplar, växande bland de nämnda arterna vid en öfversvämmad dikeskant invid den s. k. nya landsvägen utanför Tavastehus i Augusti 1885, samt till sina kännetecken syntes stå midt emellan bägge arterna. Från *Bidens platycephala* afvek den nemligen genom högre och starkare kullriga blomkorgar samt genom i allmänhet kortare, fåtaliga och mindre tydligt tandade nästan helbräddade ytterholkblad, genom mera håriga bladskaft samt mindre långt utdragna och spetsade bladflikar. Dessutom skiljde den sig från sistnämda art genom sin mörka något grågröna färg, icke ljust gulgröna såsom hos *B. platycephala.*

Från *B. tripartita* åter skiljde den sig genom yttre habitus och förgrening, genom något bredare och blomrikare korgar, längre och mera utvecklade ytterholkblad samt genom skalfrukterna, hvilka i afseende på form och storlek mera liknade dem hos *B. platycephala.* Ehuru de funna exemplaren visst utbildat skalfrukter, voro de flesta af dem, åtminstone de i de närmast kanten af blomkorgen belägna blommorna, klent utvecklade.

Vidare förevisade herr Collin exemplar af *Stratiotes aloides,* hvilken växt han funnit rikligt blommande sommaren 1885 vid Salmentaka by i Pälkäne socken. Den förekom derstädes i en lugn vik med dyiga, rikt säfbeväxta stränder och med vattenytan tätt beväxt med flera olika vattenväxter såsom *Nymphaea*, *Nuphar*, *Potamogeton* m. fl. och blommade endast i honexemplar, ehuru i blomman hos hvarje exemplar äfven sterila ståndare hade utbildat sig.

Slutligen framlade herr Collin till påseende tvänne monströst utvecklade kärlväxter, neml. *Plantago major* med grenig blomstång från Sibbo samt *Campanula persicaefolia* med förkrympt stjelk och högst egendomligt utbildade blomdelar, i det foderflikarne voro örtbladslika; pistillens märke med bladlika flikar, blomkronan ovanligt bred och kort. Exemplaret var taget i Vesilahti socken i Satakunta.

Till publikation inlemnades: *Om mossfloran på Pallastunturit* af R. Hult och *Om variationsförmågan hos Primula officinalis i Finland* af M. Brenner samt *Iakttagelser om Kola-halföns foglar* af R. Envald.

Till medlemmar föreslogs af ordföranden pastor Christian Kaurin i Sande (Norge) samt stud. E. L. Holm.

Den 13 maj 1886.

Herr *Saelan* förevisade och redogjorde rörande exx. af en *Betula*-form, som han funnit bland samlingen af Björkexsiccater å finska museum och hvilken han antog vara en

hybrid af *Betula verrucosa* Ehrh. och *B. nana* L. Denna hybrid, som icke förut anmärkts inom den skandinaviska floran, är anträffad af lektor Hj. Hjelt i Satakunta på ett sumpigt ställe i Parkano socken mot gränsen till Jalasjärvi och utgjordes af en buske af omkring 10 fots höjd. Den skiljer sig från den hos oss ganska ofta förekommande hybriden mellan *B. odorata* Bechst. och *B. nana* L. (*B. intermedia* Thom.), hvilken den närmast liknar, genom att de små bladen äro på bägge sidor starkt kådprickiga; de tätt finludna årsskotten och fjolårsskotten äro likaledes tämligen tätt kådprickiga; frukthängena äro uppräta och kortskaftade som hos den senare; hängefjällens flikar äro nästan lika stora, sidoflikarne ofta vågrätt utstående; flikarne för öfrigt nästan lika smala, som hos *B. nana;* fruktvingarne äro starkare utvecklade än hos *B. nana* × *odorata,* af fruktens bredd eller oftast bredare, vanligen nående öfver fruktens spets, såsom hos *B. verrucosa,* men aldrig ända till spetsen af stiften, såsom ofta är fallet hos den senare.

Derjemte inlemnade herr *Saelan* till publikation i Meddelandena en afhandling med titel: *Musci Lapponiae orientalis.*

Herr *Palmén* förevisade ett exemplar af en för finska faunan ganska främmande fogel, i våra handböcker benämnd *Thalassidroma Leachii* Temm. Exemplaret hade under vintern inköpts på torget i Viborg och af eleven *Fr. Wiik* blifvit öfverlemnadt till finska fogelsamlingen. För en uppsats om arten utbad sig förevisaren plats i Meddelandena.

Herr *O. M. Reuter* redogjorde för förekomsten af Capsider, Psyllider, m. fl. insektgrupper på olika växter under olika tider af året och deras häraf beroende flyttning till olika ställen i samma nejd, samt särskildt för en af honom den 3 mars innevarande år på gran upptäckt och nu förevisad grön Psyllid, hvilken Löw i Wien beskrifvit under namn af *Ps. chlorostigma.* Härom skulle en mera detaljerad framställning på annat ställe i tryck meddelas.

En uti Finland förut icke tagen fanerogam, *Fumaria Vaillantii* Lois., förevisades af herr *C. E. Boldt,* som an-

träffat densamma ymnigt vid Haga kungsgård på Åland. Arten skiljer sig från den vanliga arten, *F. officinalis*, genom mindre foderblad, jemnt rundad (icke intryckt) frukt, samt mindre blommor.

Vidare förevisades af herr *Envald* en Coleopter, *Pelophila ochotica* F. Shlbg., hvilken ursprungligen blifvit beskrifven från östra Sibirien och senare anträffad vid Jenissej, men under förlidne sommar blifvit af herr *Edgren* funnen vid Tsipnavlok i Ryska lappmarken.

Herr *Kihlman* meddelade, att den katalog öfver finska botaniska musei desiderater, hvilken herr *Hj. Hjelt* för några år sedan offentliggjort, numera är oanvändbar och erbjöd sig att meddela upplysningar om önskvärda bidrag, i fall intresserade skriftligen eller muntligen gjorde förfrågan härom, samt påpekade särskildt att för trakten mellan Kymmene och Kexholm åtskilliga luckor vore att fylla. Likaledes var herr Kihlman villig att åt intresserade lemna upplysningar om bristerna i museets samling af frön från finska växter. —

Ordföranden herr *S. O. Lindberg* inledde redogörelserna för sällskapets verksamhet under det nu afslutade året genom följande andragande:

Den kommitté hvilken sällskapet nedsatt för vidtagande af alla anordningar i afseende på anställande af växtfenologiska iakttagelser år 1883 i Helsingfors, Vasa, Värtsilä och Sodankylä aflemnade sistvikne årshögtidsdag redogörelse öfver sina åtgärder. Häraf framgår att sagda observationer blifvit verkställda i Helsingfors af dr *O. Kihlman*, i Vasa af stud. *K. V. Hällberg*, i Värtsilä af kand. *A. H. Petander* och i Sodankylä af stud. *E. V. Blom*. På grund af att de lokala förhållandena i trakterna kring Helsingfors och Vasa gåfvo anledning att a priori antaga olika temperaturförhållanden i skilda delar af sagda observationsområden, hade kommitterade låtit anställa iakttagelser rörande värmegraden ej mindre än 3 gånger dagligen vid Lappviks sjukhus och vid Gumtäckt, begge närbelägna till Helsingfors samt i Gamla Vasa, hvilka iakttagel-

ser sköttes i Helsingfors af uppsyningsmannen vid Lappviken hr *J. B. Gimberg* och vid Gumtäckt af fil. kand. *A. von Bonsdorff,* samt i Vasa af sockneadj. *F. A. Hällberg.* Derjämte hade samtidigt en serie växtfenologiska observationer i trakten af Vasa verkställts af stud. *V. Laurén,* de der måste anses af vigt såsom förfullständigande de förstnämnda, så att säga officiela. Sedan de resp. iakttagarne provisoriskt ordnat sina anteckningar, åtog sig dr *Kihlman* välvilligt deras redaktion till ett gemensamt systematiskt helt. Och har detta besvärliga och tidsdryga arbete äfven af honom slutförts och på sällskapets bekostnad utgifvits på tyska språket från trycket under form af en volum à 97 sidor i qvart, för att det samma skulle så mycket som möjligt, äfven i yttre utstyrsel, stämma öfverens med de bestämmelser som gjorts för alla publikationer från de internationela polarstationerna. Äfvenledes beslöt sällskapet att inalles 100 ex. af denna skrift skulle utdelas åt alla polarstationers ledande myndigheter, samt att de ofvan anförda särskilda temperaturobservationerna skulle öfverlemnas till härvarande meteorologiska centralanstalt, för att af densamma i sinom tid offentliggöras. De direkta omkostnaderna för de officiela iakttagelserna uppgå till en totalsumma af 5400 Fmk, hvaraf *Soc. F. Fl. Fenn.* från sina fonder bidragit med 600 Fmk, i hvilket belopp naturligtvis icke ingå arvoden till de extra observatörerne och ej heller utgiften för tryckningen af dr *Kihlmans* opus: „Beobachtungen über die periodischen Erscheinungen des Pflanzenlebens in Finnland 1883".

I slutet af hösten inlopp genom bref från Sällskapets hedersledamot, prof. *Sven Lovén* vid Svenska Vetenskapsakademien, en anhållan från förlagsfirman *Norstedt & Söner* i Stockholm, om att sällskapet benäget ville till firman utlåna de originalteckningar till Skandinaviens Fiskar hvilka af artisten sjelf, kammarjunkaren *Wilh. von Wright,* till sällskapet donerats, för att tjena till ledning vid utgifvandet af andra upplagan af sagda planschverk, hvilken begäran åtföljdes af förord så väl från prof. *Lovén* som ock (indirekt) från donator. Sedan underrättelse erhållits derom att nämnda målningar

skulle förvaras på Vet.-akad. bibliotek och blott en i sender under glas och lås utlemnas till gravören och färgläggaren, biföll sällskapet till firmans anhållan och afsände dem till Stockholm, hvarifrån de naturligtvis ej ännu hunnit bli återskickade.

Under detta arbetsår har utgifvits andra tomen af Sällskapets *Acta*, innehållande afhandlingar af hrr *Karsten, Elfving, Lindberg* och *Norrlin*. Dessutom är 13 häftet af Meddelandena nästan alldeles färdigt, men kan, såsom omfattande äfven innevarande års protokoller, ej utgifvas förr än i höst. Talrika manuskripter hafva influtit, nämligen från herr *M. Brenner:* „Carduus crispo-nutans Koch., en för den finska floran ny ruderatväxt, i sammanhang med några andra i Finland på ballast anträffade Carduus-arter“, „Om variationsförmågan hos Primula officinalis“; herr *R. Envald:*“ Iakttagelser om Kolahalföns foglar“; herr *R. Hult:* „Om mossfloran mellan Aavasaksa och Pallastunturit“, och „Om mossfloran på Pallastunturit“; herr *P. A. Karsten:* „Symbolae ad Mycologiam fennicam, P. 17“, samt „Sphaeropsideae et Excipulaceae hucusque in Fennia observatae“; herr *S. O. Lindberg:* „Om fruktgömmet hos Cariceae“; herr *O. Nordqvist:* „Bidrag till kännedomen om Crustacéfaunan i några af mellersta Finlands sjöar“; herr *J. Sahlberg:* „Lynchia fumipennis, en ny på Pandion Haliaëtus funnen Hippoboscid“, „En ny art af Hemipterslägtet Aradus från Ryska Karelen“ samt „En ny finsk art af slägtet Scymnus“; och slutligen af herr *E. Vainio:* „Notulae de synonymia Lichenum“, „Revisio Lichenum in herbario Linnæi asservatorum“, och „Revisio Lichenum Hoffmannianorum“. Af dessa är redan mer än hälften färdigtryckt, resten bör blifva det före årets slut.

Från herr *V. F. Brotherus* har inkommit en redogörelse öfver den resa han med bidrag från Societas pro Fauna et Flora fennica anställde, hufvudsakligen i muskologiskt syfte, sommaren 1883 till det växtrika Kuusamo.

För naturalhistoriska forskningar under den nu instundande sommaren hafva följande resebidrag utdelats åt nedanstående sökande:

a) åt herr *O. Nordqvist* för undersökning af kräftdjursfaunan i sjöarne inom Kuusamo socken samt kring Kantalaks i Ryska Lappmarken en summa af 1000 Fmk;

b) åt herr *M. Walléen* 300 Fmk i och för ornitologiska iakttagelser och insamlingar under vårflyttningstiden samt förra hälften af sommaren uti skilda delar af Karelska näset, särskildt i trakten kring Äyräpääjärvi;

c) åt herr *Valter Laurén* 200 Fmk, för att denne skulle sättas i stånd till att anställa så väl botaniska studier och insamlingar som ock fenologiska iakttagelser på Åland;

d) åt herr *Enzio Reuter* 125 Fmk, på grund af hans afsigt att företaga ett lepidopterologisk ströftåg genom olika delar af den Åländska ögruppen; samt

e) åt herr *Arthur Boman* 150 Fmk, hvilken sökande önskade göra entomologiska insamlingar i Kivinebb, Rautus och Mohla, samt möjligen äfven inom andra socknar på Karelska näset.

Sålunda i allo en summa af 1775 Fmk. Hvarjämte 400 Fmk lemnats åt herr *Klas Edgren*, för att det måtte blifva honom möjligt åtfölja herr *V. F. Brotherus* under den färd denne sistförledne sommar verkställde inom Ryska halföns område; herr *Edgren* skulle dervid sysselsätta sig med insamlingar af insekter, i synnerhet af skalbaggar. Om alla dessa poster läggas tillsammans, har följaktligen sällskapet under det nu tillryggalagda arbetsåret för naturalhistoriska resebidrag utgifvit ej mindre än 2175 Fmk.

De månatliga mötena hafva varit ovanligt talrikt besökta och derunder hållits föredrag eller lemnats mer eller mindre intressanta meddelanden af herrar *A. Arrhenius, M. Brenner, Brotherus, O. Collin, E. J. Furuhjelm, Hillebard, Hougberg, Hult, Kihlman, Lindberg, Nordqvist, Palmén, Poppius, E. Reuter, O. Reuter, Saelan, Sahlberg, Spoof* och *Vainio.*

Till medlemmar af sällskapet hafva antagits: herr kanslisten Karl Reinhold Lydén, skol-kollegan Karl Alfred Poppius, posses. C. Ph. Lindforss (Sulkava), studd. Magnus af Tengström, Enzio Reuter, Klas Edgren, Arthur Boman, Björn

Lindberg, Rudolf Hammarström, Karl Emil Val. Boldt, Artur Edvard af Forselles, Maximilian Oker-Blom.

Pastor *Christian Kaurin* i Sande (Jarlsberg, Norge) har invalts till utländsk ledamot. —

Intendentens för de zoologiska samlingarnas årsberättelse lydde:

De zoologiska samlingarnas tillväxt under året har ej varit synnerligen stor. Likväl hafva vi äfven nu att inregistrera en för vår fauna ny vertebrat, nemligen ett genom de under vårvintern våldsamt rasande vestliga stormarne ända till Viborg vinddrifvet exemplar af *Thalassidroma Leachii,* en pelagisk art som väl aldrig sjelfvilligt skulle styra sin kosa till våra kuster. Denna intressanta fogel har förärats sällskapet af lyceisten Fritz Wiik, som tillvaratagit den i Viborg. De värdefullaste gåfvorna äro i öfrigt lemnade af professor John Sahlberg, 250 arter coleoptera, deraf 47 för samlingarna nya, studeranden Enzio Reuter 163 arter macrolepidoptera, deraf 7 för samlingen nya, af forstmästaren Günther 40 arter sällsynta coleoptera och hemiptera, deraf 5 för samlingarna nya. Af öfriga föräringar förtjena särskildt framhållas: *Eliomys quercinus* från Sordavala af veterinärläkaren O. Löfman, *Sminthus subtilis* från Hauho af mag. O. Collin, *Mus musculus* varietet med hvit fläck i pannan förärad af bokhållaren H. J. Åhman, en *albinos hare* af stud. H. Adlercreutz, delar af *Phyllopseustes sibilatrix* från Rautalampi af pharmaceuten E. Weckman, en bastard af *Fringilla chloris* × *Fr. canaria* af d:r Johsudski, en ödla med två svansar af mag. O. Collin, samt en svart varietet af *Lacerta vivipara* från Uleåborg af stud. Sandman, äfvensom två för faunan nya Libellulider af kollegan K. Poppius.

Öfriga gåfvor hafva inlämnats af fröknarna Backman och Elmgren samt herrar Boman, Feodoroff, af Forselles, Forssell, Glad, Græffe, Günther, Hammarström, Hasselblatt, Heikel, Hellström, Lindberg, Nordenskiöld, Nylander, Palmén, Spoof, Tiljander, Wasenius, äfvensom af bonden Risto Topian-poika från Hartola.

Det sammanlagda beloppet förärade naturföremål utgöres af:

7 arter däggdjur, 36 arter foglar, 2 exemplar reptilier, 1 fiskart, 470 arter insekter och 1 krustacé. Af dessa äro 70 arter för samlingarna nya, nemligen, förutom den redan nämnde stormsvalan, 69 arter insekter, deraf 1 hymenopter, 57 coleoptera, 2 pseudoneuroptera, 1 neuropter och 8 fjärilar. Under året hafva blifvit uppstälda af de finska insektsamlingarna ordningarna *Neuroptera, Panorpatae, Corrodentia* (fam. *Psocidae*) och *Trichoptera* samt fortsättningsvis af ordningen Coleoptera serierna *Clavicornia, Lamellicornia, Platysoma* och *Xylophagi*. Vid samlingarnas etiketterande och ordnande hafva såsom förut fröknarna Elin Elmgren och Ada Lang varit behjelpliga. Prof. Reuter har bestämt större delen af på senare år insamlade Hemiptera och kandidaten Ehnberg har i samlingen uppställt senare inlemnade Lepidoptera.

A. J. Mela.

T. f. intendenten för de botaniska samlingarna afgaf om dessas tillökning följande redogörelse:

De finska samlingarna af kärlväxter hafva sedan senaste årsmöte förökats med 1134 exx. Bland det jemförelsevis rikhaltiga materialet förtjena särskildt framhållas 4 för Finlands spontana flora nya arter, nämligen: *Crambe maritima* fr. Ekenäs (stadsfiskal O. Reuter), *Epilobium tetragonum* fr. Korpo (stud. E. Reuter), *Eritrichium villosum* fr. Fiskarhalfön (d:r Brotherus) och *Fumaria Vaillantii* fr. Åland (stud. E. Boldt), samt ett tiotal inom vårt floraområde förut ej uppmärksammade bastarder. Antalet af de från finska floraområdet med säkerhet kända fanerogamerna och ormbunkarna uppgår till 1147 species och subspecies, hvartill komma några och 50 bastarder och en talrik, ständigt växande och växlande skara främlingar, mest barlastväxter, med en mer eller mindre tillfällig eller rent ephemär tillvaro på finsk botten.

Bland kryptogamerna visa mossorna den starkaste till-

växten, såväl i afseende på antalet nytillkomna arter, som med hänsyn till omfånget af det inlemnade materialet, hvilket senare omfattar 757 exx. Af öfriga kollektioner hafva svamparne tillvuxit med 15 arter, deraf 2 lafvar, och de karpologiska samlingarna med 69 numror, deraf 61 numror frön.

De vigtigaste bidragen hafva lemnats af dr V. F. Brötherus (kärlväxter fr. ryska lappmarken), stud. V. Laurén (kärlväxter fr. södra och mellersta Österbotten) samt dr R. Hult, dr A. O. Kihlman och mag. A. Arrhenius (mossor fr. Inari lappmark). För öfriga, delvis mycket värdefulla gåfvor står Sällskapet i förbindelse hos hrr prof. Th. Sælan, rektor M. Brenner, doktorerne V. F. Brotherus, F. Elfving, A. O. Kihlman och E. Vainio, lektor Hj. Hjelt, magistrarne E. W. Blom, O. Collin och M. v. Essen, studd. A. Boman, C. E. Boldt, E. Reuter och frih. E. v. Troil, stadsfiskal O. Reuter, agronomen Widerholm, eleverne A. Pahlman, J. Lindén, och J. E. Montell, hvarjemte ett antal kärlväxter, insamlade af eleverne vid normallyceerna i H:fors och Tavastehus, lyceum i Viborg cch realskolan i Helsingfors vunnits för samlingarna genom försorg af lektor Unonius, magg. Collin och Zilliacus samt rektor Brenner.

Det sedan många år pågående arbetet med de finska kärlväxternas ordnande och bestämmande har under detta läseår fortsatts af prof. Sælan och t. f. intendenten, hvarjemte e. o. aman. Laurén med ifver och intresse deltagit i de löpande göromålen på museum.

A. Osw. Kihlman.

Om bibliotekets tillväxt afgaf bibliotekarien följande redogörelse:

Bibliothekets tillväxt har under året 1885—1886 fortgått med ungefär samma intensitet som närmast föregående år och liksom förut nästan uteslutande berott på utbyte af skrifter med vetenskapliga samfund och inrättningar, med hvilka Sällskapet för sådant ändamål underhåller förbindelser. Antalet af dessa institutioner, som för närvarande uppgår till 157, har sedan senaste årsmöte ökats med följande 9: Orni-

tologischer Verein i Wien, K. Leopoldinisch-Carolinisch Deutsche Akademie der Wissenschaften i Halle, K. Universitäts u. Landes-Bibliothek i Strassburg, Naturwissenschaftlicher Verein i Osnabrück, Museum National i Rio di Janeiro, Museum des sciences naturelles de Lyon, Asiatic Society of Bengal i Calcutta, Californian Academy of Sciences i San Francisco och K. K. Naturhistorisches Museum i Wien. Boksamlingens hela tillväxt omfattar 697 numror, hvaraf

Zoologi	156.
Botanik	106.
Geologi & Paleontologi	36.
Geografi & Resor	23.
Skrifter af blandadt innehåll	346.
Diverse mindre arbeten	30.

I form af gåfvor har biblioteket fått emottaga flere värderika publikationer, för hvilka Sällskapet har att tacka hrr Inberg, O. Reuter, G. Sundman, v. Trautvetter och H. D. J. Wallengren.

A. Osw. Kihlman.

Skattmästaren herr *S. Elmgren* redovisade för kassaförvaltningen under året, hvarur framgick att stående fonden utgör 27,652 mk 35 p.

För nästföljande år återvaldes sällskapets samtlige tjenstemän.

De zoologiska samlingarnas vid Universitetets finska museum tillväxt med för dem nya arter från den 13 Maj 1883 till samma dag 1886.

Mammalia.

Myoxus qvercinus L. — Uguniemi (Poutiainen), Sordavala (O. Löfman).

Aves.

Emberiza nivalis L. (ova) — Muonioniska (E. Hougberg).
Aqvila clanga (ova) — Qveflax (Kr. Svanljung).
Terekia cinerea L. — Gamla Karleby (E. Hellström).
Thalassidroma Leachii Temm. — Viborg (Fr. Wiik).
Casarca rutila Pall. — Ladoga (N. Perander).
Fuligula ferina L. (ova) — Åland (Levison).

Insecta.

Hymenoptera.

Monomorium Pharaonis L. — Åbo (O. Reuter).
Methoca ichneumonides Latr. — Tenala (M. v. Essen).
Dasypoda hirtipes Fabr. — Petrosawodsk (Günther).

Coleoptera.

Pelophila ochotica F. Sahlb. — Fiskar halfön (Edgren).
Trachypachus Zetterstedti Gyll. — Inari Lappmark (Nylander och Gadd).
Amara Güntheri J. Sahlb. — Petrosawodsk (Günther).
Anchomenus micans Nicol. — Ryska Karelen (d:o).
Laccophilus Ströhmi Thoms. — Jaakkimvaara (J. Sahlberg).
Mycetoporus nanus Grav. — Helsingfors (d:o).
Anisotoma obesa Schmidt. — Petrosawodsk (Günther).
Amphicyllis globiformis Sahlb. — Yläne (J. Sahlberg).
Nargus velox Spence — Kivinebb (A. Boman).
Euconnus Wetterhalli Gyll. — Pargas (O. Reuter).
Neuraphes Emone Reitt. — Karislojo (J. Sahlberg).
N. Sparshalli Denny. — Åbo (Wikström).
Euthia clavata Reitt. — Ryska Karelen (J. Sahlberg).
Ptinella angustula Gillm. — Karislojo (d:o).

Ptinella denticollis Fairm. — Yläne (J. Sahlberg).
Rhizophagus cribratus Gyll. — Karislojo (J. Sahlberg).
Epuraea suturalis Reitt. — d:o (d:o).
E. silesiaca Reitt. — Svir (Günther).
E. sericata d:o d:o (d:o).
Syncalypta setigera Illig. — Ryska Lappmarken (J. Sahlberg).
Porcinolus murinus Fabr. — Virmo (d:o).
Byrrhus ruficornis J. Sahlb. n. sp. — Kantalaks (d:o).
Cytilus auricomus Duft. — Svir (Günther).
Saprinus rugifer Payk. — d:o (J. Sahlberg).
Paranomus parallelipipedus Hbst. — Teisko, Karislojo (d:o).
Acritus fulvus Marsh. — Yläne (d:o).
A. nigricornis Hoffm. — Petrosawodsk (d:o).
Aphodius granarius L. — Helsingfors (Ekström).
A. nemoralis Er. — Ruovesi (J. Sahlberg).
A. sedulus Har. — Kantalaks (d:o).
A. tessulatus L. — Åbo (d:o).
A. luridus Hbst. — Ryska Karelen (Günther).
Cucujus haematodes Er. — Frugård (Nordenskiöld), Yläne (J. Sahlberg).
Laemophloeus Abietis Wank. — Nurmis (J. Sahlberg).
L. alternans Er. — Åbo (O. Reuter).
Nemosoma elongatum L. — Åbo (J. Sahlberg).
Cerylon Fagi Bris. — Karislojo (d:o).
C. impressum Er. — S:t Michel (K. Ehnberg).
Ptinus sexpunctatus Panz. — Ryska Karelen (Günther).
Pt. pilosus Müll. — Karislojo (J. Sahlberg).
Cis micans Fabr. — Locis diversis (d:o).
C. qvadridens Mell. — Valamo (d:o).
C. 4-dentulus Abeille. — Åbo (d:o).
Ennearthron laricinum Mell. — Yläne, Tammela, Ryska Lappmarken (J. Sahlberg).
Eridaulus lineato-cribratus Mell. — Kuusamo (d:o).
Rhopalodontus perforatus Gyll. — Locis diversis (d:o).
Monotoma Thomsoni Reitt. — Petrosawodsk (d:o).
Enicmus fungicola Thoms. — Karislojo, Pyhäjärvi (d:o).
Corticaria saginata Mann. — Helsingfors, Kuusamo (d:o).
C. foveola Beck. — Kantalaks (d:o).
Corticaria lateritia Mann. — Locis diversis (d:o).
C. crenicollis Mann. — Iisalmi (d:o).
Agrilus pseudocyaneus Kies. — Svir (Günther).
A. Betuleti Rale. — Ryska Karelen (d:o).
A. mendax Mann. — Åbo (O. Reuter).
Cardiophorus ebeninus Germ. — Svir (Günther).
Dasytes fusculus Gyll. — Petrosawodsk (d:o).
Malthinus flavoguttatus Kies. — Imandra (J. Sahlberg).
Pelerotoma fennicum Payk. — Ryska Karelen (Günther).
Anthicus sellatus Panz. — Savolaks (Edgren), Ladoga (J. Sahlberg).
Ditylus laevis Fabr. — Viborg (Oker-Blom).
Otiorrhynchus borealis Stierl. — Ryska Lappmarken (J. Sahlberg, R. Envald).
Cleonus nebulosus L. — Svir (Günther).
A. trisulcatus Hbst. — Petrosawodsk (d:o).
Pissodes Gyllenhalii Schönh. — Ryska Lappmarken (J. Sahlberg).
Phytonomus Plantaginis De Geer. — Ilmola (Hammarström).
Limobius dissimilis Hbst. — Ryska Lappmarken (J. Sahlberg, Edgren).
Balaninus nucum L. — Åbo (O. Reuter).

Acalles Lemur Germ. — Kivinebb (A. Boman).
Bagous tempestivus Hbst. — Nakkila (Wikström).
Scleropterus serratus Germ. — Karislojo (J. Sahlberg).
Litodactylus leucogaster Marsh. — Kangasala (Engström).
Rhinonchus bruchoides Hbst. — Helsingfors (Hammarström).
Phytobius notula Germ. — Ryska Lappmarken (J. Sahlberg).
Ph. velaris Gyll. — Kivinebb (A. Boman).
Orchestes Populi Fabr. — Ilmola (Hammarström).
Dendroctonus micans Kug. — Ryska Lappmarken (J. Sahlberg).
Hylastes cunicularius Er. — Petrosawodsk (Günther).
Tomicus duplicatus Sahlb. — Karislojo (J. Sahlberg).
T. micrographus Gyll. — Helsingfors (Elin Elmgren).
Dryocaetus Alni Georg. — Kivinebb (A. Boman).
Crypturgus hispidulus Thoms. — Ryska Lappmarken (J. Sahlberg).
Cryphalus asperatus Gyll. — Kantalaks (d:o).
Cr. Abietis Ratz. — Helsingfors (d:o).
Xylechinus pilosus Ratz. — Imandra (d:o).
Agapanthia angusticollis Fabr. — Ryska Karelen (Günther).
Donacia Sparganii Ahr. — Kivinebb (A. Boman).
Lochmaea melanocephala Ponza. — Kola (Edgren), Hangö? (Tiljander).
Entomoscelis Adonidis Fabr. — Svir (Günther).
Exocomus auritus Scriba. — d:o (d:o).
Scymnus fennicus J. Sahlb. — Helsingfors, Kuusamo (J. Sahlberg). Nurmis (Envald)., Ryska Lappmarken (Edgren).

Lepidoptera.

Chionobas bore Hübn. — Ryska Lappmarken (Envald).
Melitaea megaera L. — Hangö (Tiljander).
Gastropacha Pini L. — Villmanstrand (K. Ehnberg).
Lithosia unita var. arideola Her. — Korpo (E. Reuter).
Arctica aulica L. — Salmis (K. Ehnberg).
Nola centonalis Hübn. — Parikkala (J. Sahlberg).
Calymnia trapezina L — Åbo (E. Reuter).
Mamestra nebulosa Hufn. — S:t Michel (K. Ehnberg).
M. Chenopodii S. V. — d:o (d:o).
Hadena connexa Ochs. — Karislojo (J. Sahlberg).
H. rubrirena Tr. — Petrosawodsk (Günther).
Leucania lithargyrea Esp. — Salmis (K. Ehnberg).
Plusia illustris Fabr. — Kirjavalaks (d:o).
Polia polymita L. — Åbo (E. Reuter).
Eugonia erosaria S. V. — Pargas (d:o).
Cidaria citerata Hufn. — Åbo (d:o).
Aspilates strigilaria Hübn. — Pargas (E. Reuter).

Diptera.

Lynchia fumipennis J. Sahlb. — Thusby (A. Palmén), Kuopio (O. Nordqvist).

Neuroptera s. l.

Apatania stigmatella Zett. — Jaakkimvaara (J. Sahlberg).
Limnophilus diphyes Mc Lachl. — d:o (d:o).

Stenophylax dubius Hag. — Teisko (J. Sahlberg).
Chaetopteryx obscurata Mc Lachl. — Sodankylä (Sundman), Ryska Lappmarken (Envald).
Philopotamus montanus Curt. — Jaakkimvaara (J. Sahlberg).

Orthoptera s. l.

Aeschna pratensis L. — Merimasku (Poppius).
Epitheca bimaculata Charp. — Merimasku (Poppius).
Libellula caudalis Charp. — Sysmä (d:o).

Hemiptera.

Coptosoma globus Fabr. — Kirjavalaks (J. Sahlberg).
Tropistethus holosericeus Scholz. — Åbo (O. Reuter).
Orthostira acutispinis Reut. n. sp. — Parikkala (J. Sahlberg).
Aradus truncatus Fieb. — Jaakkimvaara (d:o).
A. angularis J. Sahlb. — Petrosawodsk (Günther).
Phymata crassipes Fabr. — Salmis (J. Sahlberg).
Pilophorus perplexus Dougl. et Sc. — Pargas (O. Reuter).
Lygus Rhamnicola Reut. — Helsingfors (J. Sahlberg), Kyrkslätt (O. Reuter).
Paeciloscytus cognatus Fieb. — Helsinge (Bj. Wasastjerna).
Platytomatocoris planicornis H. Sch. — Petrosawodsk (Günther).
Psallus lapponicus Reut. — Muonioniska (Mäklin).
Ceratocombus corticalis Reut. — Yläne (J. Sahlberg).
Anthocoris nemoralis Fabr. — Åland (O. Reuter).
Nabis borellus Reut. — Pudasjärvi (Envald).
Pygolampis bidentata Geffr. — {Petrosawodsk (Günther). Karislojo (Sahlberg).}
Deltocephalus Minki Fieb. — Åland (O. Reuter).
Psylla Hippophaës Foerst. — d:o (d:o).
Ps. phaeoptera F. Löw. — d:o (d:o).
Trioza abdominalis Flor. — Åbo (O. Reuter).
Tr. albiventris Foerst. — Pargas (d:o).
Tr. curvatinervis d:o d:o (d:o).
Tr Cerastii L. — Åbo (d:o).

L'accroissement

du bibliothèque par des publications reçues à titre d'échange du 1 Mars 1885 au 1 Juin 1886.

Alger: Société des sciences phys., naturelles et climatologiques.
Bulletin XXI.

Amiens: Société Linnéenne du Nord de la France.
Bulletin 123—138.

Amsterdam: K. Akademie van Wetenschappen.
Verhandelingen, Afd. Natuurk, XXIII.
Verslagen, d:o d:o , XVIII, XIX, XX met Register.
Jaarboek 1882, 1883.

Angers: Société d'études scientifiques.
Bulletin XIV.

Augsburg: Naturhistorischer Verein.
Bericht XXVIII.

Basel: Naturforschende Gesellschaft.
Verhandlungen VII, 3.

Berlin: K. Akademie der Wissenschaften.
Sitzungsberichte 1884, 40—54; 1885, 1—52.

» Gesellschaft naturforschender Freunde.
Sitzungsberichte 1885.

» Botanischer Verein der Provinz Brandenburg.
Verhandlungen 1882—1884.

Bern: Naturforschende Gesellschaft.
Mittheilungen 1884, 2; 1885, 2.

» Schweizerische entomologische Gesellschaft.
Mittheilungen VII, 2—4.

Béziers: Société d'étude des sciences naturelles.

Bologna: Accademia delle scienze.
Memorie V.

Bone: Académie d'Hippone.
Bulletin XI, XVII, XIX avec supplement, XX, 1, 2, 4; XXI, 1, 2.
Table générale des documents publiés par l'Académie de 1865 à 1884.

Bonn: Naturhistorischer Verein der preuss. Rheinlande.
Verhandlungen, XL, 1; XLI, 2; XLII, 2

Bordeaux: Société Linnéenne.
Actes XXXVII, XXXVIII.

Boston: American Academy of Arts and Sciences.
Proceedings XX, XXI.

» Society of Natural History.
Proceedings XXII, 2—4; XXIII, 1.
Memoirs III, part. I, 8—11.

Braunschweig: Verein für Naturwissenschaft.

Bremen: Naturwissenschaftlicher Verein.
Abhandlungen IX, 2, 3.

Breslau: Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur.
Jahresbericht LXII.

» Verein für schlesische Insektenkunde.
Zeitschrift für Entomologie X.

Brünn: Naturforschender Verein.
Verhandlungen XXII, XXIII.
Bericht der Meteorolog. Commission für 1882, 1883.

Bruxelles: Académie royale des sciences.
Bulletin 3:me Sér., VI—VIII.

» Société royale de botanique.
Bulletin XXIII, XXIV, 1, 2.

» Société entomologique.

» Société malacologique.
Annales XV, XVIII, XIX.

Budapest: Magyar Tudományos Akadémia.
Közlemények XVIII, XIX.
Ertekezések a term. köreböl XI, 21—25, XII, 1—10, XIII, XIV, 1—8.
Math. & term. Ertesítö III, 1—5.
Math. u. naturwiss. Berichte aus Ungarn II.
Le passé et le présent.
Almanach 1885.
Horwath Géza, Rovartani Lapok I, II.

» Magyar természettudományi tarsulat megbizásából.

» Magyar Nemzeti Muzéum.
Természetrajzi Füzetek IX, X, 1.

Buenos Aires: Sociedad cientifica Argentina.
Anales XIX, XX.

Caen: Musée d'histoire naturelle.

Cambridge, U. S. A.: Museum of Comparative Zoölogy.
Bulletin II, 11 XII, 1, 2, 3.

Cassel: Verein für Naturkunde.

Catania: Accademia Gioenia di scienze naturali.
Atti XVIII.

Chemnitz: Naturwissenschaftliche Gesellschaft.

Cherbourg: Société nationale des sciences naturelles.
Mémoires XXIV.

Chur: Naturforschende Gesellschaft Graubündens.
Jahresbericht XXVII, XXVIII.

Colmar: Société d'histoire naturelle.

Cordoba: Academia national de ciencias.
Actas V, 1, 2; — Boletin VII, VIII, 1.

Courrensan: Société française de botanique.
Revue de botanique III, IV, 37—45.

Danzig: Naturforschende Gesellschaft.
Schriften VI, 2, 3.

Davenport: Academy of natural sciences.
Putnam, Ch. E.: Elephant Pipes in the museum.

Dorpat: Naturforscher-Gesellschaft.
Schriften I: J. Türstig, Unters. über die Entwickelung d. prim. Aorten.
Archiv, erste Serie IX, 3; zweite Serie X, 1, 2.
Sitzungsberichte VII, 1, 2.

Dresden: Naturwissenschaftliche Gesellschaft Isis.
Sitzungsberichte 1884, 2.

Edinburgh: Royal Society.

Erlangen: Physikalisch-medicinische Societät.
Sitzungsberichte XVI, XVII.

Firenze: Societá entomologica italiana.
Bullettino XVII. — Statuto 1885.

San Fransisco: California Academy of Sciences.
Bulletin 1—3.
Catalogue of the Pacific Coast Fungi.

Frankfurt a. M.: Senckenbergische naturforschende Gesellschaft.
Bericht 1885. — W. Kobelt: Reiseerinnerungen aus Algier und Tunis.

Frankfurt a. d. O.: Naturwissenschaftlicher Verein.
Mittheilungen II, 10—12; III.

Freiburg i. B.: Naturforschende Gesellschaft.
Bericht VIII, 2, 3.

St. Gallen: Naturwissenschaftliche Gesellschaft.
Bericht 1882—1884.

Genova: Museo civico di storia naturale.

Giessen: Oberhessische Gesellschaft für Natur- uud Heilkunde.
Bericht XXIV.

Glasgow: Natural History Society.
Proceedings and Transactions, V, 3, with Index; I (new series), 1, 2.

Graz: Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark.
Greifswald: Geographische Gesellschaft.
Jahresbericht 1883, 1884.
Görlitz: Naturforschende Gesellschaft.
Göteborg: K. Vetenskaps och Vitterhets Samhället.
Göttingen: K. Gesellschaft der Wissenschaften.
Nachrichten 1884, 1—13.
Haag: Nederlandsche entomologische Vereeniging.
Tijdschrift XXVII, 4; XXVIII, 1, 2.
Halle a. S.: K. Leopoldinisch-Carolinisch deutsche Akademie der Naturforscher.
Nova Acta XL, XL, 1, 2, XLIII—XLVI.
Hamburg: Naturwissenschaftlicher Verein.
» Die Hamburgischen wissenschaftlichen Anstalten.
Jahrbuch I, II.
» Verein für naturwissensch. Unterhaltung.
Verhandlungen V.
Hanau: Wetterauische Gesellschaft für die ges. Naturkunde.
Bericht Jan. 1883—März 1883.
Harlem: Société hollandaise des sciences.
Archives néerlandaises XIX, 4, 5; XX, 1—3.
Helsingfors: Société des sciences.
Acta XIV.
Bidrag 41, 42.
Öfversigt 27.
Hermannstadt: Siebenb. Verein für Naturwissenschaften.
Innsbruck: Naturwissenschaftlich-medicinischer Verein.
Berichte XIV.
Kiel: Naturwissenschaftlicher Verein für Schleswig-Holstein.
Schriften: VI, 1.
Kijew: Société des naturalistes.
Sapiskij VII, 2. Procés-verbaux, Mars 1885—febr. 1886.
Kiöbenhavn: K. Danske Videnskabernes Selskab.
Oversigt 1884, 3, 1885, 1, 2.
» Naturhistorisk Forening.
Videnskabelige Meddelelser 6, 7.
» Botanisk Forening.
Botanisk Tidsskrift XIV, 3.
Kolozsvár: Rédaction de »Magyar Növénytani Lapok».
Kristiania: Universitetet.
» Nyt Magazin f. Nat. Vidensk.
XXVIII, XXIX, XXX, 1.
F. C. Schübeler: Norges væxtrige.
Königsberg: Physik.-ökonomische Gesellschaft.

Landshut: Botanischer Verein.
Bericht IX.

Lausanne: Société vaudoise des sciences naturelles.

Leiden: Nederlandsche dierkundige Vereeniging.
Tijdschrift VI, 2, 4. 2:de Sér. I, 1.

Leutschau: Ungarischer Karpathen-Verein.
Jahrbuch XII.

Lisboa: Academia Real das sciencias.

London: Royal Society.
Proceedings 227—242.

» Linnean Society.
Journal, Botany 134—137.
» Zoology 103—108.
List of the Society 1884—85.
Index perfectus ad C. Linnæi Species plantarum.

S:t Louis: Academy of Science.

Lund: Universitetet.
Acta XX.

» Redaktionen af »Botaniska Notiser».
1877, 6; 1879, 3; 1885, 2—6; 1886, 1—3.

Luxembourg: Société botanique.
Receuil des mémoires et des travaux IX, X.

Lyon: Société Linnéenne.
Annales XXX.

» Société botanique.
Annales XI.
Bulletin 1883, 1884, 1885, 1—4.

» Museum des sciences naturelles.
Archives I—III.
Rapport N:o XIII.
15 travaux de M. M. Chantre, Lortet, Lacassagne, Cartailhac et Ducrost.

Magdeburg: Naturwissenschaftlicher Verein.
Jahresbericht 1882—84, 1885.

Marburg: Gesellschaft für die gesammten Naturwissenschaften
Sitzungsberichte.

Metz: Société d'histoire naturelle.
Bulletin 16.

Milano: Società italiana di scienze naturali.
Atti XXVII.

» Società crittogamologica italiana.
Atti III, 4.

Modena: R. Accademia delle scienze, lettere ed arti.
Memorie.

» Società dei Naturalisti.
Atti, ser. III, vol. 1—3.

Montpellier: Académie des sciences et lettres.
Mémoires de la section de medicine V, 2, 3.
Mémoires de la section des sciences X, 3.

Moskwa: Société Imp. des naturalistes.
Nouvaux mémoires XV, 1—3.
Bulletin 1884, 3, 4; 1885, 1—4.
Meteorologische Beobachtungen, 1885, 1, 2.

München: K. Akademie der Wissenschaften.
Abhandlungen, math. phys. Cl. XV, 2.
Sitzungsberichte d:o, 1884, 2—4; 1885, 1—3.

Münster: Westfälischer Provinzial-Verein für Wissenschaft und Kunst.
Jahresbericht XIII.

Nancy: Société des sciences.
Bulletin XVII.

Neuchâtel: Société des sciences naturelles.
Bulletin.

Newcastle-upon-Tyne: Natural History Society.
Transactions.

New Haven: Connecticut Academy of Arts and Sciences.
Transactions VI, 2.

Nijmegen: Nederlandsche botanische Vereeniging.
Archief IV, 3.

Nimes: Société d'étude des sciences naturelles.
Bulletin 1885, 1—6.

Nürnberg: Naturhistorische Gesellschaft.
Jahresbericht 1884, 1885.

Odessa: Société des naturalistes.
Sapiskij X, 1, XI, 1, 2.

Osnabrück: Naturwissenschaftlicher Verein.
Jahresbericht VI.

Padova: Società veneto-trentina di scienze naturali.
Atti IX, 2.
Bullettino III, 3.

Palermo: Redazione del Naturalista Siciliano.
Il Nat. Sic. IV, 6—12; V, 1—8.

Paris: Société botanique de France.
Bulletin.

» Société entomologique de France.
Annales 1884.

» Société zoologique de France.
Bulletin IX, 5, 6; X, 1—3.

» Société de Géographie.
Bulletin 1885, 1—4; 1886, 1.
Comptes rendus 1885, 4—20; 1886, 1—8.

» Redaction de »la Feuille des jeunes naturalistes».
Feuille d. j. n. 173—176, 178—186.

Passau: Naturhistorischer Verein.
Bericht XIII.

S:t Petersburg: Académie Imp. des sciences.
Mémoires XXXII, 9, 10, 12.
Bulletin XXX, 1—3; XXXI, 1.

» Hortus botanicus.
Acta.

» Societas entomologica rossica.
Horæ XVIII, XIX.

» Redaction de la »Revue mensuelle d'entomologie».
Revue.

Philadelphia: Academy of Natural Sciences.
Proceedings 1884, 3; 1885, 1, 2.

» American Philosophical Society.
Proceedings 109—112, 116 -121.
Phillips, H., Register of Papers published in the Transactions and Proceedings.

Pisa: Società toscana di scienze naturali.
Atti IV, 3.
Processi verbali Jan. 1886.

Prag: K. Böhmische Gesellschaft der Wissenschaften.
» Naturhistorischer Verein Lotos.
Lotos VI.

Regensburg: Zoologisch-mineralogischer Verein.
Correspondenzblatt 38.

Riga: Naturforschender Verein.
Correspondenzblatt 28.

Rio di Janeiro: Museum national.
Conference du 4 nov. 1884.

La Rochelle: Académie.
Annales, sect. d. sc. nat. 1883.

Rouen: Société des amis des sciences naturelles.
Bulletin 1879, 2; 1880, 1; 1884; 1885, 1.

Sonderhausen: Botanischer Verein »Irmischia».
»Irmischia» IV, 12; V, 1—12.

Stettin: Entomologischer Verein.
Entomologische Zeitung 45, 46.

Stockholm: K. Svenska Vetenskaps-Akademien.
Handlingar, XIX, 1—2; XX, 1—2.
Lefnadsteckningar, II: 3.
Register 1826—1883.
Bihang VIII, 2; IX, 1, 2.
Öfversigt 40, 41.

» Entomologiska Föreningen.
Entomologisk Tidskrift V, VI.

Strassburg in E.: K. Universitäts- u. Landes-Bibliothek.
43 Inaugural-Dissertationen.

Stuttgart: Verein für vaterländische Naturkunde.
Jahreshefte XLI.

Sydney: Linnean Society of New South Wales.
Proceedings VII, 3, 4: VIII, 1, 2, 4; IX, 1- 4; X, 1.

Trondhjem: K. Norske Videnskabers Selskab.
Skrifter 1882, 83.

Toulouse: Société d'histoire naturelle.
Bulletin XVIII, 3, 4; XIX, 1, 2.

Tromsö: Museum.
Aarshefter VIII.
Aarsberetning 1884.

Upsala: R. Societas scientiarum.
Nova Acta XII, 2.

Utrecht: Société provincial des arts et sciences.
Jaarverslag 1882—84.
Aantekeningen 1882, 1883.
Israëls et Daniels: De Verdiensten d. Holl. Geleerden etc.
v. d. Plaats: De plaatsbepaling d. aromatische Lichamen.

Washington: U. S. Geological Survey.
Bulletin 2—28.
G. F. Becker, Geology of the Comstock lode and the Washoe district, with atlas.
Ch. D. Walcott, Paleontology of the Eureka district.
A. Williams, Mineral resources of the United states 1883 & 1884.
R. D. Irwing, Copper-bearing rocks of Lake superior.
J. S. Curtis, Silver-lead desposits of Eureka Nevada.
W. M. Fontaine, Contributions to the knowledge of the older mesozoic Flora of Virginia.
J. W. Powell, Third and fourth annual report, 1881--1883.

» Anthropological Society.
Transactions.

» U. S. Signal Office.
Report of the International Expedition to Points Barrow, Alaska.

» Departement of Agriculture.
Report 1884.

» Smithsonian Institution.
Annual Report 1883.

Venezia: Redazione della »Notarisia».
Notarisia I, 1, 2.

Wien: K. Akademie der Wissenschaften.
Sitzungsberichte, math. nat. Cl.; 1 Abt., 88, 89.

Wien: K. k. zoologisch-botanische Gesellschaft.
Verhandlungen XXXIII, XXXIV.
Pelzeln, A. v., Brasilianische Säugethiere.

» K. k. geographische Gesellschaft.
Mittheilungen 1884.

Wien: Verein zur Verbreitung naturwiss. Kenntnisse.
Schriften XXV.

» Ornithologischer Verein.
Mittheilungen IX 1—32, X, 1–5.
Section f. Geflügelzucht und Brieftaubenwesen II, 1—26.

» K. k. Naturhistorisches Hofmuseum.
Annalen I, 1.

Zwickau: Verein für Naturkunde.
Jahresbericht 1884, 1885.

Register

till

Förhandlingarna vid Sällskapets sammanträden från Oktober 1881 till Maj 1886 i „Meddelandena" häftena 9 och 13.

(Register till föregående tid finnes i häftet 6.)

I. Botanik.

Phanerogamae.

---

* Utmärker för finska faunan eller floran ny art.

+ förut ej antecknade barlast- eller förvildade växter.

Filices.

Musci.

Lichenes.

Algae.

Fungi.

II. Zoologi.

Mammalia.

Aves.

MEDDELANDEN

AF

SOCIETAS

PRO FAUNA ET FLORA FENNICA.

TRETTONDE HÄFTET.

HELSINGFORS,

J. SIMELII ARFVINGARS TRYCKERI,

1886.

Genom bokhandeln kunna följande häften af Sällskapets publikationer erhållas:

Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora fennica förhandlingar, 8:de häftet	à Fm.	2: 50.
D:o, 9:de häftet	„ „	4: —.
D:o, 10:de „	„ „	5: —.
D:o, 11:te „	„ „	6: —.
D:o, 12:te „	„ „	6: —.
D:o, 13:de „	„ „	6: —.
D:o, 14:de „	„ „	4: —.
Acta Societatis pio Fauna et Flora fennica, Vol. I	„ „	10 —.
D:o, Vol. II	„ „	8: 50.
Meddelanden af Societas pro Fauna et Flora fennica, 1:sta häftet	„ „	1: 50.
D:o, 2:dra häftet	„ „	2: —.
D:o, 3:dje „	„ „	2: —.
D:o, 4:de „	„ „	2: —.
D:o, 5:te „	„ „	2: 50.
D:o, 6:te „	„ „	3: —.
D:o, 7:de „	„ „	2: —.
D:o, 8:de „	„ „	2: —.
D:o, 9:de „	„ „	2: —.
D:o, 10:de „	„ „	2: —.
D:o, 11:te „	„ „	2: 50.
D:o, 12:te „	„ „	3: —.

Innehåll: